

6 VELIKI INTERVJU
MARJETA IN LILI JURMAN,
JEZIKOVNI CENTER DUDE

8 TEMA MESECA
ETNO ROCK
FESTIVAL

26 KULTURA
100-LETNICA ROJSTVA
KIPARJA FRANCETA AHČINA

SLAMNIK

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

30. AVGUST 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 8 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Karin Božič

2. Hroščkov festival – veliko znanja, gibanja in zabave

14. septembra letos bo na sporedu 2. Hroščkov festival, ki bo ponovno ponudil pester in zabaven program, ponudil pa bo tudi novost – pravljčno-doživljajsko poučno pot Pravljčni Šumberk.

Maskota Domžal, ki so jo naši najmlajši občani že dodobra 'posvojili', je hrošček Simon. Ima že svojo pravljico z naslovom Hrošček Simon širi zadovoljstvo, pesem in ples.

V lanskem septembru je bil v Češminovem parku, v zeleni oazi sredi Domžal, izpeljan 1. Hroščkov festival – celodnevni in brezplačni dogodek za vso družino. 14. septembra letos bo na sporedu 2. Hroščkov festival.

Letošnji festival se bo začel s plesom in mimohodom maskot od blizu in daleč. Nadaljeval se bo z glasbeno pravljico Izgubljeni slamnik, ki bo vse udeležence festivala povabila na voden ogled po čisto novi pravljčno-doživljajski poti Pravljčni Šumberk. Z družino se boste v družbi izkušenih in zabavnih vodnikov podali ob Kamniški Bistrici na Šumberk, kjer ima svoj brlog lisička, ki nekega dne v gozdu izgubi eleganten, okrogel

slamnik. Ker so otroci zelo prijazni in iznajdljivi, ji ga bodo z lahkoto pomagali poiskati. Na Šumberku vas bo na poti čakalo kar nekaj prijetnih presenečenj. V družbi jamarjev Društva za raziskovanje jam Simon Robič si boste lahko ogledali tudi Dolgo jamo na Šumberku.

V Češminovem parku bo dogajanje teklo naprej v glasbeno-plesnih ritmih. Nastopile bodo članice kotalkarskega kluba, otroška folklorna

skupina Domžale, plesalci iz Plesnega studia Impulz in iz plesne šole Miki, punce iz navijaške skupine Sovice in Leaders United.

Sledila bo zabava z velikanskimi milnimi mehurčki, otroška gledališka predstava Petjin kolesarski izlet in zabava s skratkom prijateljčkom. V parku bo postavljena čisto prava Indijanska vas, Hroščkov športni kotiček, Hroščkove ustvarjalne delavnice, Hroščkova gasilska in policijska enota, Hroščkova ambulanta in Hroščkov živalski vrt. Svojim najdražjim boste lahko napisali razglednico, gradili nebotičnik, se igrali arheologe, sodelovali v slikarski delavnici in še kaj. Veliko znanja, gibanja in zabave za vso družino.

Hrošček Simon se že veseli vaše družbe, vse, kar morate prinesiti s seboj, je veliko dobre volje!

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE
KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB ZA
VREDNOTE NOB RADOMLJE

vabita vse občane na

**SPOMINSKO
SLOVESNOST**
OB 75. OBLETNICI
TRAGEDIJE V STEGNAH
PRI DOLENJAH

v soboto,
28. septembra 2019,
ob 11. uri
pri spomeniku
žrtvam okupatorja
nad vasjo
DOLENJE PRI RADOMLJAH

Vabljeni in dobrodošli!

OBČINA DOMŽALE, ZAVOD
ZA ŠPORT IN REKREACIJO
DOMŽALE TER
KRAJEVNA SKUPNOST KRTINA

vabijo na

**SLAVNOSTNO
ODPRTJE**
ŠPORTNEGA PARKA
KRTINA NAKRTIN

v petek, 27. septembra
2019, ob 16. uri

Pozdravni nagovori:

- Janez Avsec,
predsednik KS Krtina
- Uroš Križanič,
direktor ZŠRD
- Toni Dragar,
župan Občine Domžale

V kulturnem programu bodo
sodelovali otroci iz Vrtca
Urša, enote Mavrica in učenci
Podružnične šole Krtina.

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **27. septembra 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **12. septembra 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

OBRAZI DOMŽAL

Danica Smrdel, slikarka

To poletje je v avli Medgeneracijskega centra Bistrica svoja dela razstavljala slikarka Danica Smrdel. Na razstavi se je predstavila s tremi tematskimi sklopi: ženska, rože in Ljubljana. Kar jih povezuje, je barva neba in morja, torej – modra. Po upokojitvi se je vključila v Likovno društvo Petra Lobode v Domžalah in se začela učiti pod mentorstvom akademskega slikarja Danijela Fuggerja. Pridobljeno znanje še danes s pridom uporablja. Ves čas ostaja zvesta abstraktnemu slikarstvu in živim barvam. **> 18**

PRETEKLOST

Peter Naglič, fotograf in kronist

Vsakomur je namenjena edinstvena pot in bolj ko je ta pot, ki se giblje med preizkušnjami, neshojena, več truda zahteva, a sled, ki ostane, je bolj globoka. Zagotovo lahko med pomembne osebnosti, ki so nam zapustile neprecenljivo dediščino, uvrstimo ščetarkega mojstra, tovarnarja, romarja, planinca, človekoljuba, predvsem pa amaterskega fotografa Petra Nagliča, doma iz Šmarce pri Kamniku, kjer je bil rojen leta 1883. Svojo vsestransko aktivno življenjsko pot je sklenil pred šestdesetimi leti. **> 25**

ŠPORT

Katarina Stražar, igralka namiznega tenisa

Ni veliko športnikov ali športnic, za katere trenerji že na začetku nekako začutijo, da iz njih 'še nekaj bo', seveda ob trdem garanju in številnih odrekanih. Katarina je ena takšnih. S svojimi nastopi vedno znova nevede dokazuje svoj športni talent. Sama je še posebej ponosna na dve bronasti medalji na evropskem prvenstvu ter na nastop v okviru slovenske članske namiznoteniške reprezentance na ekipnem članskem evropskem prvenstvu, kjer je pomagala ekipi, da so se na koncu uvrstili na prvo mesto v drugi diviziji. **> 33**

**VPISI V
JEZIKOVNE TEČAJE
ZA OTROKE IN ODRASLE**

tel.: 01 / 721 69 13
GSM: 041 / 317 444
dude@dude.si www.dude.si

AKTUALNO

Drage bralke, dragi bralci,

počasi se izteka poletje, ki nam je postreglo z mnogimi dogodki, med drugim z že 23. etno rock festivalom, festivalom, ki ruši tabuje, festivalom, ki v naše mesto prinaša drugačne zvoke, kot smo jih sicer vajeni. In nenazadnje festivalom, na katerem so vzklika že številna glasbena imena, ki danes žanjejo uspehe doma in v tujini. Zato smo tokratno temo meseca obarvali glasbeno, tudi za vse tiste, ki ste festival letos zamudili, oziroma zanj sploh niste vedeli, pa bi v bodoče radi bili del takšnega utripa.

V velikem intervjuju vam predstavljamo zanimivo zgodbo matere in hčere, Lili in Marjete Jurman, ki sta velik del svojega življenja preživel v Avstraliji, zato pa še kako cenita, ljubita in spoštujeta našo deželo. Mineva tudi 30 let, kar je prvoč in zadnjič razstavljal v svojem domačem kraju izseljenski umetnik, kipar France Ahčin. Ob 100-letnici njegovega rojstva so v Kulturnem domu Franca Bernika v spomin nanj pripravili razstveni program, ki se navezuje na kiparstvo, na zgodbe iz Menačenkove domačije in pripovedi iz domačega okolja. Na kulturnih straneh vam predstavljamo njegovo življenjsko pot.

Avgustovski Obraz Domžal je slikarka Danica Smrdel, ki se je slikarstvu resneje posvetila po upokojitvi, v letošnjem poletju pa so bile njene slike na ogled v avli Medgeneracijskega centra Bistrice. Pogled v preteklost nam tokrat prinaša spomine na fotografija in kronista Petra Nagliča, ki je s tem, ko je beležil običajno preprostost vsakdanjika nekega obdobja, enostavno, skozi našo refleksijo ustvaril neprecenljiv dokument tega obdobja in nam zapustil dragoceno kulturno dediščino.

V športnem intervjuju smo dali besedo mladi igralci namiznega tenisa Katarini Stražar, sicer gimnazijki, ki se lahko pohvali z dvema bronzastima medaljama na evropskem prvenstvu.

Za nami je torej poletje z mnogimi prireditvami in dogodki, ki so v zadnjih letih postali že tradicionalni. Pred nami je začetek novega šolskega leta, ki nam prav tako prinaša obilico dogodkov, o čemer priča tudi naš koledar kulturnih prireditev. Vabim vas, da si preberete tudi nagovor direktorice Kulturnega doma Franca Bernika Cvete Zalokar, v katerem osrednja domžalska kulturna ustanova predstavlja svojemu zvestemu občinstvu program za naslednjo programsko sezono, ki poteka od oktobra 2019 do maja 2020.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 11. septembra 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 10. septembra 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

Radomeljska četa, ena prvih slovenskih partizanskih enot

Včasih je bil 27. julij, začetek vstaje na domžalsko-kamniškem območju, občinski praznik.

V njegovo počastitev so julija in avgusta potekale proslave ter kulturne, športne, delovne in politične prireditve. Praznovanje se je začelo na desnem bregu Kamniške Bistrice, kjer je bila v Križkarjevih smrekah ustanovljena Radomeljska četa. Potek spominske prireditve je bil ustaljen: kulturni program, prvoborčev opis prvih partizanskih akcij, slavnostni nagovor, ki je povezal vojni čas, junaštvo, predanost in žrtve borcev ter dosežke poveljstva. Ker se je večer že prevesil v noč, je bil zaključek slikovit: iz temne goščave so prihiteli športniki z baklami in družno prižgali plamen upora v črni urni, ki še danes stoji ob spomeniku.

Zadnja tri desetletja so proslave skromnejše, prežema pa jih hvaležnost in spoštovanje do Slovencev, ki so že ob začetku vojne začutili in spoznali, kaj je njihova državljanska in narodna dolžnost. Večina jih svobode, po štirih letih bojev, ni dočakala. Radomeljska četa je svojo bojno pot končala že po treh mesecih v bitki na Golčaju.

Letošnja prireditev je pri spomeniku v Križkarjevih smrekah v Preserjahu potekala v soboto, 27. julija. V kulturnem programu so nastopili radomeljski pevci, Janka Jerman, Zlatka Levstek in Silva Kosec; slavnostni govornik je bil Marjan Ravnikar, podžupan Občine Domžale. V imenu

Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja občine Domžale in Krajevne organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Radomlje je v uvodu praporščake veteranskih združenj, nastopajoče in navzoče pozdravil Peter Jerman. Izrazil je globoko spoštovanje do zavestne odločitve mladih fantov za upor, spopad in vojno s premočnim sovražnikom, ki je želel slovenski narod zbrisati z zemeljskega obličja.

Marjan Ravnikar, podžupan Občine Domžale, je v svojem govoru opisal vzroke in potek vstaje na Domžalskem. Podrobneje je orisal prve akcije radomeljskih in mengeških borcev. S posebno častjo se je zahvalil za možnost, da spregovori na proslavi. Pozval je k ljubezni do domovine, ki so ji vstajniki dali svetel zgled. Zato se njihovih dejanj ne sme nikoli pozabiti: »Vsak posameznik, ki je v zgodovini prispeval k današnji Sloveniji, ki jo imamo radi in v njej radi živimo, je pomemben in nikogar ne bomo pozabili. Vsi dogodki, ki so del narodnoosvobodilnega boja našega naroda, so pomembni, pa vendar je še posebna spoštljivost prisotna med nami v spomin na današnje dogodke, ko se spominjamo časov začetka upora proti okupatorju in smo ponosni na naše občane, saj so bili med prvimi, ki so se uprli na ozemlju naše občine in bili pomemben člen vstaje.« Zaključil je s sporočilom, da naj nas preteklost ne razdvaja, ampak naj nas prihodnost povezuje in združuje.

Moški pevski zbor Radomlje je pod vodstvom Karla Leskovca razgrnil široko paletu partizanskih, borbenih in domoljubnih pesmi, pesmi, ki so predstavile narodni, vojaški in politični program slovenskih borcev za svobodo in samostojnost.

Janka Jerman in Zlatka Levstek sta predstavili drugo plat štiriletno morije: osebno predanost, odločnost in tudi dvome partizanov, ki so se mogoče zadnjič poslavljali od svojcev ali pa so jih sorodniki po dolgih mesecih prepoznali v gozdnih grobovih. V pesmih Petra Levca, Mateja Bora, Fani Okič, Mihe Klinarja, Črtomira Šinkovca in Daneta Zajca sta se dotaknili tako upanja kot brezupa.

Silva Kosec je za zaključek z jasnim in zvonkim glasom zapela partizansko pesem za vasjo je čredo pasla, ki so ji pritegnili tudi udeleženci – s trdno obljubo, da prihodnje leto spet počastijo spomin na borce Radomeljske čete.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

SMUČARSKI KLUB IHAN

Obvestilo in vabilo

Smučarski klub Ihan obvešča vse občane in krajanje ter ostale udeležence v prometu, da bo

**v soboto, 28. 9. 2019,
od 14.00 do 17.00**

na območju Ihana potekalo tradicionalno tekmovanje na tekaških rolnkah.

ROLKANJE IHAN 2019

V času tekmovanja bo občasno moten promet zaradi zapore cestnišča in sicer na odseku Ihan–Goričica–Žabar–Goropeče. Vse udeležence v prometu zato naprošamo, da upoštevate navodila redarske službe in prometno signalizacijo oziroma ureditev v času zapore. Hvala za razumevanje!

Hkrati vas vabimo, da se nam pridružite v Športnem parku Ihan, kjer boste lahko navijali za najboljše slovenske tekače in biatlonce, ki v Ihanu na tekaških rolnkah tekmujejo že več kot 30 let.

VLJUDNO VABLJENI!

Slovesno na Hrastovcu

Pogumno so se uprli sovražniku.

Že vrsto desetletij je ob spominskem obeležju na Hrastovcu, ki je bilo postavljeno v spomin na borbo čete Kamniškega bataljona 7. avgusta 1941 proti okupatorju vsako leto prvo soboto v avgustu slovesnost, na kateri se s spoštovanjem in hvaležnostjo spomnimo prvih dni vstaje na območju domžalske občine. V okvir spominov na vstajo v letu 1941 spada tudi vsakoletna slovesnost v Križkarjevih smrekah, kjer se spomnimo odhoda prvih borcev v partizane.

Že pred desetletji se je Krajevna skupnost Dob odločila, da spomin na omenjeni dogodek vzame za osnovo svojega krajevnega praznika. Slovesnosti so bile vsako leto, spomini so se obujali na različnih lokacijah, zadnja desetletja pa je vsakoletna slovesnost ob spominskem obeležju na Hrastovcu, prij-

vensko himno v izvedbi Mešanega pevskega zbora Turistično rekreativnega društva Turnše Česenik, ki ga vodi Aleš Farič. Pevci in pevke so z resnično odličnim izborom tako partizanskih kot drugih pesmi in kvalitetno izvedbo polepšali slovesnost. Z odličnim nastopom so se odlikovali tudi Domžalski rogisti, ki smo jim še enkrat več čestitali za nov zlati rog, s harmoniko pa je slovesnost polepšal Tone Habbjanič. S posebno pozornostjo so prisotni spremljali slavnostni govor Marije Ravnikar, predsednice sveta KS Dob, ki je ob pozdravu spomnila na pestrost življenja v KS, spomnila pa tudi na nekatere pomembnejše investicije v letošnjem letu. Vsem je zaželela prijetno soboto in jih povabila tudi na popoldanske prireditve. Slovesnost je vodila podpisana, Kristina Brodnik je

tno tovariško srečanje pa ob prijazni Šuštarjevi domačiji na Spodnji Brezovici.

Organizatorica slovesnosti je skupaj s Krajevno skupnostjo Dob krajevna organizacija borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Dob, Krtina, ki je v dneh pred slovesnostjo uredila poti do spominskega obeležja, za kar vsem sodelujočim iskrena hvala. Slovesnost so polepšali praporščaki, prvič pa je pri obeležju ob državni in občinski zastavi zaplapolala tudi zastava Krajevne skupnosti Dob. Med številnimi obiskovalci so bili tudi Marija Ravnikar, predsednica sveta KS Dob, Marija Majhenič, predsednica Združenja borcev za vrednote NOB Občine Domžale, in Marjan Ravnikar, podžupan Občine Domžale. Tradicionalno se je slovesnost začela s slo-

recitala dve znani Kajuhovi partizanski pesmi, Maks Jeran se je predstavil z odlomkom iz Župančičeve pesmi Z vlakom, Jože Lončar pa s pesmijo Mateja Bora ter z lasno pesmijo in razmišljanjem o preteklosti, povezani s sedanjo stjo in prihodnostjo.

Prireditve se je zaključila s spoštovanjem in hvaležnostjo vsem, ki so prispevali k današnji samostojni in svobodni Sloveniji ter s skupno pesmijo V dolini tihi, ki nas je pospremila do prijazne Šuštarjeve domačije in prijetnega druženja, v katerem smo se spomnili tudi besed pesnika Toneta Pavčka: »V srcu, če je ta pravo, je zmeraj prostora za tisoč imenitnih stvari, ki jih ljubiti mora vse, kar živi.«

VERA VOJSKA

DOMŽALE
prostor, gadevoljnik, ljudi

OBČINA
DOMŽALE

SLAMNIK, GLASILO OBČINE DOMŽALE, ISSN 2536-4030, IZHAJA V NAKLADI 13 500 IZVODOV IN GA PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNO. Ustanoviteljica glasila je občina Domžale. **Izdajatelj:** Kulturni dom Franca Bernika Domžale, zanj direktorica Cveta Zalokar / **Odgovorna urednica:** Špela Trškan / **E-naslov:** urednistvo.slamnik@gmail.com / **Trženje oglasnega prostora:** Nataša Gliha, 041 654 695, carniola1@siol.net / **Oblikovna zasnova:** Mojca Bizjak, Klemen Gabrijelčič / **Prelom in priprava za tisk:** Zavod Zank / **Jezikovni pregled:** Primož Hieng / **Tajnica:** Tina Kušar, tel.: (01) 722 50 50, faks.: (01) 722 50 55, slamnik@kd-domzale.si, Ljubljanska cesta 61, Domžale / **Uradne ure:** od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure, ob sredah tudi od 15. do 17. ure / **Tisk:** Delo d.d., Dunajska 5, 1509 Ljubljana/ Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja prispevkov.

Praznovanje dneva državnosti na Homcu

S slovesno mašo za domovino, ki jo je na predvečer praznika daroval župnik Gašper Mauko, se je začelo tradicionalno praznovanje dneva državnosti, ki ga na Homcu pripravljajo vsa aktivna krajevna društva in organizacije.

V zanimivi pridigi je novi homški župnik kar nekaj besed namenil besedi kultura, ki je kot nekakšno vezivno tkivo države: »Kultura je namreč skupek dosežkov, vrednot človeške družbe kot rezultat človekovega delovanja in ustvarjanja na vseh področjih družbenega življenja. Ne more mimo politike, gospodarstva, izobraževanja, umetnosti, medijev, zgodovinskega dogajanja, odnosov ... Kultura vse zaznamuje in je od vsega življenja zaznamovana. Lahko je idealna, lahko povprečna, lahko 'nikakva', vse v odvisnosti od kvalitete njenega ustvarjalca.«. Razmišljanje o prazniku je zaključil s pomenljivimi besedami: »Boljše družbe in države ne bo brez boljše kulture, boljše kulture pa ne brez boljših posameznikov, odločenih za boljši jutri. Izgovor, da je vse slabo, da smo nemočni, vsak trud pa brez pomena, je obrabljena in nekoristna fraza, ki človeka spremlja skozi vsa obdobja zgodovine. Prihodnost nam ni od sveta vnaprej določena, ne od zgrešene preteklosti omejena. Prihodnost se gradi na temeljih, ki jih človek zaseje s svojim sedanjim ravnanjem. Bistvena je zavestna odločitev za dobro, najprej posameznika, nato občestva, ki ga enako misleči posamezniki oblikujejo.«

Sledila je slavnostna akademija ob lipi samostojnosti sredi Homca. Po uvodnih besedah moderatorke programa Katje Černelič je prisotne z nekaj besedami pozdravila Marjeta

Rode, predsednica Krajevne skupnosti Homec Nožice. Po odpeti pesmi v izvedbi domačega Homškega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom Uroša Peleta je navzoče nagovoril slavnostni govornik prof. dr. Janez Marolt.

V svojem govoru se je najprej dotaknil razmišljanja o velikosti naroda: »Različnih narodov in različnih jezikov je na svetu več tisoč, držav je le nekaj čez dvesto. To pove predvsem, da mnogim narodom ni uspelo ustvariti lastne države, v kateri bi njihovi jeziki uživali status uradnih jezikov in imeli mednarodno akreditacijo. Spomnite se, koliko držav je članic OZN. Nekaterih narodov je več milijonov, npr. Kurdov prek 30 milijonov, pa nimajo lastne države. Slovenci smo si ustvarili svojo državo, pa nas je komaj dva milijona. Lojze Peterle je to označil kot nasmeh zgodovine. Brez dvoma je na mestu Trubarjev stavek: stati inu obstati! Slovenska država obsega komaj poldrugo stotinko odstotka kopenske zemljine površine, slovenski državljani pa je komaj vsak tri tisoč dvestoti zemljan.«

Med zaslužnimi osamosvojitelji je posebej poudaril nekdanjega ljubljanskega škofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja, ki je s svojimi znanstvi in ugledom in glede na evropsko ter svetovno širino svojega krščanskega kot tudi svetovljanskega duha, odigral neprecenljivo vlogo neomajnega stebra nove države. V nadalje-

vanju se je podrobneje dotaknil poročnih težav mlade države; političnih preigravanj, 'zlorabe' demokracije, korupcijskih afer idr. Nekaj besed je namenil tudi Cankarju in njegovemu jubilejnemu letu. Ob koncu je povedal še zanimivo razmišljanje iz antične zgodovine: »Sedem grških modrih so vprašali: katera država je najboljša? Prvi je odgovoril Solon: tista, v kateri grozi hudodelcu obtožba in kazen od neprizadetih nič manj kot od prizadetih. Drugi je odgovoril Bias: tista, v kateri se zakona vsi boje kakor tirana. Tretji je odgovoril Tales iz Mileta: tista, ki ima državljane ne prebogat in ne presiromašne. Četrty Anaharsis: tista, v kateri se drugo ocenjuje enako in se le npravno boljše meri po vrlini, npravno slabše po malovernosti. Peti Kleobulos: tista, v kateri imajo državniki hujši strah pred grajo kot pred zakoni. Šesti Pitakos: tista, v kateri je slabim nemogoče, da bi vladali, in dobrim nemogoče, da ne bi vladali. Sedmi Hilon: tista, ki najbolj posluša zakone, najmanj govornika.«

Svoj govor je zaključil z voščilom in željo naj čuvajmo svojo državo in jo imamo radi.

Po zaključni pesmi homškega pevskega zbora se je praznovanje nadaljevalo s pogostitvijo in priložnostnim kresovanjem na športnem igrišču ob homški šoli.

BORUT JENKO
FOTO: TONI IGLIČ

Pravljčni Šumberk, nova družinska dogodivščina

V Domžalah bo 14. septembra v okviru 2. Hroščkovega festivala odprta četrta pot Pravljčno-doživljajske transverzale po Slovenji.

Po Poti pastirskih škratov na Krvavcu, Polhovem doživljajskem parku v Polhovem Gradcu in Poti močvirskih škratov na Mali plac bo Občina Domžale v sodelovanju z zavodom Škratelj odprla Pravljčni Šumberk v domžalskem mestnem gozdu.

njih domujeta jamski škrat Domželec in hrošček Simon, ki bo otroke vodil po poti.

Potek poti

Pravljčno-doživljajska pot Pravljčni Šumberk se začena v Kavarni Če-

Otroci bodo v Pravljčnem Šumberku na zelo pomembni misiji. Lisički bodo pomagali najti izgubljeni slamnik, ki je zanj pa tudi za vse druge živali na Šumberku in celo za vse ljudi v Domžalah izjemno pomembna reč. Pri tem bodo spoznali zgodbo o domžalskih slamnikih, odpotovali v prazgodovino tega kraja in odkrivali pravljčno lep gozd Šumberk, poln različnih dreves, živali in kraških jam. V

šmin v Češminovem parku v središču Domžal, kjer bodo otroci dobili knjižico Pravljčni Šumberk. Nadaljuje se ob Kamniški Bistrici do Šumberka in nato vrne prek Šumberka nazaj na izhodišče.

Pot je dolga 3,54 kilometra, na njej pa je treba premagati 134 metrov nadmorske višine. Je dobro označena, za vsa doživetja na poti pa bo družina potrebovala okoli tri ure.

VARNO POT V ŠOLO IN DOMOV

vsak teden tekste šteje!

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Filmski večeri V ARBORETUMU

30.8. | BELI VRAN
20.30 Napeta zgodba baletnika Rudolfa Nurejeva v trenutku, ko se odloči iz Sovjetske zveze prebežati v Francijo.

31.8. | PAVAROTTI
20.30 predpremierno Presunljiv in intimen portret legendarnega tenorja in enega najbolj priljubljenih opernih pevcev vseh časov.

zadnji konec tedna v avgustu

Arboretum VOLČJI POTOK

INFORMACIJE | Letni kino se odvija v Arboretumu, Volčji potok. Vstopnice so v na voljo na blagajni Mestnega kina Domžale, blagajni Arboretuma in na www.mojek-arte.si. Vstop v park bo mogoč ob 20.00 uri, projekcije se pričnejo ob 20.30. V primeru slabega vremena bodo projekcije v dvorani Mestnega kina Domžale. Cena vstopnice je 5 Eur | Mestni kino Domžale - t. 722 50 50 m. blagajna@kd-domzale.si

IZ URADA ŽUPANA

Dobrodošli, prvošolčki, in ponovno pozdravljeni, šolarji!

Verjamem, da je za vami nepozabno poletje, med katerim ste si nabrali energije za novo šolsko leto, da se ga boste lahko lotili z veliko dobre volje in zvrhano mero zagnanosti. Posebno dobrodošlico izrekam novi generaciji prvošolčkov, več kot 420 vas bo 2. septembra prvič sedlo v šolske klopi.

Vsako leto vam znova zaželim, naj bo vaša pot v šolo varna. Bodite previdni v prometu, na vašo pot v šolo in domov pa bomo posebej pozorni vsi, tako starši kot vozniki.

Želim vam, da svojo vedoželjnost še okrepite, sklenete nova prijateljstva in usvojite nova znanja, ki vam bodo odpirala obzorja. Spoštujte se med seboj in se učite drug od drugega. Izkušnje in znanje vam bodo ostale za vedno.

Vsem želim prijeten, varen in uspešen začetek novega šolskega leta. Prvošolčkom, ki šolska vrata odpirajo prvič, pa želim prijeten uvod v novo poglavje njihovega življenja. Občina Domžale na prvi šolski dan vsem domžalskim prvošolcem poklanja majhno pozornost - nahrbtnik, prvošolsko rutko in knjižgo z naslovom Hrošček Simon širi zadovoljstvo. Pozornost pa sta letos dodala tudi dva naša javna zavoda – Knjižnica Domžale bo prvošolčke obdarila s kazalko, Kulturni dom Franca Bernika pa z brezplačno karto za ogled Levjega kralja v Mestnem kinu Domžale. Nismo pa obdarili le prvošolcev, za četrtošolce smo pripravili uporaben zemljevid – karto Domžal, ki jo bodo potrebovali pri učnih urah.

Spoštovane ravnateljice in ravnatelji, učiteljice in učitelji, strokovne delavke in delavci,

zavedam se, da novo šolsko leto tudi pred vas postavlja kup novih izzivov. Verjamem, da so lahko z dobrim vodenjem, obilo dobre volje in medsebojnega spoštovanja vsi izzivi rešljivi. Zato vam vsem želim uspešno šolsko leto, s čim manj pretresi, z veliko vedoželjne mladine in s čim več zadovoljstva pri vašem delu.

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Poletne investicije v šolsko in vrtčevsko infrastrukturo

Poletne počitnice so kot nalašč za prenove in gradnje v šolah in vrtcih. Do prvega šolskega dne bodo končane skoraj vse investicije, razen okolica pri OŠ Venclja Perka, ki bo zaključena do sredine septembra.

Streha na OŠ Dob je bila v celoti obnovljena.

V enoti Kekec v Radomljah (Vrtec Domžale) so prenovili kuhinjo, centralno ogrevanje, vodovod in sanitarije.

Pri enoti Ostržek na Rodici (Vrtec Domžale) je bila obnovljena hišniška lopa.

Na vzhodni strani OŠ Venclja Perka poteka zunanja ureditev: menjava dotrajane kanalizacije, asfaltiranje površin za pešce in kolesarje, tlakovanje površin ob šoli, obnova kolesarnice, postavitve zidca ob telovadnici, ki bo hkrati klop.

Telovadnica v OŠ Rodica je to poletje dobila novo strešno kritino.

Na obisku 21. tabora gasilske mladine Gasilske zveze Domžale

Zadnje počitniške dni so se mladi gasilci tako kot vsako leto tudi letos izobraževali in usposabljali na taboru mladih gasilcev, ki je letos po dveh letih spet potekal v Radencih, v idiličnem kraju ob reki Kolpi.

Zadnje počitniške dni so se mladi gasilci tako kot vsako leto tudi letos izobraževali in usposabljali na taboru mladih gasilcev, ki je letos po dveh letih spet potekal v Radencih, v idiličnem kraju ob reki Kolpi.

Od 19. do 24. avgusta 2019 se je 46 mladih gasilcev iz domžalskih prostovoljnih društev izobraževalo, družilo in zabavalo na 21. gasilskem taboru v idilični pokrajini ob reki Kolpi. Tudi letos jih je razveselil obisk iz domače občine. Obiskali so jih župan Toni Dragar, podžupanja mag. Renata Kosec, predsednica Gasilske zveze Domžale Marjeta Kristan, podpredsednik zveze Tone Pavlič, direktor Centra za zaščito in reševanje Andrej Jarc, poveljnik Gasilske zveze Domžale Matjaž Merkužič in tajnik Gasilske zveze Domžale Stanko Grčar.

Gostje so otrokom pripravili delavnico, ki sta jo vodili podžupanja mag. Renata Kosec in predsednica Gasilske zve-

ze Domžale Marjeta Kristan. Otroci so z njuno pomočjo uspešno izpeljali malo tiskovno konferenco, na tema katere je bil primer: Požar v stolpnici v Ulici Matije Tomca 2. Prav vsi so uspešno opravili malo šolo kriznega komuniciranja in ob koncu občinskega obiska prejeli diplomo.

Gostje so pohvalili gasilski tabor in vse sodelujoče ter poudarili pomembnost vključevanja mladih v tovrstna društva.

V soboto, 24. avgusta 2019, na zadnji dan tabora, so se dneva odprtih vrat udeležili starši in sorodniki mladih gasilcev. Sedem mentorjev je skrbelo, da so prijetno preživljali taborni teden. Spoznavali so različne gasilske veščine in preventivo, uživali v športnih aktivnostih in orientacijskih izletih ter kopanju v reki Kolpi.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Skupaj za lepšo starost

V aprilski številki Slamnika smo v prispevku Dolgotrajna oskrba – kje smo v Domžalah danes in kje želimo biti jutri napovedali izvedbo vprašalnika med občani in občankami Domžal. Zdaj je le-ta pred vami, mi pa vas iskreno nagovarjamo, da ga izpolnite.

Z vprašalnikom želimo ugotoviti, kako razširjene in dostopne so trenutno storitve za starejšo populacijo v vaši občini in predvsem, kaj občani na tem področju želijo v prihodnje. Gre za analizo, ki jo v letošnjem letu ob podpori Občine Domžale in Doma upoko-jencev Domžale izvajamo na Inštitutu RS za socialno varstvo. Prepoznati želimo potrebe na področju skrbi za sta-

šalnik, ki ga izpolnite prek telefona ali računalnika. Do njega dostopate prek spletne povezave (<https://irssv.ika.si/skupajzalepsostarost>) ali QR kode.

Izpolnjene vprašalnike bomo zbirali do konca septembra 2019. Če imate v zvezi z vprašalnikom kakršnakoli vprašanja, nas kontaktirajte na 01 200 02 57 (Mateja Nagode, Inštitut RS za socialno varstvo) ali na irssv@siol.net.

rejše in na tej osnovi predlagati razvoj oskrbe v prihodnje. Analiza bo služila tudi kot podlaga za pripravo strategije za starejše s konkretnimi ukrepi, kaj bo morala Občina Domžale v prihodnjih letih narediti na tem področju.

V Slamniku se torej nahaja papirnati vprašalnik s priloženo kuverto in plačano poštnino. Izpolnite ga ne glede na vašo starost, predlagamo pa, da ga izpolni najstarejša oseba v gospodinjstvu. Vprašalnik izpolnite, prepognite, vstavite v priloženo kuverto in oddajte na pošto. Mlajše naprošamo, da so pri tem svojim starejšim družinskim članom, če je to potrebno, v pomoč.

Vprašalniki so dostopni tudi po različnih lokacijah v občini (npr. Dom upoko-jencev Domžale, Knjižnica Domžale, Občina Domžale, ipd.), kjer ga imate na licu mesta možnost izpolniti in oddati v za to posebej pripravljeno škatlo. Obenem smo pripravili tudi spletni vpra-

Vaši odgovori so zelo dragoceni in pomembni za vse, ki želimo slišati potrebe ljudi in sistematično odgovarjati nanje, zato vas **vključno vabimo k sodelovanju in soustvarjanju lepše starosti!**

OBČINA DOMŽALE
INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE

QR koda do spletnega vprašalnika

Skupaj za lepšo starost

Dobrodošli v Domžalah

Predstavitve slovenskih pokrajin z običaji, kulturo, kulinariko. Dogodki, sejmi ...

VABLJENI NA TRŽNI PROSTOR med 8.00 in 13.00 uro. Lepo nam bo!

sobota • 21. september
PODČETRTEK

sobota • 28. september
PRISTNO POMURSKO
GLASBENA SKUPINA KONTRABANT

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Iskrene čestitke častnima občanoma: Jožetu Pogačniku za 103. in Petru Primožiču za 80. rojstni dan

Najvišje priznanje Občine Domžale je naziv častni občan, konec julija pa sta med štirimi častnimi občani naše občine (Jože Pogačnik, dr. Miroslav Stiplovšek, dr. Velimir Vulikič, Peter Primožič) kar dva praznovala pomembna življenjska jubileja.

Častni občan Jože Pogačnik je po neuradnih podatkih tudi najstarejši občan naše občine, praznoval 103. rojstni dan, za prvih osem desetletij življenja pa številne čestitke prejema Peter Primožič. Oba častna občana sta prehodila delovni življenjski poti, na katerih je bilo tudi opravljanje funkcije predsednika občine oziroma zdaj župana, ob tem pa sta se odlikovala še z vrsto drugih aktivnosti. Te ju uvrščajo med ljudi, ki so pomembno vplivali na novejšo zgodovino naše občine in njen uspešen razvoj.

Ob njunih visokih življenjskih jubilejih je Toni Dragar, župan Občine Domžale, pripravil slovesnost, na kateri so se slavlencema pridružili tudi Velimir Vulikič, častni občan, Cveta Zalokar, nekdanja županja, Milan Marolt in Anton Preskar, nekdanja predsednika izvršnega sveta, ter podžupanja mag. Renata Kosec in Andreja Jarc Pogačnik, hči Jožeta Pogačnika in nekdanja podžupanja. V kratkem nagovoru je župan spomnil na prizadevanja in uspešni življenjski poti obeh slavlencev ter jima zaželel predvsem veliko zdravja, v spomin na letošnja jubileja pa sta prejela umetniški deli. Oba sta se županu in sodelavcem zahvalila za pozornost, nekdanji predsednik skupščine Peter Primožič pa je spomnil na skupna prizadevanja tako nekdanjih vodstev kot sedanjega, opozoril na najpomembnejše uspehe občine ter izrazil svoje veselje in ponos nad uspešnim razvojem občine. Čestitkam se je v imenu Kulturnega doma Franca Bernika Domžale pridružila tudi direktorica Cveta Zalokar.

Spomnimo še na nekatera pomembnejša obdobja obeh slavlencev:

Jubilant Jože Pogačnik, rojen je bil 27. julija 1916, je naziv častni občan Občine Domžale prejel leta 2003 za življenjsko delo – za prispevek h gospodarskemu in širšemu družbenemu razvoju. Večina se ga spomni predvsem kot uspešnega predsednika Skupščine Občine Domžale v obdobju 1963–1969. V letih 1972–1973 je bil poslanec gospodarskega zbora slovenske skupščine in so-

podpisnik znane politične akcije 25 poslancev ob kandidiranju za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije. V nepozabnem spominu pa je ostal generacijam delavcev Tosame, ki se svojega direktorja še vedno radi spominjajo, saj je podjetje pod njegovim vodstvom postalo ena najmodernejših sanitetnih tovarn.

Jože Pogačnik je skromen in preprost, pogumen, z velikim ugledom med občani in občankami, ki ga še danes cenijo zaradi izrazitega socialnega čuta in razumevanja za malega človeka, še po desetletjih pa se delavci Tosame še vedno radi spominjajo direktorja, ki je zanje vedno našel dobro besedo.

Peter Primožič, rojen 29. julija 1939, je častni občan od leta 2012, ko je priznanje prejel za prizadevno delo pri razvoju občine in prostovoljstvo, posebno

v Planinskem društvu Domžale. V javno življenje se je vključil zelo zgodaj s ciljem ljudem pomagati pri reševanju težav in jih vključevati v soodločanje. Posebno je ostal v spominu kot predsednik Skupščine Občine Domžale v letih 1986 do 1990, v obdobju velikih dosežkov prav zaradi velike pripravljenosti stopiti skupaj in uresničiti z največjim soglasjem dogovorjene načrte. Opravljal je funkcijo družbenega pravobranilca, njegovo pravniško-strokovno delovanje pa je povezano z dolgoletnim vodenjem volilnih opravil v občini. Večina Domžalčanov ga pozna tudi kot predanega planinca, predsednika Planinskega društva Domžale v obdobju, ko je društvo doživelo enega vrhuncev delovanja na vseh področjih.

S svojo skromnostjo in zavzetim prostovoljnim delom je Peter Primožič zgled delavnosti, tovarištva in predanosti, ki vselej poudarja, da so bili uspehi doseženi s skupnim delom sodelavcev ter vseh občank in občanov.

Obema jubilarntoma iskrene čestitke, veliko zdravja in prijetnih trenutkov med domačimi in prijatelji.

VERA VOJSKA
FOTO: TEJA HAUPTMAN

Orglice bodo igrale

Tržni prostor Domžale
14. september 2019
ob 10.00 uri

 OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

 Kulturno društvo
MIHAELOV SEJEM, Menges

 10. DOBRODELNI GASILSKI KONCERT

Veseli smo, kadar lahko pomagamo tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Športna dvorana Domžale
četrtek, 3. oktober 2019 ob 19. uri

Tanja Žagar
Vili Resnik
Skupina Calypso
Ansambel Vihar
Veseli Dolenjci
Ansambel Zeme
Klapa Koprivnica
MoPZ CZR Domžale
Godba Domžale

Povezovalka
Barbara Božič
humor
Franc Podbrežnik - Solčavski

Prodaja vstopnic:
- www.eventim.si in prodajna mesta v sistemu EVENTIM
- Pri vseh PGD v občini Domžale
- CZR Domžale
- Gostilna Keber, Domžale in uro pred prireditvijo

www.eventim.si
NAILAZJA POT DO VSTOPNIC!

VELIKI INTERVJU

KO UČIŠ, SE NAJVEČ NAUČIŠ SAM

LILI IN MARJETA JURMAN, JEZIKOVNI CENTER DUDE

Jezikovni center DUDE je v Domžalah in okolici dobro znan, marsikdo je tam naredil prve korake k znanju tujega jezika, saj deluje že več kot 20 let.

Nataša Gliha

Foto: osebni arhiv Lili Jurman

O izredno zanimivi in dinamični življenjski poti smo poklepetali z ustanoviteljico Lili Jurman, ki je zdaj že tri leta v pokoju, kar pa ne pomeni, da ni več zelo dejavna, in njeno hčerko Marjeto.

Lahko človek kar preneha z delom, ko gre v pokoj, če je podjetje njegov otrok, ki ga je postavil na noge?

Ne, ni tako enostavno, ne moreš kar odrezati. Vsa ta leta, ko sem vodila Jezikovni center DUDE, je Marjeta dihal z mano in je bila vpeljana v delo, zato tudi sam prehod ni bil tako zelo težak. Še vedno, kadarkoli me potrebuje, z veseljem priskočim na pomoč, pa naj si bo to glede uvajanja kadra, nadomeščanja, svetovanja ali prevajanja, drugače pa ji brez skrbi predam DUDE.

Marjeta, je odgovornost velika? Je težko?

Je in ni. Mama mi zaupa, kar mi veliko pomeni. Naučila me je delati, dober pa je občutek, da imaš nekoga, na kogar se lahko obrneš in veš, da ti bo dal nasvet, pošteno povedal svoje mnenje. Mama je garač. Ves čas dela. Leta in leta zanj vikendi niso obstajali, ravno tako tudi ne počitnice in prazniki. Z delom je začela ob sedmih zjutraj in zaključevala ob pol desetih zvečer. Velikokrat je bilo potrebno še kaj postoriti in dostikrat se vprašam, od kod je jemala vso to energijo. Tudi meni je privzgojila delovne navade, in šele zdaj, ko imam tudi sama otroke, razumem, kako je, ko si razpet med delo in družino. Mama mi je dala še nekaj: zavedanje. Če se zavedaš svojih korenin, imaš neverjetno moč, da lahko prebrodiš vse prepreke.

Lili, imaš zanimivo življenjsko pot. Kakšna je bila, kaj te je gnalo?

V Avstralijo sem s takratnim možem in enoletno hčerko emigrirala leta 1974, kjer sem ostala 16 let. Tam spodaj (Down under) se je rodil še sin Michael. V Avstralijo je želel moj nekdanji mož in ljubezni slediš tudi na drug konec sveta. Sem pa vesela, da je izbral Avstralijo, kjer je toplo, ne pa nekih mrzlih krajev, saj me rado zebe. Ko sem prišla v Avstralijo, me je realnost trdo prikovala na tla. Zelo hitro so mi povedali, da sem delala šolo v komunističnem sistemu in da sem še celo nevarna za njihov sistem kapitalizma. To je bil prvi šok, ki pa mu je sledilo še ogromno drugih. Ponoviti bi morala dve leti študija, a se moj nekdanji mož s tem ni strinjal, ker je menil, da smo prišli v Avstralijo delat in ne študirat. Tako mi ni preostalo nič drugega, kot da sem se lotila del, ki so bila slabo plačana in garaška. Mož je imel prevoziško podjetje, jaz pa sem poleg rednega dela prostovoljno poučevala slovenščino otroke slovenskih in avstralskih staršev. Ob praznovanjih božiča, velike noči in drugih praznikov smo peli, recitali, igrali igre ... Kar nekaj let sem poučevala srednješolce, ki so si za maturo izbrali slovenščino, ki je bila enakovreden predmet vsem ostalim. Učila pa sem tudi azijske migrante angleščino, ki so jo potrebovali za preživetje. To so bili državni projekti, ki jih je organizirala avstralska vlada. Šele po

Marjeta in Lili Jurman

Ko sem prišla v Avstralijo, me je realnost trdo prikovala na tla. Zelo hitro so mi povedali, da sem delala šolo v komunističnem sistemu in da sem še celo nevarna za njihov sistem kapitalizma. To je bil prvi šok, ki pa mu je sledilo še ogromno drugih.

vrnitvi v Slovenijo sem v Londonu pridobila tudi diplomu za poučevanje angleščine kot tujega jezika.

Avstralija je tako drugačna v vseh pogledih. Kakšni so spomini?

V Avstraliji je bilo veliko lepih trenutkov, so pa bili tudi manj lepi. In ob trenutkih, ko mi je bilo najtežje, sem imela v parku blizu hiše drevo, ki je postalo moj prijatelj in ob njem sem se zjokala, umirila in ostala močna. Ne da bi se tega takrat zavedala, sem izoblikovala neko posebno vez z naravo in vesoljem.

Še posebej se pomnim, da me je starejša slovenska ženička, ko sem povedala, da grem na dopust v Slovenijo, prosila, naj ji prinesem le prgišče slovenske zemlje, da bo lahko mirno v njej umrla. Že takrat sem se odločila, da se želim vrniti domov. Ta želja je bila zelo intenzivna in me je ves čas spremljala. Po ločitvi sem res spakirala otroka in sebe ter se vrnila.

Marjeta, česa se pa ti spomniš?

Predvsem gledam na Avstralijo kot na veliko življenjsko izkušnjo. Ko greš po svetu, se ti širi obzorja. V Sloveniji se sploh ne zavedamo, kakšna vrednota je varnost. V Avstraliji otroci sami ne prestopijo praga hiše in se gredo igrati na igrišče, saj se bojijo, da jih bo kdo ukradel. Ta strah je tako globoko ukoreninjen v Avstraliji, da ne boš nikjer videl, da se otroci sami igrajo zunaj. Vedno je poleg nekdo, ki jih pazi. Tudi v šolo in iz šole ne gredo sami. Hoja po gozdovih in planinah tam ne obstaja. Povsod je privatna lastnina in napisi,

ki prepovedujejo prečkanje zemljišča. Po drugi strani pa po divjini tudi nihče ne hodi, ker se kaj hitro lahko izgubiš in še veliko nevarnih živali je – kače, pajki, škorpioni ... Čutiš omejenost, v Sloveniji pa se počutiš res svoboden pod milim soncem.

Zakaj ste se vrnili prav Domžale in ne v kak drug kraj?

Tu je živela moja nekdanja tašča, Marjetina babica, s katero smo se dobro razumeli. Ona nam je tudi pomagala takoj po povratku, nam našla najemniško stanovanje. Po osnovni izobrazbi sem vzgojiteljica, a službe v vrtcu nisem dobila takoj, morala pa sem preživeti oba otroka in plačati najemnino. Tako sem delala tudi v strežbi in hkrati začela poučevati angleščino najprej sosedove otroke, za tem pa sedem let v drugih jezikovnih šolah, spoznala vse od pisarniškega dela do poučevanja. Ravno to je spodbudilo mojo željo, da bi poučevala v svoji šoli, na način, ki bi bil bolj pisan na mojo kožo. Moje vodilo je vedno bilo, da prenesem vse svoje znanje in življenjske izkušnje na tečajnike, da si s tem pridobijo več samozavesti in samospoštovanja. Tako se je septembra 1997 rodil moj tretji otrok, Jezikovni center DUDE.

Zakaj so se DUDE obdržale, saj so bile v Domžalah tudi druge jezikovne šole, ki jih zdaj ni več?

Zdi se mi, da imam srečo, da mi je vesolje pomagalo, da so se mi uresničile sanje. Vrnila sem se domov v Slovenijo, kjer so moje korenine in korenine mojih prednikov. Tu sem lahko poučevala angleščino, delala pod svojimi pogoji, z največjim veseljem, pred-

nostjo, spoštovanjem, hvaležnostjo, odgovornostjo, v sproščenem vzdušju in z individualnim pristopom. Ko sem začela z jezikovnim centrom DUDE, sem bila v poslovnem svetu neznana. Ob stalnem trdem in vestnem delu so nas počasi spoznavali in ustvarili smo si dobro ime. Vse do recesije smo veliko sodelovali z raznimi podjetji v naši okolici. Ker nismo bili v večini vezani le na podjetja ter zaradi določenih kvalitet, smo ostali v poslu. Vsa leta smo in še opravljamo svoje delo kvalitetno in pošteno, ustvarili smo pozitivno in domače vzdušje, celotni kolektiv je strokoven in priazen, v Dudah gradimo na toplih človeških odnosih. Vsa ta leta smo bili in še vedno smo zelo prilagodljivi ter v največji meri upoštevamo potrebe in želje tečajnikov.

Marjeta se spogleda z mamo in nadaljuje: Več kot mi učimo, več se naučimo. V življenju je pomembno, da karkoli delaš, delaš z veseljem, srcem, zagnanostjo in prepričanjem v uspeh. Če nisi prepričan, da je delo, ki ga opravljaš, pravo zate, išči naprej, raziskuj, možnosti je kot zvezd na nebu. Prav gotovo obstaja nekaj, kar te veseli, ideja je najpomembnejša, temu sledi nešteto poti, kako to izpeljati. Zdaj obstaja veliko več možnosti kot kadarkoli prej. Obstajajo inkubatorji, kjer ti tudi občina pomaga pri tvojih prvih korakih. Tudi če enkrat padeš ali pa dvakrat, je vse to le nabiranje izkušenj, treba je vztrajati in slediti svojim sanjam.

Kaj pomeni ime DUDE?

Za to je kriv pa moj brat Michael. Ime DUDE je povezano s škotskim pihal-

VELIKI INTERVJU

Predvsem gledam na Avstralijo kot na veliko življenjsko izkušnjo. Ko greš po svetu, se ti širijo obzorja. V Sloveniji se sploh ne zavedamo, kakšna vrednota je varnost. V Avstraliji otroci sami ne prestopijo praga hiše in se gredo igrati na igrišče, saj se bojijo, da jih bo kdo ukradel. Ta strah je tako globoko ukoreninjen v Avstraliji, da ne boš nikjer videl, da se otroci sami igrajo zunaj. Vedno je poleg nekdo, ki jih pazi.

sionalni dudar v Sloveniji, nastopal je na prireditvah, povezanih z Veliko Britanijo, na porokah, pogrebih in zabavah, v sebi ima raziskovalni duh, bil je plezalec, raziskoval jame, hodil po planinah, zato me tudi njegova odločitev, da gre v Avstralijo, ni presenetila. Zdaj živi v Avstraliji že sedmo leto. Iz svojega konjička je naredil kariero višinskega delavca. Zaslužek je zelo dober, življenje pa se vrti le okoli dela.

Se bo vrnil v Slovenijo?

Kdo ve. Svet je velik in nikoli se ne smeš omejevati. Idealno je, da živiš v okolju, kjer opravljaš delo, ki te veseli, imaš dovolj prihodka za zmerno življenje, predvsem pa, da imaš okoli sebe ljudi, ki jih imaš rad in oni tebe, tako da se dobro počutiš. V Avstraliji je popolnoma drugačna kultura. Možnost, da se sredi delavnega dne naključno srečaš z znancem in greš na kavo, skoraj ne obstaja. Že samo to, da greš na pivo, je potrebno načrtovanje in dogovarjanje. Zato se Michaelu dostikrat poraja vprašanje zdaj, ko živi v deželi materializma, ko dela, ko služi denar, ali je to smisel življenja?

Ga pogrešata?

Lili in Marjeta se spogledata in vidi se, da je med njima neka posebna vez, globlje razumevanje, obenem pa se jima na obrazih pojavi nasmeš in Lili pove: Seveda ga pogrešam, saj kogar imamo radi, bi ga želeli imeti ob sebi. Toda ko otrok odraste, mora zapustiti gnezdo in se postaviti na svoje noge. Le tako se osamosvoji in postane odrasla, zrela in odgovorna oseba.

Marjeta pa hitro doda: Sporočil je, da bo leto poleti prišel domov. Ne vem, če sem prav povedala, saj je njegov dom zdaj v Avstraliji, vsekakor pa pride v Slovenijo in bomo skupaj. Prav veseliva se.

Zakaj mladi zapuščajo Slovenijo? Se bodo na stara leta vrnili?

Vedno so odhajali in vedno bodo. Če imajo željo in pogoje, naj jih izpolnijo. Mnogokrat je predvsem razlika v plačilu za isto oziroma podobno delo tista, ki pretehta, morda ne najdejo dela, primernega svoji izobrazbi. Največ v življenju štejejo izkušnje, le-te oblikujejo, in ob neprijetnih izkušnjah rasteš in se razvijaš in počasi pričneš dobivati vez s samim seboj, in na koncu ugotoviš, kdo pravzaprav si, kaj želiš in kaj je tvoj namen bivanja tu na Zemlji. Kar se tiče služb, mislim, da lahko vsakdo najde kaj primernega zase, naj si bo tu ali v tujini. Pomembno je, da če se ne najdeš na svojem področju, delaš kaj drugega, vse dokler se ti sreča ne nasmehe. Vsak zakaj ima svoj zato. Lahko da te sreča čaka kje drugje, kjer boš še bolj užival in z veseljem ustvarjal.

Če ima otrok željo iti v svet, mu dovolite, oblikovali ste ga vse njego-

vo življenje, ko začuti željo, mu dajte blagoslov in mu zaželite srečo. Veliko bolj zdravo je to, kot da si lastite otroka in si ga priklepate nase. Tak otrok je nesamostojen in tudi nikoli ne more biti res srečen. Zna biti težko in za mambo boleče, a po mojem mnenju je to edino prav.

V čem je poslovanje v tujini boljše ali slabše od Slovenije in Domžal?

V Avstraliji zelo hitro registriraš posel, si oproščen plačevanja davka v prvem letu poslovanja, nato še nekaj naslednjih let plačuješ manj, dokler v četrtem letu ne plačuješ davka v celoti. Če kupiš nepremičnino in jo prijaviš kot investicijo, ti določenih davkov ni treba plačati. Tudi kar se tiče gradbenih dovoljenj ni težav. Pravila so znana in v dveh do treh tednih dobiš potrebne papirje, zakoni se ne spreminjajo ves čas. Pri nas bi morali zmanjšati birokracijo.

Marjeta, zdaj ko so vajeti v tvojih rokah, kaj bi si želela od občine?

Občina Domžale Dudam pomaga tako, da vsako leto objavi bilten poletnih delavnic in tam smo navedeni. To je nekaj, kar je pohvalno, saj tako starši na enem mestu dobijo informacije za počitniške dejavnosti v Domžalah. Zelo dobrodošle bi bile subvencije občine za jezikovne tečaje za otroke socialno šibkejših družin ter mladih, ki bi si želeli poslovati s tujino, in tudi za starejše občane.

Koliko otrok in odraslih je šlo skozi šolo? Se vračajo? Se vračajo njihovi otroci?

Marjeta: V vseh teh letih bi lahko število tečajnikov šteli že kar v tisočih. Sprva je bilo več odraslih, neke po letu 2008 pa vodijo otroške skupine vse do danes. Veseli me, da je vedno več predšolskih otrok, saj se straši vedno bolj zavedajo, kako zelo je pomembno, da imajo otroci prvi pozitivni stik z jezikom že v zgodnjih letih. Znanstvene raziskave so pokazale, da ravno zgodnje učenje tujega jezika povzroča nastanek povezav v možganih, ki trajno vplivajo na inteligenco otroka in znanje ohranja v trajnem spominu skupaj z maternim jezikom. Po šestem letu starosti se začne razvijati logično mišljenje in učenje tujega jezika začne potekati na način, kakršnega smo vajeni pri odraslih.

Še posebej pa sem vesela, ko vidim, da kar veliko nekdanih tečajnikov pripelje svoje otroke v DUDE. Marsikdo pa se tudi vrne po kratkem premoru, saj jezik je živa stvar in jo je treba stalno negovati in uporabljati. Več kot jezik uporabljaj, več se ti ga ohranja in nadgrajuje.

Vedno upoštevamo načelo: predstavitve, utrjevanje in preverjanje. Tako veš, kaj so se tečajniki naučili in kje potrebujejo dodatno razlago in utrjevanje. Pri vseh tečajih je poudarek na govoru, saj slovnico se lahko vadi tudi doma, izgovarjavo pa je treba slišati in jo večkrat ponoviti. Da je učenje tujega jezika učinkovito in zabavno, se pri igralnih uricah za najmlajše uporablja veliko dodatnega materiala. Učenje poteka prek igre, petja, plesa, poslušanja zgodbic ... Najpomembnejše je, da so prvi stiki s tujim jezikom pozitivni. Pri odraslih je poudarek na govoru in prek govora se utrjuje slovnica. V nobeni skupini ne smejo manjkati pozitivna energija, dobra volja in spodbuda.

Lili se spomni še zadnjih let pred upokojitvijo: Zadnje dve leti pred upokojitvijo sem delala v tajništvu in sem poznala večino otrok in prav ljubki so bili, ko so prihajali k meni in so mi ali v nemščini ali v angleščini povedali, da si želijo bonbonček. To so bili res neprecenljivi trenutki. Slišala sem kar vrsto variacij, in ko sem vprašala v angleščini enega fantka, kaj moraš reči, da dobiš bonbonček, je rekel happy, happy.

Sodelovali smo tudi z Zvezo prijateljev mladine Slovenije in tako

vsako leto marsikateremu otroku omogočili brezplačno obiskovanje jezikovnih tečajev. Ves čas smo tudi poudarjali, kako zelo pomembno je branje knjig, tako da imamo v knjižnici čez tisoč knjig v različnih jezikih in te razdeljene po stopnjah. Vrsto let smo izvajali testiranja za Bralno značko in Knjižnega molja. Pri nas so si otroci lahko izposojali knjige in tudi pisali teste, za kar so prejeli potrdila za bralne značke založb. Vsako leto slikamo tečajnike po skupinah, tako da imamo svoj arhiv vseh skupin od prvega leta delovanja dalje.

Lahko rečem, da sem presrečna, da sem se vrnila v Domžale, saj je bila večina tečajnikov v vseh teh letih iz Domžal, veliko pa tudi iz okolice – Mengeš, Trzin, Kamnik, Lukovica, Moravče, Dolsko ... Nekaj jih je tudi iz Ljubljane.

Kaj pa učitelji? Jih je težko najti ali kar trkajo na vrata?

Brez res dobrih predavateljev se vsa ta leta vsekakor ne bi mogli obdržati v poslu. Vedno smo imeli sodelavce, ki so bili strokovno usposobljeni, predani svojemu delu, radi so poučevali, se res dobro pripravljali, bili srčni in prijazni. Seveda sem jim bila vsa ta leta mentor, veliko ur sem hospitirala, jim pomagala premostiti ovire, da so postajali res dobri pedagogi. Ni manjkalo druženja, zabav, izletov, smeha ter prijaznih besed spodbud in pohval. Mogoče bi se ravno ob tej priliki iskreno zahvalila vsem, ki so kadarkoli poučevali in še poučujejo v Dudah, saj brez njih ne bi bilo te uspešne zgodbe. Z mnogimi predavatelji imamo še danes stike, pripeljejo nam pokazati svoje otroke, malo poklepeta in obujamo spomine. Vesela sem, da na isti način tudi Marjeta izbira sodelavce, in še vedno so z nami srčni ljudje, ki so ponosni, da gradijo to zgodbo še naprej.

Marjeta vskoči in pove: Izobraževalni programi v jezikovnem centru DUDE so javno veljavni in potrjeni s strani Ministrstva za šolstvo in šport RS, zato morajo biti tudi predavatelji dobro usposobljeni. Odgovornost za DUDE jemljem resno. Jezikovna šola je tudi podvržena trgu in ponudbi in povpraševanju na njem, glavni dejavnik ostaja cena. Pri našem delu je najpomembnejše priporočilo, ko gre informacija od ust do ust, da smo kvalitetni, da se potrudimo, da tečajniki dobijo pozitivne rezultate

in so zadovoljni. To je osnova, na kateri gradimo prihodnost Dud tudi v bodoče.

Kakšni so načrti?

Predvsem nadaljevati kakovostno delo, slediti trendom, kolikor je možno, prilagoditi se potrebam in željam tečajnikov ter še naprej sodelovati s kvalitetnim in strokovnim kadrom. Zdaj se kaže, da je vsako leto več individualnih tečajnikov, pa naj si bo to osnovnošolcev, srednješolcev, pri odraslih pa prednjačita poslovna angleščina in nemščina.

Lili, se strinjaš?

Zdaj odločitve prepuščam Marjeti. Z njimi se strinjam, ker Marjeta verjame vanje. Ker če verjameš, potem tudi uspeš.

Imaš kak nasvet izkušene osebe, poslovne ženske, mame?

Moj nasvet tako mladim kot starejšim: vsak dan bodite hvaležni za vse to, kar imate, ne glejte česa nimate, glejte, kaj imate. Živimo v tako lepi deželi, bodimo ponosni na to, da smo Slovenci, da imamo svoje korenine. Ta narodna zavest se mora prebuditi v nas, pogledjte samo našo zgodovino, kako zelo skrbni so bili naši predniki. Živimo v sožitju, bodimo res dober sosed sosedu. Šele ko si v tujini in vsako jutro rečeš Good morning, takoj veš, da nisi doma, tu pa ta Dober dan tako zelo lepo zveni. Ko sem se vrnila, sem želela kar vse povprek objeti in vsem povedati, da sem doma. To je tako čudovit občutek, da se od sreče lahko samo razjokaš.

Za zaključek bi le dejala, da čeprav je bilo moje življenje vse prej kot lahko, ga ne bi prav nič spreminjala. Prav vsaka izkušnja, lepa in manj lepa, mi je pustila spomin. Vse te izkušnje so me izoblikovale v osebo, kakršna sem danes. Zgodba pa še ni zaključena, vse dokler smo še tu. Zdaj ko sem v pokoju, si končno lahko vzamem čas tudi zase, za sprehode v naravo, za QiGong, za branje, vrtnarjenje, poslušanje glasbe ali samo da sem ... Kam me bo še vodila pot v prihodnje, prepuščam nebu. Rada bi se zahvalila predavateljem in vsem tečajnikom, ki so kadar koli hodili in še hodijo v DUDE, da so nam zaupali in nam še vedno zaupajo, da so verjeli v nas in še verjamejo v nas in da so soustvarjali in še vedno soustvarjajo to prelepo zgodbo o uspehu. ☐

nim instrumentom. Samo ime je enostavno za izgovarjavo in lahko si ga zapomniš. Michael obvlada igranje na pri nas tako malo znan instrument. Približal ga je marsikateremu otroku, ki ga prej ni niti videl ali slišal. Prostore imamo opremljene v škotskem slogu, saj se morajo tečajniki počutiti prijetno in sproščeno. DUDE nas spremljajo ves čas. Ob 10. obletnici je Michael pripeljal prijateljico Romano, ki vodi Bagpipe band v Avstriji in nam je zaigrala na dude nekaj škotskih pesmi.

Michael se je pred nekaj leti vrnil v Avstralijo. Zakaj? Bi ob drugačnih pogojih ostal v Sloveniji?

Na njegovo odločitev je vplivalo več stvari. Rojen je bil v Avstraliji, v deželi tam spodaj, in vem, da je imel ves čas željo po vrnitvi. Študiral je geodezijo, toda tik pred zaključkom njegovega študija in dela je prišla recesija. Veliko ljudi, ki so delali v gradbeništvu, vključno z geodeti, ni našlo dela. Želel se je osamosvojiti in zaživeti na novo. Ker ima tudi avstralsko državljanstvo, se mu je zdela selitev v Avstralijo najboljša.

Marjeta, kaj pa ti? Ostajaš v Sloveniji ali si kdaj resno razmišljala o vrnitvi v Avstralijo?

Z bratom sva si različna. Jaz sem bila rojena v Sloveniji in mogoče me je to zaznamovalo, čeprav sem bila še majhna. Zdaj sem tukaj in tu bom tudi ostala, čeprav se nikoli ne ve, kam nas zanese pot. Michael je že po naravi umetniška duša, vrsto let je igral violo v Simfoničnem orkestru Domžale - Kamnik, bil je edini profe-

Sobota

7. september

od 10. ure dalje

Tržni prostor Domžale

Glasbeni nastop:
MAT NA KVADRAT

PONOVNO KUHA ZA VAS!

TEMA MESECA

ETNO ROCK FESTIVAL. FESTIVAL, KI RUŠI TABUJE

Ni veliko glasbenih festivalov v Sloveniji, ki bi se obdržali več desetletij. A v Domžalah lahko s ponosom rečemo, da ga imamo.

Mateja A. Kegel

Foto: Matijas Severhen in Andrej Hanžekovič

Imamo festival, ki ruši tabuje, festival, ki v našo mesto prinaša drugačne zvoke, kot smo jih vajeni. In imamo festival, na katerem so vzklika številna glasbena imena, ki danes žanjejo uspehe doma in v tujini.

Etno rock festival je v Domžale pripeljala skupina Kontrabant, njen ustanovitelj in vodja **Béla Szomi Kralj** je tudi glavni organizator in vodja festivala, ki vsa leta bogati naš kulturni in zabavni prostor. Tega festivala brez Kontrabanta, ki v letošnjem letu obeležuje 25-letnico obstoja, seveda ne bi bilo, zato so tudi letos popestrili program s svojimi ritmi. A preden preidemo na letošnje pestro dogajanje, o katerem nam je Béla Szomi Kralj povedal marsikaj, za hip pokukajmo v preteklost ...

Skok v preteklost ...

Domžalska ploščad pred Vele je vsak konec poletja tik pred vstopom v novo šolsko leto gostila številne glasbenike. Sprva na enodnevem festivalu, zadnja leta dvodnevem. Na odrih so se zvrstili tudi glasbeniki, kot so The Stroj, Kata-lena, Lusterdam, Terrafolk in podobni. Torej tisti, ki so še pred svojimi največjimi uspehi že zabavali nas Domžalčane.

Festival je ves čas dajal priložnost mladim glasbenikom, v letu 2011 pa prvič prav za njih pripravil dodatno festivalsko dogajanje oziroma kar samostojni festival, ki so ga poimenovali JARI ERF. Poleg številnih mladih glasbenikov, ki so se takrat predstavljali, je festival prinesel tudi različne ustvarjalne in glasbene delavnice. Mladi in mladi po srcu so se lahko učili izdelovanja ljudskih glasbil, raziskovali na astronomski delavnici in uživali v glasbi. Danes tega dela festivala ni več, a mladi glasbeniki so prerasli okvirje in se vključujejo v glavno festivalsko dogajanje Etno rock festivala. Tako je bilo tudi letos, ko se je na glavnem odru predstavilo kar nekaj mladih, potencialnih glasbenikov.

Malce drugačen Etno rock festival v letu 2019

Zgodovina je torej v naše mesto prinesla že marsikaj, pripeljala zanimive ritme, ob katerih smo uživali v prete-

Drajnarjuva vampa je festival odprla

Kontra kvartet

Mengeška godba

Razpoloženi Adi Smolar.

Kdo drug, kot vodja festivala, bi lahko bolje opisal glasbenike, ki so popestrili 23. etno rock festival v Domžalah.

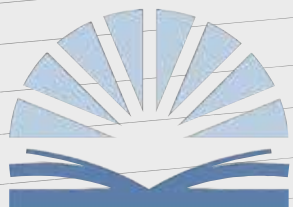
»**Drajnarjuva vampa**, brata Host-nik iz Škofje Loke imata tolikšen presežek v hudomušnih besedilih in odlični glasbi, da si po mojem mnenju zaslužita Ježkovo nagrado. Uspešno sta napolnila prizorišče, na katerem je naslednjo uro in četrť **'harala' Mengeška godba** z rock priredbami, klasiko. Nekaj pesmi pa je podkrepila z vokali dveh odličnih mladih pevk in vodje festivala, izpostavili bi odličnega vokala Teje Poljanšek, ki je odpela nekaj rockovskih skladb, in mlado Saro Mlinarič, ki je prvič nastopila z veliko zasedbo in se tudi izkazala.«

Kot omenjeno, je za nastanek Etno rock festivala v Domžalah 'kriva' skupina Kontrabant, ki deluje že od leta 1994. V svojem repertoarju združuje akustično etno, folk, country in druge zvrsti glasbe. A ne samo v slovenskem, pač pa tudi v madžarskem, srbohrvaškem, židovskem, romskem in angleškem jeziku. Skozi vse to učinkovito vnaša v naš prostor tudi različne kulture. Kontrabantu se pogosto pridruži tudi Kika Szomi Kralj, mlada glasbenica, o kateri smo več pisali v prejšnji številki Slamnika, saj s klarinetom pobira številne akademske nagrade tako doma kot v tujini. Manjkali niso niti na letošnjem festivalu.

»Kot tretji je nastopil moj **Kontra-bant** in lahko rečem, da se je v srcih Domžalčanov zgodil čudežni premik. Imeli smo najbolj številčno občinstvo na festivalu, ki je povrh pelo naša besedila. Poneseni z občinstvom smo nastopili bleščeče, ušesa oboževalcev pa napolnili z zvoki lastne glasbe in nekaj akustičnih priredb. Kontrabantov melos je začela prihajajoča zvezdnica Kika Szomi Kralj, ki je v slogu klenih profesionalcev odpela nekaj pesmi in dopolnila zvok tega benda z virtuoznim klarinetom,« je slikovito nastop Kontrabanta opisal Szomi Kralj.

Prvi večer letošnjega Etno rock festivala je zaključila zasedba **Haiku Garden**. »Imeli so zvočno najbolj do-delan nastop, njihov nastop so poslušali njihovi vneta pristaši, a domžalska publika nanje še ni pripravljena. Luka Flegar, Domžalčan, je sicer vodja te zasedbe in kar lahko dodam, je, da jim želim, da še naprej orjejo to glasbeno ledino, saj imajo bend, ki bi ga mirno postavili ob bok Pink Floydov. Na slovenski glasbeni sceni so že premaknili mejnike glasbe, upam pa, da

Šola, ki mi je blizu!

srednja šola domžale

Gimnazija

Tehnik računalništva

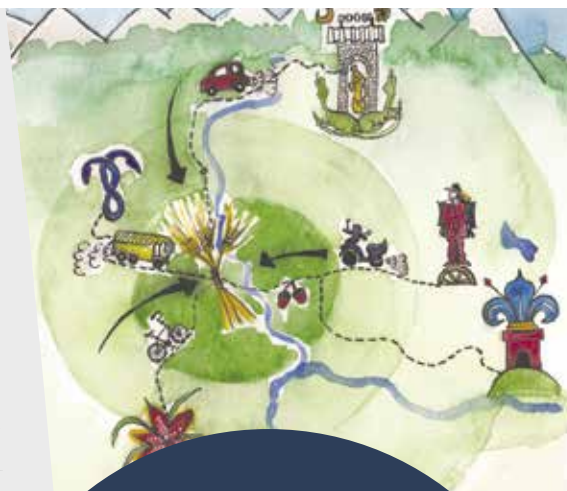
Trgovec

Avtoserviser

Inštalater strojnih inštalacij

Ekonomske tehnike (PTI)

Strojne tehnike (PTI)

VABIMO VAS
NA VPIS V PROGRAME
IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH.

klosti in nič drugače ni bilo letos, razen ... »Letos smo Etno rock festival premestili v Češminov park, priznati pa moram, da so nas poti našega festivala že nekaj let vodile tja. Zadnja leta nam je lažje pri srcu, saj v primeru slabega vremena Občina Domžale zagotovi pokrit prostor. Podžupanji Renati Kosec hvala za posluš, ki ga po njeni zaslugi imamo za promocijo novodobne slovenske etno-rock kulture, katerega matica je prav mesto Domžale,« nam je o glavni spremembi – zamenjavi lokacije – zaupal prvi mož festivala Béla Szomi Kralj.

Pod drobnogledom

Za program letošnjega festivala bi težko rekli, da je prekosil samega sebe, saj je težko prekositi nekaj, kar ima za seboj bogato zgodovino, močne korenine in srčne glasbenike, ki poganjajo motor na, v največji meri, prostovoljni osnovi. Se je pa na odru zvrstilo kar nekaj imen, ki so presenetila s svojimi nastopi. Prvi dan festivala so se na odru predstavile skupine, kot so Drajnarjuva vampa, Mengeška godba, skupina Kontrabant in Haiku Garden.

TEMA MESECA

Kontrabant na odru tudi zapleše.

Romska zasedba Del Tuha

na razkritje ne bodo čakali tako kot Kontrabant – več kot 20 let,« nam je o presenečenju večera zaupal Béla Szomi Kralj.

Drugi dan z zanosom in velikim glasbenim srcem

Drugega dne festivala ni začinila le glasba, temveč tudi neurje z dežjem, kot nam je zaupal organizator. A to ni zmotilo glasbenikov, svoje nastope so opravili z zanosom in velikim glasbenim srcem. V drugem večeru so se na odru zvrstili Kontra Kvartet, Adi Smolar, Radio Mondo in etno band Del Tuha.

»Prvi je nastopil **Kontra kvartet**, ki je uspel pričarati židovski melos do te mere, da so zaplesali še najmlajši skupaj s starši.« Gre za akustično skupino, ki izvaja tradicionalno judovsko glasbo – klezmer. Kot pravijo, gre za glasbo, ki je za nekatere emocionalna, simpatična, pozitivna, topla, vedno sveža in nikoli staromodna; spet jo drugi vidijo kot samosvojo prepoznavno drugačno, konceptualno, raziskovalno, sporočilno, celo alternativno glasbo. Skupina, čeprav brez judovskih korenin, pa vseeno uspešno vnaša ritme in judovsko kulturo v našem prostoru.

Verjetno pa ga ni Domžalčana, ki ne bi kdaj požvižgaval ali poplesaval ob ritmih Adija Smolarja, ki s svojimi uspešnicami že desetletja razveseljuje

slovensko publiko. Tudi pred časom do zadnjega kottička napolnjen njegov manjši koncert v Domžalah je pričal temu, da mu v našem mestu radi prisluhnemo. Po besedah organizatorja je bil **Adi Smolar** tokrat izjemno razpoložen, tako glasbeno kot z zgodbami, o katerih govorijo njegove pesmi.

»Kar se mene tiče, bi ga takoj postavil za ministra za kulturo, ali pa ministra za družino ... le želimo si lahko, da bi ljudje v Sloveniji delili in z dobrimi dejanji oplemenitili vrednote iz njegovih pesmi,« je ob tem dodal Béla Szomi Kralj. Naslednji je nastopil **Radio Mondo** Mateja Mijatoviča, ki postaja zvezda slovenskega šansona. »Navdušil je tudi kolege: Smolarja in mene,« nam je zaupal prvi mož Kontrabanta. Radio Mondo sicer zase pravijo, da niso samo glasba in zgodbe v rimah, ampak tudi tisto okrog. Sicer pa gre v njihovem repertoarju za mešanico priporočkov šansona, nagajivega kabareja in poskočnih, včasih pa tudi otožnih popevk.

»Kot zadnja je nastopila po stažu še **'zelena' skupina iz Prekmurja, romska Del Tuha**, ki je izredno navdušila 40-glavo občinstvo, ki je divje poplesovalo ob ritmih romskih pesmi. Se bomo slišali zanje, to jesen bodo izdali CD z besedili Ferija Lainščka,« smo med drugim izvedeli.

Radio Mondo

Za konec pa ...

Letošnji Etno rock festival je torej prinesel nove ritme v naše mesto, novo lokacijo in nove vtise. Čeprav je trdno usidran, še vedno veliko Domžalčanov ne ve, kakšni zvoki se vsak konec avgusta v živo izvajajo čisto blizu naših domov ...

»Domžalčane vabim, da prepoznajo kvaliteto našega festivala, prav tako pa bi si želeli, da še kakšen med njimi postane sponzor festivala. Maloštevilni transparenti na odru so vendarle odraz odnosa večine domžalskih poslovnežev do kulture, saj je naših sponzorjev žal vse manj. Nekateri so se upokojili, nekateri zapri podjetja, nekateri, pa so me preprosto odslovili kot zadnjega 'Ciganočefurja'. In če kdo misli, da to sem, mu čestitam, da je to dojel in mu čestitam tudi za razumevanje Kontrabantove filozofije, ki temelji

na enakopravnosti spolov, narodov, ljudi vseh starosti in poziva k ustvarjanju, pri katerem ni osnovni cilj denar, veliki zaslužek, temveč zadovoljstvo tistih, ki ustvarjajo, in zadovoljstvo tistih, ki ob plodovih njihovega ustvarjanja uživajo in se učijo,« nam z grenkobo v besedah pove Béla Szomi Kralj, med glasbeniki in kulturniki izredno cenjen ustvarjalec.

Seveda pa ne moremo mimo tistih, ki so tudi letos omogočili, da je festival zaživel in poživil dogajanje. »Zagotovo je najpomembnejši sam financer, Občina Domžale, medijski promotor je Primož Hieng, nadalje imamo tudi nekaj zvestih, dolgoletnih sponzorjev. Tokrat bi izpostavil še tiste naše člane, ki so ob poteku festivala tri dni garali do jutranjih ur: Matijas Severhen, Pál Szomi, Gašper Povše, Andrej Hanžekovič in seveda vodja festivala. Nikoli si nisem mislil, da se bom prebil do 23. festivala, hvala vsem, ki ste moje delo doslej podpirali,« nam je še za konec zaupal Szomi Kralj, ki se je tudi letos, kot vsa leta doslej, iz prizorišča oglašal kot reporter, oče festivala in tisti, ki drži v rokah niti Etno rock festivala.

Spomnimo se besed, ki so bile zapisane ob eni od prvih izvedb Etno rock festivala: »Razlogov za obisk festivala imate več kot dovolj! Tisti, ki boste prišli prvič, se boste naslednje leto zagotovo vrnili!« In res, če se festivala še niste udeležili, smo skoraj prepričani, da bodo organizatorji prihodnje leto spet v naše mesto pripeljali nove glasbene ritme, ki vas bodo presenetili, obogatili, zagotovo pa popestrili zaključek poletja.

RAZPORED ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV V OBČINI DOMŽALE (JESEN 2019)

DATUM ZAČETKA ODVOZA	KRAJEVNA SKUPNOST	ASELJA
30. 9. 2019	KS Radomlje	Hudo, Radomlje, Škrjančevo
	KS Rova	Dolenje, Kolovec, Rova, Zagorica pri Rovah, Žiče
1. 10. 2019	KS Homec – Nožice	Homec, Nožice
3. 10. 2019	KS Preserje	Preserje
4. 10. 2019	KS Jarše – Rodica	Rodica, Sp. Jarše, Sr. Jarše, Zg. Jarše
7. 10. 2019	KS Venclja Perka	Domžale (predel KS Venclja Perka), Depala vas
8. 10. 2019	KS Slavka Šlandra	Domžale (predel KS Slavka Šlandra), Zaboršt
10. 10. 2019	KS Simona Jenka	Domžale (predel KS Simona Jenka)
11. 10. 2019	KS Tomo Brejc – Vir	Količevo, Podrečje, Vir
14. 10. 2019	KS Dob	Brezovica, Češenik, Dob, Gorjuša, Laze, Sv. Trojica, Turnše, Žeje, Želodnik
	KS Krtina	Brezje, Kokošnje, Krtina, Rača, Račni vrh, Studenec, Škocjan, Zalog pod Sv. Trojico
15. 10. 2019	KS Dragomelj – Pšata	Bišče, Dragomelj, Mala Loka, Pšata, Šentpavel
16. 10. 2019	KS Ihan	Brdo pri Ihanu, Dobovlje, Goričica pri Ihanu, Ihan, Prelog, Selo pri Ihanu

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev spadajo:

- ✓ kopalniška oprema,
- ✓ pohištvo,
- ✓ preproge,
- ✓ oblazinjeno pohištvo,
- ✓ svetila in senčila,
- ✓ veliki gospodinjski aparati (štedilniki, hladilniki ...),
- ✓ veliki železni in drugi kovinski kosi ...

Kosovne odpadke postavite na predvideni dan odvoza do 5. ure zjutraj na odjemno mesto, kamor običajno postavite zabojnike za komunalne odpadke.

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev NE spadajo:

- ✗ nevarni odpadki, kot so embalaža škropiv, olj, barv in lakov,
- ✗ avtomobilski deli,
- ✗ akumulatorji,
- ✗ gume,
- ✗ sodi,
- ✗ gradbeni material,
- ✗ veje drevoja in živih mej,
- ✗ azbestna kritina.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
 01/729-54-30 | info@jkip-prodnik.si | www.jkip-prodnik.si

RAZPORED ODVOZA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI DOMŽALE (JESEN 2019)

DATUM	URA	ASELJE	LOKACIJA
16. 9. 2019	14.30-16.00	KS Slavka Šlandra	Parkirišče Bistra (Nikola Tesla 16) – pri vrtcu
	16.30-18.00	KS Dragomelj – Pšata	Pri osnovni šoli
17. 9. 2019	14.30-16.00	KS Venclja Perka	Parkirišče pred veleblagovnico Vele
	16.30-18.00	KS Simona Jenka	Parkirišče Prodnik d. o. o., Savska cesta 34
18. 9. 2019	14.30-16.00	KS Vir	Pri uvozu na Avtooodpad
	16.30-18.00	KS Jarše – Rodica	Pri gasilskem domu
19. 9. 2019	14.30-16.00	KS Ihan	Športni park
	16.30-18.00	KS Dob	Športni park (pri nogometnem igrišču)
20. 9. 2019	14.30-16.00	KS Krtina	Pri zbirališču mleka v Brezjah
	16.30-18.00	KS Homec – Nožice	Pri gasilskem domu
	09.00-10.30	KS Preserje	Ob odcepu Igriške ulice s Pelechovo cesto
21. 9. 2019	11.00-12.30	KS Radomlje	Pri parkirišču kulturnega doma
	13.00-14.30	KS Rova	Pri gasilskem domu

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarni odpadki naj bodo v embalaži, ki omogoča varen prenos do zbirnega mesta.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi, čeprav improvizirano.
- ★ Odpadkov iste skupine ne združujte v večjo embalažo, ker lahko pride med njimi do kemične reakcije.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadek nastal.
- ★ Ostri odpadki morajo biti predani v embalaži iz stekla ali trde plastike.

Kaj so nevarni odpadki? Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, kozmetika, svetila, gume osebnih avtomobilov, motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, razredčila, odpadno jedilno olje, ostri medicinski odpadki (npr. igle) ...

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov NE SMEMO odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
 01/729-54-30 | info@jkip-prodnik.si | www.jkip-prodnik.si

NOVICE

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

PREZRTOST VEDNO
POIŠČE POT NAVZVEN

Sodobne razvojne teorije navajajo pripadnost otroka določeni družini kot pogoj za njegov zdrav razvoj. Ranjena pripadnost, torej zapuščenost ali prezrtost od staršev, je ena najhujših travmatičnih doživetij, ki se pozneje v življenju odraslega človeka pokaže kot navidezna samozadostnost. Sistemsko se prenaša iz roda v rod in tako išče pot končne razrešitve.

Temeljno potrebo otroka, da je viden kot prav poseben in edinstven ter da ima v družini posebno mesto, četudi je otrok več, morajo starši znati ovrednotiti. Če tega ne storijo zaradi svoje nepredelane prezrtosti, se kaže kot ignoriranje njegovih želja, favoriziranje drugega otroka, poniževanje in namerno ali nenamerno kritiziranje njegovih dejanj. Tako za tega otroka v družini ni prostora, ni varnega mesta, zato pozneje išče mesto drugje in potrđitev prek drugih, lahko idealizira samega sebe ali se povzdiguje prek svojih moči, talentov in dosežkov. To je stalni boj z drugimi in z njim samim. Ta boj lahko traja vse življenje in se ohranja prek praznine v odnosih in vseživljenjskega hrepenenja.

V bistvu gre za iskanje identitete: kdo sem in kam spadam? Iskanje bistva, svoje odraslosti in pravega jaza.

Prezrte posameznike srečamo povsod: v bližnji in daljni okolici, družbi, na državni ravni, pri socialnih udeleževanjih, v službah itn. Danes se zdi, da je treba najti skupino, posameznike, skupnosti, da je nekdo drug lahko kriv za vse slabo. Priča smo bili brexitu, ki ga je moč tako razumeti kot odhod Velike Britanije iz Evropske unije, ker Britanci ne želijo biti 'samo še en narod, kot vsi drugi, evropski, povprečni', 'ki bi morali živeti v svetu enakovredno drugim', ker želijo pripadati nečemu veličastnemu. Že vso svojo zgodovino želijo najti posebno vlogo, ki bo prepoznana kot drugačna od vseh drugih držav. Dokler narod/človek ni zmožen prepoznati travme svoje prezrtosti in zapuščenosti prek razumevanja svoje zgodovine, bodo pomembni zunanji dosežki in vztrajanje v zahtevi, da je treba v svet po svoje iskat svojo pomembno vlogo. Kot majhen prezrt otrok, ki želi uveljaviti vsaj nekaj svojega. Ker nikoli ni bil dober, mora pozneje to kompenzirati s tem, da želi biti nekaj posebnega.

Priča smo raznim gibanjem, ki sama po sebi niso slaba oziroma so v svoji vlogi prepoznana kot pomemben del prizadevanj za pravice šibkejših. Feminizem in druga podobna gibanja so imela veljavo v letih, ko se je gibanje rodilo prav iz takratne potrebe po priznanju prezrtih skupin in vseh tistih, ki so bili na kakršen koli način žrtve nasilja. Danes se gibanje izrablja za iskanje sebe in kot zarota proti nasprotnemu spolu. Posledično se zgodi, da se gibanje izrodi v drugo skrajnost, ki pa ima isti temelj – temelj lastne prezrtosti in lastne identitete. Ženske, ki želijo vladati in biti enake moškim, so postale 'možake', vodje z izgubo ženske energije in ženskega potenciala, ki so začele tekMOVATI z moškimi, kar je krivično še posebej do njih samih. In spet so izgubile tisto, za kar so se pristne feministke prizadevale: za pravico do prave ženske vloge, za pravico biti ženska. Posplošeno kriviti moške za krivico žensk in se pri tem skrivati za gibanje, je brez pomena, je le iluzija, ker se na ta račun zanemarja prav tiste

skupine, ki bi jim resnično bilo treba pomagati: žrtve nasilja, žrtve spolnih zlorab. S tem, ko se žrtve prezre, se kolektivno vzdržuje primarna travma.

Še ena skrajna sodobna različica iskanja svoje identitete: 'Incels'. To je skupina moških v Ameriki, ki krivijo ženske za svojo neuspešnost v zvezah, odnosih. Skupina somišljenikov, ki iščejo uteho drug v drugem. Moški, ki izgubljajo svojo moškost, izgubljajo svojo moško identiteto. Brez svoje identitete ni odgovornosti do drugih. Ob umanjkanju odgovornosti ni sočutja in empatije – ne do sebe, ne do drugih. Svojo jezo in bes usmerjajo v nasprotje tega, kar naj bi sami bili. Bojujejo se

“Dejstvo, da starši prezrejo otroka, zelo boli. Otrok teh ran sam ne more zaceliti, niti se soočiti z njimi. Odrasel človek pa. Kako? S sočutjem do sebe in z zavedanjem, da moramo neizpolnjene potrebe najprej zapolniti sami sebi. Kako? S pozornostjo do sebe, časom, pohvalo, ljubeznijo do sebe.

proti sebi. Kdor se ni zmožen soočiti s svojo zgodovino, prepoznati temeljne prezrtosti in usmeriti jezo v tistega, ki mu je krivico prizadejal, bo svojo pravico iskal v svetu, nekeje zunaj sebe, ter istočasno krivico usmeril v skupino ljudi, ki pooseblja rablja. Nekje jo bo že našel ... se izselil v tujino, daleč stran od doma, narod jo bo iskal zunaj svoje države v osvajalskih pohodih in bo postal narod brez doma in svoje identitete.

Treba se je soočiti s temeljnim strahom, ki je v človeku/narodu: »*Ker sem bil prezrt, ne obstajam.*« »*Če mi nekdo ne da priznanja, potrđitve, se bom uprl, se bojeval.*« »*Če ne obstajam, je treba najti nekoga zunaj mene, ki avtomatično postane kriv za to in za katerega je primerno projicirati čutenja, ki jih ne zmorem nositi v sebi, ker so preveč boleča.*«

Dejstvo, da starši prezrejo otroka, zelo boli. Otrok teh ran sam ne more zaceliti, niti se soočiti z njimi. Odrasel človek pa. Kako? S sočutjem do sebe in z zavedanjem, da moramo neizpolnjene potrebe najprej zapolniti sami sebi. Kako? S pozornostjo do sebe, časom, pohvalo, ljubeznijo do sebe. Ko se začuti temeljna krivica prezrtosti, se oglasi notranji otrok, ki tako zelo hrepeni po tem, da bi ga kdo slišal, pohvalil, mu dal posebno mesto. Zato je v odrasli dobi treba znova narediti prostor za tega malega otroka. Le tako se rodi sočutje tudi do drugih oziroma empatija, ki je temelj vsakega odnosa, ko ni treba svojih travm projicirati na druge, temveč se ozreti vase in prevzeti odgovornost zase in za razumevanje drugih. Da lahko vsak čuti, kar čuti; vidi, kar vidi; razume, kot razume. To sprejemanje pa je temelj sočutja in pogumno dejanje. □

Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podaja nov pogled ali rešitev na vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in je nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ki ga sofinancira Občina Domžale, ter predstavnica LAS (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti).

Dobrodošla so tudi vprašanja bralcev, na katera bo avtorica z veseljem odgovorila (lidijabjancar.com, info@lidijabjancar.com).

Park pod Močilnikom za vse generacije

Športni park Dob v zadnjih letih dobiva vedno novo podobo, ki je posledica dobrega dela Športnega društva Dob. V Dobu pa je v zadnjih letih vse bolj obiskan tudi park skoraj v samem centru kraja – park pod Močilnikom, v katerem najdemo priložnosti za rekreacijo in šport vseh generacij – od najmlajših do najstarejših, v njem pa se kaže tudi lepo sodelovanje in sobivanje različnih društev, katerih člani in članice so pogosti gostje parka.

Park je namreč prijetno pribežališče Čebelarkega društva Krtina, Dob, ki ima tod učni čebelnjak, kjer se vse šolsko leto, če je le vreme, srečujejo mladi čebelarji iz Čebelarkega krožka v okviru Osnovne šole Dob, ki ga vodi Marjan Koderman, in se je z dosedanjih državnih tekmovanj vedno vrnil s številnimi priznanji. Lepo urejena je tudi njegova okolica, v okviru katere se letos obeta ve-

lika novost, o kateri bomo še pisali. Park pod Močilnikom je tudi začetek vse bolj poznane Domžalske čebelarke poti, za katero si tako čebelarji kot drugi ljubitelji pohodništva in kolesarjenja želimo, da bi nas še v večji meri povezala s soslednjimi kraji in morda tudi občinami.

V park je Krajevna skupnost Dob uvrstila fitnes na prostem in vrsto otroških igral, dobrodošlih tudi za bližnji vrtec in nižje razrede osnovne šole ter starše z majhnimi otroki, in klopi, poskrbljeno je za igralce namiznega tenisa, med številnimi obiskovalci parka pa so tudi metalci podkev, ki se srečujejo ob torkih in petkih popoldan. Ob prazniku KS so pripravili pravo tekmovanje v metanju podkev, v katerem so se posebej izkazali metalci podkev iz Društva upokojencev Naš dom Dob, ki so osvojili prvo in tretje mesto, drugo pa je pripadlo

metalcem podkev iz Bevkove ulice v Dobu. Prav srečanje ob prazniku KS pa je bila tudi priložnost za predstavitev nove pridobitve: lične lesene hišice z dvema toboganoma, dvema manjšima stenama za ljubitelje plezanja, najmlajši pa so navdušeni tudi nad volanom. KS upa, da dobro obiskane igralne hišice ne bo doletela ista usoda kot gugalnico – gnezdo, ki je bila zlasti priljubljena med najmanjšimi in jo je pred kratkim nekdo ukradel.

V parku, kjer lahko srečate tako krajane iz KS Dob kot tudi od drugod, med njimi je tudi veliko atletov in drugih športnikov, bodo v kratkem postavljene tudi nove klopi, tako da bo preživljanje prijetnih trenutkov – športno-rekreativnih ali le družabnih v prihodnje še prijetnejše. Vse to pa bo mogoče le, če bomo vsi obiskovalci poskrbeli za urejenost parka.

VERA VOJSKA

Dragi prijatelji Arboretuma Volčji Potok

Čudovita jesen prihaja tudi v park. Po mesecu cvetočih dalij in nasadov enoletnic ter trajnic, ko ste lahko obiskali tudi filmske večere, organizirali so jih skupaj s Kulturnim domom Franceta Bernika Domžale oziroma Mestnim kinom Domžale, v park prihaja september in že kar prvi dan je nekaj posebnega, saj prihaja Čarobni dan, ki bo postregel z nešteto športnimi, ustvarjalnimi in drugimi delavnicami, adrenalinskimi doživetji in poučnimi vsebinami. Zabavali nas bodo znani slovenski glasbeni izvajalci. Manjkalo ne bo tudi nastopov različnih društev, klubov in ostalih sodelujočih, zato ne pozabite vsaj delček 1. septembra preživeti v arboretumu.

Septembra bo v Arboretumu Volčji Potok že malo dišalo po jeseni, za katero so nekateri prepričani, da je prav v parku najlepši letni čas. Vzemite si čas in se prepričajte, ali to drži. Tudi tako, da obiščete vrsto projektov in prireditev, s katerimi poskrbijo, da je prav vsak mesec v Arboretumu Volčji Potok nekaj posebnega.

Kot je bil nekaj posebnega nepozabni Ferry Souvan, katerega življenje

in de-lo predstavljata Arboretum Volčji Potok in Medobčinski muzej Kamnik. Razstavo sta namenila človeku, ki se je pred sto leti rodil v graščini sredi današnjega parka in pozneje kot mnogostranski ustvarjalec močno vplival na slovensko zabavno glasbo. Če vas življenje in delo nepozabnega ustvarjalca zanima, ne prezrite strokovnega vodenja Matjaža Mastnaka po razstavi Ferry Souvan – 100 let, ki bo 6. oktobra 2019.

Do konca oktobra je mogoče obiskati cvetlične iluzije v Galeriji pod arkadami, še vedno navdušujeta razstavi kaktusov in orhidej, v steklenjaku, vendar le do začetka novembra, v septembru pa lahko obiščete razstavo balkonskega cvetja in čilijev, pričakujejo vas tropski metulji, pa dinosavri in velikani morskih globin, otroke navdušuje dežela pravljinih junakov, povabljeni pa so tudi na delavnici: mali vrtnarji (7. 9.) in kako privabiti živali na svoj vrt (14. 9.). Še do konca septembra bo v Parkovnem paviljonu razstava reprodukcij umetniških del avtoric Avguste Šantel mlajše in Henriete Šantel, ki

jih hrani Umetnostna galerija Maribor, pod naslovom Pod lupo z Zbirko UGM: hortenzije v Arboretumu Volčji Potok.

Letos se v park 21. septembra vrača najbolj nor team Migimigi športnih strokovnjakov in z njimi Migimigi dan – največja rekreacija na prostem, zanimivo bo na tapkanju po akupunkturinih točkah, 8. septembra, s čimer boste lahko sprostili negativna občutja iz telesa, ne pozabite na nordijsko hojo – 15. septembra.

Tudi v drugi polovici septembra ne manjka povabil. 21. vabijo na plesno delavnico, isti dan bo tudi delavnica kaligrafije, 22. septembra ste povabljeni na ornitološki sprehod, 27. septembra bo v okviru svetovnega dne turizma strokovno vodenje po zbirki lesnatih rastlin, ki prihajajo iz Evrope, 28. septembra pa lahko obiščete slikarsko delavnico Umetnost in razvedrilo. Priložnosti, da obiščete Arboretum Volčji Potok v septembru je torej veliko. Izkoristite jih, lahko pa obiščete le svoje najljubše drevo in se prepričate, da je jesen tu.

VERA VOJSKA

ŠIRIMO SE

ZAPOSLUJEMO NOVE SODELAVCE
AKTIVA
varovanje
zaposlitev@aktiva.si

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE

vabi na

**KRVODAJALSKO
AKCIJO**v četrtek, 19. septembra 2019,
med 7. in 12. uro v Kulturni
dom Mengeš.**Vnaprej hvala za vašo solidarnost in pomoč v imenu vseh, ki jim je in jim bo vaša darovana kri rešila življenje.**

Spomin na Šlandrovo brigado na Šipku

Avgusta 1943 so se Kamniški, Zasavski in Savinjski bataljon na Šipku nad Blagovico združili v Šlandrovo brigado. Ker so bili borci večinoma iz krajev med Savo, Savinjo in Kamniško Bistrico, čutijo občine s tega območja spoštljivo dolžnost, da vsako leto pripravi spominsko slovesnost. Letošnja slovesnost je bila 4. avgusta. Pripravila jo je krajevna organizacija ZZB NOB iz Lukovice. Ob spomenik so položili cvetje in venec, navzoče, praporščake in veterane so pozdravili predstavniki občin Kamnik, Moravče, Domžale in Lukovica. V kulturnem programu so nastopili Kvartet Krt s pesmimi delavskega boja med svetovnimi vojnami, kvintet harmonikarjev z udarno partizansko godbo, recitatorja Janez Gubanc in Mira Smrkolj, častna enota Združenja slovenskih častnikov Domžale in praporščaki. Slavnostni govornik je bil Janko Kos, župan občine Žalec.

Slovesnost je potekala ob spomeniku, kjer je bila 6. avgusta 1943 ustanovljena VI. slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Slavka Šlandra. Komandant je bil Janko Sekirnik - Simon, komisar Mitja Ribičič - Ciril. Brigada je bila ustanovljena, da nemškim okupacijskim enotam onemogoča prometne zveze v Črnem grabnu, Tuhinjski dolini in Zgornji Savinjski

dolini. Na zbornem mestu se je zbralo 350 starih borcev in okrog 400 novincev; imeli so le 287 pušk in 12 strojníc. Poseben pomen je brigada imela, ker je delovala na območju, ki ga je Hitler hotel vključiti v nemški rajh. Poimenovali so jo po Slavku Šlandru, predvojnem organizatorju partijskih organizacij na Štajerskem in začetniku oboroženega boja. Gestapovci so ga ustrelili že 24. avgusta 1941. Aretirali so ga v Mariboru, ko je poskušal iz zapore rešiti Slavo Klavoro. Oba sta bila razglašena za narodna heroja.

Brigada se je takoj po ustanovitvi premaknila na Menino planino, kjer je pripravila veliki miting. Premiki brigade so bili potrebni, da so se izognili morebitnim nemškim hajkam, saj je bilo v enoti veliko neoboroženih novincev.

Po osmih dneh je doživela ognjeni krst. Jeseni 1943 ni nobeni drugi brigadi v Sloveniji uspelo toliko ofenzivnih akcij kot prav Šlandrovi brigadi, zato je kmalu dobila naziv udarna brigada. Poleg bojnih akcij je nenehno skrbelo za mobilizacijo novih borcev, njihovo vojaško usposabljanje in politično vzgojo. Imela je razvito kulturno-prosvetno dejavnost, v njej je deloval eden najboljših medvojnih in povojnih slovenskih pesnikov Peter Levec - Boris.

Šlandrova brigada je v letu 1943 večino akcij usmerila proti nemškim postojankam, tovarnam in prometnicam, septembra je osvobodila Novo mesto in razorožila italijansko vojsko. Zadnji boj brigade je bil 21. maja 1945 na Koroskem, kjer se je spopadla z ustaši.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Garažna razprodaja

Vabljeni na tradicionalno garažno razprodajo v Radomljah, ki bo v soboto, 7. septembra, med 9. in 13. uro, v vsakem vremenu.

Rabljene osebne predmete boste lahko prodajali, kupovali, menjali ali podarjali v parku pred Kulturnim domom Radomlje (v primeru dežja v dvorani kulturnega doma).

Če želite na garažni razprodaji svoje rabljene predmete prodajati tudi sami, se prijavite na naslov: td.radomlje@gmail.com (prispevek za prodajalce je 8 evrov, število mest je omejeno!). Več informacij o dogodku bo sproti objavljenih na stranigarazna-razprodaja.blogspot.si.

Se vidimo na najbolj pisarnem dogodku v okolici!
TURISTIČNO DRUŠTVO RADOMLJE

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE
KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB
ZA VREDNOTE NOB
SLAVKA ŠLANDRA

SPOMINSKA SLOVESNOST

ob 75. obletnici usmrtnih aktivistov Osvobodilne fronte
Venclja Perka
Franca Chvatala
Ignaca Hribarja

v soboto,
21. septembra 2019,
ob 11. uri ob spomeniku
za Šumberkom

Kulturni program:
Ženski pevski zbor DU Stane Habe
Učenci OŠ Venclja Perka
Učenci Glasbene šole Domžale

Slavnostna govornica bo
mag. Jožica Polanc,
podpredsednica Združenja
borcev za vrednote NOB
Občine Domžale

Kako je lahko učenje igra?

Dragi starši!

NTC center Domžale vas ob 1. obletnici delovanja vabi na edinstveno predavanje avtorja NTC sistema učenja dr. Ranka Rajovića.

Predavanje bo v torek, 10. 9. 2019, ob 19.00 v prostorih Knjižnice Domžale. PREDAVANJE JE BREZPLAČNO.

Dr. Ranko Rajović je eden največjih strokovnjakov v Evropi s področja intelektualnega razvoja otroka. Za NTC program je leta 2015 dobil prestižno nagrado svetovne MENSE. Program uporabljajo že v več kot 15 državah v Evropi za razvoj miselnih sposobnosti otrok.

Dr. Rajović bo na predavanju govoril o miselnem razvoju otrok, o tem, kaj narediti, da se bo potencial, ki ga ima otrok, lahko čim bolj razvil, o posledicah modernih napak staršev, kako jih preprečiti, kako naučiti otroke, da so samostojni, samozavestni, vztrajni, ustvarjalni, kako jih naučiti, da razmišljajo in kako naj bo učenje igra in ne mučenje.

NA PREDAVANJE JE OBVEZNA PRIJAVA NA E-NASLOV:
ntc.domzale@gmail.com Število mest na predavanju je omejeno. Prijave sprejemamo do zasedenosti.

Prav tako pa vabimo vašega otroka in vas na brezplačno NTC delavnico, ki bo v soboto, 31. avgusta, ob 10.00 v prostorih vrtca Česmin v Domžalah. Delavnica je namenjena otrokom od 5. do 12. leta.

Prijave na delavnice sprejemamo na elektronski naslov: ntc.domzale@gmail.com

NTC CENTER DOMŽALE
DAMJANA KOROŠEC IN VANJA JOVIČEVIĆ

Kulturni dom Franca Bernika programsko sezono 2019/20 posveča spominu na Franceta Ahčina

Osrednja domžalska kulturna ustanova vsako leto septembra predstavi svoji zvesti publikli program za naslednjo programsko sezono, ki poteka od oktobra 2019 do maja 2020. Obseg naših dejavnosti je **izjemno raznolik in obsežen**, saj vanj sodijo abonmajski programi za odrasle in otroke (koncerti klasične glasbe, gledališke predstave, filmski abonmaji, glasbeno scenske prireditve, otroški abonmaji za izven ter za šole in vrtce), pa tudi programi v Galeriji Domžale, Slamnikarskem muzeju in Menačenkovi domačiji. V celoti gre za več kot 200 kulturnih dogodkov, ki jih na letni ravno dopolni še okoli 600 filmskih projekcij Mestnega kina Domžale, prek 150 kulturno-vzgojnih projektov in nekaj desetih izven abonmajskih prireditev. **Skupaj letno več kot tisoč kulturnih dogodkov v naši organizaciji.** Razkošno bogata, raznolika ponudba, polna ustvarjalnih presežkov, s katero nagovarjamo vse generacije in občinstvo različnih okusov. S sodelavkami in sodelavci smo jo oblikovali premišljeno in odgovorno, z ljubeznijo in spoštovanjem do vseh vrst in žanrov umetnosti ter vseh ciljnih skupin občinstva. Zaradi specifičnosti naše absolutno premajhne dvorane je potrebno veliko potrpljenja in iznajdljivosti, predvsem pa tudi znatne finančne pomoči naše ustanoviteljice Občine Domžale.

Potem ko smo lansko letno sezono obeležili in posvetili spominu na Franca Bernika, človeka, po katerem naš zavod nosi ime, bomo prihodnjo sezono **obeležili 100 letnico rojstva kiparja Franceta Ahčina**, ki se je rodil in odraščal v Menačenkovi domačiji in je pred leti Občini Domžale podaril več kot sto skulptur, ki krasijo našo matično stavbo, stalno zbirko njegovih del pa je mogoče videti tudi nadstropju njegove rojstne hiše. Tako bo tudi sicer letošnja sezona na likovnem področju obarvana bolj kiparsko, saj bo pripravljena spremljevalna razstava o njegovem delu in življenju, kiparstvu in Ahčinu pa bo posvečen tudi spomladanski likovni natečaj, ki ga pripravljamo skupaj z domžalsko območno izpostavo JSKD. Kiparsko bogat bo tudi program, ki se bo odvijal v obnovljeni **Galeriji Domžale**, saj bomo decembra pripravili **spominsko razstavo domačinke Štefke Košir Petrič**, gostovala pa bosta tudi kiparja Boštjan Kavčič in Polona Demšar, posebno zanimiva bo tudi **marčna razstava domačina Janeza Praprotnika**. Resnično se veselimo delovanja v novih in kvalitetnejših pogojih dela v osrednjem domžalskem likovnem prostoru, in ja, hvala Občini Domžale, ki se je lotila tega nujno potrebnega dela. Najmlajši pa so vabljeni tudi na vsakomesečno sobotno Minigalerijo, večkrat pa se bomo na potepe podali tudi na tuja in domača likovna prizorišča. V letu 2020 pa se spominjamo še ene 100-letnice rojstva, s koncertom se bomo spomnili legendarnega domžalskega glasbenika in dirigenta **Staneta Habeta**.

V **Slamnikarskem muzeju** bo do konca leta na ogled **razstava o tovarni Toko**, ki je naletela na veliko zanimanje in obilico pohval, za prihodnje leto pa načrtujemo skupaj z zgodovinarjem in častnim občanom Občine Domžale dr. Miroslavom Stiplovškom pripravo razstave o razvoju Občine Domžale v zadnjih desetletjih. Napovedujemo tudi izjemno pestro in zanimivo sezono pogovorov Srečanja pod slamniki, kjer bomo med drugim gostili Matjaža Mastnaka, Marka Hrena, dr. Noaha Charneya ter **domačina Boruta Peršolja in Petra Rojca**.

Seveda smo se z vso skrbjo in premislekom lotili tudi priprave programov naših abonmajev, tako tistih za odrasle kot za otroke. Zanimivi so bili tudi rezultati in sporočila, ki smo jih

dobili z anketo, ki smo jo opravili med abonenti ob koncu lanske sezone. Hvala vsem, ki ste se potrudili ...

Gledališki abonma ponuja kar nekaj vrhuncev, med njimi nagrajenko Borštnikovega srečanja, avtorsko predstavo Slovenskega mladinskega gledališča 6 in večkrat nagrajeni predstavi, songdramo Večno mladi, in odlično predstavo Judovski pes v interpretaciji igralca Mihe Rodmana – tudi sicer pa nas čakajo izjemne igralske interpretacije vsebinsko bogatih in raznolikih besedil. **V glasbeno scenskem abonmaju** bodo kar tri glasbeno obarvane gledališke predstave: koprška glasbena komedija Ventilator, tržaški muzikal Zadnjih pet let in kabaret Slovenskega mladinskega gledališča Baal. Letos bo v programu ponovno tudi plesna predstava z naslovom Tobelija. **Koncertni abonma** bo letos po besedah umetniškega vodje Mateja Bekavca obarvan nekako 'gasterbajtersko', saj bodo večino glasbenih poustvarjalcev predstavljali slovenski glasbeniki, ki si kruh služijo v tujih glasbenih kolektivih, med njimi se še posebej veselimo **Andreja Žusta**, prvega Slovenca med berlinskimi filharmoniki, pa **Jake Stadlerja**, ki igra v orkestru Bavarskega radia, in dunajskega filharmonika **Iztoka Hrastnika** ter seveda domžalskega čelista **Sebastiana Bertonclicja**. **Filmska abonmaja**, ki sta na programu ob ponedeljkah ali petkih, bosta že tradicionalno ponudila najboljši izbor filmov, ki so slavili na velikih festivalih. Novost bo nekoliko spremenjen abonma za starejše, ki smo ga poimenovali **Srebrno platno** in katerega projekcije bodo potekale enkrat mesečno ob torkih ob 17. uri, projekciji pa bo sledilo druženje v Klubu. Vsekakor pa bomo tudi v prihodnje pripravljali zanimive filmske pogovore ter premiere slovenskih filmov, na katerih se bomo družili z njihovimi ustvarjalci.

Programi, ki so namenjeni mlajšemu občinstvu, predstavljajo skoraj polovico vseh naših dogodkov, saj poleg pestre in kvalitetne kulturne vzgoje na vseh področjih našega delovanja (muzejski, kulturni dediščini, likovni, filmski, gledališki, glasbeni ...) širši publiki poleg otroških abonmajev za šole in vrtce ponujamo tudi kvaliteten **abonma otroške Sobotne matineeje**, ki se je uveljavil med mlajšo publiko in njihovimi starši. Tudi v prihodnji sezoni bomo sodelovali s **festivalom Bobri** ter k temu pritegnili čim več kulturnih in izobraževalnih zavodov – letos bo posvečen odnosu umetnosti in tehnike.

To je le nekaj poudarkov iz našega bogatega programa, več o njem si preberite v programski knjižici, ki jo lahko dobite ali naročite v kulturnem domu. Sproti pa boste lahko spremljali naše mesečne programe v tradicionalnih zloženkah ter seveda na naši spletni strani in prek družabnih omrežij, ki postajajo vse pomembnejši del našega obveščanja in tudi komunikacije z zainteresirano javnostjo.

Upamo, da bomo skupaj doživeli tudi v prihodnji sezoni veliko kvalitetnih in nepozabnih kulturnih doživetij, tako v stavbi kulturnega doma kot tudi v drugih prostorih, kjer se odvija naša programa.

Čakajo vas srčni in gostoljubni gostitelji, ki jih sestavlja obsežna ekipa tako stalnih kot občasnih sodelavcev naše hiše, in so vam tudi tokrat pripravili sezono kvalitetnih in zanimivih kulturnih dogodkov.

Dobra, kvalitetna kultura je namenjena vsem in nikakor ne samo elitam. To dokazuje več 2400 zvestih odraslih in otroških abonentov, oziroma skupaj več kot 70.000 obiskovalcev naših kulturnih dogodkov v lanskem sezoni.

CVETA ZALOKAR, DIREKTORICA

abonma

GLEDALIŠKI KONCERTNI GLASBENO SCENSKI FILMSKI OTROŠKI

ZAKAJ VPISATI ABONMA?

- do 50% cenejše obiskovanje prireditev v kulturnem domu
- brezplačno prejemanje gledaliških, koncertnih in filmskih listov v tednu pred abonmajske prireditve
- stalni abonentski sedeži
- brezplačno otroško varstvo pri gledališkem abonmaju RDEČI
- popusti pri nakupu vstopnic za ostale prireditve v organizaciji KD Franca Bernika Domžale
- 40% popust pri nakupu vstopnic za Mestni kino Domžale za imetnike filmskih abonmajev

KJE IN KDAJ VPISUJEMO ABONMAJE?

Vpisovanje bo potekalo v predverju KD Franca Bernika Domžale (Ljubljanska 61), vsak dan od 10.00 do 12.00 ure ter od 16.00 do 18.00 ure (ob sobotah samo v dopoldanskem času).

DOSEDANJI ABONENTI

- od četrta, 12. septembra, do vključno ponedeljka, 16. septembra / abonenti, ki želijo obnoviti svoj lanskoletni abonma; v tem terminu lahko obnovite svoje dosedanje sedeže
- sredi, 18. september - dosednji abonenti, ki želijo zamenjati svoj sedež

NOVI ABONENTI

- od četrta, 19. septembra, do vključno torka, 24. septembra

CENIK ABONMAJEV ZA SEZONO 2019/20

	GLEDALIŠKI, KONCERTNI, GLASBENO-SCENSKI (6 prireditev)	FILMSKI - pon/pet; FILMSKI POPOLDANSKI - tor; (8 projekcij)
cena posamezne vstopnice	16, 18, 20 €	5 €
abonma podjetja, društva, JZ (naročilnica)	84 €	35 €
abonma (takojšnje plačilo)	78 €	32 €
abonma upokoenci (takojšnje plačilo)	74 €	29 €
ab. študenti, brezposelni (takojšnje plačilo)	47 €	19 €
OTROŠKI ABONMA - SOBOTNA MATINEJA (6 predstav)	24 €	

Priljubljenost si pravico do spremembe programa in dneva izvedbe prireditve. • Popusti: Podjetja, javni zavodi in društva imajo pri hkratnem nakupu več kot 10 različnih abonmajev, vključno s filmskimi abonmaji, na celotno vrednost abonmajev, priznan dodaten 5 % popust.

VPIS ABONMAJEV NA DALJAVO

Abonma lahko vpišete tudi na daljavo, plačilo pa izvedete preko položnice ali preko internetnih plačilnih poti. Vaše želje za podaljšanje abonmaja, spremembo sedeža ali za vpis novega abonmaja nam sporočite preko internetnega obrazca na www.kd-domzale.si. Več informacij o tej obliki vpisovanja dobite tudi na telefonski številki 01/722 50 50 (Simona Urankar).

POSEBNE UGODNOSTI ZA INVALIDNE OSEBE

Gibalno oviranim invalidnim osebam (vezanim na invalidski voziček) nudimo 100 % popust – zaradi prostorske omejitve je možno na posamezni prireditvi sprejeti le 3 osebe na invalidskih vozičkih. Ostalim invalidnim osebam nudimo 50 % popust pri nakupu vstopnic.

INFORMACIJE

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska 61, 1230 Domžale
T: 01/722 50 50
E: blagajna@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

JUDOVSKI PES

KRALJICA MATI

6

POPOLNI TUJCI

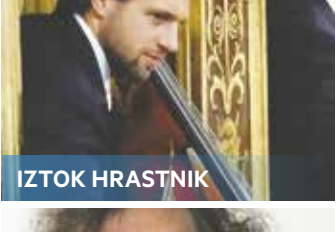
SKRIVNOSTNI PRIMER ALI ...

VEČNO MLADI

ANDREJ ŽUST

IZTOK HRASTNIK

SERGIO AZZOLINI

»GASTARBAJTERJI« 1

JAKA STADLER

»GASTARBAJTERJI« 2

GLEDALIŠKI

Šest izbranih predstav slovenskih profesionalnih gledališč.

oranžni | rumeni | rdeči | zeleni

1 16., 17., 18. in 21. oktober 2019 Asher Kravitz JUDOVSKI PES

Zgodba o pogumu, želji po preživetju in prijateljstvu, ki ne pozna meja in ki ga ne more ločiti niti nacizem niti smrt.
drama / Prešernovo gledališče Kranj, Mini teater Ljubljana
režija: Y. Esterkin / igra: M. Rodman

2 5., 6., 7. in 8. november 2019 Manlio Santanelli KRALJICA MATI

Igra o materi in sinu, moči in prilaščanju, zavračanju in sovražstvu.
drama / Gledališče Koper
režija: D. Z. Frey / igrata: A. Valič, N. B. Gračner

3 6., 7., 8. in 9. januar 2020 Avtorski projekt 6

Resnična zgodba iz leta 2016 v MO Kranj o dilemah, da bi v dijaški dom prišli mladoletni prosilci za azil
drama / Slovensko mladinsko gledališče, Maska Ljubljana
režija: A. Divjak / igrajo: I. Drabnik Jug, A. Kapun, K. Stegnar, V. Weis, G. Zorc

4 9., 10., 12. in 13. marec 2020 Tamara Damjanović po motivih filma POPOLNI TUJCI

Komična drama o razkrivanju skrivnosti, ujetih v mobilne telefone.
komična drama / SNG Maribor
režija: T. Damjanović / igrajo: T. Tomšič, M. Žilavec, G. Žilavec, M. Pucko, N. Ropret, A. Urbanc, M. Biber

5 20., 21., 22. in 23. april 2020 Mark Haddon, Simon Stephens SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UMORIL PSA

Avtistična detektivka po romanu Marka Haddona o 11-letnem Christoferju, ki raziskuje skrivnostni umor psa.
dramatizacija romana / SNG Nova Gorica, Gledališče Koper
režija: R. Vidič / igrajo: Ž. Udir, H. Peršuh, G. Jakomini, A. Drnovšek, R. Matek, L. Cimprič, J. Kopušar

6 21., 22., 25. in 26. maj 2020 Erik Gedeon VEČNO MLADI

Rock'n'roll komedija, ki v enem zamahu poruši stereotipe o dolgočasnih starih.
rock'n'roll komedija / SNG Maribor
režija: S. Lopičič / igrajo: I. Varga, D. Horvat, M. Pucko, K. Ostanek, M. Biber, J. Drevenšek, M. Šajinović

KONCERTNI

Šest vrhunskih koncertnih večerov klasične glasbe
modri

1 termin bo dolčen kasneje ANDREJ ŽUST IN SOLISTI BERLINSKE FILHARMONIJE

Andrej Žust z glasbeniki Berlinske filharmonije

2 16. december 2019 IZTOK HRASTNIK IN SOLISTI DUNAJSKE FILHARMONIJE

Iztok Hrastnik, Petra Kovačič in dunajski filharmoniki
program: prav gotovo tudi Strauss

3 22. januar 2020 BACHOVE ORGELSKE SONATE – MALO DRUGAČE...

Sergio Azzolini, Ramon Ortega, Mate Bekavac
program: Bachove orgelske trio sonate

4 4. februar 2020 »GASTARBAJTERJI« 1

Matjaž Bogataj, Gea Pantner, Jaka Stadler, Izток Hrastnik, Tomaž Močilnik, Andrej Žust, Tonko Huljev
program: L. van Beethoven: Septet op. 20 v Es-duru, C. Kreutzer: Septet op. 62 v Es-duru

5 25. marec 2020 JAKA STADLER IN SOLISTI SIMFONIČNEGA ORKESTRA BAVARSKEGA RADIA

Jaka Stadler, Korbinian Altenberger, Jehye Lee, Ben Hames
program: Bela Bartok, Ludwig van Beethoven

6 8. april 2020 »GASTARBAJTERJI« 2

Lana Trotošek, Ana Julija Mlejnik, Barbara Grahov, Sebastian Bertonec, Nika Svarc
program: J. Brahms: Godalni kvintet op. 34, L. van Beethoven: Kreutzerjeva sonata

VENTILATOR

BAAL

BB O SV & V. STEFANOVSKI

M. ČRNČEC TRIO / J. HOARD

ZADNJIH PET LET

TOBELIJA

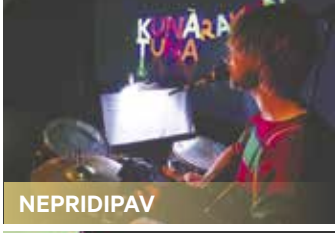
GOZD RAJA!

PAVLIHA

MIZICA, POGRNI SE

NEPRIDIPAV

HUDA MRAVLJICA

BRUNDAGRRRRROM!

GLASBENO SCENSKI

Zabavni trenutki med glasbo, kabarejem, gledališčem in vsem, kar se zgodi vmes.
prvi | drugi

► 19. in 20. november 2019

1 Po motivih Pahlače Carla Goldonija

VENTILATOR Posodobljena Goldonijeva večjezična komedija z veliko žive glasbe, petja, neuslišane ljubezni in še več nesporazumi.

glasbena komedija / Gledališče Koper, Novosadsko gledališče (RS)
režija: J. Ivanc / igrajo: I. Štamulak, L. Soltis, A. Drnovšek, B. Cedro, G. Žilavec, Z. Sirmer, J. László, T. Hrovat / V. Pernarčič (alt.), R. Matek, D. Huszta, A. Valič / J. Jamnik (alt.) / glasbeniki: D. Herceg (klavir), Ž. Kožar (bobni), G. Rukavina (bas), D. Gregorič (violina)

► 20. in 21. januar 2020

2 Andrej Rozman Roza (po motivih Bertolta Brechta)

BAAL Andrej Rozman "Roza" za peresom in Vasko Atanasovski za notnim pultom Brechtovega Baala spremenita v sodobni kabaret, prežet s sladko-grenkim humorjem našega časa.

kabaret / Slovensko mladinsko gledališče
režija: V. Taufer / igrajo: I. Godnič, J. Ivanušič, U. Maček, R. Prebil, M. Recer, I. Rupnik, D. Varga, M. Vastl / glasbeniki: V. Atanasovski (vokal, saksofon, flavta), D. Lapanja (kitara), M. Stanič (bobni, tolkala)

► 12. in 13. februar 2020

3 **BIG BAND ORKESTRA SV & VLATKO STEFANOVSKI**

Zasedba velikega formata z legendarni makedonskim kitaristom. **koncert** / nastopajo: Big band Orkestra Slovenske vojske, dirigent: Rudolf Strnad, posebni gost: Vlatko Stefanovski (kitara)

► 16. in 17. marec 2020

4 **MARKO ČRNČEC TRIO feat. JONATHAN HOARD**

Trio slovenskega pianista v z enim osrednjih vokalistov newyorške jazzovske in R'n'B scene. **jazz koncert** / nastopajo: M. Črnčec (klavir, Fender Rhodes), J. Sanders (kontrabas), K. Sumbry (bobni), J. Hoard (glas)

► 6. in 7. april 2020

5 Jason Robert Brown

ZADNJIH PET LET Intimni, a presunljivi muzikal o ljubezni med uspešnim pisateljem in mlado igralko, ki je postal nenadejani hit na Broadwayu.

muzikal / SSG Trst, SNG Nova Gorica, Glasbena matica Trst
režija: J. Kovic / igrata: P. Jurinčič Finžgar, Danijel Malalan / glasbena skupina GM: S. Frattini, I. Ferro-Casagrande, A. Možina, M. Bognolo, L. E. Amatruda, M. Bulliga

► 6. in 7. maj 2020

6 Rosana Hribar, Nick Upper

TOBELIJA Z balkanskim melosom in glasbo prežeta plesna predstava o ženskah, ki so preveč ljubile moškega in morajo po njegovi smrti prevzeti njegovo vlogo v družbi.

plesna predstava po motivih drame L. Đurkovića / Plesni teater Ljubljana
režija, scenografija: N. Upper / koreografija, izbor glasbe: R. Hribar / izvajalke: R. Hribar, M. Kagao Knez, U. Rupnik

OTROŠKI

Primerno za otroke starejše od treh let.

Šest sobotnih dopoldanskih srečanj za najmlajše.

sobotna matineeja

► 12. oktober 2019

1 Ajda Rooss (po motivih zgodb Sergeja Kozlova)

GOZD RAJA! Z basnijo o ježku in njegovem najboljšem prijatelju medvedku se bomo podali skozi letne čase v gozdu in začudeno ugotovili, da je vsak predmet lahko tudi glasbilo.

lutkovno-glasbena predstava / Dječje kazalište Dubrava, Gledališče Glej, Federacija

► 9. november 2019

2 Pavel Polák (po slovenskih ljudskih motivih)

PAVLIHA Dve zgodbi o Pavlihi, preveč ubogljivem in malce posebnem fantu, ki zaradi tega, ker navodila jemlje preveč resno, vedno znova zaide v težave.

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Maribor

► 11. januar 2020

3 Jacob in Wilhelm Grimm

MIZICA, POGRNI SE Lutkovna uspešnica češkega režiserja M. Bečke, v kateri si Miha s poštenostjo prisluži čarodejno mizico, zlato ovco in gorjačo, ki kaznuje tatove in lažnivce.

lutkovna predstava / Mini teater, Ljubljana

4 **NEPRIDIPAV** Pripovedovalska predstava z vznemirljivo glasbo in petjem, živo animacijo ter napeto zgodbo o

Nepripravu, ki neke noči vsem v mestu zamenja črke v imenih. **koncert za otroke in črke** / Vodnikova domačija Šiška

5 Po predlogi B. Rudolfa in M. Vodopivca

HUDA MRAVLJICA Plesna predstava o hudi mravljici, ki je nagajala drugim mravljicam, lončarju razbila vse lonce in na koncu celo snedla celega bika ...

plesna predstava / En Knap Group

6 Tamara Matevc

BRUNDAGRRRRROM! Deklica Živa v gozdu zaide v brlog medveda Milkota, ki pa ne zna izgovoriti črke R, zato se Živa odloči, da mu bo pomagala s čarobnim napojem. **gledališka predstava za otroke** / Gledališče Koper

PARAZIT

ČAS DEKLIŠTVA

BOG OBSTAJA, IME JI JE ...

TAKŠNA KOT ME HOČEŠ

SVETILNIK

POŽIGANJE

MLADI AHMED

SKRITO ŽIVLJENJE

ČAS DEKLIŠTVA

MLADI AHMED

NE POZABI DIHATI

NIKOLI NI PREPOZNO

DOWNTOWN ABBEY

PARAZIT

POLSESTRA

TAKŠNA KOT ME HOČEŠ

FILMSKI

Filmi, ki so v preteklem letu zaznamovali svetovna festivalska platna.

ponedeljek | petek

1 **PARAZIT**

Po spletu okoliščin se pokrižajo poti družine Kim, ki visi na robu družbe ter premožne in uveljavljene družine Park. Zmagovalec letošnjega festivala v Cannesu.

drama / Gisaengchung / r: Joon-ho Bong / 2019, Južna Koreja

2 **ČAS DEKLIŠTVA**

Greta Gerwig z novo adaptacijo popularnega romana Male ženske, o ubožani družini v času ameriške državljanske vojne, ki se skuša znajti v novih razmerah.

romantična drama / Little Women / r: Greta Gerwig / 2019, ZDA

3 **BOG OBSTAJA, IME JI JE PETRUNIJA**

Zgodba o tem kaj se zgodi, če se v tradicionalni patriarhalni družbi dekle vplete v obred, ki je rezerviran samo za moške.

drama / Gospod postoi, imeto i' e Petrunija / r: Teona Strugar Mitevska / 2019, Makedonija, Belgija, Francija, Hrvaška, Slovenija

4 **TAKŠNA KOT ME HOČEŠ**

Claire, ločena petdesetletna profesorica francoščine ustvari lažni Facebook profil, na katerem se izdaja za 24-letno žensko in se zaplete v strastno ljubezensko zvezo.

drama / Celle que vous croyez / r: Safy Nebbou / 2019, Francija

5 **SVETILNIK**

Zgodba o starajočem se oskrbniku svetilnika iz prvih let dvajsetega stoletja, kjer v glavnih vlogah blestita R. Pattinson in W. Dafoe.

drama / The Lighthouse / r: Robert Eggers / 2019, Kanada, ZDA

6 **POŽIGANJE**

Misteriozna filmska mojstrovina Lee Chang-donga, posneta po napeti kratki zgodbi Harukija Murakamija.

kriminalna drama / Beoning / r: Lee Chang-dong / 2018, Južna Koreja

7 **MLADI AHMED**

Belgijski najstnik načrtuje umor svoje učiteljice potem, ko stopi na pot radikalizacije in sprejme ekstremistično interpretacijo Korana.

drama / Le jeune Ahmed / r: Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne / 2019, Belgija, Francija

8 **SKRITO ŽIVLJENJE**

Avstrijski poročnik Franz Jägerstätter, se zaradi ugovora vesti noče boriti na strani nacistov v drugi svetovni vojni. Novi film legendarnega režiserja Terrencea Malicka.

vojna drama / A Hidden Life / r: Terrence Malick / 2019, Nemčija, ZDA

FILMSKI SREBRNO PLATNO

Popoldanska srečanja za starejše ljubitelje filmske umetnosti.

torek

1 **ČAS DEKLIŠTVA**

Greta Gerwig z novo adaptacijo popularnega romana Male ženske, o ubožani družini v času ameriške državljanske vojne, ki se skuša znajti v novih razmerah.

romantična drama / Little Women / r: Greta Gerwig / 2019, ZDA

2 **MLADI AHMED**

Belgijski najstnik načrtuje umor svoje učiteljice potem, ko stopi na pot radikalizacije in sprejme ekstremistično interpretacijo Korana.

drama / Le jeune Ahmed / r: Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne / 2019, Belgija, Francija

3 **NE POZABI DIHATI**

Utečen vsakdan, ki ga Klemen preživlja s starejšim bratom, prekine Petrovo razmerje z vrstnico Sonjo, kar pri Klemnu sproži val nasprotujočih si čustev in nepremišljenih dejanj.

drama / r: Martin Turk / 2019, Slovenija, Italija

4 **NIKOLI NI PREPOZNO**

Komedija o skupini žensk v zrelih letih, ki se odločijo, da bodo v svoji skupnosti upokojencev ustanovile ekipo navijač in s tem dokazale, da nikoli ni propozno slediti svojim sanjam.

komedija / r: Zara Hayes / 2019, ZDA, Velika Britanija

5 **DOWNTOWN ABBEY**

Premožno družino Crawley, ki jo poznamo iz TV nadaljevanke, preseneti in pretrese napovedani prihod pomembnih gostov – kralja in kraljice.

zgodovinska drama / r: Michael Engler / 2019, Velika Britanija

6 **PARAZIT**

Po spletu okoliščin se pokrižajo poti družine Kim, ki visi na robu družbe ter premožne in uveljavljene družine Park. Zmagovalec letošnjega festivala v Cannesu.

drama / Gisaengchung / r: Joon-ho Bong / 2019, Južna Koreja

7 **POLSESTRA**

Polsestra je film o odtujenih polsestrah iz Izole, ki morata zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin živeti skupaj v majhnem najetem stanovanju v Ljubljani.

drama / r: Damjan Kozole / 2019, Slovenija

8 **TAKŠNA KOT ME HOČEŠ**

Claire, ločena petdesetletna profesorica francoščine ustvari lažni Facebook profil, na katerem se izdaja za 24-letno žensko in se zaplete v strastno ljubezensko zvezo.

drama / Celle que vous croyez / r: Safy Nebbou / 2019, Francija

NOVICE

Mladi imajo možnost pobrigati se zase

Na Stičišču NVO osrednje Slovenije smo županom vseh 25 občin osrednjeslovenske regije poslali vprašanja o stanju nevladnega sektorja in izzivih, ki jih vidijo v njihovih občinah. Večina sodelujočih je izpostavila mlade, skrbi jih njihov razvoj in neaktivnost. Celotne intervjuje lahko preberete na naši spletni strani Consulta.si.

Danes postaja potreba po vseživljenjskem učenju na neformalen način vse večja. Raziskave kažejo, da prav neformalno učenje daje ključne kompetence posamezniku, ki so odločilne za njegovo karierno pot. Neformalno izobraževanje je vsaka organizirana oblika izobraževanja z določenim namenom, izvedena s strani nevladnih organizacij, podjetij, lokalne skupnosti in tudi državnih institucij. Tudi prostovoljno delo, delo v nevladnih organizacijah, vodenje različnih projektov prinaša širok spekter dodatnih znanj in neprecenljivih izkušenj.

Neformalnih izobraževanj je veliko, predvsem pa priporočamo mladim, da prepoznajo njihov potencial. To učenje je drugačno od klasičnega in prek projektnih del, delavnic, izkustvenega učenja posamezniku dviguje samozaupanje, disciplino in pili socialne veščine ter s tem omogoča osebno rast. Za večjo težo priznavanja kompetenc je tu Zavod Nefiks,

ki ponuja vodilni sistem beleženja neformalno pridobljenega znanja v Sloveniji. S tem mladim omogoča, da na enem mestu sistematično zberejo vse neformalno pridobljene in s strani organizacij potrjene kompetence. Pridružite se jim lahko vsi mladi in iskalci zaposlitve, stari do 29 let, ki se želijo izobraževati na kompetencah, ki jih delodajalci iščejo pri kandidatih.

Ekipo Stičišča NVO osrednje Slovenije je kot brezplačno podporno okolje na voljo nevladnim organizacijam (društvom, zasebnim zavodom, ustanovam) iz osrednje Slovenije. Pri nas lahko dobite informacije s področja ustanovitve NVO (nevladna organizacija), projektnega svetovanja, vodenja računovodstva, promocije in komuniciranja in če postanete naš NVO s potencialom, celo informacije/znanje, vezano na vaše izražene potrebe.

*Izkoristite brezplačno podporo Stičišča in razširite svoj krog.

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Brainobrain ni 'instant polenta'

Brez dela ni jela in brez dela ni rezultatov. Možgani se ne spreminjajo na ukaz, niti na lepe oči, temveč v procesu, ki zahteva vsakodnevno delo. Ni čarobnih praškov niti napitkov.

Kam hiti današnji svet? Hiti v nakupovalna središča, da si nakupi čim več stvari, ki jih dobi prehitro in preveč zlahka, ki že ob prihodu domov izgubijo vso vrednost. Drvimo po hitre rezultate: s pomočjo čudežne tabletke bi hitro shujšali, jedli bi hitre obroke iz zamrzovalnika in navsezadnje bi se radi na hitro učili in spreminjali svoje osebnosti.

Pri brainobrainu ne gre tako zlahka. Zakaj ne? Ker ponujamo trajne rezultate, zanesljive spremembe v možganih ter postopen in učinkovit razvoj osebnosti otrok. Zato je pri brainobrainu potrebno veliko vztrajnosti in rednega treninga za doseganje ciljev

programa, ki so: koncentracija in pozornost, delovne navade, samozavedanje, delovni spomin (ki je še kako koristen v šoli), vizualizacija, hitrost in natančnost, kreativnost, slušne zaznave, matematične veščine, idr.

Pri nas ni instant rešitev. Je delo. Je proces, ki terjā čas. In so rezultati. Brez

dela ni jela in brez dela ni rezultatov. Brainobrainovci nismo novodobni šušmarji, ki ponujajo lahke rešitve. Ker lahkih rešitev ni. Možgani se ne spreminjajo na ukaz niti na lepe oči, temveč v procesu, ki zahteva vsakodnevno delo. Ni čarobnih praškov niti napitkov. Je pa motivacija udeležencev, ki je vključena v prav vsako dejavnost, ki jo izvajamo na srečanjih in pomemben del programa kot celote.

Brainobrain je delo, je zabava, so prijatelji in so rezultati. Zagotovljeni. Ne instant, ampak tisti pravi, z novimi vijugami in 'cestami' v možganih, tudi tistimi pomembnimi 'medcelinskimi', ki povezujejo obe možganski polobli. Otroci pridobijo trajno in globoko zadovoljstvo, saj uspeha niso dobili kot igračko iz trgovine, temveč so si rezultate prislužili z delom ter jih temu primerno tudi cenijo.

Meditacija – vzemimo si čas za brezčasje

Včasih se nam lahko zdi, da nas skozi vsakdan vodi kopica opravkov in prilagajanje, ob tem pa hitro pozabimo nase in kaj pravzaprav pomeni živeti. Strokovnjaki že več kot desetletje napovedujejo, da bo depresija do leta 2020 postala najpogostejši vzrok bolezni v razvitem svetu, razlog za to pa je izgorelost našega uma, ki ne zmore več slediti tempu, ki ga sodobnost od nas zahteva.

Vedno več ljudi se iz različnih razlogov odloča za prakse, kot je meditacija, zmanjšanje stresa je eden izmed prvih. Stres povečuje raven hormona kortizola v krvi, ki vpliva na zagon vnetnih procesov v telesu. Posledice so motnje spanca, pojav depresivnih občutkov, izgorelost in zamegljenost misli. Znanstvene raziskave so pokazale, da meditacija vnetne odzive zmanjšuje, posledično pa izboljšuje telesna stanja, povezana s stresnimi odzivi. Blagodejno deluje na sposobnost koncentracije in čustveno zdravje, povečuje samozavedanje in budnost v odnosih.

Pri meditaciji ne gre za hotenje postati drug, nov ali celo boljši človek.

Gre za umiritev in discipliniranje uma ter vzgajanje čuječnosti, s čimer spreminjamo svojo perspektivo. Sčasoma svoje misli lahko razumemo na drugačen način in na njih tudi zavestno vplivamo.

Meditacije se lahko lotimo povsem sami, tako da si najdemo prostor, kjer se počutimo udobno in poskusimo za nekaj trenutkov umiriti um. Za uspe-

šen začetek si ne bi smeli postavljati preostrogih pravil – lahko se osredotočimo na glasbo ali svoje dihanje. Če nas osrečuje prizor cvetlic na našem vrtu, je to prav tako oblika meditacije. Je vse, kar je lepo, in pri čemur za trenutek pozabimo razmišljati.

Pri tem pa moramo biti nekoliko vztrajni, česar v instantnem načinu življenja včasih nismo več vajeni. Pravi in trajni rezultati meditativne vadbe se pokažejo šele, če znamo biti malce potrpežljivi. Udeležba skupinskih meditacij nam lahko pomaga ohranjati konstantnost, skupinska energija, osredotočenost na isti cilj, pa pomaga posamezniku, da se hitreje spusti.

S septembrom bodo skupinske meditacije občanom Domžal na voljo tudi v upravni stavbi stare tovarne Univerzale na Slamnikarski cesti 4, vsak torek in četrtek zvečer. Na urah druženja se bodo obiskovalci lahko dotaknili naukov mojstra Šri Širdi Sai Babe, tradicionalnih in novodobnih duhovnih učenj, z meditacijo umirili um ter pripravili prostor za lažje misli.

Kontaktna številka: 031 209 410 (Eva Traven)

Obeležitev Svetovnega dneva Alzheimerjeve bolezni

Ne pozabi name
projekcija dokumentarnega filma

Avtorski film režiserja Sanjina Švajgerja dokumentira dan človeka z demenco, ki živi v domu za starejše občane ... V domu in lokalni skupnosti se je v zadnjih letih na podlagi izobraževanj in celostne oskrbe stanovalcev z demenco razvilo drugačno razmišljanje in drugačen odnos, ki spoštuje pravice stanovalcev in ohranja njihovo dostojanstvo.

Kulturni dom Franca Bernika

četrtek, 19. september 2019, ob 19.00

Na pogovoru po projekciji, ki ga bo vodila Cveta Zalokar, bodo sodelovali:
dr. Anamarija Kejžar, Sanjin Švajger, mag. Nataša Zalokar,
Estera Bartulac in mag. Renata Kosec.

Lepo vabljeni!

Ne pozabi name
režija: Sanjin Švajger
družba Kimoks, 2019, 30'

org.: KD Franca Bernika, Dom upokojencev Domžale,
Društvo Spominčica, podružnica Domžale, Knjižnica Domžale

Na Debelem rtiču tudi domžalski otroci

Med območnimi združenji Rdečega križa Slovenije, ki se trudijo, da bi kar čim več otrokom omogočili počitniška letovanja, je tudi Območna organizacija Rdečega križa Domžale, ki je tudi letos v okviru Tuševe humanitarne akcije Pričarajmo nasmehe omogočila letovanje sedmih otrok v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS Debeli rtič. Otroci so letovali od 7. do 14.

avgusta 2019 in so bili ob morskih radosti deležni tudi občutkov tople povezanosti, kar je po mnenju strokovnjakov zelo pomembno za čustveni, socialni in osebnostni razvoj otroka. K prijetnemu enotedenskem druženju je veliko prispeval tudi animacijski program, ki je otrokom zagotovil tako sprejetost, pozornost in ljubečnost kot opravljanje razvojnih nalog, gibanje ter spoznavanje sveta.

V Rdečem križu Slovenije so zato iskreno hvaležni Tušu, ki skupaj z njimi že od leta 2002 v okviru dobrodelnega projekta Pričarajmo nasmehe otrokom iz socialno ogroženih družin omogoča enotedensko letovanje na Debelem rtiču. Območno združenje RKS Domžale je sofinanciralo tudi letovanje desetih otrok v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Domžale. V tednu od 26. avgusta do 1. septembra pa je šest otrok letovalo s pomočjo sredstev Radia 1. Kot že zapisano, pa je RK Domžale že pomagal tudi otrokom iz socialno ogroženih družin s sredstvi za nakup šolskih potrebščin. Vsem otrokom pa želi prijeten začetek letošnjega šolskega leta.

Območno združenje RK Domžale s krajevnimi organizacijami RK skrbi tudi za starejše in bolne občane in občanke. Zanje pripravljajo izlete, veliko jih obiskujejo, nekatere pa pošiljajo tudi na brezplačno letovanje. V skrbi za invalidne občane in občanke se je domžalski Rdeči križ povezal z Medobčinskim društvom invalidov Domžale in jim namenil donacijo 1500 evrov, ki so namenjena programom za ohranjanje zdravja težkih in socialno ogroženih invalidov. Medobčinsko društvo invalidov Domžale bo namreč tudi ob pomoči doniranih sredstev organiziralo sedemdnevno bivanje težkih in socialno ogroženih invalidov v toplicah.

Ob koncu pa še povabilo na krvodajalsko akcijo v Kulturnem domu Mengeš v četrtek, 19. septembra 2019, med 7. in 12. uro. Vabljeni.

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RKS DOMŽALE

Izbira toplotne črpalke v 5 korakih

Toplotne črpalke so trend in danes najpogostejša odločitev ob prenovi ali novogradnji ogrevalnega sistema.

Pomislekli glede zmogljivosti ogrevanja so le še spomin iz preteklosti. Strahu pred nepoznano tehnologijo ni več. Vse več uporabnikov pričakuje komfort in se ne želi več vsakodnevno ukvarjati s pečmi na trda goriva, ko se enkrat odločijo za menjavo kurilne naprave. Vedno bolj se tudi zavedamo vpliva onesaženega zraka na naše zdravje in dobro počutje. Lepo je vdihniti čist, svež zrak ob mrzlih zimskih jutrih, ko se odpravljamo od doma. Smo k temu prispevali tudi sami, ali pa smo med zadnjimi v ulici, ki smo zakurili svojo 'štidlerco' in zadimili sosedo? Nenazadnje pa se ob hitrih globalnih klimatskih spremembah tudi vse bolj zavedamo odgovornosti do prihodnjih rodov, kakšen svet jim bomo zapustili.

Subvencija Eko sklada

Odkar pri Eko skladu lahko ob nakupu toplotne črpalke dobimo kredit in/ali subvencijo v višini kar 2500 evrov, so toplotne črpalke tudi cenovno povsem konkurenčne drugim ogrevalnim napravam, stroški ogrevanja z njimi pa so že tako med najnižjimi. V primerjavi s kurilnim oljem ali utekočinjenim naftnim plinom so kar trikrat nižji. Z novim razpisom je Eko sklad bistveno poenostavil postopek pridobitve subvencije.

Kako izberemo toplotno črpalko?

Marsikdo je že sprejel odločitev, da hoče imeti toplotno črpalko, a so ga pred nakupom ustavile številne dileme: Katero naj izberem? Zrak-voda ali voda-voda? Naj bo klasična evropska v kompaktni zunanji izvedbi z velikim zalogovnikom v kurilnici ali pa naj bo sodobna japonska v ločeni izvedbi z notranjo

in zunanjo enoto? Ali se splača investirati v sončni kolektor na strehi? Kaj pa stara peč, naj jo odstranim ali obdržim za kombinirano ogrevanje s toplotno črpalco? Pred nakupom si vsekakor priskrbite več ponudb različnih izvajalcev in jih povprašajte za nasvet. Tudi če bodo njihovi napotki različni, boste tako lažje razrešili večino dilem. Predvsem pazite, da bo toplotna črpalka tudi pri zelo nizkih zunanjih temperaturah (-15 °C) imela še dovolj moči za ogrevanje hiše. Če živite v strnjemem naselju, naj bo zunanja enota čim tišja.

Primerjava med najboljšimi

V septembru podjetje Termaks pripravlja brezplačen izobraževalni seminar na temo **Izbira toplotne črpalke v 5 korakih**. Predstavili vam bodo ponudbo in tudi letošnje novosti nekaj v svetu najbolj uveljavljenih proizvajalcev in naredili primerjavo ključnih razlik med njimi glede zmogljivosti ogrevanja pri nizkih zunanjih temperaturah, glasnosti zunanje enote, cene, garancijskih pogojev in še česa. Ogleдали si boste, katere toplotne črpalke so najprimernejše za nove objekte z dobro toplotno izolacijo in talnim ogrevanjem, in predvsem, katere so najprimernejše za starejše objekte z radiatorskim ogrevanjem. Ob koncu seminarja bo vsak udeleženec vedel, katera toplotna črpalka najbolj ustreza njegovim pričakovanjem. Ker je vsaka hiša drugačna in ker imamo različne prioritete, kaj nam je najbolj pomembno, bo vaš izbor verjetno drugačen kot pri ostalih udeležencih. Na seminarju v Domžalah bo predaval Robert Žibrik. Udeležba na seminarju je brezplačna, obvezna pa je prijava na telefonsko številko 041 692 410 do petka, 6. septembra 2019. O lokaciji in terminu predavanja boste prijavljeni obveščeni, ko bo znano število prijav. Vabljeni!

Pred okroglo obletnico uspešnega delovanja

ŠPORTNO DRUŠTVO VIR je bilo ustanovljeno leta 1980, ves čas je tesno vpeto v lokalno okolje, saj deluje na Viru oziroma izvaja tekmovalno in rekreativno-športno dejavnost v športnem parku Vir, kjer za vadbo nogometnih selekcij uporabljamo veliko igrišče s travo, asfaltno ploščad in manjše pomožno igrišče, ki je tik ob športnem parku.

Tudi večina članov je iz tega okolja oziroma iz občine Domžale. Društvo je izvajalec letnega programa športa v občini Domžale, kjer vadbena in tekmovalni proces izvajajo ustrezno usposobljeni trenerji nogometa, kar je tudi primarna športna dejavnost društva. V društvu imamo 170 članov in članic, kar je glede na velikost kraja in splošno razvitost nogometa kot glavne športne panoge v občini tudi zavidljiv podatek. V delovanju društva je zato pomembna organiziranost, kjer je vsak član upravnega odbora zadolžen za svoje področje delovanja. Seveda je delo predsednika in članov upravnega odbora prostovoljno, vendar prav vsak s svojim poklicnim znanjem in izkušnjami pomaga pri uspešnem organizacijskem, strokovnem in finančnem delovanju društva. Ob tem pa v društvu pomaga še kar nekaj zanesenih staršev in krajanov, brez katerih tudi ne bi šlo tako fizično kot finančno. V novi tekmovalni sezoni, v kateri bomo praznovali tudi okrogli jubilej društva, si želimo našim članom še naprej zagotavljati kakovostne pogoje vadbe s strokovno usposobljenimi trenerji. Ker imamo največje število članov v zgodovini delovanja društva, pa nas že daje prostorska stiska tako glede

garderob kot tudi vadbene prostora. Ker je objekt, kjer imata sedež tudi drugi dve društvi in domuje Gool bar, ki je v upravljanju društva, tudi zaradi varnosti nujno potreben obnove in prilagoditve sodobnim standardom, si želimo, da bi v prihodnjih letih končno dočakal spremembe. Prav tako je potrebno posodobiti športni park Vir (umetna trava, zaščitne mreže, prostor za igralce ob igrišču, igrala, fitness), da bi imeli vsi otoci v

štva ter rekreativne in zabavne aktivnosti otrok in mladine, ki ga dnevno obiskujejo. Menimo, da je obletnica delovanja društva ravno pravi dogodek za te spremembe. Ena izmed teh je bila že uslišana, ko smo v maju odprli nadstrešek ob objektu, ki omogoča druženje članov in krajanov tudi ob slabših vremenskih pogojih in izvedbo različnih družabnih dogodkov, saj vsako leto ob zaključku sezone pripravimo piknik članov, ki ga

občini enake možnosti in standarde. Posebej to občutimo v zimskem času, ko smo namreč odvisni od možnosti uporabe igrišč z umetno travo v športnem parku Domžale. Zavedamo se, da športni park seveda ni namenjen samo članom društva, ampak tudi krajanom Vira in občine Domžale. Zato si želimo, da bo v bodoče kljub omejenemu prostoru omogočal kakovostno in varno vadbo članov dru-

spremlja bogat srečelov. Za konec še vabilo za nove člane. V drugi polovici avgusta začenjamo tudi z vadbo naših najmlajših članov, zato ste vljudno vabljeni, da pripeljete vaše otroke v popoldanskem času v športni park Vir, kjer vam bodo trenerji posredovali vse potrebne informacije. **ZA ŠD VIR, PREDSEDNIK GREGA STANEK**
FOTO: NK VIR

Vaš oddih v srcu narave

Kraj sprostitve in odličnega počutja, s tradicijo delovanja, ki sega v leto 1403. Bližina neokrnjene narave nudi obilo priložnosti za aktiven oddih vseh generacij. Termalna voda z bogato mineralno sestavo, za revitalizacijo in zdravje telesa.

Jesenski oddih

1.9. - 25. 10. 2019

1 x polpenzion že od 39,90 €

na osebo na noč (min. 2 noči)

Neomenjeno kopanje v termalnih bazenih.

Senior oddih

Velja do 29. 12. 2019

5 x polpenzion že od 205,00 €

na osebo za 5 noči

Brezplačen prevoz do Term Dobrna in nazaj.

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

SLOVENIA GREEN
ACCOMMODATION

080 22 10

info@terme-dobrna.si / www.terme-dobrna.si

NOVICE

S trudem in dobro voljo do novih izdelkov

Tečajnica osnovnošolka je prerisala kroj z najljubše jopice. Na papir je pripela hrbtni del, sprednji del, kapuco, rokav in vsak del posebej prerisala. Svoj prvi kroj je izrezala. Ukrojene in z bucikami spete dele je ročno sešila za pomerjanje. Na šivalnem stroju je sešila ramenska šiva, stranska šiva, kapuco na vratni izrez in rokava. Vse šive je obrobila na entlarici. Ko je z bucikami pripela zadr-go, patenta na rokava in dolžino jopice, je tudi te dele sešila na stroju.

Flanelasta srajca s prekratkimi ro-kavi je na kupu v omari čakala na pravi čas. Tečajnica je poravnala in polo-

žila oba rokava skupaj. Nekoliko nad zapestnikom je s kredo narisala pravokotno črto in odrezala. Ukrojila je 12 cm širok pas in ga je z bucikami pripe-la v oba dela rokava. Najprej je ročno sešila in nato še na šivalni stroj.

Tečajnica je reciklirala tetra pleni-ce in si skrojila ter sešila unikatno bio koži prijazno haljo za vroče dni.

Iz oblačil, ki so se kopicila v omari in ostankov blaga, je tečajnica skrojila dve šolski torbi. Za obe torbi je ukrojila notranji žep in zunanji globoki žep s poklopцем na ježka.

Za dno torbe je izbrala material, ki ne premoči. Za ročaj in naramnice je

reciklirala trakove in sponke iz torb in delovnih hlač, ki jih niso več upo-rabljali.

Osnovnošolka je v modni reviji vi-dela ljubkega zajčka iz blaga. Pri risa-nju kroja za zajčka je bila ustvarjalna. Ostanka blaga je položila drugega na drugega, pripela kroj, označila 1 cm dodatka za šiv, ukrojila in na šivalnem stroju sešila.

Vsakemu zajčku je na roke prišila pentljo in s flomastri narisala oči, smr-ček in brke. Z zajčki, ki jih je sama se-šila, je za praznike obdarila in razve-selila mamico, sorodnike in učiteljico.

Tečajnica je z obleko, ki jo je skrojila in sešila, očarala sorodnike in prija-telje na rojstnodnevem praznovanju.

Na tečaju je tečajnica skrojila novo podlogo za žep in jo prišila. Potem ko se je spopadla s paranjem, je na vrsti 'ta luštni' del. Kar je še ostalo podloge od žepa, je pripela na papir in obrisa-la. Ob kroju za podlogo je označila do-datek za šiv, ukrojila, obrobila na en-tlarici, sledilo je pripenjanje z bucika-mi, ročno heftanje in šivanje na šival-nem stroju.

Srčno se zahvaljujem dobrim lju-dem, ki so podarili blago, da so si te-čajnice skrojile in sešile oblačila. Zahvaljujem se tudi dobrim ljudem, ki so podarili šivalne stroje in šiviljski ma-terial. Prav tako sem hvaležna vsem, ki ste nam podarili oblačila, ki jih ne potrebujete več za predelavo v nove izdelke.

Vabljeni, da nas obiščete in si ogle-date, kaj in kako delamo. Morda se nam pridružite.

Kontakt: Joži Kokalj, predsednica društva, tel: 068 602 136, e-naslov: si-nica.jozi@gmail.comin spletnem na-slovu fb: Društvo za medgeneracijsko povezovanje Sinica.

FOTO: JOŽI KOKALJ

Tončka Grilj iz Šole zdravja

Tončka Grilj vodi skupino Športni park iz Domžal. Kot vodja je aktivna od 2012, to je že sedem let. Na začetku jih je bilo v skupini šest, potem se jim je vsak mesec pridružil kakšen nov navdušenec.

Danes skupina šteje petin-dvajset članov, redno jih vadi šestnajst, drugi pri-hajajo občasno. Vedno več je tudi moških, pet jih je, ki hodijo redno. Vzdušje v skupini je prijetno, po vadbi se dobijo na kavi v bližnji restavraciji Park. Tam jih vedno čaka pripravljena miza, kozarci z vodo in prijazna Jasmina.

Kakšni so tvoji občutki, ko vodiš vaje in si vsem na očeh?

Ko vodim vadbo, se osredotočim na pravilno izvajanje vaj in dihanje. Včasih imam malo treme. Ker govo-rim tiho, se sprašujem, če me vsi do-bro slišijo. A se ne nihče pritožuje, tako da je moj strah verjetno odveč. Kdaj bi bila vesela kakšnega komen-tarja, če morebiti kaj ne delam prav. Sebe človek ne vidi, treba je zna-ti sprejeti tudi kritiko, če je upravi-čena. Sem vesela, da se lahko vse ži-vljenje učim.

Koliko vaditeljic je še v skupini?

Zdaj smo štiri vaditeljice in en vadi-telj, zato je vodenje vadbe manjša obremenitev za vsakega izmed nas. Na začetku sem vodila sama eno leto in pol, potem se je priglasila najprej Zofija in za njo Silva. V ekipi vaditeljev sta še Lili in Stane. Vsak vodi na svoj način in četudi gre za iste vaje, je vedno nekoliko drugače. Všeč mi je, če se med vajo kdo pošali, sproži kak dovtip in se nasmeje-mo. Seveda le toliko, da nas popusti jutranja zapetost, drugače so šale rezervirane za čas po vaji, ko se do-bimo na kavi.

Kaj še drugega počneš poleg telovadbe?

Kot vsi v mlajših letih sem bila za-seдена s službo, gradnjo hiše, vzgo-jo otrok. Ko sem šla v pokoj, se mi je končno lahko izpolnila želja po risa-nju. Risala sem tudi prej, a premalo, da bi dosegla napredek. Zato sem se priključila skupini Lipa in Mojci Vilar, ki me je kot mentorica v sed-mih letih veliko naučila. Prav tam sem izvedela za vadbo na prostem in sem se na začetku pridružila prvi domžalski skupini ob Bistrici. Prej sem veliko kolesarila, a ker sem bolj kot ne to počela sama, sem si zaže-

lela družbe. In Šola zdravja je bila kot zanašlaš zame. Najbolj mi po-meni to, da vaje izvajamo zunaj, na prostem. Dan vedno začnem z vad-bo, se razgibam, kar nujno potre-bujem, da sploh lahko rišem. Ko si pred platnom, se zatopiš v barve in oblike, čisto pozabiš na čas in na to, da si v prisilni drži. Gotovo bi imela več težav s križem, če bi ne bilo ju-tranje vadbe.

Šola zdravja letos praznuje deset let uradnega delovanja. Si se morebiti naveličala vadbe?

Nikakor! Dokler bom lahko hodila k vadbi, bom vadila. Brez tega si pre-prosto ne morem več zamisliti dneva. Tudi če se kdaj ne počutiš dobro, pri-deš in v družbi pozabiš na tegobe, se sprostiš in se počutiš bolje. Želim si, da nas naša Šola zdravja spremlja še dolgo. Zdaj vidim, kako veliko nam starejšim pomenijo vsakodnevna ak-tivnost in dobra družba. Sploh si tež-ko predstavljam, da tega ne bi bilo! Vesela sem, da imam možnost pridobi-ti nova znanja. Človek se vse življe-nje uči, takrat ko ni več ocen, se še to-liko bolj. Vabim še tiste, ki morebiti še zbirajo pogum za jutranjo vadbo – vsako jutro ob pol osmih smo na igri-šču pred restavracijo Park ali na bliž-njem parkirišču. Naša 'vrata' so vam vedno na stežaj odprta!

Na prireditvi Športnik leta 2018 v ob-čini Domžale je Tončka Grilj za dolgo-letno vodenje vadbe 1000 gibov preje-la plaketo za športno rekreativno de-javnost.

BESEDILO IN FOTO: MIMI ŠEGINA

Ribiški piknik v Grobljah

V nedeljo, 25. avgusta 2019, je pred Kulturnim domom Groblje, potekal že 14. Ribiški praznik. Veseli smo, da je ta oblika druženja društva in občanov postala tradicija.

Člani društva smo pripravili zares prijetno druženje, v katerem uživajo obiskovalci in tudi člani. Mize in klopi, ki smo jih postavili, so se hitro na-polnile. Različni okusi, pestra izbira in dostopne cene so značilni za ta pra-znik. Člani so pripravili: postrvi, kala-mare, sardelice in za tiste, ki ne jedo rib pleskavice. Zraven smo postregli različne solate in priloge. Tudi na sla-dico nismo pozabili in z malo domi-šljije postregli čudovit posladek. Vse navedeno smo gostom servirali in lju-beznivo postregli. S tem pa dobili ve-

liko pohval in spodbude za naprej. Mnogo petja se je slišalo, predvsem dalmatinske pesmi so razvnele srca prisotnih.

Še nasvet: najpogostejši spodrsrlaj pri pripravi rib je to, da jih predolgo kuhamo, pečemo, cvremo ... ali kakor-koli že. Pravilo pri pripravi z ribami pa je: manj je več! Začimb seveda. Stro-kovnjaki za zdravo prehrano jih pri-poročajo, zato si jih privoščite čim po-gostejše.

Nedeljsko popoldne je zagotovo minilo prehitro. Pustilo je nepozabne vtise, prav vsem. Obiskovalci so odha-jali z obljubo, da se srečanja zagotovo udeležijo tudi naslednje leto.

VIDA STRAJNAR

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK
GLASILO OBČINE DOMŽALE

Deklaracija za zaščito in renaturacijo Kamniške Bistrice

V prejšnji številki glasila Slamnik smo napovedali objavo prvega predloga o skupnem upravljanju celotnega porečja Kamniške Bistrice. Predlog v obliki deklaracije smo oblikovali udeleženci okrogle mize, strokovnjaki pomemb-nih lokalnih in državnih upravljalskih in odločevalskih deležnikov s celotne-ga porečja Kamniške Bistrice. V nasle-dnjih letih se bomo Zavod Revivo, naši partnerji in podporniki trudili, da de-klaracijo podpiše in k njenemu izvaja-nju v praksi pristopi čim več deležni-kov porečja. Verjamemo in upamo, da nam boste pri tem pomagali tudi vi.

Podpisana deklaracija s petimi toč-kami predstavlja etično in strokovno zavezujoč dokument s ciljem ozave-ščati, zagovarjati in zagotoviti trajno-stni razvoj ter dobro ekološko stanje Kamniške Bistrice.

Porečje = vsa vodna telesa in celo-tno kopno območje, s katerega se pa-davinska voda po površju ali podze-mno steka v strugo Kamniške Bistrice in njenih pritokov.

Celostni pogled

Zavzemamo se za celostno razumeva-nje, upoštevanje in omejevanje vpli-vov človekovih dejavnosti na rečni koridor Kamniške Bistrice, njene pri-toke in prispevno območje. Kamniško Bistrico vidimo kot edinstven in kom-pleksen ekosistem, ki mu želimo omo-gočiti optimalno ekološko ravnotežje. Zato slehernega uporabnika reke ozi-roma porečja vidimo kot odgovornega aktivnega državljana, ki lahko vpliva na izboljšanje trenutnega stanja reke.

Odgovorno ravnanje

Zavzemali se bomo za vzajemno us-klajeno delovanje pri načrtovanju in

upoštevanju ukrepov med vsemi dele-žniki in uporabniki reke. To sinergijo moramo doseči na ravni koriščenja njenih bogastev, a tudi z odrekanjem le-tem. Zavedamo se namreč, da nam la-hko le zdrav rečni ekosistem nudi ekosi-temske storitve, ki jih kot skupnost po-trebujemo za obstoj in zdravo življenje.

Obseg zaščite in delovanja

Podpisniki deklaracije pripadamo splo-šni, strokovni, gospodarski in politični javnosti. Zavezujemo se k spoštovanju deklaracije in s tem k ponovni vzpostavitvi dobrega ekološkega stanja reke. Zato bomo naše delovanje usmerjali in širili na področje celotnega porečja, s poudarkom na povezovanju lokalnih skupnosti, strokovnih znanj in politič-nih potencialov, ki so potrebni za dose-ganje vsebine te deklaracije.

Renaturacija

Naravni rečni koridor bomo oživi-li z izvedbo na naravi temelječih in kombiniranih tehničnih ukrepov. Razumemo, da je proces renaturacije

aktivnost, ki je potrebna zaradi do-seđanjih neuravnoteženih posegov v naravo rečnega koridorja. Renaturaci-ja ne zavira razvoja in ni v nasprotju z obstoječim urbanim stanjem in infra-strukturo, pač pa omogoča naravno delovanje rečnih procesov in biotsko celovitost rečnega koridorja.

Vodna demokracija

Vzpostavili bomo vodno demokracijo. O pomenu ukrepov za izboljšanje eko-loškega stanja reke bomo ozaveščali lokalno in regijsko javnost, gospo-darski in industrijski sektor. Zavezu-jemo se, da bomo v interesu oživitve Kamniške Bistrice povezali ter v načr-tovanje in upravljanje vključevali vse deležnike in javnosti. Tako tiste, ki so odgovorni za upravljanje s porečjem, kot tudi tiste, ki so kakorkoli vpleteni in lahko vplivajo na njeno renaturaci-jo. Pri tem ima poseben pomen tudi lokalno prebivalstvo, ki ga želimo te-sneje povezati z reko.

KAMNIŠKA BISTRICA (ZAVOD REVIVO)
POLONA PENGAL

Judo na osnovnih šolah na visoki strokovni ravni

Ob 10. obletnici delovanja Judo kluba Domžale smo se pogovarjali s predsednico Nušo Lampe.

Judo ima pri otrocih v Domžalah pomembno vlogo že dobrih deset let. Šolarji si v času popoldanskega bivanja po pouku radi nadenejo kimono in skozi igro spoznavajo to čudovito japonsko borično veščino, ki v prevodu pomeni 'mehka pot' in velja za najuspešnejši olimpijski šport v Sloveniji.

Gibanje da ali ne danes ni več vprašanje – starši nam zaupajo

Nuša Lampe, inštruktorica juda Svetovne judo zveze (International Judo Federation – IJF), nekdanj uspešna reprezentantka, ki skrbi za strategijo razvoja domžalske judo zgodbe, hkrati podpredsednica Judo zveze Slovenije (JZS), direktorica Judo kluba Golovec iz Ljubljane in edina mednarodna ženska judo sodnica v Sloveniji, pove, da beležijo trend rasti pri osnovnošolcih, vključenih v judo. V desetih letih je na tatami stopilo okoli 450 otrok, od tega nekateri vztrajajo že od vsega začetka. Športna aktivnost je v starosti od 4

do 15 let ključna pri razvoju otrok in pozitivno vpliva na njihovo psihološko stabilnost, vztrajnost in enakomerno fizično krepitev telesa.

»Judo je celovit in čudovit sistem fizične, intelektualne in moralne vzgoje. Ima svojo kulturo, sistem, zapuščino, navade in tradicijo. Judoistom podarja etična načela, način življenja in način bivanja.«

Zgledno sodelovanje z občino in osnovnimi šolami

S programi juda so začeli letu 2009 na OŠ Venclja Perka, potem pa hitro rasli ter delovanje razširili na OŠ Rodica in OŠ Dragomelj ter pozneje še na OŠ Preseerje pri Radomljah in na POŠ Dob/Krtina. Občina Domžale podpira razvoj juda v občini. Ker judo pomeni tudi način bivanja, v judo klubu Domžale poskrbijo tudi za njegovo promocijo izven tatamija. Osnovnim šolam redno nudijo podporo pri organizaciji športnih dni v drugih športnih, promocijskih in družbeno odgovornih dogodkih in projektov.

Želeli bi si več sodelovanja z vrtci

Otroci med 4. in 5. letom skozi igro osvajajo največ motoričnih znanj, ki jim pozneje pri razvoju služijo kot dobra podlaga, pove Lampetova. Pri tej starosti že začnejo spoznavati osnove pravilnega gibanja v prostoru, se učijo samodiscipline in pridobivajo občutek za delo v paru in za delo v skupini.

Trenutno program Judo vrtec izvajajo le na OŠ Rodica, kamor starši vozijo vrtčevske otroke na vadbo, več sodelovanja pa bi si želeli z vrtci v občini.

Ob 10. obletnici delovanja korak naprej pri prevenciji pred poškodbami otrok

V prihajajočem šolskem letu v sodelovanju z OŠ Venclja Perka in OŠ Rodica pripravljajo brezplačni preventivni program pred poškodbami otrok **Otroška šola varnega padanja**. Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (2018) je okoli 70 % poškodb pri osnovnošolskih otrocih posledica padcev pri igri. Program bo namenjen vsem prvo- in drugošolcem ter bo potekal v času rednega pouka športne vzgoje. Otroci se bodo učili pravilnega padanja (učenje padcev) in obvladovanja položaja telesa v prostoru. Pridobljena znanja različnih tehnik padanja bodo lahko uporabili pri vsakodnevni igri in športnih aktivnostih kot so npr. kotakanje, vožnja s skiroji, kolesi, smučanje, pri padcih z igral na igrišču ipd. kot preventivo

pred poškodbami. Delavnice bodo služile tudi kot zagotavljanje usposobljenosti učiteljev, ki niso športni pedagogi in sodelujejo pri izvedbi športne vzgoje.

Judo je primeren tudi za otroke s posebnimi potrebami

Veščina, pri kateri se otrok najprej nauči pasti, ne da bi se pri tem poškodoval, se je izkazala za zelo primerno dejavnost tudi pri otrocih s posebnimi potrebami: »Zelo spodbudna je na primer Tadejeva zgodba, ki se nam je pridružil v prvem razredu. Ko je prišel, so bili drugi otroci zelo radovedni. Zanimalo jih je, ali Tadej tudi v resnici ne vidi. Zdaj, po sedmih letih, pa je položaj povsem drugačen. Fant, ki ne vidi kot njegovi sovrstniki, se enakovredno vključuje in sodeluje pri delu povsem običajne skupine. To se mi zdi zelo lepa plat našega športa, saj lahko otroci, ki so marsikje označeni za drugačne, s pomočjo juda spoznajo, da pravzaprav ni tako.«

ŠPELA LAMPE

FOTO: ARHIV JUDO KLUBA DOMŽALE

Ludvik Lap, iskrene čestitke ...

... ob 80. rojstnem dnevu

»Čebele so njegovo največje zadovoljstvo in velika ljubezen. Svoje bogato znanje o reji čebel in prevažanju rad posreduje tudi drugim čebelarjem«, so že pred več desetletji pisali o Ludviku Lapu, danes upokojenem avtoprevozniku, ki z ženo Vero živi na Homcu in je pred kratkim praznoval 80. rojstni dan. Delovno, saj čebele zahtevajo neprenehno skrb in ljubezen, obe pa jubilant in žena razdajata že desetletja.

Praznovanje 80. rojstnega dne »*to pa ni nobena starost,*« ob čestitkah in željah za dobro zdravje smeje ponavlja jubilant, ki sem ga obiskala skupaj z Marjanom Kodermanom, predse-

v Nemčijo, od tod pa spet v domovino, kjer je leta 1970 postal eden redkih samostojnih avtoprevoznikov. V Nemčiji se je poročil z ženo Vero. Na Homcu na Gostičevu z s ta si zgradila prijeten dom, kjer vse diši po čebelah in medu. Veliko je vozil za opekarno Radomlje, Napredok, Kurivo. Upokožil se je 1993. Rad je vozil tovornjak, z njim ni imel nobene omembe vredne nesreče, rad pa je ljudem delal različne usluge.

Čebele so njegovo največje zadovoljstvo in velika ljubezen. Čebelar je bil oče, ki je dočakal več kot sto let, sam čebelari od leta 1976. Bil je član Čebelarske družine Homec, danes pa

dnikom Čebelarskega društva Krtina, Dob, katerega član je čebelar Ludvik. Najprej smo se spomnili prijetnega predvečera rojstnega dne, ko mu najboljši sosed, ki so ena A s črtico, pravi jubilar, na njegovo željo niso postavili mlaja, pač pa ob 'frehu' pred hišo pritrldili napis Ludvik, vse najboljše, in izobesili zastave. Voščilo je nenehno privabljal prijatelje in znance, ki so jubilaru želeli čestitati, med njimi so se prav ob našem obisku ob lepo urejeni domači ustavili člani in članice kolesarske sekcije DU Radomlje in Šole zdravia Radomlje, ki jo redno obiskuje slavljenceva žena Vera, in s pesmijo nazdravili slavljencu.

Sprehodili smo se tudi po slavljenčevi življenjski in delovni poti. Ludvik Lap se je rodil 24. julija 1939 v Ljubljani, otroštvo in mladost pa preživel v Žedah pri Komendi na veliki kmetiji s sedmimi otroki. Po sedemletki se je izučil za avtomehanika, zelo zgodaj naredil šoferski izpit za tovornjak in odšel za kratek čas v Nemčijo, od koder se je vrnil na služenje JLA. Po vojski se je vrnil

je član ČD Krtina, Dob. Iz čebelarске družine je tudi žena Vera, ki je dolga leta skrbela v društvi za finance. Največ je imel 54 panjev, bil inovator pri iskanju najboljših rešitev za čebelarjenje. Tako je eden izmed prvih preizkusil trietažne AŽ-panje, naredil posebno dvigalo in še marsikaj. Z ženo veliko razmišljata o pestrosti čebeljih pridelkov, dopolnjujeta svoje znanje o zeliščih in medu in dobro poznata zdravilno moč medu. Svoje bogato znanje jubilant rad posreduje drugim čebelarjem. Čebele prevaža po vsej Sloveniji, posebej sta z ženo poznana po čebelnjaku v parku v Volčjem Potoku, ki ga obiskuje veliko domačih in tujih čebelarjev, med njimi tudi mladih iz bližnjih vrtcev in osnovne šole, ki jih nikoli ne pozabita pogostiti.

Zdaj bolj delam, kot prej, se smeji Ludvik Lap, in prepričana sem, da to drži. Najbrž bo to držalo tudi čez leta, ko se spet dobimo, spoštovani jubilar. Do tedaj pa vam in ženi Veri zdravo in srečno – s čebelami seveda.

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

VZMETNICE • LATEKS LEŽIŠČA

LETVENE MREŽE • POSTELJE • VZGLAVNIKI

Po jutru se dan pozna.

**18 LET
SKRBIMO
ZA ZDRAVO
SPANJE**

**SALON:
IHAN,
BREZNIKOVA 78,
1230 DOMŽALE**
poleg gasilskega
doma

Piramidna ležalna površina

Pralna prevleka

100% naravni lateks

Marko Peterka s.p.

T: 01 721 12 18, **G:** 041 925 625, **E:** info@marsen.si

www.marsen.si

VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

OBRAZI DOMŽAL

ZALJUBLJENA V MODRO

DANICA SMRDEL, SLIKARKA

To poletje v avli Medgeneracijskega centra Bistrica svoja dela razstavlja Danica Smrdel.

Mimi Šegina

Foto: Mimi Šegina

Na razstavi se predstavi s tremi tematskimi sklopi: ženska, rože in Ljubljana. Kar jih povezuje, je barva neba in morja, torej – modra.

Gospa Danica Smrdel, kako ste 'našli' svoj hobi in koliko časa že ustvarjate?

V šoli sem poučevala prve razrede in z učenci sem zelo rada risala na tablo. Po upokojitvi sem se risanju bolj posvetila. Vključila sem se v Likovno društvo Petra Lobode v Domžalah in se začela učiti pod mentorstvom akademskega slikarja Danijela Fuggerja. Pridobljeno znanje še danes s pridom uporabljam. Društvo je po petintridesetih letih delovanja razpadlo, ostalo nas je nekaj najbolj zavzetih članic, ki zdaj delujemo v okviru Likovne sekcije Petra Lobode. Čeprav nas je malo, smo zelo vztrajne, saj nam slikanje veliko pomeni. Ves čas ostajam zvesta abstraktnemu slikarstvu in živim barvam. Lotevam se različnih motivov: rož, figure, arhitekture. Modra barva je moja prevladujoča barva. Od vzornikov bi izpostavila šopke znanega slikarja Franceta Slane in abstraktne slike Silvestra Komela.

Kako aktivne ste članice Likovne sekcije Petra Lobode glede na to, da nimate več mentorja?

Smo manjša likovna skupina, a smo zelo aktivne. Ker smo že starejše, nam pri iskanju razpisov in tudi drugače pomaga Pavel Pevec, za kar smo mu hvaležne. Veliko nam pomeni sodelovanje na razpisih, ker nam ti dajo spodbudo za ustvarjanje. Nakopičeno znanje in izkušnje morajo najti pot do občinstva. Naš dolgoletni mentor Danilo Fugger nas je na svoj način spodbujal, ko smo zaradi osipa članic skoraj obupale. Rekel je: »Ni pomembno, koliko vas je, saj niste pevski zbor!, pomembno je, da delate in ustvarjate, samo to!«

Kako pomembno je za vas slikanje?

To, da slikamo, nam olepšuje življenje, nam daje smisel in možnost učenja, razvoja, četudi nobena ni več v službi. Ko se prijavimo na razpis, dobimo izziv, na katerega je treba odgovoriti. Ob tem je seveda pomembno druženje, izmenjava idej in organizacija, saj vsak razpis določa pogoje sodelovanja, zahteva opremo slik, dostavo, postavitev. Biti aktiven, sodelovati, ustvarjati - to je najlepši del slikanja.

Ne dolgo nazaj ste izgubili soproga. Nam lahko poveste, kakšna je to bila izkušnja za vas?

Žal so to zelo težke preizkušnje. Ko zaradi smrti partnerja ostaneš sam, se vsi nekam umaknejo, celo stari, dobri prijatelji. Imajo te kar naenkrat za odpisanega ...

Kaj menite, zakaj je temu tako?

Ne vem. To so ljudje mojih let, a ne dobim družbe za, recimo, letovanje. Pa si zelo želim iti na morje. Lansko leto sem se pridružila ekipi iz Leka in sem z njimi šla na Dugi otok. Čeprav nas je bilo trideset, sem vseeno velikokrat bila sama, saj gre največkrat za zaključene družbe, ki vase nerade sprejemajo nove ljudi. Moja praksa kaže, da če greš sam, ostaneš sam. Že preden kam greš, si moraš priskrbeti družico, drugače ne gre. Včasih hecam hčerko, da bi šli skupaj na počitnice, a mi reče, da imam za

Če ima človek težko obdobje v življenju, si mora obvezno omisliti družbo ali neko dejavnost, s katero se lahko zamoti in pobegne od težkih misli.

njene aktivnosti preveč let in ji ne bi mogla slediti. Večkrat grem k njej, v Novo Gorico, kje sem tudi sama dolgo živela. Rada imam Primorsko, Kras in morje. Pa tudi gore so mi pri srcu, saj sem rojena Gorenjka.

Družinske vezi so zelo pomembne, a jih današnja tekma s časom rahlja. To je velika škoda tako za stare kot tudi za mlade. Kako vi gledate na to?

Z vnukinjo sva si bili zelo blizu, rada je prihajala k nama na obisk. Danes, ko je končno dobila službo, pa je tako zasedena, da ji časa za druženje preprosto zmanjka. Današnja generacija mladih, se zdi, živi samo še za službo, družina je na drugem mestu. Zelo so pod pritiskom, mi smo živeli veliko bolj sproščeno, počutili smo se bolj varno. Vesela sem, ko me pokliče, a

vidim, da današnji način življenja ni naklonjen družini, in so ta srečanja bolj redka, kot bi si vsi želeli. Čakam na to, da postanem prababica, a ker je vnukinja po ves dan v službi, tako kot njen fant, živita pa v podnajemniškem stanovanju, res ne vidim pogojev, da bi si ustvarila družino. Zdaj, ko sem še pri močeh, bi ji lahko pomagala pri varstvu, si mislim, a realnost je na žalost takšna, kot je. Nič čudnega, da je rodnost padla.

Ali ste razmišljali o tem, da bi kot mentorica nad slikanjem navdušili še koga – otroke ali starejše?

Morda deset let prej, danes pa ne. Omenila bi članice društva Šola zdravja iz skupine 88 lip, ki so me prijazno sprejele medse, da z njimi hodim na torkove pohode. Vabijo me tudi k telovadbi, a sem bolj popoldanski tip človeka in zjutraj rada poležim. Njihova družba mi veliko pomeni. Predlagale so mi že, da bi jih poučevala slikanje. O tem razmišljam, a se še nisem odločila.

Kako skrbite za svojo kondicijo?

Veliko hodim. Poleg tega živim v 4. nadstropju in nimamo dvigala, tako

da vsaj trikrat do štirikrat na dan grem po stopnicah, gor in dol. Glede na to je moja kondicija kar v redu.

Vaš soprog, gospod Jože, vas je zelo podpiral pri ustvarjanju. Imam prav?

Res je, zelo me je podpiral pri slikanju in tudi potovanjih. Vedno je poskrbel za to, da so slike bile uokvirjene in opremljene za razstavo. Všeč mu je bilo, da imam svoj hobi, le da ga je večkrat skrbelo, da me bo, zaradi slabe drža pri slikanju, bolet križ. Spremljal me je na ex-tempore ali sem šla sama, na odprtih razstav pa sva bila vedno skupaj. To mi je veliko pomenilo. Ko je bil že v Domu upokojenec Domžale, sem tudi tam priredila razstavo svojih slik. Pomagal mi je pri postavljanju in sem videla, kako ponosen je, da so moje slike na ogled.

Vaša razstava v MGC Bistrica, ki je to poletje na ogled, ima tri sklope: ženske, rože in arhitekturo Ljubljane. Lahko o tem poveste kaj več?

Ne vem, zakaj, a zelo rada rišem ženske. Na teh slikah so v različnih čustvenih stanjih – razočarane,

zasanjane, zamišljene, romantične, osamljene. Figura je sama po sebi zahtevna, sama nimam akademске likovne izobrazbe in se učim iz drugih slik in svojih poskusov. Ker mi rože veliko pomenijo, jih pogosto rišem. Če me kakšna slika zelo pritegne, jo poskušam narediti po svoje, ne držim se povsem izbrane predloge.

O čem govori slika Razočarana?

Na njej prikazujem demone, s katerimi se človek sooči, ko ostane sam. Če ima človek težko obdobje v življenju, si mora obvezno omisliti družbo ali neko dejavnost, s katero se lahko zamoti in pobegne od težkih misli. Alkohol nas lahko za kratek čas omami in otopi naša čustva, kar prinese olajšanje, a le za kratek čas. Težje je tistim, ki nimajo nobenih interesov in jih tudi niso razvijali tekom življenja – so v veliki nevarnosti, da zapadejo v alkoholizem.

Vaše ženske so močne, čeprav so same.

Pri abstraktnem slikanju moraš imeti predvsem smisel za barve in kompozicijo. S figurami je drugače, je bolj zahtevno. Na akademiji rišejo posamezen del telesa par mesecev, dokler ga povsem ne usvojijo. Zame je slikanje telesa velik izziv, a pri slikanju gre tudi za to, da sprejmeš izzive in se učiš. Res pa je, da smo ženske veliko močnejše in trdožive, kot se na splošno misli in govori.

Kaj pa Ljubljana, jo imate radi?

Zelo je slikovita, kljub temu je težko vsakič znova najti motiv, ki še ni bil naslikan. Mestna občina Ljubljana vsako leto razpiše natečaj Podobe Ljubljane. Organizatorji se vedno potrudijo, da je izbor kvaliteten in vsem na ogled. Navsezadnje tudi turisti pogosto zaidejo v Mestno hišo, in ko si ogledujejo njeno arhitekturo, vidijo tudi razstavljene slike. □

WTC

Razočarana

Šopek

Poročilo o delu

V dveh mesecih po zadnjem poročanju smo posredovali kar 58-krat. Odpejali smo se na gašenje štirinajstih požarov. Najobsežnejši je bil zagotovo 2. julija požar žage v Nožicah, ko je bilo aktiviranih kar dvanajst gasilskih enot oziroma 115 gasilcev.

Za precej škode in mnogo gasilskih ur v avgustu je domnevno poskrbel neznani požigalec, ki je osumljen požiga več objektov v širši okolici Domžal. S podobnimi požari v Vodicah, Mengšu in Volčjem Potoku so se spopadli gasilci sosednjih enot.

Gasili smo še dve osebni vozili (Podrečje, Kokošnje), transformatorsko postajo v Dobu in prenosno WC kabino v Dragomlju. Odhiteli smo tudi na Miklošičevo ulico, kjer se je iz stanovanja vil močan dim, a je k sreči šlo le za pozabljeno hrano na štedilniku in je zadoščalo že izdatno zračenje prostorov.

Med obdelovanja kovine v lakirnici v Študi je izbruhnil požar, pri katerem se je po rokah in vratu opek delavec. Ogenj so zaposleni pogasili do našega prihoda, za poškodovanca so poskrbeli reševalci. Hujše poškodbe je utrpel tudi stanovalec v SPB, ko je med uporabo plinskega gorilnika za kampiranju, prišlo do eksplozije plina. Ta je poškodovala tudi okna: popokala so stekla, zvilo je tudi pločevino in rolete.

Na lokalnih cestah se je pripetilo devet prometnih nesreč, po ena oseba v vsaki je potrebovala zdravniško pomoč. V dveh nesrečah sta bili poškodovani kolesarki, v petih motoristi ter v dveh voznika osebnih vozil.

Na avtocesti smo posredovali osemkrat. Izpostaviti velja prevrnitev kombiniranega vozila za prevoz potnikov, poškodovanih je bilo pet oseb. Štiri osebe so potrebovale zdravniško pomoč, ko je zaradi neprilagojene hitrosti voznik osebnega vozila najprej trčil v osebno vozilo pred seboj, nato pa še v tovorno vozilo. Lažje se je poškodovala potnica v osebnem vozilu, ko je le-to zaradi neprilagojene hitrosti začelo zanašati po cestišču, ob tem pa se je prevrnila nanj priključena počitniška prikolica. Posledice preostalih nesreč so bile le v materialni škodi.

Tri neurja so se v začetku poletja razbesnela nad občino Domžale. Najsilovitejše je bilo 20. junija popoldan, ko so bili poleg poklicnih gasilcev CZR Domžale aktivirani še gasilci vseh prostovoljnih društev Gasilske zveze Domžale. Intervencije so skoraj istočasno potekale na 33 lokacijah; črpanje vode, pokrivanje streh in odstranjevanje podrtih dreves. Precej podobno, a v manjšem obsegu je bilo še 2. julija na devetih lokacijah in 7. julija na 14 lokacijah.

Posredovali smo v dveh delovnih nesrečah s traktorjem ter odstranili osje in sršenje gnezdo. Odprli smo vrata osebnega vozila, kamor se je zaklenil otrok, ter štiri vhodna vrata stanovanj in omogočili reševalcem oziroma policistom vstop. Šestkrat smo reševalcem NMP Domžale pomagali pri prenosu poškodovanih ali obolelih do reševalnega vozila.

Ko se je v okolici Drtije pri Moravčah širil močan smrad, smo opravili meritve, ki niso pokazale, za katero snov bi šlo, zato smo aktivirali pristojni Ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME) z Inštituta Jožefa Štefana. Nekaj dni za tem, 19. avgusta, pa smo odšli na Policijski postajo Domžale, kjer so prejeli paket z neznanim belim prahom. Zavarovali smo območje in v sodelovanju z oddelkom za protibombno zaščito Specialne enote policije vzeli vzorec ter ga oddali v analizo na Inštitut za mikrobiologijo in parazitologijo Veterinarske fakultete, kjer so ugotovili, da ne gre za snov, nevarno zdravju in življenju ljudi.

Na obisku v Prekmurju ob proslavi 100-letnice združitve z matično domovino

V soboto, 17. avgusta, smo praznovali 100-letnico združitve Prekmurja z matično domovino kot posledico odločitve antatnih sil – zmagovalk prve svetovne vojne z znano Trianonsko pogodbo, podpisano 17. avgusta 1919 v kraju Trianon blizu Pariza.

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE

NOB Slovenci smo sicer izgubili celotno območje Primorske in še dele Notranjske (vse do Logatca) in Gorenjske (meja je šla malo pod Triglavom v Doliču). Italija je dobila zelo pomembne dele slovenskega narodnega ozemlja, ki so ga stoletja (točneje več kot 1000 let) naseljevali Slovenci kot velika večina prebivalstva, razen plemstva in dela meščanstva v večjih mestih. Prav tako smo po plebiscitu leta 1920 izgubili pretežni del Koroške vse do Karavank in Pece. Zato pa smo dobili Prekmurje, ki so mu stoletja vladali ogrski kralji in grofje. Pokrajina na obeh straneh Mure je bila sicer večinsko naseljena s Prekmurci, ki so govorili in pisali v svojem narečju slovensčine. Toda tod so živeli tudi Madžari, Nemci, Romi, Židje in Hrvati. Zlasti Madžari so bili stoletja gospodarji zemlje, na kateri so bili Prekmurci samo tlačani ali najemniki. Toda ta pokrajina je od časov Primoža Trubarja ohranila največ protestantskega prebivalstva, ker so bili tudi nekateri zemljiški gospodarji tolerantni do nove vere ali celo njeni pripadniki.

Pokrajina je bila sicer vedno gosto naseljena že v času t. i. žarne kulture pred železno in bakreno dobo, kar dokazuje veliko število izkopenin naselbin na tem območju. Tudi v času Rimljanov je bilo območje zelo pomembna vojna krajina kot zadnje območje obrambe pred napadi vzhodnih azijskih ljudstev, vključno z Huni vse do konca 5. stoletja.

Toda Slovenci slabo poznamo ta svet in njene prebivalce, njeno zgodovino in kulturo. Zato smo se v soboto,

Na jugovzhodnem robu mestnega parka smo potem položili venec k znanemu spomeniku padlim rdečearmejcem in partizanom, ki so v aprilu in maju leta 1945 na tem območju vodili zaključne boje proti umikajočim se Hitlerjevimi armadam in številnim kvinzlingom – od Čerkezov do srbskih četnikov in ustašev. Šlo je za zadnjo obrambno linijo pred prodrom v Avstrijo oziroma na območje takrat že propadlega Tretjega Reicha. V hudih bojih je na tem območju padlo mnogo sovjetskih vojakov pa tudi partizanov.

Veličastni spomenik s posvetili v slovenskem in ruskem jeziku še stoji, čeprav so ga hoteli nekateri nosilci nove oblasti po letu 1990 podreti. Treba pa je dodati, da ta spomenik stoji na mestu, kjer je do takrat stala židovska sinagoga, ki so jo novi oblastniki dali podreti kljub dejstvu, da so bili prav prekmurški Židje skoraj do zadnjega upepeljeni v uničevalnem taborišču Auschwitz (Oświęcim) na Poljskem leta 1944.

Spoznavanje tega dela zgodovine Prekmurja smo potem nadaljevali z obiskom sinagoge v Lendavi, ene od dveh še obstoječih na ozemlju današnje Slovenije, kjer je zdaj lokalni muzej holokavsta. Lahko smo se prepričali na seznamih, kako so v Auschwitzu, Dachauu in Mauthausnu izgini- le cele družine pomurskih Židov. Danes živi samo še edina preživela taboriščnica – žrtev pregona pomurskih Židov v Auschwitz gospe Erika Fürst. Židovska skupnost v Sloveniji je bila pred drugo svetovno vojno sicer majhna, toda Hitlerjev uničevalni stroj jo

17. avgusta, člani treh domžalskih in rodiško-jarške organizacije Zdrženja borcev za vrednote NOB odpravili na obisk k Prekmurcem.

Obiskali smo Pokrajinski muzej v soboškem gradu v mestnem parku in izvedeli, da so glavni nosilci ohranitve slovenske narodne zavesti in kulture – domači duhovniki že v 18. stoletju izdali prevode katekizma in svetega pisma v slovenskem narečnem jeziku in izrečno zapisali, da jih nameenjajo 'z Slovincem in z Slovenkam'. Njihovo delo so potem nadaljevali njihovi nasledniki z Matijo Slavičem na čelu, ki so bili člani jugoslovanske delegacije na pogajanjih za sklenitev mirovne pogodbe v Trianonu 17. 8. 1919, in z dobro pripravljenimi dokumenti dokazali, da so tod stoletja v veliki večini živeli Slovenci, čeprav so Madžari poskušali dokazati, da pravzaprav ne gre za Slovence, temveč za Vende, ki da niso Slovani in Slovenci.

je zdesetkal. Po ljudskem štetju leta 1939 se je v takratni Dravski banovini za Jude po veroizpovedi deklariralo 1533 posameznikov, od tega 288 v Mariboru, 273 v Ljubljani, 270 v Murški Soboti, 210 v Lendavi in 66 v Celju. Vojno jih je preživelo približno 200. Judovska skupnost šteje danes v Sloveniji okoli 150 članov. Neuradno število Židov v Sloveniji in njihovih potomcev pa je ocenjeno na približno tisoč. S seboj smo odnesli tako spomin na ta neizbrisen del naše polpretekle zgodovine.

Za konec smo obiskali še 53,5 metra visok razgledni stolp Vinarium v Lendavskih Goricah. Vračali smo se s spoznanjem, kako lep in poseben je ta del naše domovine, ki ga vsi skupaj premožno poznamo, in si obljubili, da se še vrnemo, saj smo v enem dnevu lahko samo rahlo zaznali njegovo mehko dušo in njegovo drugačnost.

FRANCI GERBEC

Tradicionalni piknik z veliko tombolo

Društvo upokojencev iz Doba je na oblačen dan v avgustu organiziralo tradicionalni piknik z veliko tombolo.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV NAŠ DOM

Srečanje se je začelo ob 13. uri na prireditvenem prostoru v Turnšah. Udeležilo se ga je 105 članov. Nekateri smo s seboj pripeljali tudi vnuke, da

Po obari, ki jo je kar hitro zmanjkalo, smo uživali v dobrotah z žara, ki sta nam jih spekla Ida in Brane, za dobro postrežbo pa so poskrbele gospodinje, seveda z odličnim domačim kruhom

smo jim pokazali, kako se znajo 'ta stari' zabavati ter s tem spodbudili tudi medgeneracijsko druženje. Pridne roke članic Ide, Mimi, Marinke in Zvonke so nam pripravile okusno obaro. Ostali pa smo pomagali po svojih najboljših močeh. Šest članov je postavilo šotor, ki nam je še kako prišel prav med hudim nalivom, drugi so pripravili mize in klopi, tretji smo pomagali pri strežbi hrane in pijače.

Ko smo se malo okrepčali in odžejali, smo začeli s tombolo pod vodstvom Janeza Orehka ter pomočnika Janeza Stareta in ostalo komisijo. Gospod Orehek je pričel s klicanjem števil – pet naenkrat. Večkrat so mu pomagali tudi naši vnuki. Tombolo je vodil zabavno in duhovito. Kdor je napolnil eno vrstico, je dobil činkvin.

naše Fani. Vrli picopek Marko pa nam je pripravil in seveda spekel v krušni peči vrsto različnih pic. Otroci in tudi odrasli smo ga opazovali, kako je spretno vrtil in obračal pice v zraku.

Končno pa je napočil čas za glavne dobitke pri tomboli. Srečni dobitniki se bodo zabavali, eden z agencijo Sonček, drugim trem pa bodo hojo olajšale pohodne palice.

Druženje je bilo nadvse prijetno in razšli smo se z željo, da se drugo leto ponovno srečamo na pikniku v tako velikem številu. Vsem sponzorjem in ostalim, ki ste nam kakorkoli pomagali pri izvedbi tombole in piknika, se najlepše zahvaljujemo.

Fotografijo je posnel Štefan Perdan, na sliki pa so naše vrle kuharice, ki so skuhale odlično obaro, in to so: Ida, Mimi, Marinka in Zvonka.

Vodni viri – naše bogastvo

Ribiči v zadnjem času ugotavljamo, da samo zunanji vizualni pogled na reko ali potok še ne daje jasnega odgovora o kemijski čistosti vodonosnika. Naše vode na območju porečja Kamniške Bistrice so le delno čiste.

RD BISTRICA DOMŽALE Prebivalci smo običajno na območjih, ki so bogata z vodnimi viri, lahko brez skrbi in tudi brezskrbni do pitne vode. Seveda doda k temu svoj prispevek še naravna geomorfološka značilnost površja ter rečna struga, ki zagotavlja zaradi pronicanja vode, bogato vodno zajetje – podtalnico. Prodnata tla vodotokov omogočajo lastno samofiltracijo in s tem hitro čiščenje vodnega dna. Zaradi neprestanega odlaganja vodnih sedimentov pa se vzpostavljajo različne oblike ekoloških stanj in s tem biodiverziteta v vodi.

Vendar pa ribiči v zadnjem času ugotavljamo, da samo zunanji vizualni pogled na reko ali potok še ne daje jasnega odgovora o kemijski čistosti vodonosnika. Naše vode na območju porečja Kamniške Bistrice so le delno čiste. Vse pogostejši nedovoljeni posegi omogočajo, da se znajdejo v vodi tudi nerazpadajoči delci. Govorimo o t. i. mikro in makro plastiki. Ti netopni elementi so že začeli spreminjati življenjski prostor številnim organizmom v vodnem ekosistemu, prav tako so se začeli preko prehranjevalne verige kopičiti v naših telesih.

Fotografija ujete ribe iz Rače in Homške mlinščice kaže, da je plastika res prisotna vsepovsod in ne samo na smetiščih in odlagališčih, kamor zares spada. To izkazuje realno stanje, da

posamezniki še vedno ne znamo ali pa ne želimo pravilno ravnati z odpadno embalažo in drugimi odpadki ter jih odlagati na za to primerna mesta. Upajmo, da se bo homo sapiens še v tem tisočletju navadil prebavljati plastiko, ki jo bo očitno s hrano vse pogostejše zaužil. Vede ali ne vede.

DR. TOMAŽ LAVRIČ
RD BISTRICA DOMŽALE

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.

01/72 45 106
031/353 347

(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Krajsanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.

Zaupajte našim strokovnjakom.

DOGAJA SE ...

Film: Levi kralj

Mestni kino Domžale, 1. septembra

Film: Nikoli ni prepozno

Mestni kino Domžale, 1. septembra

Film: Yesterday

Mestni kino Domžale, 1. septembra

Film: Bilo je nekoč v Hollywoodu

Mestni kino Domžale, 3. septembra

Film: Beli vran

Mestni kino Domžale, 4. septembra

Film: Bolečina in slava

Mestni kino Domžale, 6. septembra

KOLEDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ SEPTEMBER

1. september, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | LEVIJ KRALJ
Družinska pustolovščina / 118' / sinhronizirano, 6+ / v novi verziji animiranega filma iz leta 1994 se bomo znova podali v osrčje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali.

18.30 | NIKOLI NI PREPOZNO

Komedija / 91' / komedija o skupini žensk v zrelih letih, ki se odločijo, da bodo v svoji skupnosti upokoencev ustanovile ekipo navijač in s tem dokazale, da nikoli ni prepozno slediti svojim sanjam.

20.15 | YESTERDAY

Glasbena komedija / 116' / kaj bi naredili, če nihče na svetu ne bi slišal za eno najbolj priljubljenih skupin vseh časov, vi pa bi znali zaigrati vse njihove največje uspešnice?

2. september, ponedeljek

Mestni kino Domžale

20.00 | 112
Kriminalna drama / 85' / eden najbolj nagrajevanih prevencev lanskega leta: minimalističen danski krimić, kjer ima policist v napeti tekmi s časom na voljo le eno orodje: telefon.

3. september, torek

Mestni kino Domžale

20.00 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Komična drama / 161' / najnovejši film Quentin Tarantina je poklon zadnjim trenutkom hollywoodske zlate dobe in režiserjevo najbolj osebnostno delo doslej / eden najtežje pričakovanih filmov nedavnega festivala v Cannesu.

4. september, sreda

Mestni kino Domžale

18.00 | DIEGO MARADONA
Športni dokumentarni film / 130' / dokumentarec, sestavljen iz 500 ur nikoli videnega gradiva, se osredotoča na kariero slavnega nogometaša Diega Maradone, ki je zaslovel v osemdesetih letih, ko je igral za nogometni klub iz Neaplja.

8. september, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | ANGRY BIRDS 2
Animirana pustolovščina / 96' / sinhronizirano, 6+ / zabavni piči (in zelo sumljivi puji ...) iz telefonske igrice se po treh letih z novo dogodivščino vračajo na veliko platno.

18.00 | BOLEČINA IN SLAVA

Glej opis pod 6. septembar.

20.15 | YESTERDAY

Glej opis pod 1. septembar.

9. september, ponedeljek

Mestni kino Domžale

20.00 | ZLOČIN BREZ KRIVDE: PRIMER COLLINI
Glej opis pod 5. septembar.

10. september, torek

Knjižnica Domžale

19.00 | KAKO JE UČENJE LAHKO IGRA
Razvoj učnih potencialov pri otrocih / dr. Ranko Rajović, eden največjih strokovnjakov s področja intelektualnega razvoja otroka, bo predaval o mišelnem razvoju otrok ter kako naj bo učenje igra in ne mučenje / predavanje je brezplačno / obvezna prijava na ntc.domzale@gmail.com / število mest je omejeno.

Mestni kino Domžale

20.00 | KOŽA
Biografska drama / 120' / v usodo vdani mladenič Bryon Widner, ki so ga zgoljili rasiistični obrto-glavci (skinheadi), se odloči, da bo obrnil hrbet sovražstvu in nasilju ter tako spremenil svoje življenje, tudi s pomočjo ženske, ki jo ljubi.

18.00 | MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA

Družinska avantura / 79' / podnapisi, 7+ / neobičajna avantura deklice in robota, v kateri morata rešiti deključno vesoljsko družino.

20.00 | YESTERDAY

Glasbena komedija / 116' / kaj bi naredili, če nihče na svetu ne bi slišal za eno najbolj priljubljenih skupin vseh časov, vi pa bi znali zaigrati vse njihove največje uspešnice?

16. september, ponedeljek

Mestni kino Domžale

20.00 | IGOR IN ROSA
Drama / 80' / celovečerni prvenec režiserke Katie Colia z Borisom Cavazzo in Lunetto Savino v glavnih vlogah je intimna drama o dolgoletni ljubezni, ki je postavljena na preizkušnjo.

17. september, torek

Mestni kino Domžale

18.00 | BELI VRAN
Biografska drama / po biografiji avtorice Julie Kavanagh / 127' / o ključnem trenutku v življenju mladega Rudolfa Nurejeva, ki jo britanski igralec Ralph Fiennes zrežira kot preplet globalnega poklona velikemu baletniku in napetega trilerja iz obdobja hladne vojne.

20.00 | V LETU OPICE

Domžalska premiera z ekipo filma

Politična satira / 112' / politična satira o prijetelstvu med opico in uslužbencem živalskega vrta, o tranzicijskem narobe svetu iz perspektive opice, ki ji uspe pobegniti iz kletke in postati junak upora na mrtačnem in depresivnem Balkanu.

18. september, sreda

Mestni kino Domžale

18.00 | BOLEČINA IN SLAVA
Drama / Dolor y Gloria / 113' / najnovejši film

18.00 | MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA

Družinska avantura / 79' / podnapisi, 7+ / neobičajna avantura deklice in robota, v kateri morata rešiti deključno vesoljsko družino.

20.00 | DOWNTON ABBEY

Zgodovinska drama / 122' / premožno družino Crawley, ki jo poznamo iz televizijske nadaljevanke, preseneši in pretrese napovedani prihod pomembnih gostov – kralja in kraljice.

22. september, nedelja

Kulturni dom na Močilniku Dob

16.00 | ŠKRATKA SLADKA

Abominia in izven

Navihana Škratka Sladka zna speči najboljše piškote v Sladkodolu, zato jo neizmerno razveseli, ko teta Omleta naroči, naj speče praznični piškot: malce sladkorja, toplega mleka in orehov / pridružite se škratam na lovu na zaklad in spoznajte, kaj je največji zaklad sveta / gostuje Gledališče Kukuc / informacije in rezervacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale

16.00 | MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA

Družinska avantura / 79' / podnapisi, 7+ / neobičajna avantura deklice in robota, v kateri morata rešiti deključno vesoljsko družino.

18.00 | AD ASTRA: POT DO ZVEZD

Znanstveno-fantastični triler / 124' / zgodba govori o inženirju vojaške enote (Brad Pitt), ki raziskuje galaksije, da bi našel svojega očeta, ki je pred 20 leti izginil na misiji iskanja življenja izven Zemlje.

20.30 | ZLOČIN BREZ KRIVDE: PRIMER COLLINI

Kriminalna drama / 118' / mladi odvetnik med raziskovanjem medijsko razpritega umora odkrije zaroto in naleti na enega največjih sodnih škandalov v zgodovini Nemčije.

23. september, ponedeljek

Knjižnica Domžale

19.00 | IGRAMO SE, VESELO POJEMO IN

20.00 | PAVAROTTI

Dokumentarni film / 114' / presunljiv portret legendarnega tenorja in enega najbolj priljubljenih opernih pevcev vseh časov.

Kulturni dom Radomlje

20.00 | MUZIKAL DRUŠČINA

Po uspehu muzikalov, ki so jih uprizorili v zadnjih letih, vrhunska ekipa KD Mlin Radomlje predstavlja nekaj drugačnega, a nič manj privlačnega / vstopnice so v prodaji na www.mojekarte.si, prek druscina.muzikal@gmail.com in telefonske številke 051 351 629.

28. september, petek

Mestni kino Domžale

10.00 | TAČKE NA PATRULJI

Otroška nanaizanka / 66' / sinhronizirano, 3+ / Tačke na patrolji se odpravljajo na šest novih razburljivih avantur.

18.00 | MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA

Družinska avantura / 79' / podnapisi, 7+ / neobičajna avantura deklice in robota, v kateri morata rešiti deključno vesoljsko družino.

20.00 | AD ASTRA: POT DO ZVEZD

Znanstveno-fantastični triler / 124' / zgodba govori o inženirju vojaške enote (Brad Pitt), ki raziskuje galaksije, da bi našel svojega očeta, ki je pred 20 leti izginil na misiji iskanja življenja izven Zemlje.

29. september, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | LEVIJ KRALJ

Družinska pustolovščina / 118' / sinhronizirano, 6+ / v novi verziji animiranega filma iz leta 1994 se bomo znova podali v osrčje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali.

18.00 | KOŠARKAR NAJ BO 2

Družinska komedija / 80' / v slovensčini, 7+ / vračajo se Ranta in njegovi prijatelji, novi košarkarski izizzivi in prve ljubezenske težave.

20.00 | PAVAROTTI

Dokumentarni film / 114' / presunljiv portret le-

Izobraževanja

Knjižnica Domžale

OTROCI

Varna in pametna raba pametnih telefonov, varno obnašanje na internetu, kaj je res in kaj ni res - za otroke med 6. in 13. letom. Bodi KUL in pridri na delavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen, mami in oči pa še bolj.

NAJSTNIKI

Digitalni najstniki med 14. in 17. letom vabljeni na workshop svetovalne delavnice: sexting, bullying, trolling, cyberhate, flaming, chatting, selfiji, zasvojenost ... Kul pogovori, zaupanje, primeri, rešitve.

STARŠI

Analogni zbegani starši in digitalni otroci: delavnica za starše, ki bi radi izvedeli osnove: kaj moj otrok dela na spletu, kje so meje, kako ohraniti nadzor in kako mu pomagati.

SENIORJI

1) Brezplačni računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta).
2) Brezplačni nadaljevalni računalniški tečaj, kjer boste spoznali pametni telefon, e-pošto, facebook ... **Za vse delavnice se prijavite na: helena.prec@dom.sik.si ali 01 724 12 04.**

COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije

Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade: vsa ko sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

Predstavitve aplikacij

V Knjižnici Domžale vam lahko po pokažemo delovanje mCOBISSa, DomLiba, Biblosa ... Prijave: volja.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si.

Prva računalniška pomoč

Vsa drugi petek v mesecu med 12.00 in 14.00 brezplačna pomoč pri uporabi računalnika. Prijave: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar, Janez Dolinšek).

Natečaji

BOOKFACE - OBRAZI KNJIG

V knjižnici poiščite knjigo s takšno naslovnico, ki jo boste pri fotografiranju lahko združili s svojim obrazom, telesom ali kako drugače vključili sebe, naslovnico in okolico v novo fotografijo naslovnice. Več informacij o nagradnem fotografskem natečaju na spletni strani knjižnice.

11. september, sreda
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | NIKOLI NI PREPOZNO
Komedija / 91' / komedija o skupini žensk v zrelih letih, ki se odločijo, da bodo v svoji skupnosti upokoencev ustanovile ekipo navijačic in s tem dokazale, da nikoli ni prepozno slediti svojim sanjam.
20.00 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Glej opis pod 3..september.

12. september, četrtek
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | 112
Glej opis pod 2..september.
20.00 | BOLEČINA IN SLAVA
Glej opis pod 6..september.

13. september, petek
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA
Domžalska premiera z ekipo filma
Družinska avantura / 79' / podnapisi. 7+ / neobičajna avantura deklice in robota, v kateri morata rešiti dekličino vesoljsko družino.

14. september, sobota
.....
Kulturni dom Franca Bernika Domžale
19.00 | PROJEKT D 7
Koncert / nenavadna kombinacija violončela, flavante, klarineta, roga in kitare ter strastna želja po skupnem ustvarjanju bosta z izbranimi deli odstrli nove zvočnosti.

15. september, nedelja
.....
Župna cerkev v Grobljah
11.00 | AGAPE IN KRATEK KULTURNI PROGRAM
Folklorna skupina Vodice Društva narodnih noš in kočijažev Vodice, Folklorno društvo Groblje, Domžale, Turistično društvo Jarše - Rodica in lajnar Jože Strajnar bodo poskrbeli za kratek kulturni program / organizatorji: Župnija Jarše, Turistično društvo Jarše - Rodica in Folklorno društvo Groblje, Domžale drugič poustvarjajo romanje k sv. Norburgi. zavezniki vseh pomoči potrebnih in patroni folklornih društev.

Mestni kino Domžale
16.00 | LEVJI KRALJ
Družinska pustolovščina / 118' / sinhronizirano, 6+ / v novi verziji animiranega filma iz leta 1994 se bomo znova podali v osrčje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali.

Predavanje: Kako je učenje lahko igra
Knjižnica Domžale, 10. septembra

20.30 | BELI VRAN
Biografska drama / po biografiji avtorice Julie Kavanagh / 127' / o ključnem trenutku v življenju mladega Rudolfa Nurejeva, ki jo britanski igralec Ralph Fiennes zvežira kot preplet globokega poklona velikemu baletniku in napetega trilerja iz obdobja hladne vojne.

5. september, četrtek
.....
Knjižnica Domžale
17.00 | PRAVLJIČNI PALČEK 2019/2020
Predstavitve najnovejše kvalitetne slikaniške produkcije / priporočilni seznam / projekt družinskega branja / za starše, vzgojitelje, učitelje / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | 100 KILOGRAMOV DO ZVEZD
85' / podnapisi / 11+ / sočuten film, ki odraščajoče opogumi za pobeg pred družbenimi normami, da lahko sledijo svojim sanjam, vse tja do občutka breztežnosti.
20.00 | ZLOČIN BREZ KRIVDE: PRIMER COLLINI
Kriminalna drama / 118' / mladi odvetnik med raziskovanjem medijsko razvpitega umora odkrije zaroto in naleti na enega največjih sodnih škandalov v zgodovini Nemčije.

6. september, petek
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | NIKOLI NI PREPOZNO
Glej opis pod 1..september.

20.00 | BOLEČINA IN SLAVA
Drama / 113' / najnovejši film španskega mojstra Pedra Almodóvarja je duhovita, čutna in ganljiva avtobiografska oda filmski ustvarjalnosti, ki je Antoniu Banderasu prinesla nagrado za najboljšega igralca na letošnjem Cannesu.

7. september, sobota
.....
Mestni kino Domžale
10.00 | LEVJI KRALJ
Glej opis pod 1..september.
18.00 | BELI VRAN
Glej opis pod 4..september.
20.30 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Glej opis pod 3..september.

Športna dvorana Domžale
19.00 | 11. MEDNARODNI GALA FOLKLORNI VEČER: V GROBLJAH KOT NEKOČ
Folklorno društvo Groblje, Domžale / večer ljudskega plesa in petja

Film: Angry Birds 2
Mestni kino Domžale, 8. septembra

spanskega mojstra Pedra Almodóvarja je duhovita, čutna in ganljiva avtobiografska oda filmski ustvarjalnosti, ki je Antoniu Banderasu prinesla nagrado za najboljšega igralca na letošnjem Cannesu.
20.15 | DIEGO MARADONA
Športni dokumentarni film / 130' / dokumentarec, sestavljen iz 500 ur nikoli videnega grametaša Diega Maradone, ki je zaslovel v osemdesetih letih, ko je igral za nogometni klub iz Neaplja.

19. september, četrtek
.....
Kulturni dom Franca Bernika
19.00 | OBELEŽITEV SVETOVNEGA DNEVA ALZHEIMERJEVE BOLEZNI
Projekcija dokumentarnega filma Ne pozabi name / 30' / film dokumentira dan človeka z demenco, ki živi v domu za starejše občane / na pogovoru, ki ga bo vodila Cveta Zalokar, bodo sodelovali: dr. Anamarija Kejžar, režiser Sanjin Švaiger, mag. Nataša Zalokar, Estera Bartulac in mag. Renata Kosec / organizacija: KD Franca Bernika, Dom upokoencev Domžale, Knjižnica Domžale.

20. september, petek
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | DOWNTON ABBEY
Zgodovinska drama / 122' / premožno družino Crawley, ki jo poznamo iz televizijske nadaljevanke, preseneti in pretrese napovedani prihod pomembnih gostov – kralja in kraljice.
20.30 | AD ASTRA: POT DO ZVEZD
Znanstveno-fantastični triler / 124' / zgodba govori o inženirju vojaške enote (Brad Pitt), ki raziskuje galaksije, da bi našel svojega očeta, ki je pred 20 leti izginil na misiji iskanja življenja izven Zemlje.

21. september, sobota
.....
Knjižnica Domžale
9.00–12.00 | DIGITALNA FOTOGRAFIJA ZA SENIORJE
Tečaj / prenos fotografij / obdelava fotografij / prijave: helena.prelc@dom.sik.si ali 01/724 12 04 / org.: Helena Dakič Prelc, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
10.00 | TAČKE NA PATRULJI
Otroška nanizanka / 66' / sinhronizirano, 3+ / Tačke na patrolji se odpravljajo na šest novih razburljivih avantur.

Kulturni dogodek
Župna cerkev v Grobljah, 15. septembra

PLESEMO
Odprte razstave / OŠ Rodica / v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine 2019 / vstop prost / org.: OŠ Rodica, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | KOŽA
Biografska drama / 120' / v usodo vdani mladenič Bryon Widner, ki so ga vzgojili rasiistični obrtoglavci (skinheadi), se odloči, da bo obrnil hrbet sovraštvu in nasilju ter tako spremenil svoje življenje, tudi s pomočjo ženske, ki jo ljubi.

20.00 | BOLEČINA IN SLAVA
Drama / Dolor y Gloria / 113' / najnovejši film španskega mojstra Pedra Almodóvarja je duhovita, čutna in ganljiva avtobiografska oda filmski ustvarjalnosti, ki je Antoniu Banderasu prinesla nagrado za najboljšega igralca na letošnjem Cannesu.

24. september, torek
.....
Mestni kino Domžale
20.00 | DOWNTON ABBEY
Zgodovinska drama / 122' / premožno družino Crawley, ki jo poznamo iz televizijske nadaljevanke, preseneti in pretrese napovedani prihod pomembnih gostov – kralja in kraljice.

25. september, sreda
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | IGOR IN ROSA

Drama / 80' / celovečerni prvenec režiserke Katje Colja z Borisom Cavazzo in Lunetto Savino v glavnih vlogah je intimna drama o dolgoletni ljubezni, ki je postavljena na preizkušnjo.

20.00 | PREKLETSTVO VALBURGE
Domžalska premiera z ekipo filma
Politično nekorektna črna komedija, groziljvka / 82' / Tomaž Gorkič se po celovečernem prvencu idila vrača s črno komedijo, ki v duhu klasik iz poznih sedemdesetih in osemdesetih let postreže tako s šokom, srhom in vedri krvi kot s humorjem in zabavo.

26. september, četrtek
.....
Knjižnica Domžale
19.00 | MARKO ROBLEK: ZAGRET ZA TEK
Predstavitve knjige / v okviru Evropskega tedna športa / vstop prost / org.: Marko Roblek, Knjižnica Domžale.

27. september, petek
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | KOŠARKAR NAJ BO 2
Družinska komedija / 80' / v slovensčini, 7+ / vračajo se Ranta in njegovi prijatelji, novi košarkarski izживi in prve ljubezenske težave.

Film: Downton Abbey
Mestni kino Domžale, 20. septembra

genardnega retonja in enega najpoglj prijubujenih opemih pevcev vseh časov.
Kulturni dom Radomlje
20.00 | MUZIKAL DRUŠČINA
Po uspehu muzikalov, ki so jih uprizorili v zadnjih letih, vrhunska ekipa KD Min Radomlje predstavlja nekaj drugečnega, a nič manj privlačnega / vstopnice so v predprodatji na www.mojekarte.si, prek druscina.muzikal@gmail.com in telefonske številke 051 351 629.

30. september, ponedeljek
.....
Mestni kino Domžale
18.00 | DOWNTON ABBEY
Zgodovinska drama / 122' / premožno družino Crawley, ki jo poznamo iz televizijske nadaljevanke, preseneti in pretrese napovedani prihod pomembnih gostov – kralja in kraljice.

20.30 | PREKLETSTVO VALBURGE
Politično nekorektna črna komedija, groziljvka / 82' / Tomaž Gorkič se po celovečernem prvencu idila vrača s črno komedijo, ki v duhu klasik iz poznih sedemdesetih in osemdesetih let postreže tako s šokom, srhom in vedri krvi kot s humorjem in zabavo.

Razstave
.....
SLAMNIKARSKI MUZEJ
300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSKEM
Stalna razstava.

TOKO DOMŽALE - Tovarna TO(rbic) in KO(včkov)
Razstava o nekdanji pomembni usnjeno-galantijski tovarni v Domžalah

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Poleti zaprta zaradi obnovitvenih del. S programom nadaljujemo oktobra 2019.

KNJIŽNICA DOMŽALE
REVIJA ZMAJČEK: ZMAJČEK
Razstava ilustracij bo na ogled od 2. do 21. septembra.

UČENCI OŠ RODICA: IGRAMO SE, VESELO POJEMO IN PLESEMO
Likovna razstava bo na ogled od 23. septembra do 12. oktobra.

KNJIŽNICA DOMŽALE: PIKINA ČAJANKA
Razstava slikanic, igrač in izdelkov bo na ogled od 2. do 15. septembra.

POLETJE S KNJIGO IN ŽELVINO POLETNO BRALNO POPOTOVANJE
Razstava rib, ki so nastale v okviru projektov, bo na ogled od 16. do 28. septembra.

KRISTINA GALUN: PODOBE GRADU BRDO PRI LUKOVICI DANES
Fotografska razstava bo na ogled septembra 2019.

Film: Tačke na patrolji
Mestni kino Domžale, 21. septembra

tečaju na spletni strani www.knjiznica-domzale.si.
LIKOVNO DRUŠTVO SENOŽETI RADOMLJE VPISUJE NOVE ČLANE
Likovno izobraževanje poteka vsak teden po tri šolske ure v prostorih Kulturnega doma Radomlje: vsako sredo od 16.00 do 18.30 in od 18.30 do 21.00. Izobraževanje (likovna teorija in praktično delo) vodi akademski slikar Janez Zalaznik. Člani društva imajo tudi prednost pri udeležbi na strokovnih likovnih ekskurzijah in na likovnih kolonijah, ki jih organizira društvo Senožeti. Predznanje ni potrebno! Vse podrobne informacije po telefonu 031 616 075.

Info
.....
Galerija Domžale
Mestni trg 1, Domžale
(trgovski kompleks Vele)
Odprta v času razstav: od točka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto.

Knjižnica Domžale
Cesta talcev 4, Domžale
T 01 724 12 04 ali 01 722 50 80,
info@dom.sik.si, www.knjiznica-domzale.si
Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska 61, Domžale
T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si,
www.kd-domzale.si

Menačenkova domačija
Cankarjeva ulica 9, Domžale
T 01 722 50 50
Poleti zaprta zaradi obnovitvenih del. S programom nadaljujemo oktobra 2019.

Slamnikarski muzej Domžale
Kajuhova 5, Domžale
(domuje v Godbenem domu Domžale)
T 01 724 84 08
Odprt: od točka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00; ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob nedeljah in ponedeljkih zaprto.

Galerijski atelje
Ulica Matije Tomca 6, Domžale

Koledar dogodkov
Zbral in uredil: **Matija Kralj**
Fotografije: **Marjan Smerke, promocijsko gradivo**
Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajsanja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v **oktobru 2019** pošljite do **20. septembra** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.
* Dogodki, ki niso kulturne narave, so objavljeni samo v primeru, če prvih ni dovolj.

Predstava: Škratka sladka
Kulturni dom na Močilniku Dob, 22. septembra

DRUŠTVA

Da boste vedeli, kam poklicati za pomoč

Društvo upokojencev Domžale, ki ga vodi Nande Starin, tudi v poletnih mesecih ne počiva.

DRUŠTVO UPKOJENCEV DOMŽALE

Medtem ko podpredsednica Marija Radković s sodelavkami potrebno skrb namenja projektom, s katerimi bi društvo zagotovilo čim več skrbi in pomoči starejšim članom ter članicam, ki to pomoč potrebujejo, se ostale aktivnosti organizirajo v skladu s programom, sprejetim na občnem zboru. Zadnje novice s tega področja so, da so šahisti DU Domžale na tradicionalnem turnirju društev upokojencev, ki je bil namenjen obeležitvi praznika Občine Zagorje ob Savi, tretjič zapored osvojili prvo mesto. Čestitamo! Po programu potekajo tudi izleti oziroma največkrat kar ekskurzije članov in članic DU Domžale, ki so pred kratkim obiskali Roglo na Pohorju na nadmorski višini okoli 1500 m. Ogledali so si njene zanimivosti, pokukali tudi v dvorano, kjer velikokrat trenirajo različne slovenske športne reprezentance, pot pa jih je vodila tudi do razglednega stolpa. V tem naravno-klimatskem zdravilišču in rekreacijskem centru ter njegovi okolici je tudi vrsta turističnih kmetij. Udeleženci prijetnega izleta so se na Roglo podali z dvema avtobusoma in del prijetnega dne preživeli na enem od tovrstnih kmečkih turizmov.

V drugem delu prispevka pa bi rada opozorila vse občane in občanke na nekatere najpomembnejše telefonske številke, kjer lahko dobijo pomoč ob problemih in težavah, ki spremljajo njihov vsakdan, ali le koristen nasvet. Velikokrat se namreč dogaja, da predvsem upokojenci, ki živijo sami, v trenutku, ko pomoč potrebujejo, težko najdejo telefonsko številko, kjer bi jim lahko pomagali, pa naj gre za zdravstvene težave ali le osamljenost in manjšo pomoč pri vsakodnevnih opravilih. Ob tem pa je pomembno poudariti tudi, da imamo v občini in tudi v posameznih krajevnih skupnostih vrsto društev in institucij, ki imajo v svojih programih tudi varstvo in pomoč starejšim občanom. Njihove aktivnosti so vse povsod dobrodošle, morda pa ne bi bilo odveč, če bi bilo med njimi več povezanosti in sodelovanja, za kar si prizadeva tudi Društvo upokojencev Domžale. Tako bi v pričakovanju zakonodaje o dolgotrajni oskrbi pomagali starejšim, da bi lahko ostajali doma in se ne počutili izključene.

Telefonske številke, na katerih lahko starejši dobijo pomoč, so:

- Center za socialno delo Domžale: 01 724 63 70
- Zdravstveni dom Domžale: hišna centrala 01 723 51 00
- Zdravstveni dom Domžale, patronažna služba: 01 724 52 19
- Župnijska Karitas Domžale: 01 724 35 71
- Območno združenje RK Domžale: 01 729 23 33
- Policijska postaja Domžale: 01 724 65 80
- Projektna skupina programa Starejši za starejše in
- Komisija za socialna vprašanja pri Društvu upokojencev Domžale (kličete kadarkoli – Marija) 031 623 114 ali ponedeljek in petek od 9.00 do 12.00 01 724 19 04

Nekaj pomembnih telefonskih števil na enem mestu za takrat, ko jih nujno rabimo:

- Gasilci in klicni center za pomoč: 112
- Policija: 113
- Anonimni klic v sili – policija: 080 12 00

VERA VOJSKA
FOTO: WIKIMEDIA

Člani DVI Zasavje - Domžale se radi družimo

Rana ura, zlata ura pravimo člani Društva vojnih invalidov Zasavje - sekcija Domžale tudi v poletnem času, ko se radi dobimo v Domžalah.

DVI ZASAVJE Skočimo na tržnico, kjer ima petkovo jutro poseben čar. Srečaš prijatelje, znance, poklepetaš, srečamo pa se tudi člani DVI Zasavje - sekcije Domžale v enem od gostinskih lokalov. Največkrat zakonca Angelca in Jože Novak pa Janez Cerar in Vida Rosulnik. Sledijo pogovori o delovanju našega društva, še posebej sekcije Domžale, ki je tudi delovna na svojem področju.

Tako se člani sekcije Domžale na lastne stroške vozimo na prijetno kopanje v Terme Dobrna in Izolo, tudi v Terme Snovik, zelo radi obiskujemo tudi spominske slovesnosti. Spominjamo pa se tudi svojih prijateljev in članov, saj jih, če nas svojci umrlih

le obvestijo, pospremimo na njihovih zadnjih poteh.

Članica našega društva Vida Rosulnik pa občasno obišče naše člane v domovih upokojencev, zlasti v Domžalah in Kamniku pa tudi drugje. Z njo se pogovori, jih obdaruje s praktičnim darilom in napravi kakšno fotko.

Skratka, imamo se lepo v naši sekciji Domžale. Dobro smo povezani tudi z Društvom vojnih invalidov Zasavje, kjer je v vodstvu naš član Jože Novak, ki tako v Slamniku kot v reviji ZDVI Slovenije Naše vezi redno pišem o dogajanjih v našem društvu in sekciji.

JOŽE NOVAK
FOTO: VIDA ROSULNIK

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK
GLASILO OBČINE DOMŽALE

V Medobčinskem društvu invalidov Domžale že dvajsetič ohranjevali zdravje

Domžalski invalidi so že dvajsetič ohranjevali zdravje v Sava Hotels & Resorts, letos v Termah 3000 – Moravske Toplice, in to kar pod njihovim pokroviteljstvom.

MDI DOMŽALE je bilo ustanovljeno pred 44 leti, pokriva pet občin in ima status invalidske organizacije. V skladu s tem statusom izvajajo osem posebnih socialnih programov, med katerimi je najbolj obsežen, pa tudi finančno največji zalogaj, ohranjanje zdravja. V okviru tega programa so letos v društvu težke in socialno ogrožene invalide že dvajsetič peljali na okrevanje, tokrat v Terme 3000 v Moravskih Toplicah. Udeležilo se ga je 40 težkih invalidov, ki imajo vsi status delovnega invalida in invalida s telesno okvaro, ter 10 spremljevalcev.

V društvu vsako leto opažajo vse večjo potrebo po ohranjanju zdravja invalidov in njihovih psihofizičnih sposobnosti. Poleg tega se življenjska doba podaljšuje, s tem pa se viša starost invalidov – v društvu povprečno

dosegajo prek 75 let, zato je ta program še toliko bolj pomemben. Program še posebno izboljšuje kvaliteto življenja tistim invalidom, ki živijo sami in se brez te možnosti počutijo odrinjene od vsakdanjega življenja ter so izolirani od družbenega dogajanja. Ker so udeleženci tega programa predvsem težki invalidi, invalidi na invalidskih vozičkih in z raznimi tehničnimi pripomočki, kot so bergle, hodulje, slušni aparati ali pa so hudo slabovidni, jih poleg spremljevalcev vodi strokovno usposobljena oseba. Letos je bila to prvič Vida Čeh, višja medicinska sestra, ki se je društvu pridružila lani in kar hitro postala nepogrešljiv člen kot vodja posebnih socialnih programov. Njena skrb je bila, da je invalide usmerjala in izobraževala glede na njihove individualne potrebe ter opravila razgovore s posamezniki. Invalidi so pridobili na samozavesti in psihofizični kondiciji, zaradi česar se bodo lažje vključevali v vsakdanje življenje ter premagovali bolezni, ki so posledica invalidnosti.

S tem programom društvo namenja skrb tistim invalidom, za katere bi sicer morala poskrbeti država, tako kot jim tudi pri vsakdanjih opravilih največkrat priskočijo na pomoč društveni prostovoljci. Treba je omeniti, da invalidi najraje živijo v domačem okolju, kjer jim lahko pomagajo tudi svojci,

ci, in se težko odločajo za odhod v domove za starejše. Živijo skromno, radi se počutijo samostojne, poleg tega pa so radi čim bolj neodvisni od tuje pomoči. Njihove invalidske pokojnine so zelo nizke, nekateri prejemaajo dodatek za invalidnost, nekateri dodatek za pomoč in postrežbo, vsekakor pa je to premalo za spodobno preživetje. Vsako tako okrevanje je zato še toliko bolj dobrodošlo, saj so v stiku s sebi

enakimi in imajo možnost za izboljšanje svojega zdravstvenega stanja, društvo pa jim s pomočjo donatorjev in pokrovitelja pokrije del stroškov bivanja med okrevanjem.

V letošnjem letu bi se tako v društvu še posebej radi zahvalili pokrovitelju Sava Hotels & Resorts, ki je s svojim prispevkom omogočil, da so se invalidi lahko udeležili tega programa v tako velikem številu. Terme 3000

– Moravske toplice so donirale brezplačni prevoz in program tudi delno sofinancirale.

Zelo so veseli, da jim na pomoč priskočijo dobri ljudje, še posebno pa so ponosni, ko se invalidi ob vrnitvi z okrevanja spet počutijo bolje ter so navdušeni nad vodenjem in organizacijo s strani društva.

ZA MDI DOMŽALE
NEJC LISJAK

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

Ne pozabite na dan odprtih vrat

Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale vabi.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE, DRUŠTVO LIPA Bralci in bralke ste zanesljivo že opazili, da se Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale, na kratko društvo Lipa zelo trudi, da bi o svojem delu, uspehih in prijetnih družbenih obveščala kar čim širši krog. Tako tudi v Slamniku lahko preberete prispevke o delu posameznih skupin, v današnji številki pa bi radi vse – dosedanje in prihodnje študente in študentke povabili, da del svoje jeseni življenja preživite v razredih, na izletih, potepanjih, rekreativnih in športnih poteh, na prireditvah, delavnicah in še marsikaj bi se našlo. Dobrodošli tudi na dnevih odprtih vrat, ki bodo med 18 in 20. septembrom 2019, kjer se bodo lahko občani seznanili s študijskimi programi. Na dan odprtih vrat so vabljeni tudi občani in občanke sosednjih občin.

Ob koncu preteklega študijskega leta je zelo odmevala razstava članic klekljarske skupne Slamice, ki so se predstavile s svojimi ročnimi deli, posebno čarobna pa je bila razstava z naslovom Čipkasti kapniki. Kot smo lahko prebrali na njihovi internetni strani (prispevek je napisala Mirjana Kavčič), dekleta med počitnicami niso počivala, saj so na pobudo mentorice Marije Rupert razstavo postavile tudi v domžalski knjižnici, odprta je bile med 16. in 30. julijem in je sovpadala z razstavo prekrasnih fotografij Podze-

mni svetovi fotografa in jamarja, Ljubljancina Petra Gedeia, in etnološko razstavo pokrival slovenskih žena, peče, rute in avbe ter fotografije. To dragocenost naše kulturne dediščine sta pripravila dr. Bojan Knific, priznani slovenski etnolog, in Dani Meglič, ki mu je pomagala pri postavitvi.

Zelo zanimivo pa je bilo vse leto tudi dogajanje v literarnem krožku društva Lipa, ki je med drugim izdalo tudi že 16. literarni zbornik Razkošje jeseni, manj znano pa najbrž je, da so člani krožka svoje delo popestrili s pogovori s sodobnimi slovenskimi pisatelji, katerih knjige berejo. Kot je povedala vodja literarnega krožka Zlatka Levstek, so med drugim medse povabile Lenarta Zajca ter se pogovarjale o njegovem romanu Američanka. V prirčnem pogovoru so ugotovile, da se knjiga zelo lepo bere, avtor obvlada opisovanje značajev in dogajanj, vložki dogod-

kov v bližnji preteklosti so kratki in jedrnat, stopnjuje napetost, ki pripelje bralca do razpleta. Literatke ga toplotno priporočajo. Z mlado slovensko pisateljico Polono Glavan pa so kramljanje o prebrani knjigi Gverilci, O sedmih kratkih zgodbah je Zlatka Levstek zapisala, da se te vsaka posebej dotakne v živo. Avtorica ima namreč prefinjen občutek za pisanje in jezik, največkrat piše v prvi osebi, tako se poistoveti z glavno osebo, zgodba je doživeta in še bolj presunljiva.

O vseh dosedanjih oblikah izobraževanja kakor tudi o novih boste več izvedeli v okviru dnevov odprtih vrat, danes pa zapišimo, da bo ponovno pričel študijski krožek keramike in geografije, nadaljevali pa bodo tudi s krožkom qigonga. Veliko o njihovem delu ter prihodnjem študijskem letu pa tudi na internetni strani.

Dobrodošli v študijskem letu 2019/2020!

Praznik Krajevne skupnosti Dob

Gradimo mostove med ljudmi.

KS DOB Ljudje smo velikokrat osamljeni, ker gradimo zidove, namesto da bi gradili mostove, je ena od misli, izrečenih na prireditvah ob prazniku Krajevne skupnosti Dob. Tega praznujemo 7. avgusta v spomin na isti dan leta 1941, ko je četa Kamniškega bataljona napadla okupatorja in mu prizadejala velike izgube, sama pa izšla iz borbe kot zmagovalac brez žrtev.

in urejenost posameznih stojnic, na katerih so društva in organizacije prikazovale svoje dejavnosti ter z različnimi dobrotami vabile obiskovalce, da se seznanijo z njihovimi dejavnostmi, ki so jih tudi predstavljali. Huda nevihta je sicer malce prekinila veselo razpoloženje, ampak po njej se je kuhanje golaža nadaljevalo, predstavljena so bila vsa društva in organizacije, ki so sodelovali: Društvo upokojen-

Najboljši golaž so letos na Golažiadi ob prazniku KS Dob skuhale članice Društva upokojencev Naš dom Dob in iz rok Marije Ravnikar, predsednice Sveta KS Dob, prejele prehodni pokal. Čestitamo!

Krajevna skupnost Dob spada v občini Domžale med najboljše organizirane, saj ima celo vrsto društev in organizacij, ki vsako po svoje bogatijo življenje v KS, posebej pa se njihovo sodelovanje izkaže prav v dneh, ko KS praznuje. Pa tudi sicer raznovrstnih dejavnosti in prireditev ne manjka, pa naj gre za kulturno, športno, gasilsko, turistično, humanitarno, medgeneracijsko ali katero drugo povezovanje in druženje. Letošnji praznik se je začel že v četrtek, 1. avgusta, v športnem parku pod Močilnikom, ko so se pomerile ekipe v metanju podkve, kar je postal v zadnjih letih zelo priljubljen šport vseh generacij. Prireditve so se nadaljevale v petek popoldne, ko so se v Športnem parku Dob pomerili balinarji – zmagala je ekipa krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Dob, Krtina pred ekipo BŠK Dob in balinarji DU Naš dom Dob. V nogometu je v organizaciji Športnega društva Dob pokal KS Dob osvojila ekipa ŠRD Žejan pred Bonzo team, tretje mesto je pripadalo TRD Turnše - Češenik.

Sobota, osrednji dan praznovanj, se je začela s pohodom in slovesnostjo na Hrastovcu v organizaciji KO borcev za vrednote NOB Dob, Krtina in KS Dob.

Popoldne so se prireditve preselile na ploščad ob prostorih KS Dob, kjer je potekala že 6. golažiada, posebna komisija pa je ocenjevala tudi pestrost

cev Naš dom Dob, prostovoljni gasilski društvi Dob in Žeje - Sveta Trojica, Čebelarstvo društvo Krtina, Dob, Župnijska Karitas Dob, skupina klekljarič Dob, Društvo mladih Dob, Turistično rekreativno društvo Turnše Češenik in Turistično rekreativno društvo Konfin Sveta Trojica. Posebni komisiji sta odločili, da je najboljši golaž skuhalo ekipa Društva upokojencev Naš dom Dob, ki je prejela tudi prehodni pokal, druga je bila ekipa Župnijske Karitas Dob, tretje pa Čebelarstvo društvo Krtina Dob. Najlepša je bila stojnica Turistično rekreativnega društva Turnše Češenik pred Športno rekreativnim društvom Konfin Sveta Trojica, tretji pa PGD Dob. Priznanja in praktična darila sta podelila Marija Ravnikar, predsednica, in Feliks Lampret, podpredsednik sveta Krajevne skupnosti Dob, in hkrati povabila, da se naslednje leto, ki bo tudi v znamenju obletnic, saj bo med drugim PGD Dob kot najstarejše gasilsko društvo v občini praznovalo 130 let, spet dobimo. Za prijetno druženje ja poskrbel Ansambel Gregorja Kobala. Praznovanje v KS Dob pa je še enkrat dokazalo, da smo dobro organizirana KS, z veliko razumevanja, prijateljstva in sodelovanja, kar vse zagotavlja pestro življenje in veliko trdnih mostov med ljudmi, ki imajo svojo KS radi.

**VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR**

Poletno potepanje Društva izgnancev Domžale

Med lendavskimi griči

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE Potem ko so se člani in članice Društva izgnancev Domžale udeležili osrednje slovesnosti ob dnevu izgnancev v Brezistanici, je bil v začetku julija v skladu s programom na vrsti spomladanski, tokrat že čisto poletni izlet. Letos smo se na željo kar precejšnjega števila izletnikov odločili, da obiščemo Lendavske gorice in njihovo največjo znamenitost Vinarium.

Prijetna vožnja iz Domžal, kjer nas je že ob odhodu pozdravilo sonce, je ob pogovorih in predstavitvi programa izletniškega dne hitro minila, občudovali smo lepo urejene domačije na poti do Lendave ter se seznanili tudi z njeno zgodovino in sedanostjo. Čas je hitro minil in že je pred nami stal 53,5 metra visok razgledni stolp Vinarium Lendava ter nam ponudil prekrasen pogled na barvito pokrajino, na ravnice in gričevja Slovenije, Avstrije, Hrvaške in Madžarske. Večina se nas je na vrh razglednega stolpa povzpela z dvigalom, kar nekaj pa se jih je odločilo, da do vrha prehodijo, gor in dol, 240 stopnic. Po ogledu stolpa in čudovitem razgledu smo imeli še dovolj časa za prijeten klepet v senci dreves, marsikdo pa si je vzel čas tudi za obisk dišečih domačih kuhinjskih užitkov ter pokušino vrhunskih lokalnih vin in sokov.

Naslednja postaja je bil kratek ogled Babičevega mлина v Veržetu in Mure, reke, dolge kar 444 km, ki iz alpske preide v nižinsko reko, za katero je bil nekaj značilen širok rečni prostor, s številnimi vijugami, rečnimi rokavi, prodišči ter poplavnimi logi in mrtvicami. Danes je večji del reke speljan v stalno strugo, kljub temu pa še vedno najdemo ob Muri mnoge nje-rokave, imenovane mrtvice, v katerih so redke in ogrožene rastlinske in živalske vrste (ptice, ribe in dvoživke, kačji pastirji, metulji, hrošči in pajki).

Zadnja postaja prijetnega sončnega dne je bila namenjena obisku Term Banovci, kjer smo si vzeli nekaj časa za kopanje in se prepričali, žal, da menjava lastništva ne privede vedno do izboljšanja stanja. Termalno-mineralno vodo so odkrili na globini okoli 1350 m, danes imajo blizu 2000 m² urejenih vodnih površin, ki jih polnijo z dvema vrelcema, ki se razlikujeta po temperaturi in sestavi in s tem tudi po različnih učinkih.

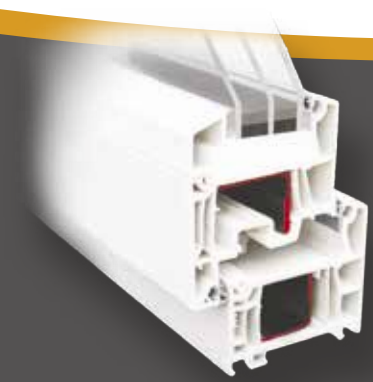
S tem je program Društva izgnancev Domžale za prvo poletje letošnjega leta izpolnjen, zdaj do srede septembra vsi skupaj odhajamo na počitnice, v katerih pa si bomo vzeli čas za obisk različnih spominskih slovesnosti, v jeseni pa vse člane in člani-

ce že zdaj vabimo, da se nam pridružejo na prijetnem jesenskem izletu. Do tedaj pa srečno!

VERA VOJSKA

Hausmart!

vrhunska okna, vrata, senčila

Izkoristite jesensko akcijo.

MODRA ŠTEVILKA
080 87 74

VELIKA PONUDBA
PVC, PVC/ALU,
ALU OKEN, VRAT
TER SENČIL

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, info@hausmart.si www.hausmart.si

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

Zabavni ansambli na Domžalskem (7)

Skladatelj Matija Tomc povabil Pelikane v cerkev

Jože Skok

S talni bobnar Pelikanov, ki smo jih omenjali v prejšnjem nadaljevanju, je bil Srečo Rihtar - Kobasarjev. Povedal je, da je poleg Dominika Grmeka in Marjana Ogrinca sprva igral na kitaro Janez Sršen, brat Mira, ki ga ja zamenjal Janez Klopčič. »Veliko smo igrali v Prevojah, v Šmarci pa v Dobu. Igrali smo tudi v cerkvi, verjetno je bil to prvi nastop zabavnega ansambla v cerkvi na Domžalskem. Povabil nas je Matija Tomc, slovenski skladatelj, da bi pred birmo igrali cerkvene pesmi z njihovim organistom. Dobil smo note in igrali Ave Marijo in druge cerkvene pesmi. Tomc je bil zelo zadovoljen in nas celo povabil na pivo v sobo v zakristiji. Čez dva tedna smo igrali tudi v cerkvi v Dobu.«

Pri nakupu opreme jim je pomagal Miro Sršen, saj so od njega kupili ojačevalec Meazzi, imel je 600 vatov in šest vhodov, uporabili so ga tudi za vokale.

Po Pelikanih ansambel Kalimero

Imenoval se je po Cvetu Okršlarju, ki je občasno pel pri Pelikanih, posebej 'Credense'. »Namesto Grmeka smo dobili organista Slavka Štrumblija iz Ljubljane in se preimenovali v Kalimero. Pri Pelikanih smo peli vsi, materiala za poslušanje je bilo ogromno, pesmi so bile objavljene tudi v reviji Džubox. Money Money Tonyja Sheridana sem pel jaz. Večino smo igrali v Šmarci, kjer so pogosto nastopali Kamnikiti, pa v Grobljah in v predverju Hale komunalnega centra v Domžalah na sobotnih plesih. Na veselicah nismo igrali, smo pa v gostilni Burica v Dragomlju, ko se je ženila hčerka Špela, kamor so prišli tudi sorodniki iz Amerike. Poleg honorarja smo dobili še vsak po 100 dolarjev, kar so nam dali Američani, za tiste čase veliko denarja.«

Modri val ustanovljen leta 1972

V njem so bili Fredi Pichler, Slavko Štrumbelj in Srečo, dobili so še pevca Tonija Šafariča, doma iz Prekmurja, ki je izjemno izvajal pesmi Vladimirja Savčiča - Čobija. »Igrali smo v Pivnici na Masarykovi in v Nebotičniku v Ljubljani, kjer sem igral do treh ali štirih zjutraj in odšel naravnost v službo, pa v Hotelu Kreina v Kranju.

Pogosto smo igrali pesem Albatros. Dva tedna smo prek agencije Lira nastopali v hotelu na Rabu, od osmih od desetih zvečer, večkrat pa kar do enajstih. Igrali smo tudi na terasi Napredka, kjer pa so plese opustili, ker so se bali preobtežitve, saj se je zbralo dvesto petdeset ali več ljudi.«

Pri Pelikanih je bil nesporni vodja Grmek, pri Kalimeru Okršlar, Modri val pa ni imel izrazitega vodjo. Vadili

Srečo Rihtar kot bobnar Pelikanov

so v glavnem pri Ogrincu doma, ker je bilo v Godbenem domu ali v Glasbeni šoli v Domžalah zasedeno.

Modri val igral kakšne štiri leta

»Vmes sva Fredi in jaz odšla k narodno zabavnemu ansamblu Narobe iz Trzin, pevka je bila Tatjana, poročena Trškan iz Domžal, njen oče Rastko basist, Miro Narobe je igral harmoniko in orgle. Veliko smo nastopali v kampu Ježica, pa tudi na Otočcu, kjer je pela Marjana Deržaj, spremljali smo tudi Braca Korena. Pri Narobetu sem igral tri do štiri leta in bil ves čas zaposlen v Heliosu, svoje igranje pa končal okoli leta 1981.«

Zasedba Hrup ustanovljena leta 1977

Nastopali so dobra tri leta. V prvi zasedbi so bili Jože Žankar, bas kitara, Marko Morela – Mare, ritem kitara, Bernard Slovska iz Mačkovcev, zaposlen v Mlinostroju, ki je zaradi delovnih obveznosti po kakšnem letu nehal bobnati. Rado Černe, solo kitara in vokal, violina in nesporni vodja Hrupa, se spominja. »Dali smo oglas v časopis. Javil se je Jože Vidmar iz Domžal, že izkušen bobnar. Igrali smo predvsem rock'n'roll, kar mu je bilo všeč, ker je pred tem igral predvsem komercialno glasbo. Star je bil 27 let, ostali še nismo bili polnoletni, imeli smo velike načrte. Ker je bil bolj izkušen, nas je opozarjal – fantje bolj počasi, na tole je treba paziti, bil je kot nekakšen ata.«

Hrup je imel dva močnejša ojačevalca, light show in ozvočenje in bil celo prvi bend v domžalskem območju s tonskim tehnikom, Maretovim bratom Stanetom.

Največji problem logistika

Rado nadaljuje, da starši niso bili

Hrup (z leve): Jože Žankar, Rado Černe, Bernard Slovska in Marko Morela (Foto: arhiv Jože Žankar)

ravno navdušeni, da bi jih prevažali naokrog. »Vidmar pa je imel velik avto Opel karavan - Olympia. Bili smo mobilni, napokali smo avto do zadnjega kotička, celo na streho. Od drugih ansamblov, ki so igrali večinoma komercialno, smo se razlikovali po tem, da smo striktno igrali rock'n'roll – Rolling Stone, Status Quo, Santano, Pink Floyd, Deep Purple itd. Nam je bilo bistveno, da smo uživali in bili čim bolj glasni.«

Hrup je igral v Gasilskem domu v Ihanu, Pod skalco v Kamniku in v predverju domžalske hale, kjer so bili plesi od šestih do devetih zvečer, leta 1978 in 79 pa tudi na valetah v osnovnih šolah Slavka Šlandra in na Rodici. »Takrat je bil rock'n'roll nekaj posebnega, uporniška glasba, z dolgimi lasmi, imidžem, imeli pa smo tudi light show in celo nekaj odrske koreografije. Strune, plošče in instrumente smo 'švercali' iz Italije, kot večina ansamblov v tistem času. To so bile posebne 'dogodivščine'. Plošče, ki so bile nam všeč, je bilo doma zelo težko kupiti in smo jih dobivali iz Trsta, Trbiža, ponoči smo poslušali Radio Luxemburg, da smo bili na tekočem z aktualno glasbo. Bil sem edini v Hrupu, ki sem obiskoval glasbeno šolo. Zato sem bil zadolžen, da sem postal harmonije, prepisoval besedila in skrbel za aranžmaje. Za repertoar smo se odločali skupaj, po željah članov,« se

mladostnih let spominja Rado.

Jože Žankar iz Stoba, ki je imel najprej kitaro Tajfun iz Melodije Mengeš, potem že Fender, najprej o tem, kako so prišli do plakatov. »Rado je naredil šablono za Hrup. Pri Maretu smo na A-1 formatu razporedili plakate po travniku in jih ves dan sušili, ker smo jih 'pošpricali' z barvo. Zvečer pa smo šli po Vidmarjevega Opla in jih lepili po oglasnih deskah, izložbah trgovin in drevsih. Plesi so bili dobro obiskani, trajali so okoli dve uri, vse je bilo stoje, ni bilo stolov ali miz.«

Žankar je že od nekdaj občudoval ansamble z light showom, zato se je tega domislil tudi sam. »Zbral sem večje pločevinaste konzerve za kumarice in zadaj naredil odprtino. Oče mi je izdelal močna stojala za 24 reflektorjev. Vse to sem prebarval na črno in naredil barvne filtre s folijo, kar smo povezali na elektroniko, da so se barve spreminjale. Stane Morela je to upravljal in skrbel tudi za ozvočenje Binson, ki ga je kupil, saj je bil poleg Vidmarja edini zaposlen.«

Hrup nehal igrati leta 1981

Rado je odšel na služenje vojaškega roka, med njegovim dopustom so imeli svoj zadnji nastop v domžalski hali. Žankar je pred Hrupom igral v domžalskem ansamblu Ciklon, po vojaškem

roku v JLA pa v ljubljanskem težkometalskem bendu Brezno zla. Bil je tudi član v zasedbah Val in Reply, v letih 1985–86 pa v Tramvaj komandi, kjer je na kitaro igral Miro Sršen.

Černe se je po Hrupu želel poklicno ukvarjati z glasbo. »Ivo Smolnik nas je povabil v Izolo, kjer so odpirali hotel Delfin. Plačilo za nastop je bila dvoposteljna soba in hrana, skratka plačan dopust. Nadeli smo si ime Val, iz zasedbe Hrup sta igrala Žankar in Morela. Pridružila sta se nam Dušan Drobnič iz Ihana na klaviaturah in harmoniki ter bobnar Sašo Peče. Po igranju v Izoli je Drobnič ustanovil ansambel narodnozabavne glasbe Kajžarji. Povabil me je kot kitarista, kar mi najprej ni bilo všeč, saj te glasbe nikoli nisem igral, temveč klasiko in rock. Tega stila sem se moral naučiti s pomočjo odličnih mentorjev, ves čas sem iskal svoj lasten način igranja. S Kajžarji sem igral nekaj let, potem me je do leta 1995 glasbena pot vodila k ansamblom Marela, As in Mihovec. Že pri Kajžarjih je bilo pol narodne in pol zabavne glasbe, kjer sem svoje Hrupovsko-rockersko znanje dobro uporabil. Danes na veselicah ansambli igrajo praktično vse. Po igranju v Mareli sem poklicno pot nadaljeval 23 let kot učitelj kitare v glasbeni šoli Litija-Šmartno, zdaj sem učitelj v glasbenem centru Černe-Avbelj v Domžalah.« □

Modri val (z leve): Slavko Štrumbelj, Cveto Okršlar - Kalimero, Srečo Rihtar in Fredi Pichler. (Foto: arhiv Srečo Rihtar)

www.maksi-servis.si

070 718 718

maksi
SERVIS

Vaša varnost - naša prioriteta

- PROTIVLOMNA VRATA
- OKNA
- ALU VRATA
- PVC VRATA
- NOTRANJA VRATA

Hitra dobava in montaža

Protihrupna okna & vrata

Toplotna & zvočna izolacija

Z VIZITKO 10% POPUST!

Peter Naglič, fotograf in kronist iz naših krajev

Z vsakim rojstvom se začne iskanje poti do lastnega obzorja, a skrivnost, ki jo vsakomur namenja Stvarnik, je, kako široko bo to obzorje in kje bo meja neznanega, nedoseženega, neulovljivega ...

Matjaž Šporar

Vsakomur je namenjena edinostvena pot in bolj ko je ta pot, ki se giblje med preizkušnjami, neshojena, več truda zahteva, a sled, ki ostane, je bolj globoka. Zagotovo lahko med osebnosti podobnega značaja uvrstimo ščetarskega mojstra, tovarnarja, romarja, planinca, človekoljuba, predvsem pa amaterskega fotografa Petra Nagliča, doma iz Šmarce pri Kamniku, kjer je bil rojen 26. junija 1883. Svojo vsestransko aktivno življenjsko pot je sklenil pred šestdesetimi leti, 28. julija 1959, prav tako v Šmarci.

Čarobnost fotografije ga zasvoji

Začetek udejstvovanja v podjetniškem svetu je spremljalo zgodovinsko obdobje, ki je bilo bogato s tehničnimi izumi, kar ga je močno pritegnilo. Vedoželjnost in nemiren tehnični duh mu je vcepil že njegov oče Jožef in od tod je domnevati tudi zasluga, da je Peter naredil prve korake v svet fotografije. Širokopotezno podjetniško razmišljanje je znal prenesti tudi v delo s fotoaparatom, ko je spremljal dogodke v vsakdanjem življenju, pomembnim ali malo manj pomembnim pa je vdihnil trajnost ter jih dosledno evidentiral in dokumentiral. Pri izbiri same motivike je pomembno vlogo odigralo prav dejstvo, da fotografsko udejstvovanje ni vplivalo na finančno eksistenco. Ta del zbirke obsega prek 800 posnetkov, steklene plošče različnih formatov in dimenzij pa s svojim filmskim zapisom v sebi nosijo in hranijo sporočilo predvsem iz obdobja do leta 1930, pozneje pa na filmski trak, na katerega je Peter samo v letih 1931–1940 zabeležil prek 8500 avtentičnih posnetkov.

Portret kot znanilec Nagličevih začetkov fotografiranja

Petrov lastni avtoportret je simbolično tudi sinonim njegovega fotografskega začetka in obenem prva znana fotografija, izdelana na steklo leta 1899. Pri portretiranju, ki je več kot le pritisk na sprožilec fotoaparata, je zelo pomemben tehnični vidik uporabe svetlobe, kar so v veliki meri nudile izkušnje pri delu. Za kvalitetno osvetlitev pri fotografiranju portretov je bila potrebna dnevna svetloba, saj uporaba umetne svetlobe iz tehničnih razlogov še ni bila povsem uveljavljena. Peter si je v zgornjem mansardnem delu hiše uredil primeren prostor za svoj atelje, učinkovito dnevno svetlobo pa je pridobil s tem, da so na strehi vgradili steklene plošče, ko je bil gospodar še njegov oče Jožef. In prav v tem dejstvu je mogoče iskati tudi Petrovo odločitev za fotografijo, saj je oče s tem posegom Petru omogočil ateljejsko fotografiranje in mu pokazal, da ga podpira.

Vojaška suknja na Ljubljanskem gradu

Začetek Velike vojne, kot se jo pogosto tudi omenja, je močno zarezal tudi v življenje Petra Nagliča. Mladi fantje tistega časa sprva svetovne vojne niso vzeli resno, a čas je pokazal, v kako veliko morijo se je vse skupaj razvilo. Nehote je bil tudi Peter potegnjen v vrtnice vojaških dogajanj; čeprav ni neposredno okusil krutosti fronte, pa je njegov sočutni duh težko sprejemal vojni utrip, pogled na ranjence, na ujetnike zlomljenega duha ga je trpinčil z

Naglič v Rimu leta 1934

vprašanjem smisla vojne. Karantenska postaja na Ljubljanskem gradu je bila v osnovi zasnovana samooskrbno, vojaški ujetniki so se ukvarjali tudi z gojenjem poljščin na grajskih pobočjih, vojni ujetniki so bili zaposleni tudi z izdelovanjem ščetarskih izdelkov, za kar je bil poleg fotografiranja odgovoren tudi Naglič. Ob bok vojaškemu utripu in redu pa je bilo relativno dobro poskrbljeno tudi za dejavnosti prostega časa, saj so imeli organizirane kulturne aktivnosti v različnih umetnostih,

Blagoslov Bernikovega doma leta 1910

Kofutnikova domačija v Jaršah, leta 1932

Bedenikov mlin, leta 1932

Grad Kruperk, leta 1935

Peter Naglič leta 1946

Nagličeva fotografija pa s tem dokazuje, da je bilo življenje v vojaškem zaledju neprimerljivo z življenjem na fronti, kjer so vojaki resnično okusili gorje.

Spremljanje Plečnikove arhitekture

Med svojimi pogostimi stiki s poslovnimi partnerji iz ščetarske stroke v Ljubljani je Petra praviloma na svoji poti redno spremljal tudi fotoaparat. Pomemben mejnik v gradbenem prestrukturiranju Ljubljane je prav go-

Apnenica s streho v Domžalah, leta 1932

Ladstätterjeva elektrarna, barvarna in livarna, leta 1932

Evharistični kongres v Domžalah leta 1933

Začetek gradnje NUK leta 1937

tovo pomenil potres leta 1895, ki je s svojo rušilnostjo močno prizadel našo prestolnico. Posledice potresa so bile hude, a vendar je bila po drugi strani ponujena priložnost za novo ustvarjanje. Na Petrovih fotografijah Ljubljane so ujete marsikatero spremembo, njegovo oko pa je beležilo predvsem gradbene posege. Poudariti je treba, da je bila to hkrati tudi 'zlata doba Plečnikovega ustvarjanja v Ljubljani', in videti je, da se je tega zavedal tudi Naglič, ki je s fotoaparatom vestno spremljal njegovo gradnjo. Najstarejši in najštevilnejši so posnetki dograjevanja struge Ljubljance, od leta 1932 do leta 1935 je izdelal več kot sto posnetkov rečnega prostora z mostovi. Leta 1934 pa je začel dokumentirati zemeljska dela, odkopavanje starih utrd, sajenje dreves in gradnjo razglednih teras na Šancah, ki jih je nazadnje posnel še leta 1939. Izjemno dosledno je spremljal gradnjo Baragovega semenišča, kar je potekalo od leta 1938 do leta 1940. Izdelal je več kot 20 posnetkov in v treh letih posnel začetek gradnje objekta na travniku, kjer so bili še kapela z ostanki zapuščenega pokopališča sv. Krištofa, končni posnetki pa prikazujejo objekt s končano fasado kontrastno svetle barve sredi odprtega prostora. Nagličevo zavzeto sledenje Plečnikovemu delu res ni bilo slučajno, kar je vidno ob gradnji, zlasti za tiste čase

Bonačeva papirnica na Količevem, leta 1932

Skokova trgovina in parna žaga z vodnimi turbinami, leta 1932

Zemeljska dela pri preureditvi Šanc, v ozadju Ljubljanski grad leta 1934

Prosvetni dom na Homcu v tridesetih letih

oddaljene cerkve sv. Mihaela na Barju. Spremljal jo je od začetka ob pripravi terena in gradnji kamnitega podstavka leta 1937 pa do dokončanja leta 1938. Največjo vrednost imajo fotografije prav v dokumentarnosti, saj je naredil številne posnetke že med gradnjo. Naglič je preučeval kamenine in morda je prav ob Plečnikovi zidavi, ki je vključevala tudi številne kamnite dele, sledil svojemu zanimanju. Objekti so posneti z vseh strani, kot da bi se zavedal, da dela dokumentarno gradivo, ki zahteva celostni pogled na objekt. Naglič pa ni le dokumentiral celote in detajlov, ki so neprecenljivi pri rekonstrukciji Plečnikove dediščine, ampak je imel ob tem tudi smisel za motiv in kompozicijo. Obvladal je likovne karakteristike fotografije, kot so perspektiva, ritem, kontrast in poudarek, kar ga uvršča že med profesionalne fotografe.

Romarska školjka ga ponese do Svete dežele

Njemu lastni odnos do Boga mu je nudil zatočišče pred dilemami, ki doletijo človeka v vsakdanjem življenju. Seme duhovnosti mu je bilo položeno v zibko, kar ga je spremljalo na poti lastnega duhovnega iskanja. Ob tem pa je v njem raslo zanimanje za romanja, kjer si je nabiral globoke vtise, in širil svoje duhovno obzorje. Leta 1908 se je udeležil I. vseslovenskega romanja v francoski Lurd, takrat še brez svojega fotoaparata, o samem romanju pa se je ohranil dnevnik. Že čez dve leti se je s 540 romarji udeležil I. vseslovenskega romanja v Sveto deželo pod duhovnim vodstvom ljubljanskega knezoškofa Antona Bonaventure Jegliča, Peter pa je s svojim fotoaparatom ustvaril nepozaben romarski spomin in vrhunsko dokumentarno zgodbo. Pozneje se je še večkrat mudil tudi v Rimu, v letu 1935 pa je med svetovnim Evharističnim kongresom obiskal tudi Budimpešto. Peter je romanja povezoval tudi z obiskom gora, še posebno Kamniških planin, saj je tam še dodatno našel notranji mir in ostajal sam s seboj ter tako poglobljal svojo vero.

Za konec

V osebnosti Petra Nagliča je bila vtakana visoka značajna etika, s svojim širokim pogledom na svet, zazrtim v prihodnost je tlakoval pot svoji družini. Naravno nadarjeni ljudje, ki brez formalne izobrazbe dosegajo izjemne uspehe pri lastnem delu, se rodijo zelo redko. Še redkeje taki uspešnejši posvečajo višek svoje energije in znanja soljudem v bližnji okolici. Muzejska stroka se je nad odkritjem Nagličeve zapuščine zbirke navdušila, predvsem jo bogati njena tematska raznolikost, ki dokumentira aktualni čas, v katerem je Naglič živel in bo za različne muzeje raziskovalni izziv tudi v prihodnosti. Zbirka, ki jo je ustvaril s svojim delovanjem, predstavlja pomemben doprinos h kulturni dediščini našega naroda, zato je pomembno, da najde ustrezno mesto v zgodovini slovenskega naroda, tudi s predstavitvijo širši javnosti. Pot srca, ki je Petra vodila skozi plodno in ustvarjalno življenje, ga je osvojila s fotografijo. Ali se je Peter Naglič, vedoč ali nevedoč, svojega poslanstva fotografa zavedal, to niti ni pomembno. Njegova zgodba nas enostavno prepriča, da je s tem, ko je beležil običajno preprostost vsakdanjika nekega obdobja, enostavno, skozi našo refleksijo ustvaril neprecenljiv dokument tega obdobja. □

KULTURA

Ob 100-letnici rojstva kiparja Franceta Ahčina

V Menačenkovi domačiji smo v spomin na kiparja Franceta Ahčina pripravili razstavni program, ki se navezuje na kiparstvo in zgodbe iz Menačenkove domačije ter pripovedi iz domačega okolja.

Katarina Rus Krušelj

France Ahčin je bil izseljenski umetnik, ki je svojo zbirko več kot sto ustvarjenih del nekaj mesecev pred smrtjo leta 1989 simbolično podaril rojstnemu mestu – Domžalam. Več let je zorela ideja o novi predstavitvi zbirke, ki se od leta 2016 predstavlja na podstrešju njegove rojstne hiše in se povezuje v celoto z razstavljenimi deli v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale.

V desetletjih se je zbirka raztresla po več koncih Slovenije: med njimi sta bili dve deli uvrščeni v kiparsko zbirko Moderne galerije v Ljubljani, eno v Muzej krščanstva Slovenije v Stični, največ pa jih je v Domžalah. Več let je zorela ideja o njihovi strjeni predstavitvi, ki je ugledala luč leta 2016 na podstrešju njegove rojstne hiše – v Menačenkovi domačiji – in se z razstavljenimi deli v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale povezuje v celoto.

Kipar France Ahčin (Domžale, 13. 8. 1919–Buenos Aires, 21. 6. 1989)

Kot najstarejši od domžalskih Menačenkovi sinov je France na Tehnični srednji šoli v Ljubljani obiskoval kiparski oddelek in se po končanem šolanju izpopolnjeval pri priznanem slovenskem umetniku Francetu Kralju. Pred drugo svetovno vojno je delal v Hrovatovi podobarski delavnici v Domžalah, nato pa diplomiral na Akademiji lepih umetnosti v Firencah v Italiji, kjer je bil

Pogled v novo stalno postavitev Ahčinovih del na podstrešju Menačenkove domačije. Ob postavitvi razstave smo preuredili oziroma povezali tudi njegovo zbirko v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Foto: Luka Svetlin

za najboljšo diplomsko delo nagrajen. Po vojni je nekaj časa deloval v Rimu, nato je odšel v Argentino.

V Argentini je opremil več cerkva, izdelal nekaj spomenikov za slovensko skupnost in likovno opremil slovenski prevod argentinskega epa Martín Fierro. Ustanovil je lastno tovarno umetniške keramike in poučeval na tamkajšnji slovenski umetniški šoli, pozneje tudi na svojem domu. Razstavljal je v pomembnih galerijah v Argentini, postal je član Združenja argentinskih likovnih umetnikov in sodeloval v Nacionalnem salonu kiparstva. Njegovo delo v žgani glini, bronu in lesu se uvršča med visoke dosežke slovenskega kiparstva, opazili so ga

tudi priznani argentinski likovniki kritiki. Leta 1989 je prvič in zadnjič razstavljal v svojem domačem kraju in Ljubljani, saj je po vrnitvi v Argentino še istega leta umrl.

Predstavitve Ahčinove zbirke poskuša podati retrospektivni vpogled v kiparjev razvoj, vendar ne v popolnosti, saj vključujejo le dela, ustvarjena v zadnjih tridesetih letih življenja v Argentini. Vsekakor jih je opredelila skoraj razburljiva življenjska pot, značilna za ustvarjalca, ki mora živeti tudi od naročil, hkrati pa raziskuje svojo največjo možnost izpovedovanja. Ustvarjal je največ v lesu in glini. Raziskoval je tudi druge specifične materiale, kot so aluminij, cement in

bron ter zasnoval posebno mešanico akrila v prahu, ki ga je zmešal s kamenčki in sivim prahom. Bil je klasično usmerjen figuralik in njegove stvaritve niso prestopile realističnih okvirjev upodabljanja, čeprav jih je sčasoma poenostavljal na osnovne oblike. Njegovo poglavitno delo so reliefi kot ilustracije slovenskega prevoda Martín Fierro, ki je izšel leta 1970 v Buenos Airesu. Vidne dosežke je dosegel tudi v portretiranju, npr. portret pisatelja in pesnika dr. Antona Novčana in portret Rude Jurčeca.

Ahčinovo leto v Menačenkovi domačiji: od kiparskih razstav do likovnega natečaja

Novo programsko sezono 2019/20 v Menačenkovi domačiji posvečamo 100. obletnici kiparjevega rojstva in hkrati 30. obletnici njegove smrti. S številnimi dogodki in dejavnostmi, predvsem povezanimi s kiparstvom in drugimi zgodbami iz domačije, vam želimo njegovo umetnost še pobliže predstaviti.

Ob stalni kiparski postavitvi bomo pripravili **spremljajočo razstavo s podrobnejšim vpogledom v avtorjevo življenje in delovanje**. S predmeti, fotografijami in drugim dokumentarnim gradivom bo predstavljena zanimiva zgodba domačina, ki je svojo kiparsko pot začel s prvim kiparskim ateljejem na podstrešju svojega doma, jo nadaljeval v Italiji in Argentini ter jo zaključil spet doma. Z izvedenim projektom se je izpolnila avtorjeva dolgoletna želja po celoviti predstavitvi ustvarjenega kiparskega opusa v domačem kraju. Med drugim bomo k stalni zbirki priključili novo kiparsko pridobitev – portret njegovega očeta. V sledečih razstavah se bodo predstavili:

Priprave na eno izmed najpomembnejših cerkvenih naročil v Argentini – dva metra visoki leseni kip Marije božje za cerkev Marije Kraljice v Slovenski vasi v kraju Lanús (1960). Foto: arhiv družine Ahčin

Med najbolj v umetniških krogih priznanimi Ahčinovimi portreti je portret Rude Jurčeca iz leta 1957, žgana glina. Ruda Jurčec (1905–1975) je bil novinar, pisatelj in esejist, predsednik Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu v Argentini, v kateri je aktivno deloval tudi France Ahčin. Foto: Luka Svetlin

Sabina Kremžar Pančur (keramika), **Jože Vajda** (kipi in slike) in **Zmago Kovač** (reliefi in kipi). Med posebnimi predstavitevami bodo zgodbe nekdanjih ženskih pokrival iz Domžal in okolice v razstavi na temo slovenske oblačilne dediščine. Ahčinovo leto bomo simbolično zaključili z **likovnim natečajem** v sodelovanju z JSKD OI Domžale, že osmim po vrsti, s katerim želimo spodbuditi ljubiteljske umetnike k ustvarjanju na določeno tematiko – tokrat s poudarkom na Ahčinovem ustvarjanju. Sodelujočim bomo pobliže predstavili kiparska dela in življenje kiparja, od koder bodo črpali motive za ustvarjanje dela. Manjkali ne bodo niti **vodeni ogledi, delavnice, ustvarjalnice za otroke in družine**.

Sestavek je nastal ob pogovorih z Ahčinovo družino leta 2016 in pregledu naslednje literature: France Ahčin, akademski slikar, Argentina, avtorica razstave in besedila dr. Irene Mislej, katalog razstave v Likovnem razstavišču Domžale, januar 1989, Kulturni informacijski center Križanke, februar 1989, založili Kulturna skupnost Domžale, SIM in ZIFF; Kristina Toplak: »Buenos artes«: Ustvarjalnost Slovencev in njihovih potomcev v Buenos Airesu, Zbirka Migracije 16, Založba ZRC, Ljubljana 2008; Vera Vojska: Slovenščina mi podaljšuje življenje ...!: Pogovor z Mileno Ahčinovo iz Argentine; v: Slamnik, Letn. 27, št. 9 (17. sept. 1999), str. 11. □

Skozi besede in pesmi vedno košček Slovenije v svojem domu ...

Milena Jerebič, por. Ahčin (Maribor, 28. 7. 1927 – Begunje pri Cerknici, 1. 6. 2019)

V juniju 2019 smo se v Begunjah pri Cerknici poslovlili od gospe Milene Ahčin, življenjske sopotnice kiparja Franceta Ahčina. Rojena je bila v Mariboru, po poklicu profesorica slovenščine. Vse življenje je bila naklonjena petju ter že v mladosti obiskovala glasbeno šolo in se ukvarjala tudi z atletiko. Eno izmed zanimivih spominov iz njene mladosti pod Pohorjem je bilo: »Nekoč sem šla s prijateljicami na mariborski radio zapet nekaj narodnih pesmi. Pa smo tako ubrano zapele, da smo kar 12 let ostale hišni zborček mariborskega radia. Še tesneje pa sem se s petjem povezala, ko sem se odločila, da začnem peti v komornem zboru v Ljubljani. Udeležila sem se avdicije, jo uspešno opravila ter pela v njem osem let.«

Nadaljnja življenjska pot jo je pripeljala v Argentino leta 1957. Ker je bil

njen brat že prej v Argentini, je želela za njim tudi mama, vendar ne brez nje. »Za seboj nisem pustila rožnate usode, pustila pa sem veliko mladostnih prijateljev, prijetnih spominov na ličkanje koruze, na luščenje fižola, na večere, polne narodnih pesmi in iskrenega veselja,« je pripovedovala za časopis Slamnik leta 1999, ob priložnostnem obisku Domžal. Sprva je v Argentini delala kot varuška, nato pa kot računovodkinja v glasbeni založbi RCA Victor v Buenos Airesu.

Kmalu po prihodu v Argentino se je srečala s Francetom Ahčinom, svojim bodočim možem. O njunem prvem srečanju je povedala: »Z eno od slovenskih družin sem odšla na odprtje razstave 'nekega Slovenca' na glavni mestni ulici Santa Fe v Buenos Airesu. Ko sem ga prvič videla, sem pomislila, da se vede enako kot moj oče in v raznih rečeh me

je spominjal nanj. Bil je resen, znal se je vesti in znal se je tudi hecati. Kasneje sva se zopet srečala na enem od izletov Gallusovega zbora, v katerem sem pela. Odšli smo na otok Hiawatha v deltah, ki ga je imel neki Slovenec. Ko smo se vračali domov, sva se dogovorila, da bova skupaj praznovala rojstni dan, ker ga je imel le štirinajst dni kasneje kot jaz. Rekel mi je: »Veš, lahko prideš mojega bolnega strica obiskat, bo vesel, če boš prišla.« In tako sem začela hoditi na obiske. Poročila sva se leta 1965 in zgradila hišo v Palomarju v predmestju Buenosa Airesa. Kmalu se je rodil sin Juan (1967) in kasneje še hči Lucia (1972).«

Gospa Milena se je skoraj po petdesetih letih življenja v Argentini vrnila v Slovenijo leta 2005. Sin Juan je prišel v Slovenijo že 2 leti prej, hči Lucia pa nekaj mesecev pred njo. Poleg vloge skrbne matere in žene ni bila spregledana tudi njena aktivna družbena vloga v Argentini. Bila je dolgoletna sodelavka Slovenske kulturne akcije, poučevala slovenščino in pomagala pri razstavah svojega moža. Udeleževala se je številnih slovenskih kulturnih prireditev in bila vseskozi zavezana slovenskemu jeziku. »Slovenski jezik nas ohranja, radi govorimo in pojemo slovenske pesmi, saj imam skozi besede in pesmi vedno košček Slovenije v svojem domu v Argentini. Slovenščina me ohranja in mi podaljšuje življenje,« je dejala v enem izmed zadnjih intervjujev. Tudi po vrnitvi v Slovenijo se je redno udeleževala dogodkov v spomin kiparju Francetu Ahčinu v domžalski Menačenkovi domačiji. Zapustila nas je spokojno, v krogu družine, na hčerkinem domu v Begunjah pri Cerknici.

Gospa Milena Ahčin z družino na obisku v Menačenkovi domačiji leta 2016, ob odprtju stalne Ahčinove razstave. Foto: Miro Pivar

Odprtje Ahčinove razstave kot pomemben kulturni dogodek v Likovnem razstavišču Domžale, 12. januar 1989. Organizatorji razstave so bili Kulturna skupnost Domžale, Slovenska izseljenska matica in Znanstveni inštitut Filozofske fakultete Ljubljana. Foto: arhiv KDFBD

MestniKino
Domžale

SEPTEMBER

2019

MESEČNI KINO SPORED

BOLEČINA IN SLAVA

6. | 8. | 12. | 18. | 23. sept

drama / Dolor y Gloria / režija: Pedro Almodóvar / scenarij: Pedro Almodóvar / igrajo: Antonio Banderas, Asier Etxeandía, Leonardo Sbaraglia, Nora Navas, Julieta Serrano, César Vicente, Asier Flores, Penélope Cruz / 2019, Španija / distribucija: Cinemania / 113'

Salvador Mallo, sloviti režiser v jeseni življenja, se vrača k poglavjem svoje preteklosti. K nekaterim skozi spomine, k drugim skozi vnovična srečanja. Od otroštva v Valencii v 60. letih do prvega poželenja, prve odrasle ljubezni v Madridu 80. let in bolečine ob njeni izgubi. Od pisanja kot edine utehe do prvega srečanja s filmom in praznine, ki ustvarjanje filmov včasih prepreči. Med odkrivanjem preteklosti Salvador začuti, da gre za zgodbo, ki jo mora povedati. In v svoji izpovedi najde odrešitev. Najnovejši film španskega mojstra Pedra Almodóvarja je duhovita, čutna in ganljiva avtobiografska oda filmski ustvarjalnosti, ki je Antoniu Banderasu prinesla nagrado za najboljšega igralca na letošnjem Cannesu.

MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA

13. | 14. | 15. | 21. | 22. | 28. sept

družinska avantura / Moj dida je pao s Marsa / režija: Dražen Žarković, Marina Andree Škop / scenarij Pavlica Bajsic, Branko Ružic, po knjižni predlogi Irene Krčelic / igrajo: Lana Hranjec, Nils Ole Oftebro, Petra Polnisová, Ozren Grabaric, Frano Maskovic / 2019, Hrvaška, Slovaška, Slovenija, Luksemburg, Norveška, Češka, Bosna in Hercegovina / distribucija: 2i film / 79' / **podnapisi, 7+**

Nekega večera je deklica Una priča nevsakdanjemu dogodku - dedka ugrabijo vesoljci. Medtem ko skuša ugotoviti, kam je dedek izginil, v kleti po naključju odkrije skriti prostor, poln nenavadnih vesoljskih stvari, njeno pozornost pa pritegne mali nejevoljni vesoljski robot Dodo. V tej nevsakdanji pustolovščini se med njima splete prijateljstvo, čisto robotsko logiko zamenjajo čustva, Una pa z nesebično ljubeznijo najde način za rešitev svoje vesoljske družine.

DOWNTON ABBEY

20. | 21. | 25. | 30. sept

zgodovinska drama / Downton Abbey / režija: Michael Engler / scenarij: Julian Fellowes / igrajo: Hugh Bonneville, Laura Carmichael, Jim Carter, Brendan Coyle, Maggie Smith / 2019, Velika Britanija / 122'

Zgodba premožne družine Crawley se v filmu nadaljuje po dogodkih iz zadnjega dela znane televizijske serije, ki je spremljala življenje družine in njihovih služabnikov na prelomu 20. stoletja v angleškem podeželskem dvorcu. Člane družine in njihove služabnike bo pretresel prihod zelo pomembnih gostov - kralja in kraljice. Priprave na izreden dogodek takoj stečejo, a žal nihče ni prav zares pripravljen na nepredvidljive situacije.

AD ASTRA

20. | 22. | 28. sept

znanstveno-fantastični triler / Ad Astra / režija: James Gray / scenarij: Ethan Gross / igrajo: Brad Pitt, John Ortiz, Tommy Lee Jones, Donald Sutherland, Ruth Negga, Jamie Kennedy, Greg Bryk, Loren Dean, Kimberly Elise, John Finn, Alyson Reed, Lisa Gay Hamilton / 2019, ZDA / distribucija: Blitz / 124'

Astronavt Roy McBride (Brad Pitt) potuje na rob galaksije, da bi našel svojega pogrešanega očeta (Tommy Lee Jones), ki je pred dvajsetimi leti izginil na vesoljski misiji, na kateri so iskali življenje izven Zemlje. Njegovo potovanje bo razkrilo skrivnosti, ki ogrožajo obstoj človeške rase in pod vprašaj postavljajo naše mesto v vesolju. Film bo premiero doživel na letošnjem filmskem festivalu v Benetkah.

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61
1230 Domžale
rezervacije: t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si/kino

Mestni kino Domžale je član:

EUROPA CINEMAS

MEDIA PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

ARTE

KINO

SLOVENIJA

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Javier Marias

Berta Isla

CANKARJEVA ZALOŽBA, 2019

Javier Marias v svojem najnovejšem romanu spet dokaže, da je mojster jezika, in bo ponovno razveselil predvsem razmišljujoče bralce. Njegovi romani so kot mirno tekoča reka, v katero bralec vstopi s prvo prebrano besedo in najraje ne bi izstopil niti, ko se roman konča. Tokrat nas ta reka ponese skozi odnos med Berto Islo in Tomasom Nevinsonom, ki se zaljubita že v najstniških letih. Njune poti se med študijem za nekaj let ločijo in v tem času si tudi dovolita okušati za šestdeseta leta prejšnjega stoletja tako samoumevno seksualno svobodo z drugimi partnerji, vendar pa vseeno ostajata zavezana drug drugemu, tako da študijske avanture njune prihodnosti nikoli resno ne ogrozijo. Po Tomasovi vrnitvi s študija na Oxfordu se poročita in za kratek čas se zdi, da bosta živila običajno družinsko življenje. Vendar pa Tomasa bremeni velika skrivnost glede narave njegovega dela, ki ga je sprejel takoj po koncu študija, in kmalu se izkaže, da ta skrivnost usodno zaznamuje preostanek njunih življenj. Javier Marias tudi tokrat subtilno obravnava najintimnejša občutja, s katerimi se zlahka identificira vsak izmed nas. Njegov način pripovedovanja ne dovoli nikakršnih poenostavljenih sodb, temveč omogoči zelo intenzivno poistovetenje z obema akterjema, tako da smo ob izstopu iz te 'reke' vsekakor še zelo dolgo 'mokri' ... Omembo si zasluži tudi prevajalka Marjeta Drobnič, ki je opravila vrhunsko delo.

Richard Flanagan

Ozka pot globoko do severa

BELETRINA, 2017

Vojna vseh proti vsem potegne v svoje žrelo cel globus življenja. Bojevanje ni več viteštvo in gosposko, temveč kruto, ponižujoče, nerazumljivo, zastrašujoče in dolgotrajno. Živo bitje ne pomeni nič več: je samo pulzacija živosti, ki jo je treba ustaviti, zmalčiti, raztrgati, preteptsti, uničiti, zlomiti in ponižati. Človek tako postane manj kot življenje. Mučenje odnosov diktira tempo uničevanja in sovraštva. Zlo prerašča svet kot džungla, ki se je ne da požgati. V takem kaosu življenje nima več svojega mesta. Zdaj gre samo še za vzdržljivost mučitelja in ponižnost mučenca. Mučenec postaja smrt, ki je obvezna, nujna in zahtevana. Mučenec več ne umira, on le crkuje! Krutost je zato končni stadij sovraštva, ki ne pozna meja in vrednot. Krutost je tako mučenje življenja, da bi iz njega še potegnili zadnje delovne solze preoblikovanja globalnega sveta, ki bi gospodarjem-mučiteljem-zločincem zagotavljal dosežek tisočletja, ki ima ime: absolutna banalnost zla.

Matthew B. Crawford

Delo za dušo

DRUŽINA, 2019

Človek je dandanes v veliki meri prepoznan in nagovorjen predvsem kot potrošnik. Nekdo ki izbira, troši in potroši, predmete, storitve, identitete in nenazadnje lastno življenje. Na ravni izjavljanja temu videnju še uspemo nasprotovati, a kaj, ko s svojim vsakdanjim ravnanjem, ko vsak po svoje lovimo podobe svobode in izpolnitve, le pritrujemo takšni redukciji. Vse prevečkrat smo zgolj potrošniki, v odnosu do stvari, narave in ljudi. V zameno nas najedajo tesnoba, odtujenost in okoljske neprilike. Eden od načinov, kako napraviti korak z vrtljaka večnega nezadovoljstva in odsotnosti smisla je, da se kdaj pa kdaj oprimemo ročnega dela in da družba kot celota na novo premisli pomen in vrednost obrtnih in rokodelskih znanj in veščin.

Saša Šega Crnič

Taka hecna kap

MORFEMPLUS, 2018

Saša Šega Crnič tokrat ne piše pravlјice za otroke, ampak spregovori o možganski kapi. Piše o osebni izkušnji, kako huda bolezen ne prizadene le bolnika samega, temveč tudi njegove bližnje.

V knjižici spremljamo vsakdanje življenje knjižničarke, žene in matere od dneva, ko se pri možu začnejo kazati prvi znaki možganske kapi. Pri možu Karlu je šlo za obliko kapi, kjer simptomi niso bili tako očitni, ampak so se kazali postopoma. Sčasoma je mož dobil diagnozo in ustrezno zdravljenje, vendar je njegova bolezen prizadela celo družino. Karlo se je precej osebnostno spremenil in postal delovno nezmožen. Pred boleznijo je delal ločeno od družine v Avstriji, kar je bilo sicer stresno za ženo, zdaj pa je celotno finančno breme padlo na njo ...

knjige za otroke in mladino

Julia Donaldson

Veliki skakač

MORFEM, 2019

Julia Donaldson je ena najbolj priljubljenih angleških pisateljic, dobro jo poznajo tudi slovenski otroci, saj je veliko njenih slikanic prevedenih: Zverjasec, Zverjašček, Bi se gnetli na tej metli?, Palčič, Pet grdin ... Nova slikanica Veliki skakač govori o zajcu, ki je skakljal proti domu. A nenadoma je zaslišal močan glas, ki je prihajal iz njegovega brloga. »Sem veliki skakač in grozen rokovnjač!« Zajec se je zelo prestrašil in si ni upal vstopiti. Živali so mu hotele pomagati pregnati vsiljivca, a tudi maček, medved in slon so se prestrašili močnega glasu in groženj, ki so prihajale iz brloga. Le kdo je ta strašna žival, ki se skriva v brlogu? Še ena imenitnih slikanic izpod peresa znane avtorice v odličnem prevodu Milana Dekleve, ki se bo prikupila mladim bralcem.

Lisa Papp

Zoja in Zlatko

SKRIVNOST, 2019

Izšla je nova slikanica o Zoji in Zlatku. Zlatko je Zojin psiček. Deklica se zaveda, da je s prihodom Zlatka prevzela veliko odgovornost. Psička mora hraniti, peljati na sprehode, mu dajati toplino in ljubezen ... Gospa Jamnik dela kot prostovoljka v zavetišču za živali. Nekega dne se ji pridruži Zoja. Spozna veliko novih živali, ki so zaprte v kletkah in potrebujejo topel dom. Zoja jim želi pomagati. Prinese brisače, da bodo živali imele mehkejša ležišča. Bo deklica še na kakšen način pomagala osamljenim živalim, da ne bodo tako žalostne? Slikanico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

Kelly Collier

Štef in štafeta

ZALA, 2019

Štef je konj z zelo dolgimi nogami, ki je navajen zmagovati na vsakoletnem gozdnem tekatonu. Vendar pa so druge živali tega že zelo naveličane, zato se tokrat odločijo spremeniti pravila in tekaton iz individualnega tekmovanja spremeniti v štafeto. Štef se tako znajde pred popolnoma novim izzivom, saj je v skupini skupaj z raco, želvo in polžem. Njegov začetni obup se sprevrže v entuziastični optimizem, s katerim se odloči svojo ekipo maksimalno pripraviti na tekmo. To mu tudi uspe, vendar pa se mora vseeno soočiti s porazom ... Izvrstna slikanica, ki bralce uči, kako sprejeti poraz ter kako pomembno in razveseljujoče je (lahko) ekipno sodelovanje.

medioteka

DVD

Sedem jeznih žensk (Angry Indian Goddesses)

GO PARTNER, 2019

Zgodba filma se dogaja v Indiji, kjer se navkljub vedno večji ozaveščenosti še vedno dogaja nezaslišano nasilje nad šibkejšimi, neenakopravnimi. Sodobne tematike, kot so istospolno partnerstvo, prijateljstvo, delo, služba, zabava, straševstvo ..., obravnava skozi oči sedmih nekdanjih sošolk, prijateljic, ki se zberejo na povabilo ene izmed njih. Počasi izvedo, da gre za deklinščino in lahko si dajo duška. Veselijo se, kot da jutri ne pride, a zabava se žal spreobrne v tragedijo, saj za Indijo še kako drži neizprosna žalostna statistika posilstev. Toda upanje ostaja, saj je vedno več 'jeznih'.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

GODRNJAČI

Zadnji mesec sem se lotil precej čudaške oziroma intelektualno boleče raziskave: spremljal sem komentarje pod različnimi članki v različnih slovenskih internetnih medijih.

Vanjo sem uvrstil različne medije, kot so 24ur.com, Siol, MMC RTV Slo, Reporter, Dnevnik, Večer. Mladina je že pred časom zaklenila možnost komentiranja bralcev in sprašujem se, zakaj tega ne naredijo tudi ostali mediji. Medije, kot je na primer Nova 24 ur.com, sem izpustil, nenazadnje je bila naročnikova želja, naj spremljam le resne medije, pri slednjem pa uradni članki in njihovo preverjanje dejstev ne presega nivoja običajnih komentarjev oziroma mnenj bralcev, in priznam, da moj intelektualni mazohizem ni na dovolj visokem nivoju, da bi to počel iz lastnega užitka. O tem, da pa je šlo pri moji raziskavi za mazohistično početje, govori dejstvo, da sem pred mnogimi leti, ko internet še ni bil v takšnem razmahu kot danes, in sem recimo v avtomobilu med vožnjo poslušal radio, v trenutku, ko se je na radiu oglasil kak poslušalec, da bi o tem ali onem izrazil mnenje, zamenjal postajo. Pač, z mnenji je že tako, da jih imamo vsi. Mnenja niti ne rabijo ne znanstvene ne strokovne podpore, vse, kar predstavljajo, je odziv na nek dražljaj s popolnoma osebno sodbo, ki je običajno čustveno in ne intelektualno naravnana. No, sploh ko se spravimo preučevati in selekcionirati mnenja, objavljena v komentarjih bralcev, hitro ugotovimo, da je napisano plod izključno do te mere prizadetih čustev, da slednja popolnoma onesposobijo tudi minimalno sposobnost intelektualne eksistence pisca komentarja. Torej, kot rečeno, moje početje je bilo za moj razum boleče, celo mazohistično in če ne bi šlo za obljubo naročniku, bi ga že v samem štartu opustil.

Zanimiva je slovenska navada, da se komentira predvsem prispevke na temo politike, bližnje zgodovine, medicine, tu in tam znanosti, še manj športa in najmanj novice iz sveta zabave, kulture ali kulturne kritike, razen, z izjemo, ko se nekomu zazdi potrebno udrihati po kakem preveč izstopajočem uspešnem ustvarjalcu, kot je bil recimo Michael Jackson in njegovem domnevno ekscenem življenju. Hja, sploh na podlagi slednjega je mogoče razumeti, da se s pametovanjem v komentarjih ubada predvsem moja, se pravi, bi lahko rekel starejša srednja generacija, mladi pa niti ne, saj sodobnejši izvajalci, ki niso znani tistim nad štirideset letom, praktično nimajo komentarjev, razen morda tu in tam kakega: »Mularija nima pojma, kaj je muzika, v naših časih je bilo to bistveno bolje.« Hja, roko na srce, mladi očitno ne čutijo potrebe po blebetavem izražanju svojih anonimnih mnenj po radiu in verjetno še manj po nergavem dopisovanju z neznanci na spletnih straneh nekih medijev. Pač, godrnjanje je v večini lastnost starejših.

No in prav godrnjači bi bil najbolj opisen množinski samostalnik za spletne komentatorje. Kot sem omenil, godrnjači reagirajo predvsem na njim znane stvari, o katerih so si v naprej ustvarili mnenje. Ob tem ni zanemarljivo, da godrnjačev mnenje običajno ni utemeljeno z argumenti, in da večina tistih pozicioniranih izven njegovega čustvenega dosega v trenutku prepozna nesmisel njegovih besednih izjav. Godrnjač pač izhaja le iz svojih čustev, in njegovo početje je lahko razumljivo le tistim, ki delijo njegovo emocijo. Seveda, da človeka nekaj spravi v ekstazo

godrnjavosti, se ga mora najprej dovolj močno dotakniti na čustvenem področju. Takšen dotik pa se lahko zgodi le na močno čustvenih točkah, tako postane razumljivo, zakaj se bo več ljudi spremenilo v godrnjave komentatorje na področju politike, tukaj imamo vsi svoja mnenja in pričaranja, na področju zgodovine, hja, očitno je, da ima povprečen Slovenec, naphan z znanjem, posredovanim od Jožeta Možine, bližnjo zgodovino bolj v žepu kot vsi univerzitetni profesorji skupaj, da lahko klinične centre in zdravstvene domove kar ukinemo, saj vsak ve, da za vsako bolezen rožica raste, medtem ko je uradna medicina tu le zato, da koristi interesom multinacionalk, in obenem vsi vemo, da globalnih vremenskih sprememb ni povzročil človek, pač pa recimo zasuk polov zemlje, ki se je v zadnjem času za nekaj stopinj nagnila (ob tej teoriji sem se najbolj zabaval, če postavim ploskozemeljske teorije izven konkurence). No, ampak, da ne bo vse tako črno, ko sem se podrobneje poglobil v besedni nabor in izrazne tehnike vseh teh do godrnjanja znemirjenih Slovencev, sem prišel do zaključka, da ne

“Ko se spravimo preučevati in selekcionirati mnenja, objavljena v komentarjih bralcev, hitro ugotovimo, da je napisano plod izključno do te mere prizadetih čustev, da slednja popolnoma onesposobijo tudi minimalno sposobnost intelektualne eksistence pisca komentarja.

gre za več kot kakih trideset resničnih oseb, dejavnih na godrnjavem področju z različnimi psevdonimi oziroma avatarji. Pač, za veliko večino je značilno šibko obvladovanje slovenščine, pri tem naj kot zanimivost navedem, da bolj, ko se godrnjač trka po prsih z domovinskimi čustvi, slabše mu gre materni jezik. Še šibkejša pa je področje koherentnega, argumentiranega ali vsaj smiselnega izražanja lastnih misli. Je pa mogoče prepoznati pri vseh, ne glede na politični predznak, ki jih vodi v besedne dvoboje mojstrsko obvladovanje žaljivosti vseh, ki se z njegovo opcijo utegnili nestrinjati, in obenem prepričanje, da so slednji v manjšini, medtem ko ves razumen svet razmišlja točno tako kot on. Skratka, po temeljiti analizi objav sem prišel do zaključka, da je komentatorjev spletnih člankov v resnici tako malo, da sem naročniku svetoval, naj opusti in pozabi kakršno koli investicijo v oglaševanje na tem področju. □

Mestni kino Domžale tudi poleti v polnem teku

Ljubiteljem filma v Domžalah in širši okolici tudi poleti ni dolgčas. Poleg rednega programa Mestnega kina, ki se tudi prek poletja odvija v prijetno ohlajeni Tomčevi dvorani kulturnega doma, se filmska ekipa s prenosnim kino projektorjem v tem času večkrat odpravi tudi na prosto.

Že tradicionalne so postale brezplačne projekcije Kina v Češminovem parku, kjer so letos 4. julija za uvod v poletna srečavanja poskrbeli Prijatelji Dixielanda z zanimivim koncertom. Zasedba, ki jo sestavljajo Matija Gregorčič (klarinet), Matevž Zlatnar (trobenta), Klara Lavriša (saksofon), Nina Markoci (saksofon), Gašper Bernot (bobni), Eva Mavsar (bas kitara) ter Andraž (pozavna) in Luka (kitara) Gnidovec, se je predstavila s tradicionalno jazz glasbo oziroma dixielandom, zadovoljni publiki pa so zaigrali tudi nekaj skladb gospela, priredb ameriških ljudskih pesmi, bluesa ter uspešnic iz zlatih časov jazzja in celo šansone – vse v dixieland aranžmajih. Koncert je še enkrat več pokazal, kako prijetno prizorišče postaja Češminov park, ki samo še kliče po kakšnem več poletnem dogodku.

Vreme je bilo tudi letos poleti (tako kot ponavadi) nepredvidljivo in kar muhavost. Številne večere smo s skeptično zrlili v nebo in skušali skupaj s publiko trmasto vztrajati, kljub nekaterim neobetavnim napovedim. In res nam je uspelo, saj so se vse projekcije, razen ene, odvile na prostem. Med najbolj gledanimi omenimo oba glasbena filma (Bohemian Rhapsody in Rocketman), posebej smo se muzali ob hrvaški komediji Comic sans, dobro sta bila obiskana tudi oba filmova za mlajšo publiko (Ne bom več luzerka in Mary Poppins se vrača), ki je med obiskovalci

ni manjkalo. Devet poletnih filmskih večerov ob treh koncih tedna v juliju si je ogledalo skupaj okoli 3000 filmskih ljubiteljev, ki so jih prijetno razvajali tudi v filmski kavarni (Kavarna Češmin), tako pred in kot tudi po filmskih projekcijah. Filmska ekipa Mestnega kina je odlično opravila svoje delo, saj je treba vsak večer znova postaviti tako napihljivo platno, zvočnike kot tudi pripraviti stole in prizorišče za občinstvo. Omenimo še 11. julij in že tradicionalni Sejem plakatov, ko je več kot sto filmskih plakatov iz našega arhiva našlo pot do filmologov in njihovih sten.

Prenosni kinoprojektor, ki smo ga s pomočjo Občine Domžale kupili v lanskem letu, se je potem preselil na domžalsko kopališče. V sredo, 24. julija, je bilo zares vroče in mlado (pa tudi manj mlado) občinstvo si je ob čofotanju in kopanju lahko ogledalo letošnjo poletno uspešnico Levji kralj, v izjemni animirani verziji Disneyjevega studija smo se podali v osrčje afriške savane in več kot 650 obiskovalcev je trepetalo za mladega levčka Simbo. Na bazen smo se ponovno selili sredi avgusta, najprej z brezplačno projekcijo slovenskega mladinskega filma Gajin svet, ki si ga je ogledalo okoli 350 gledalcev. Ob zadnji projekciji glasbene komedije Yesterday pa jo je nekoliko zagodlo vreme, saj so prav na večer sicer domžalske premiere filma o tem, kaj se zgodi, če vsi poza-

bijo na skladbe skupine The Beatles, temperature malo padle in večer ni bil najbolj primeren za ogled na prostem.

Omenimo še, da se že tradicionalno v začetku avgusta selimo tudi na kamniški festival Kamfest, kjer je letos na novem prizorišču osrednjega trga skupaj več kot 1180 navdušenih ljubiteljev filma in Mestnega kina Domžale lahko spremljalo pet filmskih večerov izbranih filmov.

In še novost letošnjega poletja, filmski večeri v Arboretumu Volčji Potok, ki se bodo odvijali zadnji vikend avgusta. Tokrat smo organizacijsko združili moči v obeh zavodih in našli novo filmsko prizorišče v idiličnem francoskem parku. Za začetek nas čaka brezplačni ogled slovenskega filma Dolina miru, ki je bil posnet tudi na lokacijah v arboretumu. Zato pred projekcijo tudi vodenje po snemalnih lokacijah pod strokovnim vodstvom in ob tem spoznavanje dejstva, kako se je skozi leta tudi spreminjala podoba parka. V petek, 30. avgusta, bo sledila biografska drama Beli vran o življenju plesalca Rudolfa Nurejeva in v soboto, 31. avgusta, še predpremierna dokumentarnega filma o legendarnem tenoristu Pavarottiju. Prave poslastice za ljubitelje filma in umetnosti; vse projekcije se bodo začele ob 20.30, vstopnice pa lahko kupite tudi v predprodaji.

CZ

sobota,
14. september
ob 19. uri

PROJEKT D 7
mladi domžalski glasbeniki in glasbenice znova skupaj na domačem odru
Kulturnega doma Franca Bernika Domžale

sodelujejo:
Vita Peterlin, Katarina Kozjek, Jerica Pavli, Miha Kosec, Nejc Pirnat,
Erik Košak in umetniški vodja Sebastian Bertonec

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

Folklorna skupina Groblje zaplesala na prazniku petih držav

Folklorno društvo Groblje Domžale ima veliko prijateljev ne samo doma, ampak tudi v tujini, ki so vedno veseli njihovih nastopov.

FOLKLORNA SKUPINA GROBLJ Tako so bili tudi letos povabljeni na druženje Slovencev petih dežel (Avstrija, Slovenija, Italija, Hrvaška in Madžarska), ki je bilo na avstrijskem Koroškem v bližini Pliberka v obliki tradicionalnega kmečkega praznika. Folkloristi so v Pliberk odpotovali z avtobusom, z njimi pa tudi Franci Strle, predsednik Nadzornega odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije s soprogo Minko. Gostja 18. kmečkega praznika, ki ga pripravlja Skupnost južnokoroških kmetov in kmetov, je bila tudi Aleksandra Pivec, ministrica za kmetijstvo in slavnostna govornica, Franci Strle pa je prireditev pozdravil v imenu Kmetijsko gozdarske zbornice, ki jo je zastopalo več predstavnikov vodstva.

Prireditve se je začela s sveto mašo pliberškega dekana Ivana Olipa, po njej pa so organizatorji za udeležence

in goste pripravili pogostitev in druženje, ki so ga popestrili s prijetnim kulturnim programom, ki ga je vodila Maja Smrtnik. V njem so sodelovali vokalni kvintet Ajda iz Prevalj, Godbeno društvo iz Nabrežine pri Trstu in Folklorno društvo Groblje, ki je tudi tokrat s svojim programom, čudoviti narodnimi nošami in usklajenostjo navdušilo prisotne. Avgust je tudi za člane folklorne skupine pomenil kratek počitek, v katerem pa že razmišljajo o jesenskih prireditvah, ki jih čakajo v jeseni. Tako načrtujejo, da bodo že zadnji dan avgusta nastopili na prireditvi Podežlje v mestu na Pogačarjevem trgu v Ljubljani, posebej pa predsednik društva dr. Franc Hribovšek ter člani in članice že zdaj vse ljubitelje folklornih plesov vabijo na 11. gala mednarodni folklorni večer V Grobljah kot nekoč, ki bo v Športni dvorani Domžale v soboto, 7. septembra 2019, ob 19. uri.

Kot so obljubili ob prvem romarskem shodu pri sv. Notburgi v Grobljah v lanskem letu, tudi letos skupaj z Župnijo Jarše in Turističnim društvom Jarše - Rodica načrtujejo 2. romarski shod, zato si le rezervirajte 15. september 2019 za obisk te prireditve, za katero upajo, da bo postala tradicionalna. S svojimi obiski v domovih upokojencev skušajo popestriti njihove jeseni življenja, s plesi v vrtcih in šolah pa navdušiti mlade za folkloro. Obenem se trudijo, da bi številčno povečali tudi plesalce folklorne skupine, zato vabijo nove in mlajše odrasle posameznike ali plesne pare, da se jim pridružijo. Ob nastopih na številnih prireditvah, kjer so povsod lepo sprejeti, je Folklorno društvo Groblje pripravilo predstavni DVD, ki si ga lahko ogledate na: <https://youtu.be/htwOaxGxijU>, za katerega jim iskreno čestitamo!

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

Lepo je biti kulturnik na Studencu

Koncert ob 70-letnici Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan

Se še spomnite Kekčevih ukan, pa Martinove kobile, Miklove Zale ter Mete in Janeza, pa Švejka in Dame iz Maxima? Obujajte spomine in praznujte z nami so že skoraj na zadnjo stran vsebinsko in slikovno bogate predstavitev programa 19. kulturnega poletnega festivala napisali člani in članice Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, ki letos praznujejo prvih sedem desetletij uspešnega dela. Osrednja prireditev ob obletnici bo 29. maja 2020, naslovili pa so jo Studenec, izvir ljubiteljske kulture. V njej bodo predstavili izbrane melodije in odlomke iz domačih gledaliških predstav. To bo sprehod skozi uspešno delo društva pa tudi režiserja Lojzeta Stražarja, ki je režiral veliko večino od do danes uprizorjenih 52 domačih gledaliških predstav, ki so vse našle pot do gledalcev. Mnogi njihovo delo spremljajo desetletja in desetletja ter se spominjajo uspešnih koncertov treh dežel, številnih gostovanj gledališč, oper, koncertov, razstav in še marsičesa, kar ostaja neizbrisno zapisano v kroniki društva in v srcih obiskovalcev. Vsak izmed njih nosi s seboj svojo najljubšo domačo gledališko predstavo in se spomni sproščenega smeha, včasih tudi kakšne solzice, ki jo je potočil, predvsem pa ve, da bi bila poletja brez Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan manj sproščena, prijetna in tudi kulturna. Vse to ostaja v srcih generacij, ki so spoznavale delo kulturnikov s Studenca, ki so bile skupaj z njimi ponesne na vse, kar so ustvarili, pa tudi hvaležne za vseprijetne trenutke. Samo člani in članice Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan in njihovi najbližji sodelavci in prijatelji pa vedo, koliko na tisoče ur prostovoljnega dela je vloženo v sedanje poletno gledališče s 1001 sedežem; samo generacije igralcev, pevcev, plesalcev, glasbenikov vedo, koliko vaj je bilo potrebnih za več kot petdeset predstav in na stotine ponovitev, ki so vedno znova privlačile obiskovalce iz domovine in tujine. In marsikateremu od vseh teh nastopajočih je sodelovanje s kulturnim društvom spremenilo življenje, saj so morda tudi z nastopom v predstavi odkrivali svoje talente in jih razvijali na svojih življenjskih poteh.

Ni je besede, s katero bi se zahvalili in pohvalili delo vseh sodelujočih, ki jih desetletja vodi Lojze Stražar. Neutrudni Lojze, ki ga še nikoli nisem videla slabe volje, večni optimist, ki mu vedno vse 'rata'. In podobno bi lahko zapisala prav o vseh desetinah sodelujočih, ki so kakorkoli sodelovali v zgodovini Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, pa naj gre za nosilce pomembnejših vlog, plesalce, pomočnike, pevce, tehnično osebje ali pa prijazna dekleta pri prodaji kart in fante pri vstopu v poletno gledališče, kjer se vedno počutiš dobrodošlega, ali pa za vse tiste, ki jih ne poznamo, pa brez njih ne moremo. Vsem iskrena hvala, čestitke, hvaležni smo vam za vse prijetne trenutke, radi vas imamo in komaj čakamo na še kakšno odlično domačo gledališko predstavo na Studencu. Mogoče bi poskusili z naslovom: Lepo je biti kulturnik na Studencu.

VERA VOJSKA
FOTO: DOMZALEC.SI

Recenzija filma: Bilo je nekoč ... v Hollywoodu

Režiser Quentin Tarantino s svojimi filmi vedno znova preseneča in tokrat ni prav nič drugače. V najnovejši epopeji, ki predstavlja filmski poklon zlati dobi Hollywooda (natančneje, gre za leto 1969) in slovitemu režiserju spaghetti westernov, Sergiu Leoneju, lahko vidimo kar precej znanih igral-skih obrazov, katerih igralska kreacija je nemara najbolj prepričljiva od zdaj. Ne pozabimo, da je večina Tarantinovih filmov zastavljena kot nekakšna stripovska fantazija – parodija, karikatura ali groteska, kakorkoli bi jih že poimenovali –, kjer igralci mestoma tudi močno pretiravajo, s čimer še dodatno (ne)potrebno poudarjajo življenje kot svojevrstno farso. Pri Bilo je nekoč ... v Hollywoodu pa je drugače. Leonardo Di Caprio (Rick Dalton, muhasti filmski zvezdnik v krizi srednjih let) in Brad Pitt (njegova kaskaderska menjava, Cliff Booth), poleg zrelostnega šarma, ki z leti očitno samo še raste, premoreta tudi neko igralsko kemijo, na osnovi katere je kar težko verjeti, da gre šele za njun prvi skupni filmski projekt. V omenjenih vlogah pa jima je bilo poleg tega še omogočeno, da formirata igralska značaja, ki sta blizu tudi njuni siceršnji primarni igralski naravi: Leovi koleričnosti in Pittovi umirjenosti, ki ves čas vlečeta kot magnet. Poleg njiju je v naslovni vlogi še vzhajajoča filmska

zvezda Margot Robbie, ki utelesi resnično igralko iz konca 60. let, Sharon Tate, ženo režiserja Romana Polanskega, sicer tragično preminulo v pokolu tolpe vodje zloglasnega kulta Charlesa Mansona, kar film ravno tako – namenoma zavajajoče – tematizira. Zaradi navedenega je njen lik obravnavan neprimerno bolj previdno od ostalih, saj je domala nekonflikten. Robbiejeva predvsem žari z naivnim optimizmom in nevsakdanjo dozo pozitivne energije, ki soveda lahko vzamemo za svojevrsten in memoriam Tateovi. Morda nekoliko naivno je tudi dejstvo, da v filmu ni prikazanih praktično nobenih spornosti kar zadeva samo filmsko industrijo; denimo spolnih zlorab, kakšnih drugih perverzних izsiljevanj ali korupcije, kot da nič od tega takrat sploh (še) ne bi

obstajalo. Morda pa res ni, kdo ve. Je pa res, da je v tem primeru režiserjeva fikcija prvič tako verjetna, da na slednje z lahkoto pozabimo. Namreč, čeprav je film po tarantinovski razmeha dolg (161 min.), se niti najmanj ne vleče, seveda pod pogojem, da 'kupimo' zgodbo kot takšno. Nadvse prijetno presenečenje je tudi naraščajoči suspens, kjer počasen tempo dikтира nenehno pričakovanje tega, kar sledi. Nekateri mu sicer očitajo, da sploh ni nikakršne dramaturgije in so zato razočarani, vendar gre v navedenem primeru najverjetneje za šoka željne Questionove oboževalce, saj je v njem vsaj za spoznanje manj nasilja in krvi. Bilo je nekoč ... v Hollywoodu je vrhunska cinefilska izkušnja, kjer je vse ustrezno: kamera, fotografija, dramaturgija, scenarij in seveda dobra igra, ki da Tarantinovemu filmu sploh prvič pridih verjetnosti videne-ga. In to ne glede na to, da na koncu ni želel režijsko zapeljati v zgodbo, temelječo na resničnih dogodkih, kot bi nemara pričakovali. Morda pa je prav zato že sam naslov filma tako pravično nostalgichen, da dejansko dobimo občutek možnosti uresničitve sanj. Pa čeprav gre zgolj za nekoč, ki ga nikoli ni bilo. Film si lahko ogledate tudi v Mesnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

2019

ŽIV

2020

ŽAV

DOB

GLEDALIŠKO LUTKOVNI

živ žav

KULTURNI DOM DOB

GLEDALIŠČE ZA OTROKE

ABONMA 2019/2020

Kulturno društvo Jožef Virk Dob
bo tudi v sezoni 2019/2020 poskrbelo za živahno dogajanje
v KULTURNEM DOMU v DOBU.

V okviru že tradicionalnega nedeljskega abonmaja ŽIV-ŽAV
za najmlajše, bo pripravilo 7 gledaliških ali lutkovnih
predstav gostujočih gledališč in domače gledališke skupine.
Vse predstave pa bodo namenjene tudi obiskovalcem izven
abonmaja.

V nedeljo, 22. septembra ob 16. uri
se bo predstavilo gledališče KU-KUC
z zabavno gledališko predstavo ŠKRATKA SLADKA.

Navihana Škratka Sladka zna speči najboljše piškote v
Sladkodolu. Zato jo neizmerno razveseli, ko teta Omleta naroči,
naj speče najslajši piškot, ki bo pomagal pri lovu na praznični
zaklad. Malce sladkorja, toplega mleka in orehov... Pridružite
se škratoma na lovu na zaklad in spoznali boste kaj je največji
zaklad sveta.

ŠKRATKA SLADKA

ZA ABONMA IN IZVEN

KULTURA

Tovarna TO(rbic) in KO(včkov) – TOKO Domžale (1. del)

Je morda kdo med vami, ki še ni slišal za TOKO-ve torbice in druge usnjene izdelke? Če je morda vaš odgovor DA, imate do konca letošnjega leta priložnost spoznati nekdanjo izredno pomembno in priznano tovarno usnjene galanterije v muzejski razstavi z naslovom TOKO DOMŽALE – Tovarna TO(rbic) in KO(včkov) v Slamnikarskem muzeju. Če je vaš odgovor NE, si kljub temu vzemite čas za ogled razstave, ki prvič celovito predstavlja življenje v in s tovarno. Neizpovedana pa je ostala še marsikatera zgodba iz tovarniških dni, ki vam jih želimo predstaviti tudi v časopisu Slamnik.

Pred tremi leti je Slamnikarski muzej, ki deluje pod okriljem Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, uspešno sodeloval pri projektu gorenjskih muzejev in pripravil skupno razstavo na temo industrijske dediščine. Projekt sedmih muzejev smo z naše strani sklenili prvič, zato je toliko bolj pomembna naša prisotnost tudi zunaj domačih meja. Domžalska občina je bila v preteklosti velik industrijski center, zato je bila predstavitev domžalske industrijske dediščine v muzejskem projektu izrednega pomena. Skupno razstavo, ki je več kot eno leto potovala od muzeja do muzeja, smo sodelujoči kustosi poimenovali Naše tovarne, naš ponos, kar je marsikaterega obiskovalca zbudilo v oči. Komentarji na naslov so bili različni, med njimi tudi, da bi bil bolj primeren naslov Naše tovarne, naše sramote ... Vendar je bilo glavno sporočilo muzejskega projekta ravno nasprotno – predstaviti bogato industrijsko preteklost naše dežele, ki ni prispevala le k gospodarskemu, temveč vsesplošnemu razvoju gorenjske pokrajine v preteklem stoletju: pospešena gospodarska rast, tehnološki napredek, novi izumi in izdelki, ki so omogočili udobnejše življenje, nove zaposlitve ter družbena in socialna varnost, solidarnost, pripadnost itd. Zagotovo pa k uspešni, skorajda popolni industrijski zgodbi pritiče slab zaključek. Ob zatonu industrijske dobe, ki se je bolj ali manj začela z osamosvojitvijo Slovenije in izgubo jugoslovanskega trga, vse bolj prepoznavamo izjemen pomen vrhuncev gorenjske industrije za tedanji čas in pomembnejše – za danes in prihodnji čas – z zavedanjem, da je desetletja trajajoča industrializacija na različne načine zaznamovala sodobni prostor, v katerem živimo.

Zakaj tovarna TOKO Domžale?

V že omenjenem muzejskem projektu, ki je predstavil gorenjsko industrijsko dediščino, smo sodelujoči kustosi pripravili skupen pregled tovarn na

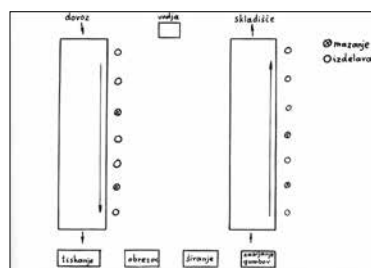

Obrat 2, lepljenje, 1955 (foto: Arhiv Srednje šole Domžale)

območju Gorenjske po različnih panogah. Vsak muzej je dobil priložnost podrobneje predstaviti tudi dve tovarni iz svojega območja. V domžalskem Slamnikarskem muzeju smo bili pri izbiri tovarn v zadregi, saj je v najmlajšem muzeju v Sloveniji raziskovalna dejavnost šele v povojih ter imamo zgodovinsko in materialno razi-

skanih še premalo tematik iz lokalne industrijske dediščine. Zato smo se odločili, da predstavimo le eno domžalsko tovarno – Univerzale Domžale, kot nadaljevalko slamnikarske industrije pri nas. Po končanem projektu se je porodila ideja in želja, da nadaljujemo z raziskovanjem domžalskih najpomembnejših tovarn.

Je morda kdo med vami, drage Domžalčanke in Domžalčani, ki še niste slišali za TOKO-ve torbice in druge male usnjene izdelke? Verjetno je vaš odgovor ne. In zakaj tovarna, nekoč sinonim za kakovost ne le na domačem, temveč tudi tujem trgu, ni več prisotna med nami? Tu sta le dve vprašanji, ki sta ponudili povod za poglobljeno raziskovanje pomembnega in že skorajda pozabljenega poglavja domžalske in-

Fazno delo – Fanika Pance, diplomska naloga

dustrijske dediščine. Nov projekt smo začeli z javnim povabilom za zbiranje gradiva in izdelkov tovarne, ki se mu je odzvalo več posameznikov, društev in javnih organizacij. V dveh letih se je zbralo presenetljivo veliko gradiva – prek tristo različnih izdelkov, fotografij in zgodb, s katerimi smo sestavili skupni spomin na nekdanjo domžalsko tovarno.

Ena od mnogih zbirk TOKO izdelkov, dokumentov in fotografij, posojenih za razstavo. Pri zbiranju gradiva je sodelovalo okrog 50 oseb. (Foto: arhiv KDFBD)

Njeni začetki in prva ljubezenska zgodba

Začetki razstave namreč. Pozitiven odziv javnosti na povabilo k zbiranju gradiva o tovarni TOKO je vsekakor presejal naša pričakovanja. Sprva so gospe začele prinašati predvsem torbice in navdušeno pripovedovale, kje in kdaj so jih kupile, zakaj so kupile ravno TOKO-ve, ter kako so jim služile desetletja in jim služijo še danes. TOKO-ve torbice so še danes sinonim za kakovost, modno eleganco in uporab-

nost. Nato so se odzvali tudi nekdanji zaposleni v tovarni TOKO Domžale, ki so postali pomemben faktor za vsebinsko nadgrajevanje razstave, saj so s pripovedovanjem o delu in življenju v tovarni neposredno podajali informacije, ki jih v dosegljivi literaturi ni bilo. To so izredno dragocene zgodbe ('življenjske' bi rekli), nekatere prvič izpovedane. Ena izmed prvih pripovedovanih zgodb je bila ljubezenska. Gospa, ki danes šteje prek 80 let, nam je z iskrkami v očeh zaupala zgodbo, kako je v tovarni spoznala svojega moža. Dogajalo se je daljnega leta 1958, ko je kot 15-letnica takoj po končani osnovni šoli prišla delat v tovarno. Na tekočem traku je izdelovala listnice in denarnice, njen bodoči mož pa je kot 17-letnik delal pri izdelavi torb. Dva meseca sta se srečevala na stopnišču, kjer je vzklikala prva ljubezen in kmalu sklenila skupno pot. Po desetih letih dela v TOKO sta odšla na samostojno poklicno pot v Ljubljano.

»Težko je bilo dohajati tekoči trak«

Ista gospa informatorka nam je zaupala: »Težko je bilo dohajati tekoči trak, dostikrat smo morali delo ustaviti, da je potekalo tako kot treba.« V tovarni TOKO so v proizvodnji že kmalu po vojni je uvedli t. i. partijski sistem dela, ki je vso produkcijo spremljal od začetne faze do skladišča, kjer se je pri skladiščenju blaga izvršila tudi obračunska kalkulacija celotne partije z vsemi proizvodnimi stroški, materiali in stroški dela. Ker je imela tovarna ogromno izdelkov, se je tovrstni partijski način izkazal za zelo uspešnega.

Oblika t. i. partijskega sistema dela v oddelku drobne galanterije je bila prilagojena delu pretežno v sedečem položaju. Delovne mize so bile strjene, delavci so bili razporejeni in na obeh straneh. (Vir foto: F. Cerar: Problematika obdelovanja izdelkov drobne galanterije, diplomsko delo, TSU-GŠ Domžale, Domžale 1967 in Arhiv SŠ Domžale)

KATARINA RUS KRUŠELJ

Pripravite se, kajti tu je Družčina!

Kulturno društvo Mlin Radomlje z zadovoljstvom napoveduje premiero glasilbene komedije Družčina, ki bo v petek, 27. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Radomlje.

KULTURNO DRUŠTVO MLIN RADOMLJE
Po izjemnem uspehu muzikalov Moje pesmi, moje sanje, Annie, Pepelka in Hello, Dolly!, ki so jih uprizorili v zadnjih letih, tokrat ekipa Kulturnega društva Mlin Radomlje, ki jo vodi

igralec Nejc Lisjak, predstavlja nekaj popolnoma drugačnega, a nič manj privlačnega.

Družčina, ki sta jo napisala scenarist George Furth in vrhunski skladatelj Stephen Sondheim, je vrhunska

komedija, ki na zabaven način in skozi skladbe spregovori o medčloveških odnosih. Osrednji lik muzikala je Robert, večen samec, ki skozi zakone in pripetljaje svojih prijateljev, petih poročenih parov, odkriva prednosti in slabosti zakonskega življenja, hkrati pa s svojimi tremi dekleti uživa svoja najboljša leta v New Yorku, centru modernega sveta.

V predstavi lahko najdemo ogromno vzporednic z nekaterimi uspešnim ameriškim serijami, kot so Prijatelj, Seks v mestu in Kako sem spoznal vajino mamo.

Zasedbo sestavlja družčina štiri-najstih igralcev in pevcev, stalnic slovenskega muzikala. Skupno imajo pod svojim palcem več kot 15 različnih uspešnih, znanih slovenskih muzikalov, kot so Mamma Mia, Briljantina, Cvetje v jeseni in Veronika Deseniška. Skladno s sloganom, da gledališče posnema življenje, Nejc Lisjak, ki je muzikal tudi režiral in ga je prevedel, nastopa kot Robert, osrednji moški lik, ob njem pa bodo na-

stopili še Anja Strajnar kot Joanne, Marjan Bunič kot Larry, Špela Prenar kot Amy, Andrej Orel kot Paul, Gaja Sorč kot Jenny, Domen Anžlovar kot David, Natja Levenc kot Sarah, Žiga Bunič kot Harry, Tanja Pečenko kot Susan, Maša Tiselj kot Marta, Neža Strenčan kot Kathy in Maša Medved kot April.

Muzikal nastaja pod glasbenim vodstvom akademskega dirigenta in skladatelja Iztoka Kocena, koreografijo izdeluje plesalka Maja Geršak, ki ste jo lahko spremljali v šovu Zvezde plešejo, scenografija je delo bodoče magistric arhitekture Urške Gregorič, ki nikoli ne razočara, frizura in make-up bosta nastajala pod budnim očesom fenomenalne frizerke Mateje Gradišek, odgovornost za kostumografijo, ki bo združevala stil sedemdesetih let z modernim oblačenjem, pa je bila dana Mileni Dolenc. Nad projektom bdi Simon Dvoršak, ki je 'musical direction', tj. glasbeno vodenje muzikala študiral v Londonu. Muzikal spremlja 15-članski band.

Premiera bo torej v petek, 27. septembra, prva ponovitev že v nedeljo, 29. septembra, ob 20.00, nadaljnje ponovitve pa vse do nedelje, 1. decembra, ob 20.00.

Vstopnice in vsi termini so na voljo na www.mojekarte.si ter na vseh njihovih prodajnih mestih (tudi Petrol), prek e-naslova: druscina.muzikal@gmail.com in telefonske številke 051 351 629.

Ogled predstave odsvetujemo otrokom do 16. leta starosti.

TATJANA BONIN

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Moje pogledovanje v domžalsko in mengeško slamnikarstvo

Ribniška suha roba, idrijske čipke, kroparsko železo, belokranjske pisanice, domžalski slamniki ... – slovenske ljudske umetnine, ki jih občudujemo s tihim spoštovanjem.

Dušica Kunaver

Koliko znanja, spretnosti, izkušenj, potrpežljivosti, vztrajnosti, sposobnosti ... koliko rodov je prenašalo to znanje iz roda v rod! Prav gotovo sposobnosti izdelovanja takih umetnin preidejo v gene teh domačinov.

Pri izkušeni pletilki slamnatih kit oči komaj sledijo hitrosti njenih prstov, ki brzijo med slamnatimi bilkami, iz katerih rastejo metri umetelno spletene slamnate kite. Iz teh kit rastejo slamniki, ki so celih tristo let preživljali Domžale z okolico in dosegli evropski sloves. Z vsem spoštovanjem občudujemo to ljudsko znanje, ki je zraslo iz neukih, nepismenih, nešolanih pletilcev slame. V času visoke mode slamnikov so znali izdelati in tudi prodati po milijon slamnikov na leto. Bravo, slamnikarji!

Če se ozremo po svetu, bomo na vseh koncih sveta našli zanimive in odlične slamnate izdelke različnih narodov, vprašanje pa je, če imajo ti narodi tudi zapisovalca, ki bi tako natančno in tako strokovno opisal in dokumentiral krajevno slamnikarstvo, kot je to storil Domžalčan Matjaž Brojan v dveh knjigah. To sta dve mogočni, reprezentativni knjigi, vsaka s skoraj 300 stranmi velikega formata. Slamnata sled Domžal je izšla leta 2012, pred kratkim pa je izšla še knjiga Slamniki pod Gobavico – monografija o slamnikarstvu na Mengeškem. Domžalsko knjigo je založil Kulturni dom Franca Bernika s sodelovanjem Občine Domžale, monografijo o mengeškem slamnikarstvu pa je založila Občina Mengeš. Obe knjigi sta bogato opremljeni s slikami in fotografijami ter z različnim dokumentarnim gradivom.

Knjiga Slamnata sled Domžal prinaša slamo v ljudskih šegah, pregovorih, pesmih in pripovedih in opisuje slamo tudi kot slamnato streho, predvsem pa je ta knjiga tudi neverjetno natančen učbenik pletenja kit. Bralca vodi od koraka do koraka, skozi vse faze dela. Slikovno in opisno poučuje pletenje slamnatih kit iz štirih, sedmih, devetih, štirinajstih, petnajstih, sedemnajstih, devetnajstih bilk! Enako natančen učbenik je knjiga tudi za šivanje slamnikov iz pletenih slamnatih kit.

Ogromno dela in časa je avtor vložil v opis nekdanjih slamnikarjev in njihovih družin. Poimensko so imenovani in opisani v knjigi. Zelo natančno avtor obravnava tudi vso opremo in stroje v proizvodnji slamnikov, saj se je po prihodu Tirolcev in Sudetskih Nemcev v Domžalah in v Mengšu začela industrijska proizvodnja slamnikov. Iz nekdanjih obrtnih delavnic so začele rasti večje in manjše tovarne.

Poleg prihoda tujcev v domače slamnikarstvo Brojanovi knjigi opisujeta tudi odhode domačinov v tujino, kjer jih je čakalo trdo in težko življenje, predvsem v času prve svetovne vojne. Tako se zgodovina slamnikarstva v Brojanovih knjigah nadaljuje vse do ustanovitve tovarne Univerzale po drugi svetovni vojni. S svojimi izdelki – s slamniki in kranjskimi cekarji – je ta tovarna slovela po vsej Jugoslaviji in tudi v tujini.

Vse se je začelo pri preprostih ljudeh

Temelj mnogočesa v naši preteklosti so bili preprosti ljudje. Obdarjeni s pridnostjo, domiselnostjo in radoživo ustvarjalnostjo so slamnato bogastvo s polj spremenili v krasno naravno surovino za pletenje kit.

Najbolje me pripraviti znamo iz žita to za pletiti slamo. Prebrana zdaj nam tu leži, pletenja bomo se lotili mi. Pletice, pridne ve bodite, spletle boste zlate kite.

Ob dolgih večerih okrog tople peči, kite iz slame so pletli stari in mladi. Zbrani pri nas, jutri pri sosedu ali pri vas, v družbi veseli ob petju in šalah bil krajši je čas.

Knjiga Slamniki pod Gobavico, ki opisuje slamnikarstvo v Mengšu in njegovi okolici skupaj s knjigo Slamnata sled Domžal sta nekakšen duet v slavo-spevu slamnikarstvu kot ljudski umetnosti. Knjiga na začetku prinaša zanimivo krajevno zgodovino Mengeša in tudi zapise mengeškega rojaka Janeza Trdine o narodopisni preteklosti kraja.

Tudi knjiga Slamniki pod Gobavico je nadvse dragocen učbenik slamnikarstva na vsej dolgi poti od primerne slame do pletenja kit in naprej do izdelave slamnikov. Knjiga je polna vsebin, ki jih Slovenci premalo vemo ali sploh ne vemo. Koliko Slovencev danes ve, da so vojaki v prvi svetovni vojni nosili čevlje iz slame? Te čevlje so spletli in zašile domžalske in mengeške pletice in jih pošiljale vojakom na fronto, pa vendar pri tem delu niso toliko zaslužile, da jim ne bi bilo treba sredi vojne iti s trebuhom za kruhom.

Danes slamnikarstvo živi samo še v domžalskem muzeju, ki mu je Matjaž Brojan predal dragocene predmete, dokumente in slikovno gradivo, ki danes v tem muzeju ohranja spomin na stoletja slamnikarstva.

V knjigah o domžalskem in mengeškem slamnikarstvu je ta ljudska umetnost dobila tudi spomenik časa, ki se nikdar več ne povrne. Slamnikarstvo je ena od obrti, ki odhaja v preteklost, istočasno z umiranjem starosvetne slovenske vasi. V preteklost odhajajo tudi slamniki, pleteni iz mehke, tople pšenične slame, ki jo danes nadomeščajo hladni plastični materiali.

Slamnik nekoč – dokaz veljave

Domžalci in Mengšani so danes zares lahko ponosni na svoje dede in na sloves njihovih slamnikov. Slamnik je bil nekaj nekak statusni simbol. Eleganten slamnik je iz ženske naredil elegantno damo in tudi moški, pokrit z imenitnim slamnikom, je postal pravi gospod. To je vedel tudi bogati ljubljanski arhitekt Rudolf Petz, ki so mu morali ob nakupu slamnika v Parizu tujci povedati, kako zelo vreden, čislani in v Evropi spoštovan je domžalski slamnik.

Slamniki pa v svojem času niso bili le modni okras, temveč tudi zelo praktični in široko uporabljeni klobuki. Za solinarja pod vročim soncem v solinah, za kmeta na polju je bil slamnik zračno, zdravo, uporabno in udobno pokrivalo in zaščita proti soncu.

Moramo se zavedati, da imamo v naši deželi danes le nekaj, na prste prešteti posameznikov, terencev, ki

sistematično in neumorno rešujejo iz pozabe krajevno ljudsko izročilo in zapisujejo posebnosti življenja starosvetne slovenske vasi. Časa je še zelo malo. Tisti vaščani, ki so še s koso kosili, s srpom želi in s cepcem mlatili, so danes stari 90, 95 let. Pri nas ima vsaka vas svoj glas – trdi ljudska modrost. Gre za edinstveno znanje, ki ga imajo samo ti stari ljudje in nihče drug. Tudi etnološka znanost nima drugih možnosti do vira ljudskega znanja. Znanstvenik, etnolog ne more delati nobenih raziskav brez pomoči teh starih vaščanov, lahko le opiše, ovrednoti, oceni in zapiše ljudsko znanje, ki ga dobi iz ljudstva. Posebnost etnološke znanosti je ravno v tem, da je za znanstvenika – etnologa – najvišja 'inštanca' stari vaščan, saj samo on pozna odgovore, ki jih etnolog išče. Žal pa bo pri nas čez kakih 5 do 10 let starosvetna slovenska vas odšla v zgodovino, zato je tako zelo pomembno – rešiti, kar se rešiti da!

Samo to, kar je zapisano, ostane. Zato so knjige, v katerih je Matjaž Brojan ohranil ljudsko znanje o slamnikarstvu, tako zelo dragocene. Žal bodo mnoga druga ljudska znanja naših dedov zelo kmalu izgubljena. Kdo zna še danes 'skuhati' leseno kolo? Les za izdelavo lesenega kolesa so nekdanj kuhali in kuhan les oblikovali v kolo. Kdo zna še danes izbrati pravi les za leseno kolo? »Dvajset let sva z očetom skupaj hodila po gozdu. Učil me je s tipanjem drevesnega debla ugotoviti, katera jelša je dovolj mlada, dovolj prožna, dovolj trdna za kolo,« mi je pred leti govoril neki stari kolar na Vrhniki. »Komu in kako naj danes to znanje predam?« – me je še vprašal ta stari mojster.

Podaljševalci narodnih vrednot iz preteklosti v prihodnost

Tisoči in tisoči ribniških suhorobajev, kroparskih kovačev, idrijskih čipkaric, domžalskih slamnikarjev se je nekaj stoletij preživljalo z izdelovanjem in prodajanjem umetnin iz lesa, kovine, lanu, slame ... Zaslužijo si vse občudovanje in spoštovanje. Po najboljših močeh moramo njihovo znanje ohranjati in ga prenašati naslednjim rodovom.

Upajmo, da bodo prihodnji rodovi bolj kot mi danes, doumeli, da sta današnja znanost in industrija zrasli iz ljudskega znanja, iz znanja neukega, nešolanega, nepismenega, preproste ga človeka, ki je znal živeti in preživeti s spretnostjo, ustvarjalnostjo in zdravo kmečko pametjo. Današnja težka industrija vendar ni padla z Marsa, ampak je zrasla iz vaških kovačij. Tekstilna industrija ima svoje začetke v znanju vaških predic in tkalcev. Današnja lesna industrija je načrpala znanje od nepismenih vaških genijev(!), ki so ustvarili na primer kozolec-toplar, ki danes sega v svetovni vrh ljudske gradnje.

Knjigi o domžalskem in mengeškem slamnikarstvu sta nadvse pomembni v slovenskem prostoru, saj ohranjata ljudsko znanje, ki bi se brez teh zapisov v prihodnosti izgubilo. Te in vse podobne knjige, ki s tako natančnostjo in predanostjo dokumentirajo umirajočo slovensko ljudsko umetnost, zaslužijo vso zahvalo tudi v imenu prihodnjih rodov, ki se bodo dragocenosti teh zapisov morda bolj zavedali kot mi danes.

Današnja znanost, industrija in turizem lahko z ljudskim znanjem obogatijo, oplemenitijo in požlahtnijo svojo dejavnost. Ko bomo doumeli, kakšne dragocenosti počivajo v ljudskem znanju, bo, upajmo, to znanje prišlo tudi v šolske učne programe, od koder je danes skoraj povsem izrinjeno. Ljudsko znanje ni le dediščina preteklosti, ampak je tudi dota prihodnosti. □

V CENTRU ZA MLADE SEPTEMBRA DOGAJA

Prehiti težave v šoli!
Da bi letošnje šolsko leto bolj prijetno, se sooči z izzivi še preden ti postanejo težava.
Učna pomoč poteka v CZM skozi celotno šolsko leto.

Prijave sprejemamo do zapolnitve prostih mest na 040 255 568 ali 01 722 66 00.

SVETOVALNICA ZA MLADE

Si se znašel/znašla v dilemi?
Bi se rad pogovoril z nekom, a se ti zdi, da ne najdeš pravega sogovornika? Potrebuješ zaupen pogovor?
V Centru za mlade Domžale imamo na voljo tudi svetovalnico za mlade, ki jo izvaja uni. dipl. psihologinja.
Predhodna rezervacija termina je obvezna.

ZAUPANJE

POGOVOR

SVETOVANJE

Septembra začnemo z ustvarjalnimi delavnicami! Delavnice potekajo vsako sredo v treh skupinah.
Cena: 1,5 €/srečanje.

1. skupina, 8-13 let: 14.30-15.45
2. skupina MAVRIČNA SKUPINA (skupina je zaključena)
3. skupina, 14-30 let: 18.00-20.00

Prvo srečanje bo 25.9.2019

FOTO DELAVNICE

Tudi v novem šolskem letu bomo nadaljevali s fotodelavnicami za mlade (15 - 30 let) in delavnicami za otroke (8 - 15 let).
Delavnice so namenjene vsem, ki jih zanima fotografija, tako tistim, ki že imate nekaj znanja, kot tudi začetnikom. Delavnice potekajo vsak drugi ponedeljek.

ZAČETEK OTROCI: 30.9.2019, 18:00
ZAČETEK MLADI: 7.10.2019, 18:00

JOGA

Bi združil vadbo in sproščanje? Pridruži se nam na vadbi joge, ki bo potekala ob sredah, 19:00 - 20:00.
Vadbo vodi učiteljica joge Maja Maselj in je namenjena mladim do 30. leta.
Cena za mesec dni vadbe znaša 10 evrov.

ZAČNEMO 2. OKTOBRA 2019
PRIJAVE DO 27. SEPTEMBRA

VADBA ZA MLADE

PILATES

Čas je za gibanje in zdrav način življenja! Pridruži se nam na vadbi pilatesa, ki bo potekal ob torkih, 18:00-19:00.
Vadbo vodi Maša Saksida, inštruktorica pilatesa in maserka in je namenjena mladim do 30. leta. Cena za mesec dni vadbe znaša 10 evrov.

ZAČNEMO 1. OKTOBRA 2019
PRIJAVE DO 27. SEPTEMBRA

ZA DRUŽINE
ŠPORTNI POLIGONI
USTVARJALNICE
IZZIVI
IN ŠE IN ŠE

Veter v Laseh
Športna inštitucija Slovenije

Četrtek, od 17.00 do 19.00
19.9.2019 do 19.10.2019
v Češminovem parku

Center za mlade Domžale organizira športno-preventivno prireditev Veter v laseh – s športom proti zasvojenosti. Prireditev je del vseslovenske športno-družbene akcije, ki poteka pod okriljem Športne unije Slovenije in se bo letos že 23. leto zapored odvijala v številnih krajih po vsej Sloveniji, tudi v Domžalah. Osrednja cilja akcije, ki je namenjena otrokom, mladostnikom in družinam, sta širiti ljubezen do športa ter predstaviti športno aktivnost kot zdrav in zabaven način preživljanja prostega časa in najboljše protiutež vsem oblikam sodobnih zasvojenosti. Dopoldan se bo odvil program za osnovnošolske otroke, popoldan od 17.00 do 19.00 pa ste vabljeni vsi. Na voljo bodo športni poligoni, ustvarjalnice in še mnogo drugega.
Prireditev bo potekala v Češminovem parku. Vabljeni!

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

POLITIČNE STRANKE

LMM / MAJA BURJA

Kje nas bodo zdravili?

Domžale so zaradi svoje geografske lokacije, malenkost nižjih cen nepremičnin kot v Ljubljani ter bližine večjih podjetij in industrijskih con, postale mesto, v katerem je priseljevanje v zadnjih letih močno naraslo. Čeprav ima to svoje prednosti, pa hkrati prinese tudi veliko slabosti. Tu lahko pomislimo predvsem na infrastrukturo Domžal, ki pa takšnega trenda ne bo več dolgo vzdržala. Na pošti v Domžalah je gneča ne glede na dan in uro, prostora v domu upokojencev se ne dobi, Zdravstveni dom Domžale poka po šivih. Edino, česar v Domžalah ne manjka, so trgovine. Teh je več kot dovolj.

Za primer vzemimo Zdravstveni dom Domžale, ki zagotavlja zdravstveno varstvo ter nujno medicinsko pomoč prebivalcem občin Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče in Trzin, skupaj več kot 58.000 prebivalcem. Stavba, zgrajena pred več kot 50 leti in vmes večkrat dograjena, je izkoristila že ves svoj potencial. Mnogo ambulant dela v dvojnih izmenah, premajhni so tudi prostori za urgenco, praznih prostorov praktično ni. Posamezne ambulante in oddelki so bili sicer večkrat prenovljeni, vendar pa bo prostora zmanjkalo. Zadnje so nove prostore dobile razvojne ambulante, a so za to le prenovili stare prostore. Napoveduje se zmanjšanje glavarine za pediatrie in družinske zdravnike, glede na trend priseljevanja pa lahko pričakujemo tudi nove programe na področju pediatrije, družin-

“ **Zemljišče med zdravstvenim domom in domom za ostarele je trenutno nezazidano, zato bi bilo smiselno, da občina to izkoristi. Občina Domžale kot ena izmed petih ustanoviteljic Zdravstvenega doma Domžale bi si morala bolj prizadevati v tej smeri.**

ske medicine, zobozdravstva ..., kar pomeni, da bo potrebnih več zdravnikov, ki pa svojega dela ne bodo imeli kje opravljati. Že več let se govori o izgradnji novega urgentnega dela, vendar pa se v tej smeri še nič ni zgodilo. Zemljišče med zdravstvenim domom in domom za ostarele je trenutno nezazidano, zato bi bilo smiselno, da občina to izkoristi. Občina Domžale kot ena izmed petih ustanoviteljic Zdravstvenega doma Domžale bi si morala bolj prizadevati v tej smeri. Kljub temu pa v predlogu proračuna za leti 2020 in 2021 ni postavke, ki bi pomenila povečanje zgradbe. To je tudi eden od razlogov, zakaj je stranka LMM predlog proračuna zavrnila.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA

Parlamentarne počitnice

Počitnice se počasi iztekajo. Kljub temu parlament ni sameval. Res je, da ni bil tako poln, kot je bil pred počitnicami, parlamentarna menza je bila zaprta, vendar pa vrata poslanske skupine NSi niso bila zaklenjena z listkom 'se vidimo 1. septembra' na vratih. Po zadnji izredni seji državnega zbora, kjer Pikalov zakon o organizaciji in financiranju osnovnošolskih programov ni bil sprejet, sem se lotila zastavljanja pisnih poslanskih vprašanj ministrom. Zanimalo me je, kako je s preverjanjem identifikacije potnikov s strani taksistov, saj so na območju policijske uprave Koper pridržali taksista in mu zasegli vozilo zaradi domnevnih ilegalnih migracij. Ministrstvo za infrastrukturo sem vprašala, kakšne načrte ima s prenovo železniške postaje Domžale, glede na to, da so objavili plan dela, kjer so omenili tudi našo postajo. Čakam tudi na odgovor ministra za kulturo glede ohranjanja kulturne dediščine.

Glede na aktualno dogajanje v Sloveniji smo v Novi Sloveniji sklicali odmevno novinarsko konferenco, kjer je Aleksander Reberšek izpostavil netransparentno porabo javnih financ pri velikih infrastrukturnih projektih, kot so gradnja drugega tira, gradnja druge cevi karavanškega predora in gradnja tretje razvojne osi. Zahtevamo sklic nujne seje komisije za nadzor javnih financ, da nam odgovorni podajo pojasnila, zakaj se druga cev karavanškega predora še ne gradi, zakaj bo drugi tir več kot očitno dražji tir in zakaj Korošci še nimajo hitre ceste, čeprav bi jo že lahko imeli. Nujno je

“ **Čeprav se velikokrat sliši, kako imamo poslanci cele počitnice prosto, le ni tako, kot se govori. Če ti je mar za Slovenijo in bi rad prispeval k boljšemu življenju, se vedno najde delo, ki bo pripomoglo doseči zastavljeni cilj.**

treba spremeniti zakon o javnem naročanju, ki takšne nedopustne prakse dopušča. Pomembna tema med počitnicami, na katero smo se odzvali, so bili tudi pokoli živine. Protesta v Velikih Laščah se je udeležila poslanka Iva Dimic, ki je podprla kmete, ki so jezni zaradi pasivne vloge države pri pokolih domačih živali s strani divjih zverí. Strinjamo se z njihovimi zahtevami, da ministrstvo za okolje skupaj z ministrstvom za kmetijstvo prekine to stanje in začne aktivno upravljati populacijo zveri ter izplačevati pravične odškodnine. V soboto, 17. avgusta, smo praznovali 100. obletnico združitve Prekmurja z matičnim narodom. Ob tej priložnosti je Jožef Horvat poslal odprto pismo predsedniku vlade, da naj ustanovi strateško razvojno partnerstvo za Pomurje.

Čeprav se velikokrat sliši, kako imamo poslanci cele počitnice prosto, le ni tako, kot se govori. Če ti je mar za Slovenijo in bi rad prispeval k boljšemu življenju, se vedno najde delo, ki bo pripomoglo doseči zastavljeni cilj.

SDS / MAG. TOMAŽ DEŽELAK

Domžalčanom naj se vrne preplačilo, v obliki subvencije, v višini ustvarjenega dobička

Z izvajanjem gospodarske javne službe se zagotavljajo materialne javne dobrine, katerih trajno in nemoteno proizvajanje je v javnem interesu občine zaradi zadovoljevanja javnih potreb. Zakon o gospodarskih javnih službah nadalje v 2. členu določa, da je pri zagotavljanju javnih dobrin pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb. Dobiček podjetja ni javna potreba. Po udariti je treba, da Prodnik dela iz gospodarskega vidika odlično (439.025 evrov čisti poslovni izid iz poslovnega leta zmanjšan za davek od dobička). Prav tako dela njegov tričlanski nadzorni svet, saj je v letu 2018 prejel nagrado v višini 32.814 evrov. Tudi sam sem z delom Prodника (in še posebno njegovih zaposlenih) zelo zadovoljen, kar pa ne morem trditi za ceno storitev. Obstaja občutek, da je previsoka (Prodnik ima dobiček in rezerve iz dobička v višini 5.310.314 evrov). Torej, če uporabimo strokovno metodo ZKP (zdrava kmečka pamet), lahko zelo enostavno zaključimo, da podjetju na koncu leta ostaja dobiček, ne samo zato, ker odlično opravlja svoje storitve (kar po moji oceni jih), ampak tudi zato, ker jih preveč zaračuna. Ob tem naj še poudarim, da delo vseh zaposlenih v podjetju Prodnik cenim in spoštujem, saj se zave-

“ **Torej, če uporabimo strokovno metodo ZKP (zdrava kmečka pamet), lahko zelo enostavno zaključimo, da podjetju na koncu leta ostaja dobiček, ne samo zato, ker odlično opravlja svoje storitve (kar po moji oceni jih), ampak tudi zato, ker jih preveč zaračuna.**

dam, da je delo, ki ga opravljajo, zelo pomembno za kvaliteto bivanja v naši občini, vendar pa to ne bi smel biti razlog, da se ne bi smeli pogovarjati o ceni komunalnih storitev in poslovanju družbe. Ker obstaja priokus, da so le-ti previsoki, sem 5. 8. 2019 podpisal dokument, naslovljen na nadzorni svet Prodника, ki vsebuje naslednje: »Projektna skupina se je dne 26. 6. 2019 sestala na svoji 2. seji in sprejela naslednji sklep: Člani projektne skupine za pregled cen komunalnih storitev predlagajo nadzornemu svetu komunalnega podjetja Prodnik, d. o. o., najem neodvisnega zunanjega revizorja za pregled ustreznosti cen komunalnih storitev.«

SD

Na mladih svet stoji

Včasih se zdi kot, da je svet popolnoma otopel, se znašel v slepi ulici, v nemočnem krčju, iz katerega ni poti. Kot da zlo, ki se je plazilo po svetu pred štiriinšestdesetimi leti, ponovno dviga glavo in to najbolj v tistih nekoč najzaslužnejših državah sveta, ki so največ doprinesle za dokončni poraz tega istega zla. Vse okrog nas donijo katastrofalni odmevi takšnih politik: podnebne spremembe, razčlovečenje ljudi na begu za lastno preživetje, uničevanje naravnih virov, za profit peščice. Pa vendar zato lahko krivimo le sebe, ker smo dopustili, da se je v nekem trenutku politika preveč odmaknila od službe ljudstvu in se prepustila finančno gospodarskim elitam.

Socialni demokrati se hočemo takšni praksi zoperstaviti. Zavedamo se, da moramo vpreči vse sile, da politično prakso iz izključujočega elitizma vrnemo k ljudem, jo naredimo vključujočo, in da v politiko pritegnemo mlade, generacijo, ki bo morala kmalu prevzeti vajeti naše ljube Zemlje. Da bodo mladi kot Greta Thunberg ali pa Fionn Ferreira, irski najstnik, ki je iznašel način, kako ločevati plastične mikrodelfce iz vode v bližnji prihodnosti dovolj slišani, da bodo lahko svet ponovno utirili na pravo pot. Pa vendar, če jim ne bomo z vsemi silami sami stopili nasproti, bodo težko uspeli.

“ **Zavedamo se, da moramo vpreči vse sile, da politično prakso iz izključujočega elitizma vrnemo k ljudem, jo naredimo vključujočo, in da v politiko pritegnemo mlade, generacijo, ki bo morala kmalu prevzeti vajeti naše ljube Zemlje.**

Tudi Domžalčani moramo omogočiti mladim, da bo njihov glas slišan! Omogočiti jim moramo čim lažje in enostavnejše izobraževanje, namesto da od njihovih problemov gledamo stran. Zakaj moramo biti ravno Domžale ena redkih občin, ki ne sofinancira dijaških ali študentskih vozovnic do Ljubljane? Zakaj ne bi za mladino naredili vsaj toliko, kot v Domžalah naredimo za starostnike? Res je sicer, da ker mnogi mladi danes še niso volivci, jih nekatere politične prakse cinično puščajo na cedilu. Pa vendar so nosilci jutrišnjih političnih idej, in le od njih je odvisno, v katero smer se bo sukal naš svet. Podprite naša prizadevanja na: domzalesocialnidemokrati@gmail.com.

LTD / JANEZ AVSEC

Športni park ali zgodba z uspešnim koncem

Na najbolj vzhodnem in najbolj zelenem koncu naše občine bomo v septembru uradno odprli športni park. Zakaj uspešna zgodba? Ne zaradi tega, ker je narejen, temveč zaradi postopka, kako je športni park nastajal. Krajevna skupnost Krtina v zadnjem desetletju doživlja pravo ekspanzijo priseljevanja. Če smo lahko pred 10 leti zabeležili 809 prebivalcev, smo jih že lansko leto lahko naštelí 1489. Že za časa 'boja' za razširitev podružnične osnovne šole in izgradnjo vrtca je bila usmeritev tedanjega sveta KS, da kraj ne sme izgubiti edine športne ploščadi. Na našem koncu veliko pozornost dajemo druženju krajanov, pa naj bo to krajevni izlet ali občinska čistilna akcija. Na zaključku takega dogodka so 'novi' Krtinčani dali pobudo, da bi si želeli poleg predvidene športne ploščadi tudi igrata za naše najmlajše krajanje. Tedanji svet je občini argumentirano predlagal, da bi naredili športni park, kjer bi se lahko rekreirale in družile vse generacije. Občina je prisluhnila našemu predlogu in razpisala natečaj, na katerega so se prijavi trije projektni biroji. V izbor projekta smo vključili tudi naše krajanke in krajanje, saj so lahko za 'najboljši' projekt glasovali prek svetovnega spleta. V neposredni bližini športnega parka sta

“ **Nauk zgodbe: Nič se ne zgodi od danes na jutri, in ni vedno občina kriva, da nekaj traja dalj časa, in to kar naredi, mora biti izključno v javnem interesu.**

tudi podružnična šola in vrtec. Svet KS je vodstvu obeh javnih ustanov predstavil projekt in jih povabil k sodelovanju. Tako smo prvotnemu projektu dodali še 'njihove želje', ki jim bodo v pomoč pri izvedbi športne vzgoje. Vsemu dogovarjanju, načrtovanju je sledila umestitev v občinski proračun, kjer sem kot član sveta dobil 'kar nekaj udarcev pod pasom'. Naslednja ovira je bila umestitev v prostor in tako 'opevani' OPN, izbor izvajalca in 'nenormalno' povišanje cen v gospodarstvu ter Zahvaljujemo se županu Toniju Dragarju in njegovi ekipi, da so podprli naš predlog, in svetu Občine Domžale za potrditev projekta v proračunu občine. Nauk zgodbe: Nič se ne zgodi od danes na jutri, in ni vedno občina kriva, da nekaj traja dalj časa, in to kar naredi, mora biti izključno v javnem interesu.

NSI / ALEŠ TRTNIK

Ivan Oman nam bo še dolgo za zgled

Nedavno smo se za vedno poslovili od Ivana Omana, velikega domoljuba, (krščanskega) demokrata v najzlahtnejšem pomenu te besede in enega izmed najbolj zaslužnih za slovensko samostojnost. Njegova skromnost, delavnost in ljubezen do domovine nam bodo še dolgo za zgled in v navdih.

Kot je v svojem pogrebnem nagovoru poudaril tudi predsednik republike, je bil Ivan Oman v prvi vrsti zelo pošten in pogumen človek, ki je bil v svojih besedah zelo spontan, jase in odločen. S svojo neposrednostjo in izjemnim občutkom za opazovanje sveta okoli sebe je znal zapletene stvari povedati zelo enostavno in jasno. Ljudje so mu zaradi vsega tega radi prisluhnili in mu zupali. V najbolj odločilnih trenutkih slovenskega osamosvajanja je postal ne le glas slovenskega podeželja, ampak vsega naroda. S svojim znamenitim stavkom »Mi gremo na volitve zato, da zmagamo«, je v ljudeh prebudil pogum, da so tvegali in si v negotovih okoliščinah upali podpreti demokracijo in samostojno slovensko državo.

Velika odlika Ivana Omana je bila tudi v tem, da je znal biti potrpečljiv, strpen in je zelo dobro razumel, da je v družbi treba pustiti prostor za drugačna stališča. Zlasti te vrline današnjem

“ **Zato zelo pozdravljam potezo NSi, ki je napovedala, da bo svoje delovanje razširila proti politični sredini in se zavzela za Slovenijo, ki bo temeljila na dialogu, napredku in medsebojnem spoštovanju.**

času močno primanjkuje, pa naj gre za Ameriko, Evropo ali pa Slovenijo. Zdi se, kot da brez jeze in sovraštva ni več mogoče soočati različnih mnenj ter sprejemati skupnih in dolgoročnih odločitev.

Mislim, da je skrajni čas, da v središče političnega dogajanja ponovno postavimo zmerno in konstruktivno politiko, ki bo razumela, da svet ni le črn in bel, ampak je vmes veliko odtenkov, ki jih je treba upoštevati. Zato zelo pozdravljam potezo NSi, ki je napovedala, da bo svoje delovanje razširila proti politični sredini in se zavzela za Slovenijo, ki bo temeljila na dialogu, napredku in medsebojnem spoštovanju. Predsednik NSi Matej Tonin je pred dnevi zapisal: »Zavedam se, da smo Slovenci različni, ni pa nobene potrebe, da smo večno razdeljeni.« S to mislijo se globoko strinjam in verjamem, da bi ji prikamal tudi pokojni Ivan Oman.

NE SAMO ŠPORTNICA, TUDI VSESTRANSKO POZITIVNA

KATARINA STRAŽAR, IGRALKA NAMIZNEGA TENISA

Ni veliko športnikov ali športnic, za katere trenerji že na začetku nekako začutimo, da iz njih 'še nekaj bo', seveda ob trdem garanju in številnih odrekanih. Katarina Stražar je ena takšnih.

Janez, NTS Mengeš
Foto: osebni arhiv

Ko sem jo pred precej leti, najprej kot namiznoteniški trener v Namiznoteniški sekciji Mengeš, pozneje pa tudi kot mednarodni namiznoteniški sodnik, ki sem jo srečeval na mednarodnih tekmovanjih v tujini, opazoval in spremljal njen razvoj, mi je s svojimi nastopi vedno znova nevede dokazovala, da je bil moj občutek o njenem športnem talentu in razvoju povsem pravilen. Tudi njene močne čustvene reakcije, še posebno ob porazih, so bile zame znamenje, da kot igralka in športnica dozoreva, saj se je tudi prek porazov športno kalila in zavedala, da so tako zmage kot tudi porazi pač sestavni del športa in športne kariere. Precej več kot jaz bi o tem sicer lahko povedal njen trener David Orešnik, a najboljše je, da zdaj besedo prepustim kar Katarini sami.

Za začetek, kdo te je navdušil za ukvarjanje s športom in zakaj si izbrala ravno namizni tenis?

Moja družina in prijatelji, s katerimi sem se družila, so mi dali tiste prve spodbude, da bi se začela ukvarjati s kakšnim športom. Na začetku ni bilo nobenega športa, ki bi me toliko privlačil, da bi si rekla, da bo to tisti moj osnovni šport, ki mu bom posvetila večino mojega prostega časa. Zato sem se ukvarjala kar z večjim številom športnih panog, malo s tem, malo z onim. Tako sem tudi, iz čiste radovednosti, skupaj s svojo najboljšo prijateljico, šla pogledat na krožek namiznega tenisa, ki ga je na moji osnovni šoli vodil trener David Orešnik. Igranje namiznega tenisa mi je bilo zelo všeč, kar je opazil tudi trener David, zato me je povabil, da začnem trenirati v klubu v Mengšu. Potem pa se je vse začelo stopnjevati.

Kaj ti je najbolj ostalo v spominu z začetka tvoje športne poti?

Če sem iskrena, najprej pomislim na takratne poraze, ki so se praviloma vsi končali z jokom in stokom. Včasih je iz čiste jeze in trme na tleh pristal tudi kakšen lopar, seveda z mojo pomočjo, saj sem mu močno pomagala, da je z veliko hitrostjo poletel na tla (smeh). Se pa spominjam, da sem že takrat spoznala res veliko super ljudi, še posebno, ko sem začela prihajati v Mengeš na treninge in pozneje tudi na tekmovanja po Sloveniji. Te osebe so mi še danes zelo blizu in vem, da se je bilo tudi zaradi njih vredno odločiti za ping-pong.

Poleg tega, da si dobra športnica, si tudi dobra učenka – kako ti uspe usklajevati športne in šolske obveznosti?

V osnovni šoli kakšnih večjih težav nisem imela, sem pa zaradi številnih tekmovanj bila velikokrat odsotna od pouka, in to mojo odsotnost sem seveda morala nadoknaditi na drugačen način – z malo več učenja. To mi pride prav tudi zdaj, ko sem gimnazijka. Na začetku se je bilo sicer treba še malo navaditi na precej več učenja na gimnaziji, ampak zdaj, ko sem končala tretji letnik, mi je šlo res dobro, bolje kot sem pričakovala. Naslednje šolsko leto pa se bo treba še malo bolj

potruditi, saj me čaka tudi matura, ki bi jo rada uspešno opravila.

Se spominjaš svojega prvega mednarodnega nastopa v tujini za slovensko reprezentanco?

Spomnim se Evro mini-champs v Franciji, to je bilo v bistvu neuradno evropsko prvenstvo za najmlajše kadete in kadetinke. Tam je bilo res noro, pokazala sem super igro, turnir je bil organiziran na zelo visokem nivoju, v dvorani je bilo zelo veliko gledalcev in nasploh je bila ob številnih tekmovalkah in tekmovalcih res super družba, s katero smo tudi marsikaj užili (a rajši ne povem, kaj). Naslednje leto sem se tekmovanja ponovno udeležila, a ni bilo več enako kot na prvem, ki ga zagotovo ne bom pozabila.

Nam zaupaš nekaj krajev oziroma tekmovanj v tujini, ki so se ti najbolj vtisnili v spomin?

Dobro se spominjam vseh mednarodnih turnirjev, na katerih sem bila do zdaj, in na vsakega me vežejo določeni spomini. Zato malo težje rečem, kateri so se mi najbolj vtisnili v spomin. Bi pa rekla, da je trenutno najbolj v ospredju evropsko mladinsko prvenstvo v Zagrebu. Takrat sem bila sicer še v zadnjem razredu osnovne šole, a sem že zastopala slovensko mladinsko reprezentanco. Na tem tekmovanju sem osvojila dve bronasti medalji, v ekipnem delu in dvojicah. Za vedno mi bo ostal v spominu trenutek, ko smo z ekipo zmagali tekmo za med štiri najboljše (kar je pomenilo, da že imamo medaljo), in smo vsi skočili v ring, se objeli, skakali, vpiili od veselja, bile so tudi solze sreče. V spomin pa so se mi vtisnili tudi vsi turnirji, kjer sem igrala za slovensko člansko reprezentanco, evropska in svetovna prvenstva, ki so bila vsa nekaj posebnega. In priznam, na mednarodnih turnirjih se imam vedno lepo (smeh).

Imaš na nastopih v tujini kaj časa, da si ogledaš tamkajšnje znamenitosti?

Imam čas, kadar hitro izpadem, torej če se ne uspem uvrstiti v glavni del

turnirja, ampak obstanem v predtekmovalnem delu. To se največkrat zgodi na članskih tekmovanjih, saj sem v primerjavi z ostalimi udeleženci dokaj mlada in šele dobro nabiram izkušnje v tej najmočnejši namiznoteniški mednarodni konkurenci. Ogledala pa sem si že številna mesta v najrazličnejših državah, npr. na Švedskem, v Španiji, Luksemburgu ...

Lahko bi rekla, da ima igranje namiznega tenisa in nastopanje na tekmovanjih res vsestransko pozitivne učinke, kajne?

Res je. Dobiš veliko samozvesti in ni ti strah nastopati pred številčnejšim občinstvom. Spomnim se, kako sem na svetovnem prvenstvu igrala tekmo dvojic na mizi številka 1, torej na glavni mizi na turnirju, ki je bila čisto osvetljena in obkrožena z vsemi vrsta-

mi številnih kamer. Ko sem šla po dobljeni točki iskat žogico, ki se je odbila na konec ringa, sem se skoraj zalepela v kamero, ki se je na posebnih stolih premikala po ringu. Tega takrat res še nisem bila navajena in mi je šlo še celo tekmo kar malo na smeh. Drugeče pa samo ukvarjanje z namiznim tenisom da veliko koordinacije, refleksov in koncentracije, ki se mi pozitivno poznajo tudi pri drugih stvareh.

V tvoji dosedanji športni karieri je bilo veliko vzponov in tudi padcev. Kaj te žene naprej, da se ne predaš in vztrajaš?

Zdaj vem, da so porazi pri športu normalni, tudi potrebni, in da se lahko iz njih veliko naučim. Ni se mi več treba jokati in misliti, kot da je konec sveta, če kakšno tekmo izgubim in da potem kuham mulo še naslednji dan po tekmi

Zdaj vem, da so porazi pri športu normalni, tudi potrebni, in da se lahko iz njih veliko naučim.

(smeh). Imam tudi srečo, da so ob meni krasne soigralke in soigralci, ki me vedno spravijo v dobro voljo, čeprav mi ob porazih res ni preveč do smeha.

Kateri so dosedanji največji uspehi, na katere si še posebej ponosna?

Dve bronasti medalji na evropskem prvenstvu, kot sem že omenila, sem pa tudi ponosna na moj nastop v slovenski članski namiznoteniški reprezentanci na ekipnem članskem evropskem prvenstvu, kjer sem igrala res dobro in sem pomagala ekipi, da smo se na koncu uvrstile na prvo mesto v drugi diviziji, kar je pomenilo napredovanje v prvo divizijo.

Kaj pa dela Katarina oziroma Kati, kot te kličejo najbližji, kadar ne igra namiznega tenisa? S čim se še ukvarjaš, kaj te veseli, kako preživljaš prosti čas?

Še vedno se ukvarjam s celo kopico športov, ne samo z namiznim tenisom. Od ostalih športov imam najrajši odbojko. Rada tudi hodim na izlete v hribe, obiskujem trgovine v nakupovalnih središčih in hodim nakupovat, igram klavir, gledam filme, družim se s prijatelji, preberem kakšno knjigo ... Skratka, živim življenje kot čisto vsaka druga najstnica.

Načrti za prihodnost? Nam zaupaš kakšnega?

Rajši imam kratkoročne kot dolgoročne načrte. V naslednji športni sezoni 2019/20 bo vsekakor v ospredju nastopanje za avstrijski klub v prvi avstrijski namiznoteniški ligi, ki bo zame neka povsem nova, in upam, da dobra izkušnja. In pa seveda uspešno zaključen četrti letnik gimnazije Ledi na in opravljena matura. □

Katarinin trener David Orešnik je že dolgo v namiznem tenisu in je kot tekmovalac tudi sam dosegal vidne športne rezultate. Zato je zanimiv njegov pogled na Katarino in uspehe, ki jih dosega.

»Po izkušnjah veš, kdo je pravi za ta šport. Vidiš otroka, da se trudi, da uživa v igri. Forehand udarec je zelo značilen v našem športu in pri njem hitro vidiš, če ima igralec nekaj več. Ko sem ji pokazal rezano tehniko, je to znala posnemati po nekaj vajah. Ko je igrala s starejšimi, je vedno igrala tekmovalno in hitro napredovala tudi med starejšimi kolegicami v klubu. Takoj se je videlo, da ima v sebi nekaj več.

Ker je namizni tenis po eni strani monoton šport, ki potrebuje veliko drila, po drugi strani pa se stalno razvija in nadgrajuje, to zahteva dosti individualnega pristopa. Poleg osnov se učimo vedno težje elemente. Za nekatere, ki jih drugi rabijo leta, da jih usvojijo, je Katarina doumela v nekaj mesecih. Ima dar in tehnično zelo pravilno igra z levo roko. Mogoče je k temu nekaj doprineslo tudi njeno igranje klavirja.

Tisto, kar ima Katarina več, pa je njen talent, smisel za igro. Dobesedno bere igro, vidi nasprotnice, kje stojijo, igra racionalno, pametno, na servisih je močna. Ima tudi željo po dosežkih. In seveda tudi strah, ker ne ve, kaj vse to potegne za seboj. V Sloveniji je zasedla (na lestvicah NTZS) prvo mesto pri mlajših kadetinjah, kadetinjah in mladinkah. Zdaj je na vrsti članska kategorija. Konkurenca je zelo močna, vendar je Katarina kar nekajkrat že zmagala, v sezoni 2018/19 tudi zasedla 1. mesto na članski lestvici. Tudi na mednarodnem nivoju je naš dolgoročni cilj priti med sto najboljših na svetu. Ne postavljam pa ciljev pred vse in za vsako ceno. Punce v našem klubu imajo šolo in zasebno življenje. Katarina je zdaj že polnoletna in predvsem njena odločitev je, v katero smer bo usmerila svoje želje, upe in energijo. Imela bo znanje, da bo lahko nadaljevala z namiznim tenisom. Korak v to smer je tudi igranje superlige (1. lige) v Avstriji. V Sloveniji se kot profesionalni namiznoteniški igralec žal ne moreš preživljati, v tujini pa se to da.«

ŠPORT

Od visokoletečih napovedi do grdega padca na dno lestvice

Niti v najhujših sanjah si domžalski nogometaši niso predstavljali, da bodo po šestih odigrani krogih prikovani pri dnu lestvice.

NK DOMŽALE V Nogometnem klubu Domžale v letošnji sezoni nič ne gre po načrtu. Vsaj kar se tiče predstav na zelenici. Če izpad v kvalifikacijah Evropske lige, kjer je Domžalčane izločil švedski Malmö s skupnim izidom 5:4, ni tragedija, pa prvenstveni nastopi zagotovo spadajo pod to rubriko. Luknji-

še slabo formo prvega zvezdnika moštva Senijada Ibričića je jasno, zakaj se v Domžalah ponavlja stara zgodba neuspeha ob prehodu iz evropskega dela tekmovanja v domače prvenstvo.

Medtem ko se je klubska blagajna lepo napolnila od prodaje igralcev (v primeru odhoda Gnezde Čerina bi v

Shamar Nicholson po dveh letih in 56 tekmah zapušča Domžale, kamor iz Celja kot pomembna okrepitev prihaja njihov zdaj že nekdanji kapetan Janez Pišek (levo).

časta obramba, ki v povprečju prejme več kot dva zadetka na tekmo, je daleč od želja trenerja Simona Rožmana. In predstav preteklih sezon. Tudi borbenost ni na zeleni ravni, saj tekmeči prelahko prihajajo do priložnosti za zadetek. Želja in kemija v moštvu sta nekaj, kar je predpogoj za uspeh, a roko na srce domžalskim nogometasem tega primanjkuje. Nekaterim.

Športna pot ima vzpone in padce, a takšnega ni pričakoval nihče. Športni direktor nam je še pred dvema mesecem v intervjuju zatrdil, da Domžalčani pogumno vstopajo v troboj za naslov državnega prvaka z Olimpijo in Mariborom, a od tega nismo videli veliko. Uvodne okrepitve še niso opravičile zaupanja, nadaljuje pa se razprodaja igralcev, ki hromi ekipo. Avgusta sta 'rumeno družino' zapustila Jamajčan Shamar Nicholson, ki bo kariero nadaljeval v Belgiji, in Gaber Dobrovoljc, ki se seli v Turčijo. Julija se je od domžalskega dresa poslovil še en standardni član Amadej Vetrli, na izhodnih vratih je mladi biser Adam Gnezda Čerin. Četverica udarne enajsterice! Če k temu dodamo

Domžalah od poletnih odškodnin prejeli prek pet milijonov evrov!), pa se je nekje pošteno zalomilo. Še pred časom smo pisali o domžalskem sestavljanju mozaika uspeha, ki je zdaj na zelo majavih temeljih. Ali pa se je že sesul kot hišica iz kart. Po odhodu Dobrovoljca je vrzel v obrambi zapolnil Damjan Vukišević, ki je že deseti (10!) novinec v poletnem prestopnem roku. S številnimi menjavami pa se pravo kemijo v ekipi seveda težje gradi. Ob tem slabi rezultati vnašajo nemir in posledice so vidne. Domžalčani so kaznovani za svoje napake, medtem ko se - v žargonu - žoga nikakor noče odbiti na njihovo nogo. »Bog je, Bog vse vidi,« je pred malo manj kot 20 leti v Kijevu dejal takratni slovenski selektor Srečko Katanec in mislil na srečo, ki se ti nasmehne, če si jo zaslužiš. In jo izžoveš. Ko na zelenico ne le pritečeš, ampak zagrižeš vanjo. Ko 'greš na glavo'. Zase in predvsem tistega, ki ti stoji ob boku in brani tvoj hrbet. Takrat zmaguješ. Prej pa le igraš, tako kot trenutno naši domžalski nogometaši.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOMŽALE

Skok zmagal pod Kriško goro

Tradicionalni turniri v idiličnem okolju Zavetišča v Gozdu pod Kriško goro na Gorenjskem

Na turnirju je nastopilo 15 šahistk in šahistov, ki so odigrali devet kol, na voljo so imeli 10 minut za razmislek.

Zmagal je član ŠD Domžale Tajfun Jože Skok 8, sledita mu Stojan Gašparič (Piran) in Tugomir Kočevar (Radovljica) oba s po 7. Četrtri je bil Albert Smole iz

Avstrije 6, peti Boštjan Pretnar 5,5 (Radovljica) in šesti Borut Bajec 5 (Trzin). Član ŠD Domžale Tajfun Janez Bizjak je osvojil 4 točke in se uvrstil na 11. mesto. Turnir je organiziralo Planinsko društvo Križe, vodil pa Rihard Piskar.

J. S.

Zmagovalna trojka (z leve): Tugomir Kočevar, Jože Skok in Stojan Gašparič

Številni novi obrazi v vrstah Helios Suns

Avgust je mesec, ko se postavljajo temelji za prihajajočo sezono 2019/20, ki bo za člane KK Helios Suns znova izjemno naporna.

KK HELIOS SUNS Rokavi so že pošteno zavihani, formo se pili tako v dvorani kot na atletski stezi, vse zato, da bo ekipa na začetku oktobra, ko se začneja zares, prava. Uigrana in pripravljena za boj na treh frontah – v Ligi Nova KBM, pokalu in znova jadranski Ligi ABA 2.

Tudi v pisarnah ne počivajo, saj so zavoljo visokih ciljev pošteno prevetрили ekipo. Kadrovsko delo je bilo pestro, tako da bo dres 'barvarjev' v letošnji sezoni nosil 23-letni Milan Kovačević. Lani je v dresu Parkljev blestel kot najboljši strelec 2. slovenske lige, temu je dodal še skoraj dvanajst skokov na tekmo. Domžalskoasedbo je okrepil tudi hrvaški organizator Krešimir Radovčič. 22-letni nekdanji igralec hrvaškega prvoligaša Zaboka se je v lansk sezoni izkazal kot dober strelec (15,7 točke na tekmo), z uspešnimi predstavami pa si je letos poleti prislužil tudi vpoklic v hrvaško reprezentanco. Mlada moč bo tudi 20-letni David Kralj. Iznajdljivi branilec se je izkazal na nedavno končanem evropskem prvenstvu divizije A do 20 let v Izraelu, kjer je bil s povprečjem skoraj 16 točk in šest skokov med najvidnejšimi igralci v slovenskem dresu. Domžalske navijače bo znova razvese-

Trener Heliosa Dejan Jakara letos poleti počitnic ni imel – najprej je vodil člansko reprezentanco do 20 let do 11. mesta na EP, zdaj že bdi nad pripravami svojih varovancev na prihajajočo sezono.

ljeval tudi Jure Pelko, ki se v 'halo komunalnega centra' vrača že tretjič, tokrat iz Češke. Z 29 leti bo med izkušenejšimi igralci, kar bo veljalo še za eno okrepitev. Pod obročem bo namreč skušal kraljevati 211 centimetrov visoki Američan John Florveus, ki ima pri 28 letih kar nekaj izkušenj z evropsko košarko.

Trener Dejan Jakara in njegov pomočnik Grega Nachbar tako že uigravata ekipo, v kateri pa ni več 'otroka Heliosa' Nejca Klavžarja. Pri 20 letih se podaja novim izzivom naproti, tudi po zaslugi odličnih predstav na EP divizije A za člane do 20 let, kjer je bil s 15,6 toč-

ke drugi strelec in s 3,3 podaje na tekmo prvi asistent Slovenije, ki je tekmovanje končala na 11. mestu. Ob Nejcu sta v Izraelu Slovenijo zastopala še dva igralca Heliosa, Jakob Strel in Adrian Jogan ter seveda novinec David Kralj.

Z reprezentančno medaljo okoli vrata pa se v domžalski dres vrača Bine Prepelič, ki je s Slovenijo na evropskem prvenstvu divizije A do 18 let osvojil bron, potem ko je naša izbrana vrsta v tekmi za tretje mesto premagala gostitelje tekmovanja Grke z 81:57. Bine je bil s 14 skoki najboljši skakalec tekme, temu je dodal še šest točk. Še kategorijo nižje, na evropskem prvenstvu divizije A za pionirje U16, sta do končnega desetega mesta Sloveniji pomagala Jošt Flerin in Tibor Mirtič. V slovenskem dresu je nastopal tudi Urban Klavžar, ki je lani domžalski dres zamenjal za dres madridskega Realu. Že prejšnji mesec smo pisali, da je iz Domžal k Realu odšel tudi 14-letni Jan Vide, ki je konec avgusta pod vodstvom domžalskega trenerja Aljaža Belingarja osvojil reprezentančni turnir U14 Slovenia Ball v Slovenj Gradcu. Čestitke.

DOMEN JARC
FOTO: FACEBOOK / HELIOS SUNS

Pia Lovrič odlična v Olomoucu

Prvi nastop na profesionalnem članskem turnirju, ki je v prvi polovici avgusta potekal v češkem Olomoucu, je mlada domžalska teniška igralka Pia Lovrič zaključila presenetljivo dobro. V konkurenci dvojic sta z Japonko Himari osvojili drugo mesto.

TENIS Med posameznicami je Pii uspešla uvrstitev v četrtfinale, kjer je sicer izgubila, a ji je uvrstitev v četrtfinale prinesla prve WTA točke v tej kategoriji.

Pia Lovrič je minule dni v Olomoucu prvič nastopila na profesionalnem članskem turnirju. Za nasprotnico je dobila 4. nosilko Gabrielo Pantuckovo in jo premagala 4-6, 6-4, 6-4 in tako že na svojem prvem turnirju prišla do WTA točk med posameznicami. Pia pa se ni ustavljala in je v drugem kolu premagala še Himari Sato s 6-4, 6-3 in se uvrstila v četrtfinale, kjer pa je bila sedem let starejša nasprotnica boljša s 6-7, 1-6. V kategoriji posamezno je tako Pia osvojila 5. do 8. mesto.

Tudi v dvojicah je Pia zmagala že v prvem kolu s 6-3, 6-2 in z uvrstitvijo v če-

Pia Lovrič s trenerjem Igorjem Ogrincem

trtfinale prišla do WTA točk v dvojicah. V drugem kolu sta s prijateljico Himari s 6-4, 0-6, 10-4 premagali prvi nosilki turnirja in se uvrstili v polfinale, kjer sta se pomerili s Čehinjo Krystino Hrabalovo in Poljakinjo Joanmo Zawadzko. V polfinalu se je do konca odvijal pravi triler, Pia in Himari pa sta se z zmago 3-6, 7-6, 10-8 uvrstili v finale. V finalu se žal ni izšlo, saj sta bili starejši nasprotnici, Čehinji Klara Hajkova in Aneta Laboutkova, preveč izkušeni in uigrani, Pia in Himari pa sta jima kljub odlični borbi moral priznati premoč, saj sta zmagali s 6-4, 6-2, 10-4. V kategoriji dvojic sta Pia in Himari na koncu osvojili drugo mesto, kar je več kot odlično.

MIHA ULČAR
FOTO: IGOR OGRINC

Jakob Mali članski državni prvak, Jan Emberšič finalist v Bakuju

Avgustovski počitniški čas ni prinesel tekmovalnega premora za kar nekaj atletov iz domžalskega kluba.

ATLETIKA Med njimi sta bila še posebej pod drobnogledom Jakob Mali, ki si je konec julija pritekel prvi naslov članskega državnega prvaka, in Jan Emberšič, ki je v azerbajdžanskem Bakuju nastopil na svoji tekmi sezone 2019.

Jan je na evropskem festivalu evropske mladine nastopil kot eden izmed dvanajsterice slovenskih atletov iz kategorije mlajših mladincev. V njegovi paradni disciplini met kladiva se je najprej z enajstim mestom in metom, dolgim 63,14 metra, skozi kvalifikacije prebil v finale. Tam je nato ponovil svoj dosežek in pet kilogramov težko kladivo zalučal 64,17 metra daleč, kar je znova zado-stovalo za enajsto mesto. Sicer je za dobre tri metre zaostal za osebnim rekordom, a je v Bakuju v hrbet gledal le tek-mecem, ki so letnik 2002, Jan je bil od vseh leto dni mlajši. Odličen rezultat, ki pa ga bo lahko ob pravem razvoju v prihodnje še nadgradil. Že zdaj namreč Jan občasno trenira tudi ob pomoči olimpij-

skega prvaka in slovenskega rekorderja v tej disciplini Primoža Kozmusa, zato o novih uspehih ne gre dvomiti.

V slovenskem dresu je nastopil tudi Jakob Mali, ki je 11. avgusta v Varaždinu na ekipnem evropskem prvenstvu druge lige Slovenijo zastopal v teku

Jakobu Maliju se nastop v Varaždinu ni izteklo po pričakovanjih.

na 3000 metrov z zaprekami. S časom 9:59,41 je zasedel 12. mesto in zaostal za svojimi pričakovanji. Tokrat ni imel pravega dne, za osebnim rekordom zaostal za več kot 20 sekund. A za mladince, ki se je po letu in pol odsotnosti vrnil po težki poškodbi, je bila tekma na Hrvaškem in vpoklic v reprezentanco ogromen motiv za naslednje sezone, v katerih ima Jakob visoke cilje. Slovenija je sicer osvojila drugo mesto in ostala brez tako zelenega napredovanja v prvo ligo.

Ob Jakobu je na članskem prvenstvu Slovenije v Celju konec julija medaljo osvojil tudi Jože Pirnat, v suvanju krogle je bil tretji. Na nehvaležnem četrtem mestu je v isti disciplini pristala Petra Pavlič. Četrtri je bil 3. avgusta na zanj 'domači tekmi', Teku po Zagorski dolini tudi maratonec Martin Očepek, ki pa se je lahko tolažil z novim osebnim rekordom na 10,3 kilometerski trasi (34:33).

DOMEN JARC
FOTO: PETER KASTELIC / AZS

11. mednarodni balinarski turnir za pokal Občine Domžale

V začetku avgusta je na povsem prenovljenem balinišču na Količevem potekal že 11. mednarodni turnir v balinanju za pokal Občine Domžale.

BŠK BUDNIČAR KOLIČEVO Balinarski športni klub Budničar Količevo na poti do zlatega jubileja posebno skrb namenja tudi pogojem balinarjev, ki se zelo radi rekreirajo na pokritem balinišču na Količevem, trenirajo, tekmujejo v drugi balinarski ligi in skoraj vsak

Med turnirji ima posebno mesto mednarodni balinarski turnir za pokal Občine Domžale, ki so ga 10. avgusta pripravili že enajstič. Sobotno dopoldne se je začelo s prijetnim druženjem in tekmovanjem ekip balinarskih klubov Mengeš, Tabor Ihan, Du-

gar, župan Občine Domžale, ki si je ogledal tekmovanje in čestital organizatorjem tako za lepo urejeno balinišče kot borbene igre. Po kosilu in koncu tekmovanja so organizatorji pripravili slovesno razglasitev najboljših. Prvo mesto in s tem tudi pre-

mesec organizirajo kakšno tradicionalni turnir. Tako je bil v začetku avgusta na povsem prenovljenem balinišču na Količevem že 11. mednarodni turnir v balinanju za pokal Občine Domžale.

Hkrati pa je bilo tradicionalno tekmovanje tudi priložnost za iskreno pohvalo klubu za celovito prenovno balinišča, pri kateri so sodelovali člani kluba, posebej pa Stane Žavbi ml., ki je povedal, da je pravzaprav prenova potekala do zadnjega trenutka pred začetkom tekmovanja in je zahtevala številne ure prostovoljnega dela, saj so balinišče zaščitili z novim okni (urejena zahodna stena), zaprli so ga z ograjami, hkrati pa povsem na novo uredili tudi skladišče.

plica, Domžale, Velenje, Strahovica, Bulldog Trbovlje, Golišče, Loka, Opatija, Radna Brezovica, Sloga, Trio adijo, Bar Bolšec in BŠK Budničar, za katerega so balinali: Sandi Požar, Roman Borec in Cveto Lanišek.

Po zajtrku, ob katerem so stekli tudi pogovori o uspehih in delu ekip, ni manjkalo pohvalnih besed in čestitk domačinom za super urejeno balinišče. Žrebanju turnirja, ki ga je vodil sodnik Jakob Zanoškar, in kratki otvoritveni slovesnost, so sledile borbe, v katerih so balinarji, tudi kakšna balinarka je bila med njimi, pokazali veliko borbenosti, natančnosti, pa tudi prijateljskega navijanja. Pri njem je sodeloval tudi Toni Dra-

hodni pokal Občine Domžale so v Ihan odnesli člani Balinarskega kluba Tabor Ihan, drugo mesto je osvojil BK Mengeš, tretje mesto pa so si razdelili člani ekipe BŠK Budničar in BŠ Radna Brezovica.

Vsem ekipam, posebej pa najboljšim, iskrene čestitke, čestitke in pohvale tudi organizatorjem za odlično pripravljen turnir, hvala pa tudi številnim sponzorjem, ki so pomagali, da je bil 10. avgust na Količevem res prijeten in pester balinarski dan, posebej pa: Restavraciji Park Domžale, Gostinskemu podjetju Trojane, Gostilni Pirc Rova in Gostilni Januš Podrečje ter Hiši daril v Arkadiji Vir.

VERA VOJSKA

Leaders Unified – plesno navijaška skupina iz Domžal

Leaders Unified, plesno navijaška skupina iz Domžal, je svoje moči združila septembra leta 2013.

ŠKD LEADERS Petnajst nadobudnih plesalcev je svoje plesno predznanje preneslo v čisto nove plesne prostore in že v svoji krstni sezoni osvojili dvakrat naslov državnih prvakov. Od takrat naprej nizajo vrhunske rezultate na državnem in mednarodnem nivoju. So trenutni aktualni štirikratni državni prvaki in aktualni evropski podprvaki v kategoriji članskih hip hop ekip – ECC 2019, St. Petersburg, Rusija.

Ker je želja po predaji plesnega znanja iz dneva v dan rasla, so v sezoni 2014 startali tudi z mlajšo generacijo plesalcev in plesalk in tako danes društvo šteje že več kot sto članov in članic v različnih starostnih kategorijah:

MINI – od 3. do 6. leta starosti
PEEWEE – od 7. do 11. leta starosti
JUNIOR – od 12. do 16. leta starosti
SENIOR – od 16. leta starosti dalje

Naši najmlajši sončki se od 3. leta starosti dalje spoznavajo z osnovami baleta, gimnastike, cheerleadinga in nasplošno vsemi vrstami plesa, naši starejši pa vsako leto znova dokazujejo, da leta pri plesu nikoli niso bila in ne bodo ovira – to sta z brnastim odličjem v hip hop parih na letošnjem evropskem prvenstvu dokazala tudi naša dva najstarejša člana, Mateja in Almir – oba jih štejeta že čez 30! Z letom 2016 je skupina postala tudi uradna plesno-navija-

ška skupina košarkarskega kluba Helios Suns Domžale, aktivno sodeluje tudi na različnih športnih in kulturnih prireditvah po Sloveniji, najde te pa jih lahko tudi na velikih odrih koncertov Radia Aktual, kjer s svojimi energičnimi nastopi popestrijo glasbene točke priznanih slovenskih in tujih glasbenikov.

Če želite o njih zvedeti še kaj več in se jim pridružiti tudi vi, te vabimo, da se jim septembra pridružiš na brezplačnih treningih. Več informacij pa že zdaj lahko dobiš na: www.leaders.si, mateja.grbec@leaders.si ali na 041 842 019.

ŠKD LEADERS

Vita Pilih v olimpijski kolesarki reprezentanci

Letošnje leto je mladim športnikom ponudilo nastop na Olimpijskem festivalu evropske mladine v Bakuju v Azerbejdžanu, ki je potekalo od 21. do 28. julija 2019.

KOLESARSTVO Športniki so tekmovali v desetih različnih športih in eden od njih je bil tudi kolesarstvo. Vita Pilih, sicer triatlonka v okviru Triatlonskega kluba Trisport Kamnik in kolesarka v okviru Kolesarskega kluba Rog, je že v jeseni 2018 dobila priložnost, da se poteguje za mesto v slovenski olimpijski kolesarski reprezentanci mlajših mla-

bila na sporedu dva kolesarska nastopa. Prvi nastop je bila vožnja na čas, dolga 10 km, ki je bila na sporedu četrty dan iger. Začela se je ob 10. uri po lokarnem času, torej ob 8. uri po našem času. Dekleta so štartala z razmakom ene minute in se na poti spopadala z močnim vetrom, ki je pihal tudi do 50 km/h. V spremljevalnem vozilu, ki je

Vitin prvi nastop na igrah v vožnji na čas

dink, ki so bila omejena na tri mesta za dekleta. Priprave so se začele jeseni 2018, širši izbor tekmovalk je bil znan spomladi 2019 in v zadnji fazi pred izborom je nastopilo naporno pripravljalo obdobje in dvomesečno tekmovalno obdobje izbirnih dirk v Sloveniji in tujini. Do zadnjega dne izbirnih tekem ni bilo znano, kdo so izbranke slovenske reprezentance kolesark, zato je bila napetost še toliko večja in veselje ob izboru neizmerno. Izbor je pomenil le nadaljnje delo, treninge in priprave pod profesionalnim vodstvom selektorja ženske mladinske kolesarske reprezentance Martina Kraška. Tako so Vita Pilih, Klara Čemažar in Nuša Moroz 20. julija odpotovale v Baku, dobro pripravljene, optimistične in z veliko željo čimbolje zastopati barve reprezentance. Po uradni prireditvi in odprtju iger s prižigom ognja, so sledile še zadnje priprave na dirke. V Bakuju sta

spremljalo vsako tekmovalko posebej, je bil trener in pomagal tekmovalki z napotki in usmeritvami, kako čimbolje odpeljati. Vita se je odlično držala na poti in s povprečno hitrostjo 36 km/h osvojila 29. mesto od 75 tekmovalk in s tem najboljšo slovensko uvrstitev med dekleti v kronometru. Le minuta jo je ločila od tretjega mesta. Tudi ostali dve dekleti sta odlično opravili s težko preizkušnjo. Po dnevu premora in uradnem treningu za cestno preizkušnjo se je s startom ob 10. uri po lokalnem času šesti dan začela cestna dirka. Vita je dirko zaključila na 61. mestu, sta pa z dirko odlično opravili tudi ostali dve dekleti in čez ciljno črto pridirkali v prvi polovici vseh nastopajočih. Tako so vsa tri dekleta upravičila nastop na igrah in se po zaključni slovesnosti, polna vtisov in novih izkušenj, vrnila srečno domov.

A. P.

Pred vrati nova plesna sezona

... in z njo novi plesni uspehi

PLESNI STUDIO KING DANCE Plesalci športnih plesov v paru v svoji letni sezoni, najbolj intenzivna je od septembra do julija, odplešejo vsaj 20 tekmovalj na leto v tujini, poleg tega pa jih čakajo na domačih tleh še državna tekmovanja, kvalifikacije in turnirji za povzpenjanje po lestvici najboljših v državi, na podlagi katere si omogočijo nastope na uradnih prvenstvih. Prisotnost na velikih tekmovanjih v tujini je pomembna predvsem, ko začnejo graditi plesno zgodbo v svetovnem merilu in je zato neizbežna, če se želijo dokazovati med najboljšimi.

In tako ves svoj čas in finance, ki so seveda pogojeni z nastopi, namenjata v najlepši dvoranski šport tudi Miha Žerjav in Laura Karcagi. Par, o katerem smo že pisali, da obeta. Miha in Laura sta lanskoletno sezono zaključila tako dobro, da si v letošnji, na katero se že pripravljata na intenzivnih pripravah v Nemčiji od začetka avgusta, nadejata naskok med najboljših 20 latinskoameriških parov na svetu. Več kot uspešna pretekla sezona je nakazala na vzhajajoči uspešni par na tekmovanju Grand Slam v Riminiju, kjer sta dosegla četrtfinalno 22. mesto od 126 parov, zmago na turnirju v Szegeđu in odlično 8. mesto na tekmovanju World Open v mestu Szombathely na Madžarskem.

Miha in Laura torej poletje izkoristita za priprave na novo tekmovalno sezono, za katero sploh ne dvomimo, da bo še uspešnejša od lanskoletne. Vas pa vabimo, da se spoznate z osno-

vami ali naprednimi plesnimi figurami in postanete rekreativni ali tekmovalni plesalec oziroma plesalka. Ali pa vpišete sebe in skupino prijateljev s partnerji, svoje otroke, vnuke ... Za ples res nikoli ni prepozno, znanje pa se pridobi ravno pri učiteljih, ki se na to profesionalno spoznajo. Tako izgovora, da nikoli ne boste znali plesati, zares nimate. King dance plesni studio, ki je v središču Domžal, sprejema vse tiste, od 3. leta naprej, z željo po plesu, gibanju, uživanju v glasbi, učenju motorike, izboljšanju koncentracije, spomina in raztegljivosti telesa.

Ker nikoli ne veste, kdaj se zaljubite v ples. Se vidimo na vpisih v septembru!

PLESNI STUDIO KING DANCE

ŠPORT

Poletje domžalskih karateistov

Ko smo se junija poslovili od telovadnic, v katerih smo čez leto pridno trenirali, nismo bili preveč žalostni. Konec šolskega leta namreč pomeni, da Letna karate šola ni več daleč.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Letovanje v Umagu, ki za marsikoga predstavlja najlepši del karatejskega leta, je letos potekalo že 42. po vrsti. Enotedensko druženje se je odvijalo v delovnem in prijateljskem vzdušju.

Karateisti so bili letos še posebno zagnani. Teniški balon, v katerem potekajo treningi, se ni napolnil le v času jutranjega in popoldanskega treninga, temveč so se karateisti v njem zbrali tudi v času neobveznih doda-

tnih treningov. Njihov trud in discipliniranost sta se odrazila ob koncu letovanja, ko so se nekateri udeležili izpitov za višji pas. Ponosni smo, da so bili med njimi tudi domžalski karateisti, ki so izpit opravili z odliko.

Višje pasove so položili: Adam Kern in Slavko Šinkovec – **6.kyu**, Milla Ajdnik Matsushihe, Iris Pogačar in Nika Marolt – **5.kyu**, Lara Brodar – **4.kyu**, Eva Pudjak – **4.kyu ichihan**, Zala Križanc – **3.kyu**, Urh Brodar in Rok Čater – **3.kyu ichihan**.

Iskrene čestitke! Čestitamo tudi vsem drugim udeležencem Letne karate šole. Verjamemo, da smo prav vsi poglobili svoje znanje in storili korak naprej po karatejski poti. Prihodnje leto se spet srečamo!

Z začetkom šolskega leta se Sankukai karateisti veselimo novih izzivov. V septembru bo na vseh lokacijah Karate kluba Domžale potekal vpis v začetniške skupine, zato ste vljudno vabljeni, da se nam pridružite. Otroci od 5. leta dalje so dobrodošli v Domžalah, Trzinu, Dragomlju, Lukovici in Dobu ter v Radomljah, Mengšu in na Rodici. Odrasli od srednješolskih let in vse dokler še zmorete pa ste lepo vabljeni na Osnovno šolo Vencija Perka. Urniki posameznih lokacij so dostopni na naši spletni strani www.sankukai.org, za več informacij pa lahko pokličete tudi na telefonsko številko 031 231 440. Lep športni pozdrav!

TJAŠA Š. SAVŠEK

Novi Vinodolski – zmaga v Domžale

ŠAH Na rednem tedenskem šahovskem turnirju, ki ga prireja Šahovski klub Zrinski Frankopan iz Novega Vinodolskega v Kvarnerju, je sodelovalo osem šahistov, ki so odigrali dvokrožni turnir, vsak je imel na voljo 10 minut časa za razmislek. Partije so v hudi avgustovski pripeki odigrali kar na terasi krajevnega kulturnega doma. Zmagal je član ŠD Domžale Tajfun Jože Skok, ki je zbral 13 točk, sledijo Radojkovič 8,5, Hozič 8, Jaksetič in Jovanović s po 6,5, Stažič 6 itd. Turnir je vodil David Maričič.

J. S.

Začenja se namiznoteniška sezona 2019/20

Tudi letošnje priprave na novo namiznoteniško sezono so potekale v Kranjski Gori.

NTS MENGEŠ V prvi skupini je treniralo 18 mlajših fantov in deklet NTS Mengeš (osnovnošolci), v drugi pa 28 (srednješolci ter člani in članice). Treningi so ves čas potekali na prostem; poudarek je bil v glavnem na 'bazični kondicijski pripravi' in delno 'specialni namiznoteniški pripravi'; vsi udeleženci smo se veliko naučili in se predvsem zabavali. Spletle so se nove prijateljske vezi, kar je tudi eden od osnovnih poslanstev športa in naših športnih taborov. Zahvaljujemo se sponzorju Zavarovalnici Triglav, ki nas je oblekla v kvalitetne, udobne in opazne, varne majice.

S treningi za namiznoteniški mizami smo v klubu začeli 12. avgusta. V tem delu priprav je bil v primarni fazi poudarek na specialni pripravi v na-

miznoteniški igri, vsekakor pa smo poskrbeli tudi za zanimivost in zabavo. Kot je že vrsto let v navadi, imamo tudi letos na treningih mednarodno in medregijsko klubsko sodelovanje.

V poletnem času je potekalo veliko mednarodnih tekmovanj. Na mladinskem evropskem prvenstvu na Češkem so slovensko reprezentanco zastopali tudi igralci in igralki iz našega kluba (Katarina Stražar, Rok Trtnik in Aljaž Goltnik), ki so prikazali dobro igro ter pripravljenost, žal pa je Katarina Stražar zaradi poškodbe rame morala predati četrtfinalni dvoboj in tako predčasno zaključiti s tekmovanjem.

Ana Tofant je svojo mednarodno sezono začela že sredi julija, s treningi v klubu in takoj nato na pripravah

z madžarsko člansko reprezentanco. Konec julija so sledile še priprave s slovensko člansko reprezentanco. Sledila je udeležba na nekaterih mednarodnih tekmovanjih (Balkanske igre za člane, ITTF turnir v Bolgariji in ITTF turnir na Češkem). Vse to je bilo kot del priprav za evropsko člansko prvenstvo v namiznem tenisu, ki bo v začetku septembra v Franciji (Nantes). Poleg Ane bo za slovensko žensko člansko reprezentanco iz našega kluba igrala tudi Katarina Stražar. Dekleta bodo nastopila v 1. diviziji.

Vabimo vse, ki vas zanima igranje namiznega tenisa ali pridobitev naziva namiznoteniškega sodnika, da se nam pridružite – nikoli ni prepozno. Podrobnejše informacije glede treningov dobite pri našem trenerju Davidu (031 502 157). Tudi v novi sezoni bomo organizirali seminar za pridobitev naziva namiznoteniškega sodnika, več informacij pri našem mednarodnem namiznoteniškem sodniku Janezu (031 612 835), ki bo vodil seminar in pisni del izpita, pri njemu dobite tudi podrobnejše informacije glede organizacij, sojenja in vodenja namiznoteniških tekmovanj.

Z rednimi treningi za nove člane, ki bodo potekali v naši dvorani v Mengšu (Slovenska cesta 39, poleg slašči-čarne Flere) začnemo septembra. Urnik: ponedeljek, torek, sredo in petek od 15,30 do 16,30.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Prvi del poletnih priprav v Kranjski Gori so obiskali osnovnošolci.

Drugi del priprav je bil namenjen srednješolcem in članom pa starejšim.

DU Domžale tretjič zapored prvo v Zagorju ob Savi

Ob občinskem prazniku Zagorja ob Savi je potekal tradicionalni moštveni šahovski turnir društev upokojencev na povabilo DU Zagorje ob Savi.

DU DOMŽALE Sodelovalo je šest ekip, dve sta v zadnjem hipu odpovedali sodelovanje. Tako kot vsako leto so tudi letos povabili ekipo Društva upokojencev Domžale, ki je že tretjič zapored zmagala.

bovlje in z njim igrali neodločeno. V nadaljnjih štirih kolih pa so večinoma visoko premagali nasprotnike in zanesljivo zmagali. V četrtem kolu so z 2,5:1,5 premagali DU Kočevje, kar je zadoščalo za prvo mesto, saj so Trbo-

Zmagovita ekipa DU Domžale (z leve): Janez Hribar, Marjan Karnar, Jože Skok, Mirko Čokan in Boris Skok

Uvodoma je predsednik DU Zagorje ob Savi Anton Benko pozdravil navzoče in izrazil veselje, ker se vsako leto odzove vsaj šest ekip v okviru prireditev ob občinskem prazniku iz Zasavja in širše okolice. V imenu župana občine je spregovorila vodja družbenih dejavnosti v omenjeni občini Blanka Šmid. Poudarila je, da je šahovski turnir upokojencev le ena v nizu prireditev ob praznovanju občinskega praznika. Izrazila pa je željo, da bi na šahovskem turnirju nastopala tudi kakšna šahistka, saj so bili v ekipah samo moški.

Domžalčani so na turnirju, na katerem je imel vsak šahist deset minut za razmislek, že v prvem kolu igrali z neposrednim konkurentom DU Tr-

veljčani pred tem izgubili s Kočevjarji, ki so pristali na tretjem mestu. V domžalski ekipi so vsi igrali dobro, najbolje pa Boris Skok, ki je na tretji deski osvojil 4,5 točke, Marjan Karnar na prvi, Jože Skok na drugi in Janez Hribar na četrti pa po 4 točke. Pri vrstnem redu je odločal kriterij meč točke (točke iz dvobojev), zatem osvojene točke in drugi kriteriji. Ekipo Domžal je kot vedno doslej zgledno vodil kapetan Mirko Čokan, sodil je Marko Jurič, ŠK Zagorje ob Savi.

Vrstni red: DU Domžale (9), 16,5, DU Trbovlje (7) 15, DU Kočevje (6) 11,5, Zagorje ob Savi (6) 10, DU Litija (2) 5 in DU Radeče (0) 2.

JOŽE SKOK

Klemen Bauer srebrn in bronast na poletnem svetovnem prvenstvu v biatlonu

Klemen Bauer, edini slovenski predstavnik na poletnem svetovnem prvenstvu v biatlonu, ki je v drugi polovici avgusta potekalo v beloruskem Minsku, se je domov vrnil z dvema medaljama. Po odličnem drugem mestu v tekmovalni disciplini super sprint se je na zmagovalni oder zavihtel še na zasledovalni tekmi, kjer je končal na izvrstnem tretjem mestu.

Član Smučarskega kluba Ihan in slovenske biatlonske reprezentance je svoje potovanje v Minsk več kot upravičil, saj je že v prvi tekmovalni disciplini super sprint zasedel odlično drugo mesto. V kratki, petkilometrski preizkušnji so morali tekmovalci opraviti s kar štirimi streljanji. Klemen Bauer je na strelišču prikazal izjemno zanesljivost in zgrešil le en strel na zadnjem strelskem postanku. Odličen strelski izkupiček ga je pripeljal na izvrstno drugo mesto, zaostal je le za brezhibnim Timofejem Lapšinom iz Rusije, ki pa nastopa za reprezentanco Južne Koreje. Bauer je na koncu zaostal +14,5 sekunde. Na drugi tekmi v klasičnem sprintu je Bauer osvojil šesto mesto. Na 7,5-kilometrski preizkušnji so ga od nove medalje ločili trije zgrešeni strel. Svojo izjemno rolkarsko predstavo je Bauer prikazal še na tretji zasledovalni tekmi, na kateri se mu je izjemen boj v teku izplačal, saj se je še drugič zavihtel na zmagovalni oder. Čeprav je na štirih postankih na strelišču storil kar šest napak, se ni predal. Na roko mu je šlo tudi, da so grešili tudi njegovi konkurenti za visoka mesta. Bauer je tako z odličnim tekom oziroma rolkanjem nadoknadil zamujeno na strelišču in v zadnjih metrih ugnal dvakratnega zmagovalca v Belorusiji Timofeja Lapšina ter si priboril še drugo medaljo.

Ob prihodu domov so v prostorih Smučarske zveze Slovenije 27. avgusta 2019 zanj pripravili sprejem, obenem pa so še predstavili novo vodstvo panoge biatlon. Ob tem je Klemen dejal, da se je na to odlično organizirano tekmovanje podal bolj kot ne z mislijo na kvaliteten trening: »Tja sem odšel brez večjih pričakovanj. Sva pa z glavnim trenerjem Urošem Velepcom moj odhod v Minsk načrtovala že zelo zgodaj in sva to tekmovanje vključila v program mojega treninga. Izkazalo se je, da je bil namen dosežen, nisem pa se posebej pripravljval na to tekmovanje. Bil sem sicer na skupnih pripravah v Avstriji tik pred začet-

kom tekmovanja, ki so služile kot nek zaključek vmesnega obdobja, ki mu bo zdaj sledilo krajše regeneracijsko obdobje in potem štart v zaključno fazo priprav na zimo. Bolj kot sam rezultat mi je bilo v Minsku pomembno to, da sem začutil ta pravi tekmovalni občutek in malo pritiska. Seveda pa je rezultat na tekmovanju tudi pokazatelj, da lahko rečem, da sem na pravi poti, da imamo program pravilno zastavljen, ter da si lahko obetam dobre rezultate tudi pozimi.«

V nadaljevanju je izpostavil, da že od nekdej poudarja, da je biatlon šport za zrele ljudi in da tudi sam postaja vse bolj zrel. »Sigurno je dobro, da sva z Uro-

šem znova začela sodelovati kot v starih dobrih časih, zato se bom tudi v tem nadaljnjem obdobju še več priključil treningom reprezentanci in bom sledil programu, ki ga bo pripravil Uroš. Tako upam, da se bom ponovno približal vrhu, kjer sem nekoč že bil,« je poudaril Klemen, ki se je v zadnjem času tudi že spogledoval s koncem kariere, pa je v domačem svetovnem prvenstvu videl nek izziv in dolžnost, da se pokaže v najboljši luči: »Domače svetovno prvenstvo bo sigurno nek vrhunec kariere in želel bi si, da bi medalje z napisom 'roler-ski' pretvoril še v prave zimske medalje.«

Zadovoljstva in veselja ob Klemenovih rezultatih na prvenstvu ob povratku v domovini ni skrival glavni trener Uroš Velepce, ki je dejal, da je predvsem zadovoljen z njegovim modrim nastopom na tekmah, saj so pravila v letnem biatlonu malenkost drugačna. Kazenski krog je krajši, Klemen pa je po njegovih besedah hitro spoznal, da mora zaradi tega malenkost več tvegati na strelišču

in streljati hitreje. »Vsi dobro vemo, da on zna veliko tvegati, ker pa je naredil relativno dobre tekme, je tudi rezultat relativno dober. Moje mnenje je, da bi bil tudi v veliko močnejši konkurenci še vedno visoko. Predvsem pa me je presenetil s svojim tekom, saj je šele na pripravah v Avstriji začel s hitrimi tekaškimi trenin-gi. Zelo hitro je prišel na visok nivo, na prvenstvu je imel dvakrat najhitrejši čas teka, kar je za nas posebno zanimiv podatek. Zdaj vemo, da smo na pravi poti, saj so bili naši fantje na treningu zelo skupaj, in to pomeni, da so vsi dobro tekaško pripravljeni. Načeloma pa smo bili vsi v reprezentanci veseli njegovih uspehov in smo se skupaj veselili,« je dejal glavni trener, ki je v nadaljevanju še izpostavil, da je Klemen že ves čas dober tekač v biatlonu in da je tudi v zadnjih letih vedno držal korak z najboljšimi tekači v karavani. Ker je zelo tekaško nardarjen, mora narediti samo še en majhen preskok: »Ob tem pa imamo tudi novega strelskega trenerja Ljuba Tomažiča, ki je že v preteklosti tudi individualno sodeloval s Klemenom in tudi strelski rezultati na treningu so že veliko bolj zanesljivi. Tudi strelski nastop v Minsku ni njegov relativen pokazatelj strelske forme, saj je bilo tam streljanje drugačno, veliko hitrejš in bolj drzno. Tako da mislim, da smo trenutno na pravi poti.«

MIHA ULČAR
FOTO: IBU/FACEBOOK

NAGRADNA KRIŽANKA 7

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 7-2019:

Mojca Suhadolc iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Marija Presekar iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Tanja Fujan Hribar iz Kamnika (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je: FILMSKI VEČERI V ARBORETUMU

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade: Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v KD Franca Bernika Domžale za sezono 2019/2020

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 16. 9. 2019, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena in priimki ter kraj izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA

8

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

22. sezona 2019/20

Vpisovanje abonmajev: od 12. do 24. septembra

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
www.kd-domzale.si
T (01) 722 50 50

abonma

GLEDALŠKI KONCERTNI GLASBENO SCENSKI FILMSKI OTROŠKI

AVTOR: GREGA RIHTAR	SIBIRSKO MESTO OB IZLIVU REKE OM	VENEZUEL. SLIKAR (JESUS RAFAEL)	PROSTOR ZA PREDAVANJA NA VIŠJIH IN VISOKIH SOLAH	GRENKO ANGLEŠKO SLADNO PIVO	HITER DVIG OD TAL	ANGLEŠKA IGRALKA WINSLET	VERSKA USTANOVA, V KATERI ŽIVJO REDOVNIKI IN REDOVNICE	KONEC GESLA	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER	ČAS BREZ VOJNE	OLIVER STONE	STROKOVNJAK ZA STATIKO	DEJAVNOST TIHO-TAPCEV	AKVARIJSKA RIBICA IZ DRUŽINE OSTRIZ-NIKOV	GL. MESTO BRAZIL. DRŽAVE RIO GRANDE DO NORTE
PRIMORSKA VAS S PLEZALNO STENO			VREČICA ZAPRTOTROŠNIC SULTANOV RAZGLAS												
ŽENSKA, KI UMORI ČLOVEKA							SPRETNOST ERISTIKOV IZRAELSKI DIRIGENT VOLKOV								
DELAVEC, KI IZDELJE STEREOTIPE											POLDRAGI KAMEN RAZLIČNIH BARV				
DOGOVORJEN ZNAK, KI PREDSTAVLJA DOLOČEN PODATEK, INFORMACIJO, SIFRA	ŽENSKA, KI SE SELI IZ KRAJA V KRAJ	AMERIŠKI PISATELJ (GEORGE) 15. GRŠKA CRKA				PRIPADNIK KELTOV			POČELO DAOIZMA	KRUŠNO ZITO	JUDOVSKO VERSKO SLOVSTVO, PENTATEVH	ITALEC			
ZAČETEK GESLA						NAŠ GLEDALIŠKI IGRALEC (VALO)	GR. MUZA PETJA SOL OKSALNE KISLINE							NADALJEVANJE GESLA	
MESTNA BABICA			NAJSEVERNEJŠI HRV. OTOK IZRASTEK NA GLAVI				NEKO. AM. SMUČAR MILLER HABAJEV ROMAN					TLA V SOBI			MAĐ.-AM. DIRIGENT IN SKLADATELJ (ANTAL)
BRITANSKI FILOZOF (JOHN STUART)				GORATA POKRAJINA V SAVDSKI ARABIJ					ANJA ZAVADLAV			ŠTEVILO Z DVEMA NIČLAMA OBMEJNI PAS			
MOZOLJAVOST				RASTLINA STELJAKA FIZIKALNI POJAV, TRENJE					ZLITJE REK	KISAR		NAJVIŠJA RESNICA V VEDANTI			
ODVAJALNO SREDSTVO								TRNOVA PALICA							
SLABŠA VOLNENA ODEJA			OSEBA IZ BIBLIJE. JUDOV SIN					ZASTAREL IZRAZ ZA ACETAT							
BALERINA KLAŠNJA			OBROK ODPLAČILA, POSOJILA					NAPITEK IZ ZRN KAVOVCA						ROGER IKOR	

POMOČ: AEDA-grška muza petja, AKARA-akvarijska ribica, DRISTILO-odvajalno sredstvo, ETANOAT-zastarel izraz za acetat, KOC-slabša volnena odeja, OCTAR-kisar, OMSK-mesto v Sibiriji, TORA-judovsko versko slovstvo, pentatevh

OBJAVE

Vidim tvoj obraz,
slišim tvoj glas.
Še korak mi je znan,
ko sprašujem zaman ...
Zakaj te več ni?
Le spomin še živi ...
Tega razdalja ne rani ...

V SPOMIN

dragemu očetu

Milanu Klopčiču

Hči Tjaša

Nihče ne ve, kje in kdaj,
nihče si ne bi mislil,
da bo tvoja življenjska pot tako kratka.
Ti ne trpiš,
le nam si pustil trpljenje za vse življenje.

V SPOMIN

21. avgusta je minilo deset let, odkar nas je zapustil naš

Jani Maučec
iz Preloga pri Ihanu

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in prižigate sveče.

Vsi njegovi

Naša hoja
je samotna molitev –
vrača trdnost in mir.
(Uroš Zupan)

V SPOMIN

Metka Peršolja
rojena Rems iz Domžal

Minilo je deset let, odkar je počakala na rojstvo jutra in utrujena od bolezni tiho sklenila svojo življenjsko pot.

Živi v našem in vašem spominu.

Njeni

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedi, pradedi, brat in stric

Franc Marinček
1937–2019

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in ostale darove. Hvala vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

Ko pa ugasne zadnja luč,
tista z zadnje sveče,
v temi najde pravi ključ,
pravi ključ do ...

ZAHVALA

V 96. letu starosti je tiho odšla od nas naša draga

Urška Pogačnik
roj. Pečnikar, iz Sela pri Ihanu

Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Še posebna zahvala je namenjena osebju Doma počitka Mengeš, ki ji je lajšalo zadnja leta njenega življenja.

Vsi njeni

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ata, brat in stric

Milan Vodlan
iz Radomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Sonja, sin Gašper, hči Mateja z družino in ostalo sorodstvo

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 75. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, tast, dedek, brat in stric

Miha Borec
s Količevega

Ob njegovem slovesu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč ter podporo, sožalja, sveče in cvetje ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Še posebej hvala podjetju Karton Količevo in BŠK Budničar Količevo. Iskrena hvala vsem za skrb in pomoč ob njegovi bolezni, posebno dr. Nadi Hiti, dr. Tomažu Mušiču in dr. Petru Keclju ter UKC – Onkološki institut in Bolnišnici Golnik. Hvala župnikoma g. Aleksandru Ureku in g. Pavlu Juhantu za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Ata, pogrešamo te.

Vsi njegovi

Spomini so kot sanje,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo ...

V SPOMIN

Devetnajstega avgusta je minilo dvajset let, odkar se je od nas poslovila naša draga

Ani Šuštar
iz Zaboršta

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu, ji prižigate svečke v spomin ter ji zaželite večni mir in pokoj. Mama Ani, ostajaš v naših srcih.

Vsi njeni

Naj bo spokojen, sladek spanec tvoj,
prinese naj ti blaženega miru,
v srcih naših te bomo nosili,
se spominjali dni, ko bila si tu.

ZAHVALA

V 93. letu nas je tiho in spokojno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, teta in prijateljica

Ivanka Pižem
iz Male Loke pri Ihanu

Želimo se zahvaliti vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem naše mame Ivanke za izrečena sožalja, darovane maše in prelepo cvetje, ki ga je imela tako zelo rada, in za sveče.

Posebna zahvala je namenjena osebju Doma upokojencev Domžale za oskrbo, ki ji je bila nudena v času njenega bivanja pri njih. Iskrena hvala tudi duhovnikom dr. Andreju Marku Pozniču in Janezu Žagarju iz Male Loke za lepe besede in opravljeno pogrebno mašo. Hvala cvetličarni Na ovinku iz Radomelj za čudovito cvetje in lepe žalne izdelke. Hvala Pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba in res lepo zapete pesmi v cerkvi in ob grobu.

Mama Ivanka, hvala ti za vse. Hvala za vsa kosila, potice in gibanice. Takrat jih še nismo znali ceniti.

Velika hvala, draga mama, za vse molitve, ki si jih nam in vsem tebi dragim ljudem namenjala prav vsak dan.

Draga mama Ivanka. Ostala boš v mislih in v srcih z nami za vedno.

Vsi tvoji domači

Tu ljubljena si bila iz vsega srca,
bodi ljubljena še tam, kjer zdaj si doma.

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustila ljubljena dobra žena, mama, babica, prababica, botra in teta

Helena Sajovic
rojena Vehovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane maše.

Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pomagali v težkih trenutkih in jo na zadnji poti pospremili v tako velikem številu.

Zahvala tudi dr. Erženovi, osebju Pogrebne službe Vrbančič in župniku Aleksandru Ureku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal ...

ZAHVALA

V 90. letu starosti je prenehalo biti zlato srce našega dragega očeta

Ivana Lindiča
z Vira pri Domžalah

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo g. župniku Aleksandru Ureku, Pogrebni službi Vrbančič, kolektivu Količevo Karton, kvartetu Krt, Zvezi borcev Domžale, KUD Podlimbarski iz Krašnje, KUD Miran Jarc, Tonetu Habjaniču, Viliju Ograjenšku, g. Marjanu, vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem. Vsakemu posebej hvala za izrečena sožalja, maše, sveče in stiske rok, ter da ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Počivaj v miru. Radi te imamo. Za vedno boš ostal v naših srcih. Se snidemo nad zvezdami ...

Ati, hvala ti za vse!

Tvoja hčerka Dragi, Franci, Adrijana, Luka, mami in ostali

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal.
In čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 80. letu starosti sklenil naš dragi mož, ati, ata, brat in stric

Martin Kunavar
iz Domžal, Brejčeva ul. 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, sveče, cvetje in darove za sveto mašo. Iskrena hvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem, trobentaču, Pogrebni službi Vrbančič in Cvetličarni Omers.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, ki ste ga imeli radi in ga spoštovali.

Vsi njegovi

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in na veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 81. letu sklenila naša mami, babica, prababica in tašča

Marija Velepec

iz Preloga

Ob težki izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnjo pot. Hvala za vse sočutne besede, izrečena sožalja in podarjene sveče.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 96. letu sklenila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Jožefa Černe

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja. Hvala g. župniku za lepo opravljen poslovljni obred. Posebno zahvalo izrekamo osebju Doma starejših občanov Domžale za vso nego in pomoč, prav tako se zahvaljujemo Pogrebniemu zavodu Vrbančič Domžale za opravljeno pogrebno storitev.

Žalujejoči vsi njeni

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal ...

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 88. letu sklenila naša draga mama, žena, sestra in teta

Zora Rode

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob boleči izgubi stali ob strani, nas tolažili, izrekli sožalje ter darovali sveče in cvetje.

Vsi njeni

V 80. letu starosti nas je po dolgi bolezni zapustil dobri mož, oče, dedek in stric

Štefan Capuder

z Vira

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in svete maše.

Zahvaljujemo se njegovemu osebnemu zdravniku in patronažni službi ZD Domžale ter osebju OI Ljubljana, ki so v zadnjih mesecih in dnevih storili vse, da bi mu olajšali trpljenje.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in gospodu župniku z Vira za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Hvala nečaku za izrečene besede v uri zadnjega slovesa.

Vsi njegovi

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Temeljna vprašanja
domžalskega urbanizma

Nekoč se mi je zapisalo: »Domžale so nastajale naključno.« Še zdaj se naključno, brez podrobnega prostorskega načrta za center mesta, gradnje izvajajo po trenutnih potrebah in pobudah vseh vrst investitorjev. Tako se nam zgodi pogojno uporabna parkirna hiša, v kateri je zaradi premajhne višine skoraj na polovici parkirnih mest parkiranje nemogoče. Minimalna svetla višina pritlične etaže ne dopušča izvedbe prometnega vozlišča z avtobusno in železniško postajo ter drugimi spremljajočimi programi. Prometna ureditev je brez koncepta; tranzitni promet v ožjem središču mesta še vedno poteka po Ljubljanski cesti, vse nepozidane centralne mestne površine pa zasedajo parkirišča, polna razgrete pločevine. Občina Domžale namenja veliko proračunskih sredstev za študije izvedljivosti in projektno dokumentacijo, te pa obležijo v predalih občinskih uradnikov. Naj spomnim na leta 2003 predstavljeno Drugo urbanistično delavnico za ureditev širkega in ožjega centra Domžal, ki jo je pripravilo pet skupin uveljavljenih projektantov arhitektov in prostorskih načrtovalcev. Skupne rešitve vseh skupin so povzete v sinteznem gradivu, ki bi lahko bilo

primerna osnova za vse nadaljnje prostorske rešitve v občinskem prostorskem načrtu in v podrobnem občinskem prostorskem načrtu za center Domžal, ki ga še vedno nimamo. Brez tega pa kakovostnega urejanja mestnega prostora ne bo.

Naj navedemo samo nekaj bistvenih zaključkov omenjenega sinteznega gradiva:

- umestitev vseh mestotvornih kulturnih, upravnih in tržnih dejavnosti v ožje središče mesta,
- oblikovanje osrednjega javnega prostora; glavnega mestnega trga v povezavi s tržnico in sprehajališča z drevoredom in zelenimi površinami v osi od Ljubljanske ceste do Univerzale,
- Ljubljansko cesto od križišča s Kamniško do Savske ceste preurediti v alejo z mirujočim prometom,
- parkiranje na terenu predstaviti v podzemne garaže in v večetažno parkirno hišo ob Tuš centru,
- avtobusno in železniško postajališče preseliti k P+R parkirni hiši,
- zagotoviti ustrezne povezave za pešce in kolesarje prek železniške proge med zahodnim delom in centrom Domžal.

Občina bo asfaltirala več kot 7000 m2 makadamskih površin med Tušem in tržnico, namenjenih parkiranju avtomobilov. Na vsej površini bo nekaj dreves v kovinskih zaščitah in nekaj betonskih cvetličnih korit. Vse drugo bo asfalt in na njem avtomobilska pločevina, ki bo dodatno prispevala k segrevanju ozračja in dvigu temperatur v poletnem času. Predvsem pa bo trajno degradiran za ureditev mestnega jedra najdragocenejši prostor na terenu, kar je v očitnem nasprotju z zgoraj navedenim programom kot tudi z idejno zasnovo dr. Lenggerja iz leta 2007, takrat namenjeno razširitvi trgovskega centra Tuš.

Za udejanjanje tako zastavljenega programa pa je potrebna volja in usposobljenost občinskih služb. Zanimivo je, da od približno desetih zaposlenih v občinskem investicijskem oddelku ni odgovornega arhitekta ali pa prostorskega načrtovalca s pooblastilom zbornice. Občina tudi ni imenovala občinskega urbanista, katerega imenovanje je najkasneje do leta 2005 predpisal že Zakon o urejanju prostora (Ur. l. RS 110/2002). Za vodenje napačne strategije urejanja Domžal in tudi ostalih območij v občini pa je neposredno odgovoren župan Toni Dragar.

JOŽE NEMEC, DOMŽALE, AVGUST 2019

SREBRNO PLATNO
popoldanska srečanja za starejše ljubitelje filma

ČAS DEKLIŠTVA režija: Greta Gerwig / igrajo: Florence Pugh, Meryl Streep, Emma Watson, Laura Dern / 2019, ZDA • MLADI AHMED režija: Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne / igrajo: Idir Ben Addi, Olivier Bonnaud, Myriem Akheddiou, Victoria Bluck / 2019, Belgija, Francija • NE POZABI DIHATI režija: Martin Turk / igrajo: Tine Ugrin, Matija Valant, Iva Krajnc, Klara Kuk / 2019, Slovenija, Italija • NIKOLI NI PREPOZNO režija: Zara Hayes / igrajo: Jacki Weaver, Diane Keaton, Charlie Tahan, Pam Grier / 2019, ZDA, Velika Britanija • DOWNTON ABBEY režija: Michael Engler / igrajo: Hugh Bonneville, Laura Carmichael, Jim Carter, Maggie Smith / 2019, Velika Britanija • PARAZIT režija: Joon-ho Bong / igrajo: Kang-ho Song, Sun-kyun Lee, Yeo-jeong Jo, Woo-sik Choi / 2019, Južna Koreja • POLSESTRA režiser: Damjan Kozole / igrajo: Urša Menart, Liza Marija Grašič, Jurij Drevenšek, Peter Musevski / 2019, Slovenija • TAKŠNA KOT ME HOČEŠ režija: Safy Nebbou / igrajo: Juliette Binoche, Nicole Garcia, François Civil, Marie-Ange Casta / 2019, Francija • www.kd-domzale.si

filmski abonma
SREBRNO PLATNO
vpisujemo
od 12. do 25.
septembra

MestniKino
Domžale

MALI OGLASI

Taxi Domžale – prevozi oseb – spremstva starejših – najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje
t: 040 872 078

Instrukcije matematike in fizike v centru Domžal.
t: 031 504 357

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklen in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Nudimo honorarno popoldansko delo – pomoč v kuhinji v Domžalah.
t: 041 710 750

Odkup vozil od letnik 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okvari.
t: 041 774 816

Iščem poslovni prostor za opravljanje dopolnilne dejavnosti, 10 m2. Hellpractiker.
t: 031 023 942

Dvostanovanjsko hišo z vrtom, vsemi priključki in dokumenti, 29 km do Ljubljane, prodamo ali z vašim doplačilom menjamo za stanovanje v pritličju, na obali.
t: 01 787 86 73

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel 01 724 16 56 tel 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

OKOLJE

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

KJER HODI VOLK, TAM RASTE GOZD

Gozd postaja pokrajina strahov: klopi z borelijo in meningitisom, lisice s steklino, miši z mišjo mrzlico, strupene kače in gobe, volčje češnje, volčje jagode in volčini. Mnogo volčjega je v gozdovih, iz katerih prihajajo tudi ta pravi volkovi in medvedje.

Te 'zverine, ki koljejo' ovčice, nimajo nobenega spoštovanja do krone stvarstva. Zato je najbolj varno ždeti lepo doma v slovenskem Bermudskem trikotniku med kavčem, televizorjem in hladilnikom. Kakorkoli že, razvnela se je strahovita bitka med zagovorniki volkov in zagovorniki ovac. Sovražni strani se obstreljujeta s težko artilerijo žaljivih besed in umotvorov, s katerimi utemeljujejo svoj prav. Vse poteka po načelu ali/ali, 'ali si naš ali njihov?'. Kakor da je ljudstvo povzelo hudičevo zamisel politikov, ki nas nenehno delijo na 'naše in vaše'. To je zanesljiv način, ki ne rešuje problemov, ampak spor vleče v megleno prihodnost. Brez politike spet ne gre. Prav to je največja nevarnost, kajti politizacija je vedno uvod v trženje narave. Obsedenost z denarjem spodkopava temelje našega preživetja. Gozdovi se spreminjajo v tovarne lesa, reke v tovarne elektrike in njive v tovarne mesa. Te dobrine niso namenjene ljudstvu, hlodovina konča v Italiji in Avstriji, izvažajo se elektrika in večina doma pridelanega mesa. Vse, kar se dogaja v naravi, se izvaja po meri profita. Če ni tako, preštevajo 'izgube' v denarju in kričijo o 'katastrofi'. Toda katastrofe so zgolj v glavah, v finančnih kalkulacijah pogoltnižev. V naravi katastrof ni, je le nenehno prilagajanje življenja na spremembe. Življenje hoče živeti! Naj 'katastrofa' končno dozori v spoznanje in naj spoznanje oživi delovanje: gozd, pitna voda in rodovitna zemlja so edina bogastva Slovenije in prav zato je gneča nepridipravov okrog teh treh dragocenosti tako velika.

Če želimo rešiti kateregakoli od velikih problemov, se moramo nehati prepirati v bipolarni blaznosti fundamentalistov dveh nasprotnih taborov in se začeti pogovarjati na način in/in. Le tako bomo presegli stanje večnih konfliktov in našli pravo rešitev. Druga temeljna napaka je, da odgovorni uradniki in politiki ne znajo razmišljati sistemsko. Vir tega neznanja je znanost. Znanost se vse bolj drobi na množico 'strok', ki izobražujejo ozko specializirane 'strokovnjake'. Ti poznajo samo svojo 'specialnost', s tem pa izgubljajo pogled na celoto, na sistem. Ker se vprašanja postavljajo znotraj okvirjev strok, tudi odgovori ne prinašajo celovitih rešitev. Na ta način vsi veliki problemi Slovenije ostajajo nerešeni. Nevednost glede obnašanja sistemov povzroča norost, iste stvari počnemo vedno znova, pa čeprav imajo ukrepi pogosto katastrofalne posledice. Zdaj si oglejmo problem volkov v Sloveniji. Vse se je banalno poenostavilo na odnosu volk – ovce. Skratka, ker volk mori ovce, je nujno pobiti vse volkove, no, ne vse, ampak večino, sicer bo Slovenija postala 'zverinjak'. V tem sporu nihče več ne vidi celote, ki pa je zapleten odnos mreže življenja na povezavah gozd – velika parkljasta divjad – volk – človek, ali povedano drugače gozdar – lovec – volk – živinorejec. Gozdarji že vrsto let pišejo, da v gozdovih zaradi prevelikega objedanja mladja potekajo procesi upada pestrosti drevesnih sestojev, kajti vse bolj prevladujeta smreka in bukev. Očitno je preveč velike parkljaste divjadi (srnjad, jelenjad). Torej je nekaj narobe z odstrelom, ki ga izvajajo lovci. Ti pa so

konkurenti volkovom pri istem plenu, tako kot so volkovi konkurenti živinorejcu pri istem plenu. Kje pa je razlika med volkom, ki ubije ovco za preživetje, ali pa ovčerejem, ki zakolje ovco zaradi preživetja? Volk po svoji naravi nima izbire, ovčerejec pa lahko ovce zavaruje ali se preusmeri v kakšno drugo kmetijsko dejavnost. Niso vsi kmetje proti volkovom, kakor vrešči sindikat kmetov. Poljedelci jih naravnost obožujejo, saj jim plenijo divje rastlinojede, ki so jim 'škodljivci'. Že znotraj kmetijske stroke ni soglasja. Lahko se vprašamo, zakaj sindikat kmetov ni niti bevsknil proti uničevanju malih kmetij, ki jih je v zadnjih 10 letih propadlo najmanj 16.000 in so temelj samooskrbe naroda. Torej gre za ceneno politično vreščanje propadlih politikov. Rešitev je več in so prepletene, temelj vsega pa mora ostati gozd kot temelj nacionalnega bogastva Slovenije:

1. Udomačeni volk se je podredil človeku, hkrati pa povzroča kot pes bistveno več smrti med ljudmi kot divji volk. Med dvajsetimi živalmi, ki ubijejo največ ljudi, ne boste našli volka, zato pa je pes na četrtem mestu. Še nasvet, ne prečkajte pašnika, kajti vsako leto več ljudi ubije govedo kot pa zloglasni beli morski psi! V Sloveniji ni zapisan noben primer napada volka na človeka, kaj šele smrtnih žrtev!
2. Rajonizirati moramo območja zaščitene volkov (po EU in naši zakonodaji) in zamejiti območja ovčereje. Ovca ni naša avtohtona žival, ker je preseljena iz Mezopotamije. Tam je obljubljen deželni Izraelcev spremenila v puščavo in tudi naša

“Kje pa je razlika med volkom, ki ubije ovco za preživetje, ali pa ovčerejem, ki zakolje ovco zaradi preživetja? Volk po svoji naravi nima izbire, ovčerejec pa lahko ovce zavaruje ali se preusmeri v kakšno drugo kmetijsko dejavnost.”

vegetacija ni prilagojena na ovce. Pomnimo, da so mogočne kraške gozdove ovce spremenile v kamnito pustoto. Vprašajmo se tudi, kam se izvozi večina ovčjega mesa?

3. Selektorske vloge volka lovci ne morejo nadomestiti. Volkovi so najboljši regulator staleža parkljaste divjadi, s tem pa stanja naših gozdov. Naši predniki so to vedeli in od tod njihovo reklo: »Kjer hodi volk, tam raste gozd.« Imamo edinstveno raziskovalno priložnost, da se na območju volčjega tropa prepove ves odstrel in da spremljamo dogajanje. Verjetno bomo presenečeni, tako kot so bili raziskovalci v nacionalnem parku Yellowstone, kamor so naselili volkove. Naši volkovi bodo hkrati vsaj preplovali populacijo šakalov.
4. Volk ima samoregulacijo številčnosti populacije v odnosu do razpoložljivega plena in v bojih za teritorij tropa izgubi življenje vsaj 20 odstotkov volkov. To so praktično uporabili Poljaki, ki izvajajo preprečevanje napadov volkov tako, da na območju ovac predvajajo volčje za-

vijanje. Volkovi razumejo sporočilo, da je območje zasedeno z drugim volčjim tropom.

5. Volk je oportunist, ki ne bo šel lačen mimo nastavljenе vabe, posebno če je trop prizadet zaradi odstrela izkušenih vodilnih volkov. Kako pa lovci izvajajo 'selektivni odstrel', pove podatek, da so odstrelili kar štiri volkove, ki so nosili ovratnice SloWolf ob vsej vrhunski optiki, ki jo premorejo! Trije so bili žrtve krivolova, eden je bil povožen, edinemu prežvelemu pa je uspela pot prek Avstrije v Italijo, tam najti družico in postala sta medijski zvezdi.
6. Naši predniki so imeli pastirje in pastirske pse ter čez noč zapirali živali v staje. Ta čas država prispeva kar 90 odstotkov stroškov postavitve primer-nih ograd, vendar je te nujno standardizirati kot pogoj za izplačilo škod.
7. Nihče ne omeni ograje iz britvic na Kolpi, ki je namenjena migrantom. Ali ste pomislili, da so volkovi in medvedi ujeti v Sloveniji, kjer se razmnožujejo in se ne morejo preseliti na teritorije, od koder so številni prišli.
8. V svoji knjigi Modrost volkov je Elli H. Radinger zapisala: »Kenny Ken-ner, svetovalec za volkove in ambasador nemškega združenja na varstvo narave, pripoveduje o pogovoru, ki ga je imel z nekim romunskim rej-cem. Vprašal ga je, kaj stori, če mu volk upleni ovco. Rejec mu je odgo-voril: Sramujem se pred drugimi rej-ci, ker sem slab pastir. Za živali sem odgovoren in moram poskrbeti, da se jim nič ne zgodi.« □

Rumena družina vabi ...

50 % popust ob nakupu vstopnic za tekmo z Muro

Kupon za

Mura - 12. september

Olimpija - 25. september

CENIK VSTOPNIC 2019/20

MARIBOR, OLIMPIJA, MURA: 10 EUR

OSTALE TEKME: 5 EUR

OTROCI DO 14. LETA: BREZPLAČNO

